RAHMAN VE RAHİM OLAN ALLAH'IN ADIYLA

Rableri onlara Katından bir rahmeti,
bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisine sürekli
bir nimet bulunan cennetleri müjdeler.
(Tevbe Suresi, 21)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı "Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Nisan, 2004
İkinci Baskı: Ekim, 2005
Üçüncü Baskı: Ekim, 2006

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A. Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org / www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

Okuyucuya

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

• Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

• Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

• Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

• Bunun yanında, sadece Allah'ın rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

• Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

• Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat

edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

Yazar ve Eserleri Hakkında

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

1. KİTAP
ALLAH'IN RAHMAN VE RAHİM İSMİNİN KURAN'DAKİ TECELLİLERİ

GİRİŞ

İnsan yaklaşık 60-80 yıllık bir sürenin ardından terk edeceği dünya hayatının her anında denemeden geçirilmektedir. Ölümünün ardından, hayatı boyunca söylediği her sözün, yaptığı her hareketin, aldığı her kararın, doğrularının ve yanlışlarının hesabını verecek, daha sonra da sonsuz ahiret hayatına başlayacaktır. Hesap gününde hiçbir şey eksik bırakılmayacak, küçük ya da büyük yapılan herşey ortaya çıkarılacak, hiç kimse haksızlığa uğratılmayacaktır. O gün geldiğinde peygamberlerin, doğruların, salihlerin, samimiyetle kendilerini Allah'a teslim eden iman sahiplerinin, Allah'tan korkanların, Allah'ın sınırlarını titizlikle koruyanların, Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini umut edenlerin yolunu seçenler sonsuz cennet yurduyla sevineceklerdir. Şeytanın, inkarcıların, müşriklerin, münafıkların, Allah'tan korkmayan, sadece kendi nefislerinin çirkin arzularına göre yaşam süren, günah işlemede sınırsızca davrananların yolundan gidenler ise azaplarla dolu cehennem hayatına gönderileceklerdir.

Allah'ın cennetle müjdelediği salih müminler; tüm kainatı yoktan var eden Rabbimiz'e gönülden iman eden, Yaratıcımızı en güzel isimleriyle tanıyan ve anan, O'nun sonsuz güç ve kudretinin farkında olan, tüm hayatlarını Allah'ın rızasını gözeterek geçiren kimselerdir. Bu kişiler, hem kendilerini hem de tüm kainatı kusursuzca, en ince ayrıntısına kadar planlayan Allah'ın tek dost ve velileri olduğunu bilirler. Rabbimiz'in her an bizi gördüğünü, herşeyi işittiğini, küçük büyük herşeyden haberdar olduğunu düşünerek hareket ederler.

Dünya üzerindeki her insan grubunun birbirinden farklı inanışları vardır. Kimi grupların da sapkın anlayışları vardır. Ancak önemli olan Allah'ı Kuran'da bildirilen, benzersiz, tüm eksikliklerden münezzeh, üstün sıfatlarıyla tanımaktır. İnsanların sahip oldukları yanlış inanışları bırakarak, Kuran'da bildirilen Allah'ın sıfatlarını anlamaları çok önemlidir. Salih müminler de Allah'ın, Kuran ayetlerinde bildirilen tüm sıfatlarını eksiksizce bildikleri ve bu sıfatlar üzerinde derin düşündükleri için hayata bakış açıları diğer insanlardan çok farklıdır. Onlar Allah'ın kainatın tek hakimi olduğunu, sonsuz güç ve kudret sahibi olduğunu, herşeyi işitmekte ve görmekte olduğunu, kullarına karşı sonsuz merhamet sahibi olduğunu, bağışlayıcı, esirgeyici olduğunu, zorlukları açıp gideren, kullarını kolay üzerinde başarılı kılan, sonsuz adalet sahibi, hüküm verenlerin hakimi, mülkün tek sahibi olduğunu bilmekte ve hayatlarını da bu inançları

doğrultusunda geçirmektedirler. Kuran'da Rabbimiz'in en güzel sıfatlarından bazıları şu şekilde bildirilir:

O Allah ki, O'ndan başka İlah yoktur. Gaybı da, müşahede edilebileni de bilendir. Rahman, Rahim olan O'dur. O Allah ki, O'ndan başka İlah yoktur. Meliktir; Kuddûstur; Selamdır; Mü'mindir; Müheymindir; Azizdir; Cebbardır; Mütekebbirdir. Allah, (müşriklerin) şirk koştuklarından çok Yücedir. O Allah ki, yaratandır, (en güzel bir biçimde) kusursuzca var edendir, 'şekil ve suret' verendir. En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanların tümü O'nu tesbih etmektedir. O, Aziz, Hakimdir. (Haşr Suresi, 22-24)

Allah... O'ndan başka İlah yoktur. Diridir, Kaimdir. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmaksızın O'nun Katında şefaatte bulunacak kimdir? O, önlerindekini ve arkalarındakini bilir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp-kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

Bu ayetlerde bildirilen Allah'ın sıfatlarından biri de Rabbimiz'in "Rahman ve Rahim" ismidir. Kuran-ı Kerim'in 113 suresi Allah'ın "Rahman ve Rahim" sıfatıyla başlar. Rabbimiz'in Rahman ve Rahim sıfatının tecellilerine müminler hayatları boyunca her an şahit olurlar. Çünkü Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatı insanın doğumundan ölümüne, hastalıktan sağlığa, tüm acizliklerden canlı ve cansız varlıklardaki eşsiz güzelliklere kadar tüm kainatı tamamen sarmış durumdadır. Allah'ın tüm insanlara olan merhameti, şefkati, sevgisi, yardımı, koruması, lütfu ve bağışlayıcılığı Rabbimiz'in "Rahman ve Rahim" sıfatının en güzel tecellilerindendir. Bu, iman sahiplerinin hem kainata hem de tüm canlılara olan bakış açılarını derinleştirmekte, ahlaklarını güzelleştirmektedir. Bu nedenle de Müslüman olan bir kişi Kuran okumaya, İslam ahlakını yaşamaya ve tebliğ etmeye, müminlere öğüt vermeye, kainatın yaratılışı üzerinde düşünmeye başlarken öncelikle Rabbimiz'in bu güzel sıfatlarını ruhunda yaşamalıdır. Yaratıcımızın bu eşsiz isimlerindeki güzelliği, ferahlığı, hayırları, nimetleri kavramak ve Rahman ve Rahim isimlerinin İslam dinine hakimiyetini fark etmek, insanın imanda derinleşmesinde, Allah'ı en güzel isimleriyle tanımasında çok önemli bir adımdır. Bizim bu kitaptaki amacımız da Allah'ın "Rahman ve Rahim" sıfatlarının bir Müslümanın hayatındaki yeri üzerinde durmaktır.

Kitapta Rabbimiz'in "Rahman ve Rahim" sıfatlarının hem Kuran ayetlerindeki hem de kainattaki tecellileri incelenecek, insanların dünya hayatını bu sıfatların ışığında değerlendirmelerinin önemi vurgulanacaktır.

AKILLI TASARIM YANİ
YARATILIŞ

Allah'ın yaratmak için
tasarım yapmaya ihtiyacı yoktur

Kitap boyunca yer yer kullanılan 'tasarım' ifadesinin doğru anlaşılması önemlidir. Allah'ın kusursuz bir tasarım yaratmış olması, Rabbimiz'in önce plan yaptığı daha sonra yarattığı anlamına gelmez. Bilinmelidir ki, yerlerin ve göklerin Rabbi olan Allah'ın yaratmak için herhangi bir 'tasarım' yapmaya ihtiyacı yoktur. Allah'ın tasarlaması ve yaratması aynı anda olur. Allah bu tür eksikliklerden münezzehtir.

Allah'ın, bir şeyin ya da bir işin olmasını dilediğinde, onun olması için yalnızca "Ol!" demesi yeterlidir. Ayetlerde şöyle buyurulmaktadır:

Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri yalnızca: "Ol" demesidir; o da hemen oluverir. (Yasin Suresi, 82)

Gökleri ve yeri (bir örnek edinmeksizin) yaratandır. O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca "OL" der, o da hemen oluverir. (Bakara Suresi, 117)

ALLAH’IN MERHAMETİ HERŞEYİ SARIP KUŞATMIŞTIR

Merhamet sözcüğü, Arapçada "reheme" kökünden gelmekte ve "acımak, esirgemek, şefkat göstermek, affetmek, bağışlamak" anlamlarında kullanılmaktadır. Rabbimiz'in Rahman ve Rahim sıfatı da merhamet kelimesi ile aynı kökten gelmektedir. Kuran ayetlerinde sadece Allah'ın Zatını ifade etmek için kullanılan Rahman sıfatı "rahmeti herşeyi kuşatmış olan, bütün yaratılmışlar hakkında hayır, rahmet ve güzellik dileyen, sevdiğini sevmediğini ayırt etmeyerek sayısız nimetlere kavuşturan" anlamlarına gelirken, Peygamber Efendimiz (sav) için de kullanılan (Tevbe Suresi, 128) Rahim sıfatı Allah'ın sıfatı olarak kullanıldığında, "Rahmeti ahirette yalnızca müminleri kuşatan, verdiği nimetleri iyi kullananları daha büyük ve sonsuz nimetler vererek ödüllendiren" anlamındadır.

Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatı Kuran ayetlerinde birçok kez tekrarlandığı gibi Tevbe Suresi dışındaki tüm sureler de "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" başlamaktadır. Rabbimiz'in Rahman isminin çok geniş bir anlamı vardır. Esirgeyen, acıyan, şefkat duyan, merhamet eden sıfatlarının hepsi Allah'ın Rahman isminin tecellilerindendir.

O'nun rahmeti herşeyi kuşatmaktadır, sınırsızdır, ezelidir, ebedidir. Rabbimiz merhamet edenlerin en merhametlisidir. Kuran'da Hz. Eyüb'ün Rabbimiz'e bu güzel ismiyle dua ettiği şöyle haber verilir:

Eyüp de; hani o Rabbine çağrıda bulunmuştu: "Şüphesiz bu dert (ve hastalık) beni sarıverdi. Sen merhametlilerin en merhametli olanısın." (Enbiya Suresi, 83)

Rahman olan Allah sonsuz merhametini görünen ve görünmeyen herşeyde tecelli ettirir. Allah'ın Rahman sıfatını kainatı saran yaratılış mucizelerinde, insanın yaratılışında, insan bedenindeki milyarlarca detayda, hayvanlarda, yiyeceklerde, içeceklerde, suda, havada, kısacası kainatın her zerresinde görmek mümkündür. Allah her gün toprağın içinden milyarlarca tohumu filizlendiren, meyveler ve sebzeler var eden, gökten tonlarca su indiren, aynı anda dünyanın her yerinde milyarlarca canlıya rızık veren, hayatımızı devam ettirmemize olanak sağlayan oksijeni var edendir. Rabbimiz sayısız nimetleriyle tüm varlıkları çepeçevre sarmaktadır. Dünya üzerinde O'nun insanlar üzerindeki takdirini, fazl ve ihsanını engelleyebilecek hiçbir varlık bulunmamaktadır. Fatır Suresi'nde, Rabbimiz'in insanlar üzerindeki sonsuz rahmeti şu şekilde bildirilmektedir:

Allah, insanlar için rahmetinden her neyi açacak olsa, artık onu kısıp-tutacak yoktur; her neyi kısar-tutarsa, artık onu da ondan sonra salıverecek yoktur. O, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Fatır Suresi, 2)

Yeryüzündeki tüm canlılar gibi insanın da yaşamını sürdürebilmesi için her an oluşması gereken pek çok şart vardır. Nefes alabilmesi için oksijene, bedeninin faaliyetlerini sürdürebilmesi için su ve besine ihtiyaç duyar. Ayrıca insan bedeninde her saniye milyarlarca işlem gerçekleşmekte, her bir hücre yaşamın devamı için Allah'ın emriyle kendi görevini yerine getirmektedir. Yalnızca tek bir insanın tüm fiziksel ihtiyaçlarını gidererek varlığını sürdürebilmesi bile sayısız detaya bağlıdır. Sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz her canlının gerek bedenindeki gerekse dış dünyadaki ihtiyaçlarını önceden belirlemiş ve onlara sunmuştur.

O, insanları yaratmış, yaşamaları için en elverişli olan mekana yerleştirmiştir. Bunun karşılığında ise insanların yapmaları gereken yalnızca Allah'a kulluk etmektir. İnsanlara, elçileri aracılığıyla hidayet bulacakları İlahi kitaplar yollaması ve peygamberlerin ayetleri tek tek açıklamaları da Rabbimiz'in Rahman ve Rahim sıfatlarının bir tecellisidir. Böylelikle Allah insanlara hem Kendi Zatını tanıtmış, hem de onları din ahlakının güzelliklerine ve üstün bir ahlaka davet etmiştir. Kuşkusuz bunların tümü, Rabbimiz'in sonsuz merhametinin açık delillerindendir.

İman etmeyenler, münafıklar ve müşrikler de dünya hayatında aldıkları hava, içtikleri su dahil olmak üzere gizli ve açık tüm nimetlerden faydalanırlar. Allah müminlere verdiği gibi onlara da mal-mülk, içinde oturacakları güzel evler ve soylarını devam ettirecekleri evlatlar verir. Onlara da güzel rızıklar, sağlık, güç ve güzellik verir. Bunlar Allah'ın sonsuz rahmetinin tecellileridir. Allah dünya hayatında belki dine dönerler, düşünüp aklederler ve Kendisi'ne şükrederler diye tüm insanları yararlandırmaktadır. Ancak inkar edenlere verilen tüm bu nimetler iman etmedikleri sürece azaplarının artmasına vesile olacaktır. Yüz çevirenler, Allah'ın nimetlerinden ancak göz açıp kapama vakti kadar olan dünya hayatları süresince yararlanabilirler. Ahirette ise bütün nimetler, sahip olduklarını yalnızca Allah'a yakınlaşmak ve O'nun rızasını aramak için kullanan ve Rabbimiz'e her an şükreden müminlere aittir. Çünkü Allah sonsuz adalet sahibidir ve benzersiz nimetlerle bezenmiş cennet yurdunu yalnızca mümin kullarına müjdelemiştir. Ayetlerde şöyle buyurulmaktadır:

Bize bu dünyada da, ahirette de iyilik yaz, şüphesiz ki biz Sana yöneldik. Dedi ki: "Azabımı dilediğime isabet ettiririm, rahmetim ise herşeyi kuşatmıştır; onu korkup-sakınanlara, zekatı verenlere ve Bizim ayetlerimize iman edenlere yazacağım." (Araf Suresi, 156)

Adn cennetleri (onlarındır) ki, Rahman (olan Allah, onu) Kendi kullarına gaybtan vadetmiştir. Şüphesiz O'nun va'di yerine gelecektir. (Meryem Suresi, 61)

Rabbimiz'in En Güzel İsimleri

Rahman ve Rahim sıfatı Rabbimiz'in Kuran ayetlerinde yer alan birçok ismini de içine alan, çok geniş ve derin bir anlam içerir. İnsanlar üzerinde sonsuz merhamet sahibi olan, esirgeyen ve bağışlayan Rabbimiz, tüm hayatları boyunca onlara eşsiz nimetler lutfeder. Fiziksel nimetlerin yanında manevi olarak da çok büyük lütuflarda bulunur: hatalarını affeder, tevbelerini kabul eder, onları korur, kötülüklerini örter, hidayetlerini artırır, doğru yola iletir.

Allah'ın yarattığı tüm canlılar kusursuz ve üstün bir yaratılış sayesinde yaşamlarını sürdürmektedirler. Her biri Allah'ın üstün aklına, sonsuz şefkat ve merhametine teslim olmuştur. Allah ihtiyaç duyabilecekleri herşeyi onlara vermiştir. Her canlının varlığını sürdürebilmek için ihtiyaç duyduğu herşeyi yakınında bulması da Allah'ın rahmetinin delillerinden sadece bir tanesidir. Rabbimiz yarattıklarına "şefkat edendir, esirgeyen"dir. (Bakara Suresi, 143) Ayetlerde şu şekilde buyurulmaktadır:

Görmedin mi, Allah, yerdekileri ve denizde onun emriyle akıp giden gemileri, sizin yararınıza verdi. Ve izni olmadıkça, göğü yerin üstüne düşmekten alıkoyar. Şüphesiz Allah, insanlara karşı şefkatlidir, çok merhametlidir. (Hac Suresi, 65)

Sizi karanlıklardan nura çıkarması için kuluna apaçık ayetler indiren O'dur. Şüphesiz Allah, size karşı elbette şefkatli olandır, esirgeyendir. (Hadid Suresi, 9)

İnsan dünyaya geldiği andan itibaren hayatını ancak Allah'ın rahmeti, koruması ve yardımı ile devam ettirebilir. Örneğin, dünyanın dört bir yanında her dakika depremler, seller, kasırgalar, yanardağ patlamaları meydana gelmektedir. Bu tip felaketler her an oluşabilir. Hastalıklar ve maddi kayıplar da Allah'ın her insana verebileceği sıkıntılardır. Ve bu olaylar karşısında unutulmaması gereken bir gerçek vardır: İnsan ne kadar uğraşırsa uğraşsın, Allah'ın dilemesi dışında başına gelecek herhangi bir şeyden korunamaz, ya da bir musibeti engelleyemez. Kimse de bunun için ona yardım edemez. İnsan için tek koruyucu ve yardımcı Rahman olan Allah'tır. Allah dilerse kişiyi her türlü sıkıntı ve musibetten kurtarır, dilerse türlü sıkıntılarla muhatap kılar. Kuran'da bu durum şöyle bildirilmiştir:

De ki: "Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarmaktadır ki, siz (açıktan ve) gizliden gizliye ona yalvararak dua etmektesiniz: "Andolsun, bizi bundan kurtarırsan, gerçekten şükredenlerden oluruz." De ki: "Ondan ve her türlü sıkıntıdan sizi Allah kurtarmaktadır. Sonra siz yine şirk koşmaktasınız." (Enam Suresi, 63-64)

(Oğlu) Dedi ki: "Ben bir dağa sığınacağım, o beni sudan korur." Dedi ki: "Bugün Allah'ın emrinden, esirgeyen olan (Allah)dan başka bir koruyucu yoktur."... (Hud Suresi, 43)

... Çekimser davrananlar ve büyüklenenler, onları acıklı bir azabla azablandıracaktır ve kendileri için Allah'tan başka bir (vekil) koruyucu dost ve yardımcı bulamayacaklardır. (Nisa Suresi, 173)

Ayetlerde de görüldüğü gibi her türlü sıkıntıyı gideren, felaketlerden insanları koruyan sonsuz şefkat sahibi olan Allah'tır. İman sahipleri karşılaştıkları her türlü zorlukta, sıkıntıda ve hastalıkta yalnızca sonsuz merhamet sahibi olan Allah'a sığınırlar ve O'nu vekil edinirler. Rabbimiz de Kendisi'ne iman eden, kalpten itaat eden bu kişilere dünyada maddi ve manevi bolluk, genişlik verir. Onların önündeki zorlukları açar, sıkıntılarını giderir. Rabbimiz'in bu benzersiz sıfatı Kuran ayetlerinde şu şekilde bildirilir:

Allah'a karşılığını çok artırma ile kat kat artıracağı güzel bir borcu verecek olan kimdir? Allah, daraltır ve genişletir ve siz O'na döndürüleceksiniz. (Bakara Suresi, 245)

Şüphesiz senin Rabbin, rızkı dilediğine -genişletir- yayar ve daraltır. Gerçekten O, kullarından haberi olandır, görendir. (İsra Suresi, 30)

Rabbimiz sonsuz iyilik sahibi olandır. Kuran'da "Şüphesiz, biz bundan önce O'na dua (kulluk) ederdik. Gerçekten O, iyiliği bol, esirgemesi çok olanın ta Kendisi'dir." (Tur Suresi, 28) ayetiyle de bildirildiği gibi Allah insana tüm hayatı boyunca sayısız iyilikte bulunan, eşsiz güzellikler bahşedendir. Var olan herşey O'ndandır. Tüm güzellikler, incelikler, nimetler O'nun sonsuz aklının tecellileridir. Diğer tüm varlıklar gibi insanlar da Rabbimiz'in dilemesi ile yeryüzüne gelirler. Anne karnında bir çiğnem et parçası olan insan doğar, büyür, güzel bir yüze sahip olur ve her detayı ile Allah'ın muhteşem sanatını yansıtır. Ayetlerde üstün kerem sahibi olan Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

Ey insan, 'üstün kerem sahibi' olan Rabbine karşı seni aldatıp-yanıltan nedir? Ki O, seni yarattı, 'sana bir düzen içinde biçim verdi' ve seni bir itidal üzere kıldı. Dilediği bir surette seni tertib etti. (İnfitar Suresi, 6-8)

Yaratan Rabbin adıyla oku. O, insanı bir alaktan yarattı. Oku, Rabbin en büyük kerem sahibidir; ki O, kalemle (yazmayı) öğretendir. İnsana bilmediğini öğretti. Hayır; gerçekten insan, azar. Kendini müstağni gördüğünden. Şüphesiz, dönüş yalnızca Rabbinedir. (Alak Suresi, 1-8)

Sonsuz lütuf sahibi olan insana sayısız nimetler vermiş ve karşılık olarak da yalnızca Kendisi'ne kulluk edilmesini istemiştir. Samimi iman sahipleri Allah'a gönülden kulluk eden, Allah'a teslim olmuş, Rabbimiz'i samimiyetle kalpten zikreden, Rabbimiz'e yönelip dönen insanlardır. Onlar da dünyada gösterdikleri bu faziletli tavırlarının karşılığını ahirette daha üstünüyle alacaklardır. Çünkü Allah sonsuz ihsan sahibidir.

Size her istediğiniz şeyi verdi. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onu sayıp-bitirmeye güç yetiremezsiniz. Gerçek şu ki, insan pek zalimdir, pek nankördür. (İbrahim Suresi, 34)

Allah, bildirdiği dini çok kolay kılarak da sonsuz şefkatini göstermiştir. Allah rahmetiyle insanları unuttuklarından ve yanıldıklarından dolayı sorumlu tutmaz. Kör olana, topal olana, hasta olana sorumluluk yüklemez. İnsanlara sabrı ve tevekkülü öğreterek omuzlarındaki yükü kaldırır. Bütün bu örnekler Allah'ın sonsuz merhametini ve şefkatini inkar eden insanların nankörlüğünü anlamak içinse çok önemlidir. Ayetlerde Allah'ın Halim (yumuşak olan) sıfatı şu şekilde bildirilir:

İki topluluğun karşı karşıya geldikleri gün, sizden geri dönenleri, kazandıkları bazı şeyler dolayısıyla şeytan onların ayağını kaydırmak istemişti. Ama andolsun ki, Allah onları affetti. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, yumuşak olandır. (Al-i İmran Suresi, 155)

Allah sizi, yeminlerinizdeki 'rastgele söylemelerinizden, boş, amaçsız sözler'den dolayı sorumlu tutmaz; fakat kalplerinizin kazandıklarından dolayı sorumlu tutar. Allah bağışlayandır, yumuşak davranandır. (Bakara Suresi, 225)

Yedi gök, yer ve bunların içindekiler O'nu tesbih eder; O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur, ancak siz onların tesbihlerini kavramıyorsunuz. Şüphesiz O, halim olandır, bağışlayandır. (İsra Suresi, 44)

Şüphesiz Allah, gökleri ve yeri zeval bulurlar diye (her an kudreti altında) tutuyor. Andolsun, eğer zeval bulacak olurlarsa, Kendisi'nden sonra artık kimse onları tutamaz. Doğrusu O, Halimdir, bağışlayandır. (Fatır Suresi, 41)

Allah sonsuz adalet sahibidir ve ahirette insanların yaptıklarının karşılığını eksiksiz olarak verecektir. Dünya üzerindeki tüm sıkıntılar, yokluklar, zulümler Allah'tan bir denemedir. Ve tüm insanlar hiçbir haksızlığa uğratılmadan yaptıklarının karşılığını mutlaka alacaklardır. Mağfireti sonsuz olan Rabbimiz her insanın yaptıklarını ortaya çıkaracak ve hassas terazilerde adaletini tecelli ettirecektir. Zulüm yapanların zulümlerinin elbette karşılıksız kalmayacağını, her iyiliğin mutlaka karşılığının verileceğini Allah Kuran'da bize haber vermektedir. Dünya hayatındaki tüm amellere adaletle karşılık verilecek yer ahirettir. Ayetlerde Rabbimiz'in adaleti şu şekilde bildirilir:

Her insan-grubunu imamlarıyla çağıracağımız gün, artık kimin kitabı sağ eline verilirse, onlar kitaplarını okuyacaklar ve onlar, bir 'hurma çekirdeğindeki iplikçik kadar' bile haksızlığa uğratılmazlar. (İsra Suresi, 71)

De ki: "Rabbimiz (kıyamet günü) bizi birarada toplayacak, sonra da hak ile aramızı ayıracaktır. O, (gerçek hükmünü vererek hak ile batılın arasını) açandır, (herşeyi hakkıyla) bilendir. (Sebe Suresi, 26)

Allah'a teslim olan, O'nun rızası için yaşayan insanlar dünyada ve ahirette hoşnutluk içinde bir yaşam sürerler. Bu, sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz'in Latif sıfatının bir tecellisidir. Latif olan Allah mümin kullarına her türlü zor durumda yardım ederek de lütfunu gösterir. Kuran'da şu şekilde bildirilir:

Allah, kullarına karşı lütuf sahibidir; dilediğini rızıklandırır. O, kuvvetlidir, Azizdir. (Şura Suresi, 19)

Görmedin mi, Allah, gökten su indirdi, böylece yeryüzü yemyeşil donatıldı. Şüphesiz Allah, lütfedicidir, herşeyden haberdardır. (Hac Suresi, 63)

Allah iman edenlerin dünyada tek dostu ve velisi olduğu gibi ahirette de onlara yardım edecek, kötülüklerini iyiliklere çevirecek ve onlara lütufta bulunacaktır. Nitekim ayetlerde müminlerin cennetteki ifadelerinin şöyle olacağı bildirilir:

Dediler ki: "Biz doğrusu daha önce, ailemiz (yakın akrabalarımız) içinde endişe edip-korkardık. Şimdi Allah, bize lütufta bulundu ve 'hücrelere kadar işleyen kavurucu' azabdan korudu. Şüphesiz, biz bundan önce O'na dua (kulluk)

ederdik. Gerçekten O, iyiliği bol, esirgemesi çok olanın ta Kendisi'dir." (Tur Suresi, 26-28)

Rabbimiz bağışı çok olan, karşılıksız olarak armağan edendir. (Sad Suresi, 9) Hem bir mükafat ve şevk kaynağı, hem de karşılıksız bir lütuf ve ihsanın göstergesi olarak salih kullarına dünyada nimet ve güzellik vermesi Allah'ın bir lütfudur:

... De ki: "Şüphesiz 'lütuf ve ihsan (fazl)' Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah (rahmeti) geniş olandır, bilendir." O, kime dilerse rahmetini tahsis eder, Allah büyük 'lütuf ve ihsan (fazl)' sahibidir. (Al-i İmran Suresi, 73-74)

Zenginlik, ihtişam ve güzellik cennetin en temel özelliklerinden olduğu için, Allah sevdiği kullarına cenneti hatırlatacak, onların cennete kavuşma arzu ve heyecanlarını artıracak nimetlerin benzerlerini bu dünyada da yaratır. Bu yüzden nasıl inkarcıların ebedi azapları daha bu dünyadan başlıyorsa, salih müminler için vaat edilen ebedi güzellikler de kendilerine dünyadaki hayatlarında gösterilmeye başlanır. Allah Kendisi'nden bağışlanma dileyen, tevbe eden salih müminleri cennetinin yanı sıra dünyada da güzel bir surette faydalandıracağını ve onlara ihsanda bulunacağını bir ayette şöyle bildirmektedir:

Ve Rabbiniz'den bağışlanma dileyin; sonra O'na tevbe edin. O da sizi, adı konulmuş bir vakte kadar güzel bir meta (fayda) ile metalandırsın ve her ihsan sahibine Kendi ihsanını versin. Eğer yüz çevirirseniz gerçekten ben, sizin için büyük bir günün azabından korkarım. (Hud Suresi, 3)

Mümin, Yüce Allah'ın sonsuz kudretinin bilincindedir. O'nun emir ve yasaklarına uyar, insanlar için seçip beğendiği dini yaşar ve en önemlisi ölümünden sonrası için çok büyük umut ve beklentiler taşır. Dünya hayatında müminler Allah'ın yardımı ve ihsanı ile karşılık görebilirler. Ancak Allah müminlere dünyada imtihan olarak zorluk ve sıkıntı da verebilir.

Müminler bunda da bir güzellik olduğunu bilerek Allah'a her zaman tevekküllü davranırlar. Allah'ın müminlerin güzel ahlaklarının karşılığını ahirette mutlaka vereceğini bilirler. Rabbimiz'in sonsuz ihsan sahibi oluşu şu şekilde haber verilir:

İhsanın karşılığı ihsandan başkası mıdır? (Rahman Suresi, 60)

Allah hakkında yalan uydurup iftira edenlerin kıyamet günü zanları nedir? Şüphesiz Allah, insanlara karşı büyük ihsan (Fazl) sahibidir, ancak onların çoğu şükretmezler. (Yunus Suresi, 60)

Küçük, büyük infak ettileri her nafaka ve (Allah yolunda) aştıkları her vadi, mutlaka Allah'ın yaptıklarının daha güzeliyle onlara karşılığını vermesi için, (bunlar) onlar adına yazılmıştır. (Tevbe Suresi, 121)

Mallarını Allah yolunda infak edenlerin örneği yedi başak bitiren, her bir başakta yüz tane bulunan bir tek tanenin örneği gibidir. Allah, dilediğine kat kat artırır. Allah (ihsanı) bol olandır, bilendir. (Bakara Suresi, 261)

Şeytan, sizi fakirlikle korkutuyor ve size çirkin -hayasızlığı emrediyor. Allah ise, size Kendisi'nden bağışlama ve bol ihsan (fazl) vadediyor. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir. (Bakara Suresi, 268)

Allah Sonsuz Bağış Sahibidir, Tevbeleri Kabul Edendir

İnsan gaflete düşebilen, unutan, yanılabilen, hata yapabilen bir varlıktır. Her an, pek çok konuda eksik düşünebilir, yanlış bir karar verebilir, hatalı bir tavır sergileyebilir. Bu nedenle de Allah'ın sonsuz şefkati ve merhameti insanlar için çok büyük bir lütuf, çok büyük bir nimettir. Allah, sonsuz rahmeti ile insanlara, her zaman hatalarından dolayı bağışlanma dileme ve tevbe etme imkanı tanımıştır. Samimi olarak günahlarının affedilmesini isteyen her insan Allah'ın kendisini bağışlamasını umabilir. Rabbimiz Hicr Suresi'nde "Haber ver kullarıma; şüphesiz Ben, Ben bağışlayanım, esirgeyenim." (Hicr Suresi, 49) şeklinde buyurmaktadır. Nisa Suresi'nde ise Allah'ın affediciliği şöyle bildirilir:

Kim kötülük işler veya nefsine zulmedip sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı bağışlayıcı ve merhamet edici olarak bulur. (Nisa Suresi, 110)

Hayatı boyunca hatasız, günahsız, eksiksiz ve kusursuz olduğunu zannetmek Kuran'a uygun olmayan bir tavırdır. Çünkü, insan hata yapmaya ve günah işlemeye açık, aciz bir varlıktır. Buna karşılık Allah bağışlayıcı ve tevbeleri kabul edici olduğunu bildirmiştir. Bu nedenle insanın bilerek veya bilmeyerek, gaflete kapılarak, nefsine uyarak işlediği hatalardan dolayı ümitsizliğe düşmesi Kuran ahlakına uygun olmayan bir tavır olacaktır. Hata yapan mümine düşen, hatasından ibret almak, pişman olup doğruya yönelmek, vakit geçirmeden Allah'a sığınmak ve bir daha o hatayı tekrarlamamak üzere gayret göstermektir. Elbette mümin hata yapmamaya ve günah işlememeye, Allah'ın sınırlarını korumaya çok özen gösterir, fakat buna rağmen hataları, günahları olabilir. Hatalarından sonra tevbe edip Allah'tan bağışlanma dilemek ise çok güzel bir mümin özelliğidir. Allah'ın 'Tevbeleri kabul eden' (Tevvab), 'Bağışlayan' (Gafur), 'Merhamet

eden' (Rahman) isimleri de hatalarından pişman olan ve tevbe edip Allah'a yönelen müminler üzerinde tecelli eder. Enam Suresi'nde şöyle buyrulur:

Bizim ayetlerimize iman edenler sana geldiklerinde, onlara de ki: "Selam olsun size. Rabbiniz rahmeti Kendi üzerine yazdı ki, içinizden kim bir cehalet sonucu bir kötülük işler sonra tevbe eder ve (kendini) ıslah ederse şüphesiz, O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Enam Suresi, 54)

İnsanları din ahlakından uzaklaştıran sebeplerden bir tanesi, işledikleri günahların getirdiği suçluluk duygusu nedeniyle kendilerini "asla düzelmez, iflah olmaz" kimseler olarak görmeye başlamalarıdır. Allah'ın Rahman ve Rahim ismini, tevbeleri kabul eden, sonsuz bağış sahibi olan olduğunu unutan bu insanları şeytan sürekli kışkırtır ve bir günah işleyen bir insana "sen zaten günahkarsın, artık düzelmen mümkün değil, bunu böyle kabul et" mesajı verir. Daha sonra da kişiyi "nasıl olsa bir kez günah işledin, tekrar işlemenin hiçbir kaybı olmaz" gibi kandırmacalarla çok büyük bir batağın içine çeker. İnsanın günahı ikiyse, bunu hemen dörde, sekize, on altıya çıkarmaya çalışır. İnsanın günahı nedeniyle Allah'a karşı duyduğu mahcubiyet hissini kullanır ve bunu o insanı Allah'tan tamamen uzaklaştırmak için suistimal eder. Ancak şeytanın her hilesi gibi bu da zayıftır. Çünkü bir insanın günah işlemesi, o kişinin artık doğru yolu bulamayacağı anlamına gelmez. Değil bir günah, en büyük günahları defalarca işlemiş de olsa, sonuçta her zaman için tüm bunlardan pişman olup Allah'a yönelme imkanı vardır. Allah, günahlarından dolayı samimi bir şekilde tevbe eden, yani bağışlanma dileyip artık o günahı işlememeye azmeden herkesi bağışlayacağını Kuran'da haber vermiştir:

Ancak kim işlediği zulümden sonra tevbe eder ve düzeltirse, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Muhakkak Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Maide Suresi, 39)

Buna göre, iman edip salih amellerde bulunanlar, onlar için bir bağışlanma (mağfiret) ve üstün bir rızık vardır. (Hac Suresi, 50)

Gerçek şu ki, Rablerinden gayb ile (O'nu görmedikleri halde) içleri titreyerek-korkanlara gelince; onlar için bir mağfiret (bağışlanma) ve büyük bir ecir vardır. (Mülk Suresi, 12)

Sonsuz rahmet sahibi olan Rabbimiz tevbe imkanının her insana verildiğini bizlere bildirmiştir. Örneğin Allah, Kendisi'ne iman ettikten sonra saparak, altından bir put yapıp ona tapınan Yahudilerin tevbesini kabul etmiş ve onları bağışlamıştır:

Hani Musa, kavmine: "Ey kavmim, gerçekten siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen, kusursuzca yaratan (gerçek İlah)ınıza tevbe edip nefislerinizi öldürün: bu, Yaratıcınız Katında sizin için daha hayırlıdır" demişti. Bunun üzerine (Allah) tevbelerinizi kabul etti. Şüphesiz O, tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir. (Bakara Suresi, 54)

Allah ayetlerde, gaflete kapılıp hata işleyen ve ardından samimi olarak tevbe edip bağışlanma dileyen kişinin bağışlanacağını belirtmektedir. Müminlerin işledikleri kusurun boyutları ne olursa olsun samimi olarak yaptıklarından pişmanlık duydukları takdirde Allah'ın rahmetinden umutlarını kesmemeleri gerektiği ayetlerde şöyle müjdelenmektedir:

De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir. Azap size gelip çatmadan evvel, Rabbiniz'e yönelip-dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Rabbiniz'den, size indirilenin en güzeline uyun; siz hiç şuurunda değilken, azap apansız size gelip çatmadan evvel." (Zümer Suresi, 53-55)

Allah'ın bağışlayan sıfatı, Rabbimiz'in insanlara sunduğu en büyük nimetlerden ve kolaylıklardan biridir. İnsanın ümitsizliğe kapılıp yaptığı hatalardan sonra kendini bir daha toparlayamayacağını düşünmesi çirkin bir zandır. Allah'ın şefkatini, merhametini, bağışlayıcılığını göz ardı eden kişi kendi kendine zulmetmiş, aynı zamanda da Kuran ahlakının gereğini uygulamamış olur. Hatalar, bu hatalar karşısında bunlardan hemen vazgeçen ve Kuran'a uygun bir tavır sergileyerek bunları hemen telafi eden samimi müminlerin ahiretteki derecelerini yükseltir, onları olgunlaştırır, eksiklik ve acizliklerinin, kulluklarının daha iyi bilincine varmalarını sağlar. Önemli olan kişinin günahında ısrar etmeden hemen pişman olup tevbe etmesidir. Ayetlerde Rabbimiz salih amellerde bulanan, zekatı veren, kısaca Kuran ahlakını yaşayanları bağışlayacağını ve rahmetine sokacağını bildirmektedir:

Gerçekten Ben, tevbe eden, inanan, salih amellerde bulunup da sonra doğru yola erişen kimseyi şüphesiz bağışlayıcıyım. (Taha Suresi, 82)

Ancak bundan sonra tevbe eden ve salihçe davrananlar hariç. Çünkü gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nur Suresi, 5)

Kim de bir mü'min olarak, salih olan amellerde bulunursa, artık o, ne zulümden korksun, ne hakkının eksik tutulmasından. (Taha Suresi, 112)

Dosdoğru namazı kılın, zekatı verin ve elçiye itaat edin. Umulur ki, rahmete kavuşturulmuş olursunuz. (Nur Suresi, 56)

İman edip salih amellerde bulunanlar ise; Biz şüphesiz onların kötülüklerini örteceğiz ve şüphesiz yaptıklarının en güzeliyle karşılık vereceğiz. (Ankebut Suresi, 7)

Çünkü Allah, yaptıklarının en güzeliyle karşılık verecek ve onlara Kendi fazlından artıracaktır. Allah, dilediğini hesapsız rızıklandırır. (Nur Suresi, 38)

Bir insan işlediği günahtan dolayı tevbe ettikten sonra da yeniden gaflete düşüp aynı günahı işleyebilir. Belki bu defalarca tekrarlanır. Ama son bir kez tevbe edip o günaha bir daha dönmediğinde, tevbesinin kabul edilmesini Allah'tan umabilir. Ancak her konuda olduğu gibi bu konuda da asıl olan samimiyettir. Bazı insanların kapıldığı "ben günah işlemeye devam edeyim, sonra yaşlanınca, bir gün tevbe ederim" şeklindeki düşünce ise çok büyük bir samimiyetsizliktir ve sonu hüsranla sonuçlanabilir. Allah böyle düşünenleri Kuran'da şöyle uyarmaktadır:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbelerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Tevbe; ne, kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çatınca: "Ben şimdi gerçekten tevbe ettim" diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri için acı bir azab hazırlamışızdır. (Nisa Suresi, 17-18)

Bu ayetlerden anlaşılacağı gibi, hata yapan, günaha giren mümin, tevbe edip Allah'tan bağışlanma dilediği takdirde üzüntü ve ümitsizliğe kapılmamalıdır. Çünkü ümitsizlik Allah'ın hoşnut olmayacağı bir tavırdır. İşlediği bir kusur karşısında Kuran ahlakına uygun tavrı gösteren bir müminin şevk, heyecan ve neşesi kaybolmaz, hatta tam tersine daha da artar. Allah Kuran ayetlerinde Müslümanları şu şekilde uyarmaktadır:

Eğer Allah'ın sizin üzerinizde fazlı ve rahmeti olmasaydı ve Allah gerçekten tevbeleri kabul eden hüküm ve hikmet sahibi olmasaydı (ne yapardınız)? (Nur Suresi, 10)

Eğer Allah'ın sizin üzerinizde fazlı ve rahmeti olmasaydı ve Allah gerçekten Rauf (şefkat eden ve) Rahim olmasaydı (ne yapardınız)? Ey iman edenler, şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, (bilsin ki) gerçekten o (şeytan) çirkin utanmazlıkları ve kötülüğü emreder. Eğer Allah'ın

üzerinizde fazlı ve rahmeti olmasaydı, sizden hiçbiri ebedi olarak temize çıkamazdı. Ancak Allah, dilediğini temize çıkarır. Allah, işitendir, bilendir. Sizden, faziletli ve varlıklı olanlar, yakınlara, yoksullara ve Allah yolunda hicret edenlere vermekte eksiltme yapmasınlar, affetsinler ve hoşgörsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nur Suresi, 20-22)

Ayetlerde bildirilen haberler, müminlerin şevk ve heyecanlarını artıran çok güzel müjdelerdir. İman sahipleri hayatlarının her anında Allah'ın bu sonsuz fazl ve rahmetini hisseder, Allah'ın rahmeti sayesinde güzel bir hayat sürdürebildiklerini akıllarından çıkarmazlar. Onların Allah'a olan dualarındaki samimiyetlerinin, nimetlere şükrederken içlerinde duydukları şevkin ve derin imanlarının en önemli nedenlerinden biri de Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatlarını hayatlarının her anında yakından hissetmeleridir. Kuran ahlakını yaşamayan, Rabbimiz'in en güzel sıfatlarını takdir edemeyen insanlar ise Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatlarındaki ihtişamı kavrayamazlar. Hayatlarının karamsar, ümitsiz, neşesiz olmasının en önemli nedenlerinden biri budur. Çünkü imanın getirdiği tüm güzelliklerden uzaktırlar. Hata yaptıklarında Allah'ın çok esirgeyen ve çok bağışlayan olduğunu bilmezler. Tevbe edenlerin günahlarını affettiğini, sonsuz şefkat ve merhamet sahibi olduğunu düşünmezler. Oysa mümin başına nasıl bir olay gelirse gelsin hemen Allah'a yönelir, dua eder, bağışlanma diler, tevbe eder. Allah samimi kullarına her zaman güzellik dileyen, onları hidayet yoluna sevk eden, kötülüklerden koruyan ve sonsuz rahmetiyle lütufta bulunandır. Allah ayetlerde kulları üzerindeki rahmetini şu şekilde haber verir:

Bunlar sana hak olarak okumakta olduğumuz Allah'ın ayetleridir. Allah, alemlere zulüm isteyen değildir. (Al-i İmran Suresi, 108)

Bu, ellerinizin önden sunduklarıdır. Allah, gerçekten kullara zulmedici değildir. (Al-i İmran Suresi, 182)

Sana iyilikten her ne gelirse Allah'tandır, kötülükten de sana ne gelirse o da kendindendir. Biz seni insanlara bir elçi olarak gönderdik; şahid olarak Allah yeter. (Nisa Suresi, 79)

Eğer şükreder ve iman ederseniz, Allah azabınızla ne yapsın? Allah şükrün karşılığını verendir, bilendir. (Nisa Suresi, 147)

... Allah'ın üzerinizdeki fazlı ve rahmeti olmasaydı, azınız hariç herhalde şeytana uymuştunuz. (Nisa Suresi, 83)

Allah'ın kulları üzerindeki rahmeti, inkar edenleri hidayet yoluna çeşitli şekillerde çağırmasında da görülmektedir. Onlar iman etmemekte ne kadar direnirlerse direnensinler Rabbimiz elçileriyle, birer hidayet rehberi olan İlahi kitaplarıyla onları sürekli doğru yola çağırmaktadır. Elçilerin tebliğine uymayan kavimleri "belki dönerler" diye çeşitli sıkıntı ve zorluklarla denemektedir. Ayetlerde bildirilen "dünyada azap, dayanılmaz zorluk, sıkıntı, kuraklık, ürün kıtlığı" Rabbimiz'in hidayet yolunu bulamamış kullarına olan şefkatinin, merhametinin çok güzel bir tecellisidir. Dünya hayatında doğru yolu bulmaları ve ahiretteki sonsuz cehennem azabından uzaklaştırılmaları için onlara sunulmuş bir fırsattır. Ayetlerde Rabbimiz'in inkar edenlere olan lütfu şu şekilde haber verilmektedir:

Andolsun, Biz de Firavun aile (çevre)sini belki öğüt alıp düşünürler diye yıllar yılı kuraklığa ve ürün kıtlığına uğrattık. (Araf Suresi, 130)

Andolsun, Biz onlara belki (inkarcılıktan) dönerler diye o büyük (uhrevi) azapdan önce, yakın (dünyevi) azaptan da taddıracağız. (Secde Suresi, 21)

Eğer inkar edecek olursanız, artık şüphesiz Allah size karşı hiçbir ihtiyacı olmayandır ve O, kulları için inkara rıza göstermez. Ve eğer şükrederseniz, sizin (yararınız) için ondan razı olur. Hiçbir günahkar, bir başkasının günah yükünü yüklenmez. Sonra Rabbiniz'e döndürüleceksiniz, böylece yaptıklarınızı size haber verecektir. Şüphesiz O, sinelerin özünde saklı olanı bilendir. (Zümer Suresi, 7)

Biz hangi memlekete bir peygamber gönderdiysek onun halkı yalvarıp-yakarsınlar diye, mutlaka onları dayanılmaz bir zorluk (yoksulluk) ve sıkıntıyla yakalayıvermişiz. (Araf Suresi, 94)

Ayetlerde de görüldüğü gibi bazı toplulukların başına gelen felaketler, zorluklar ve sıkıntıların hikmetlerinden biri o kişilerin Allah'a yönelmeleri, inkardan vazgeçmeleri ve tevbe etmeleridir. Herşeyi çok büyük bir hikmet, hayır ve güzellikle yaratan Rabbimiz bu zorlukları da bir hayırla yaratmıştır. Araf Suresi'nde bu durum hakkında şu şekilde buyurulmaktadır:

Onlardan bir topluluk: "Allah'ın kendilerini helak etmek veya şiddetli bir azaba uğratmak istediği bir kavme ne diye öğüt veriyorsunuz?" dediğinde "Rabbinize karşı bir özür için ve bir ihtimal sakınabilirler, diye" dediler. (Araf Suresi, 164)

Andolsun, senden önceki ümmetlere (peygamberler) gönderdik de onları dayanılmaz zorluk (yoksulluk) ve sıkıntılarla çeviriverdik. Umulur ki yalvarırlar diye. (Enam Suresi, 42)

Ayetlerde de bildirildiği gibi Rabbimiz "bir ihtimal sakınabilirler" ve "umulur ki yalvarırlar" diye insanlara çeşitli uyarıcılar göndermekte, onları rahmetine ve cennetine sokmak istemektedir. Allah'ın insanların günahlarını bağışlayan olması, cezalarını ertelemesi ve onlara hayatları boyunca her an yeni fırsatlar vermesi insanlar için çok büyük lütuf ve rahmettir. Eğer insanlar günahları nedeniyle hemen sorgulanarak cezalandırılsalardı, Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi yeryüzünde canlı hiçbir varlık kalmazdı:

Eğer Allah, insanları zulümleri nedeniyle sorguya çekecek olsaydı, onun üstünde (yeryüzünde) canlılardan hiçbir şey bırakmazdı; ancak onları adı konulmuş bir süreye kadar ertelemektedir. Onların ecelleri gelince ne bir saat ertelenebilir, ne de öne alınabilirler. (Nahl Suresi, 61)

Senin Rabbin rahmet sahibi (ve) bağışlayıcıdır. Eğer, kazandıklarından dolayı onları (azapla) yakalasaydı, şüphesiz onlara azabı (bir an önce) çabuklaştırırdı. Hayır, onlar için bir buluşma zamanı vardır, onun dışında asla başka bir sığınak bulamayacaklardır. (Kehf Suresi, 58)

Dolayısıyla, insanlar hataları veya günahları ne olursa olsun, hiçbir zaman Allah'ın razı olduğu gibi bir kul olabilmek için geç kalmış değildirler. Çünkü Allah insanlara sürekli yeni fırsatlar verir, onlara çeşitli uyarılar ve hatırlatmalarda bulunur. İnsan yaşamı boyunca ne kadar hata yapmış olursa olsun, din ahlakından ne kadar uzak yaşamış olursa olsun samimi olarak tevbe ettiği ve samimi bir kalple Allah'a yöneldiği takdirde geçmişte yaptığı hatalarını düşünmesine gerek yoktur. Önemli olan bu hatalardan ibret almak, benzerlerini bir daha yapmamak için öğüt almaktır. Allah kendilerine uyarı geldikten sonra doğru yolu bulan salih kullarını geçmişlerinden sorumlu tutmayacağını Kuran'da haber vermiştir:

... Allah geçmişte olanı bağışladı. Ama kim tekrarlarsa, Allah ondan öc alacaktır. Allah üstün ve güçlü olandır, öc sahibidir. (Maide Suresi, 95)

O inkar edenlere de ki: "Eğer vazgeçerlerse geçmişte (yaptıkları) şeyler bağışlanacaktır. Ama yine dönecek olurlarsa, önceki (toplumlara uygulanan) sünnet, muhakkak (onların başından da) geçmiş olacaktır. (Enfal Suresi, 38)

Allah tüm insanlara öğüt alanın öğüt alabileceği kadar bir süre tanır. (Fatır Suresi, 37) Onlara kendilerini uyarıp korkutacak elçiler gönderir ve bu elçiler vasıtasıyla

korkup sakınmaları gereken şeyleri bildirir. Ancak tüm bunlara rağmen inkarda direten insanlar da elbette işledikleri kötülüklerin karşılığını göreceklerdir. Rahman ve Rahim olan Allah'ın tecellilerinin farkına varmayan, kendisini hayatı boyunca kuşatan bu tecellileri takdir etmeyip hamd etmeyen her insan yaptığı bu nankörlüğün karşılığını alacaktır. Bu elbette Allah'ın adaletinin tecellilerinden biridir. Allah Meryem Suresi'nde şöyle buyurmaktadır:

De ki: "Kim sapıklık içindeyse, Rahman (olan Allah), ona süre tanıdıkça tanır; kendilerine va'dedileni -ya azabı veya kıyamet saatini- gördükleri zaman artık kimin yeri (makam, mevki) daha kötü, kimin askeri- gücü daha zayıfmış, öğreneceklerdir. (Meryem Suresi, 75)

Kuran-ı Kerim, Rabbimiz'in İnsanlara Rahmetinin Bir Tecellisidir

Kuran-ı Kerim Rabbimiz'in tüm insanlara çok büyük bir lütfu, Rahman ve Rahim sıfatlarının çok üstün bir tecellisidir. İnsanların gerçek dini öğrenebilecekleri ana kaynak Yüce Kuran'dır. Kuran tüm kainatı yoktan var eden, herşeyin en doğrusunu bilen, sonsuz rahmet sahibi olan Allah'ın sözüdür. Kuran-ı Kerim'in Rabbimiz'den bir rahmet olduğu ayetlerde şu şekilde bildirilmektedir:

(Bu Kur'an,) Rahman ve Rahimden indirilmiştir. Bilen bir kavim için, ayetleri (çeşitli biçimlerde, birer birer) 'fasıllar halinde açıklanmış' Arapça Kur'an (veya okunan) Kitap'tır. (Fussilet Suresi, 2-3)

Biz Kitab'ı ancak, hakkında ihtilafa düştükleri şeyi onlara açıklaman ve inanan bir kavme rahmet ve hidayet olması dışında (başka bir amaçla) indirmedik. (Nahl Suresi, 64)

Her ümmet içinde kendi nefislerinden onların üzerine bir şahid getirdiğimiz gün, seni de onlar üzerinde bir şahid olarak getireceğiz. Biz Kitab'ı sana, herşeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik. (Nahl Suresi, 89)

Andolsun, Biz onlara bir Kitap getirdik; iman edecek bir topluluğa bir hidayet ve bir rahmet olmak üzere bir bilgiye dayanarak onu çeşitli biçimlerde açıkladık. (Araf Suresi, 52)

Allah'ın insanlara açıklayıcı kitaplar indirmesi ve hükümlerini bildirip, Yüce Zatını tanıtması, bilmediklerini en doğru olarak Kendi sözüyle ve hikmetle bildirmesi insanlar

için çok büyük bir rahmettir. Allah, insanlara indirdiği mukaddes kitaplar tahrif edilince yeni elçiler göndermiş, fakat Peygamberimiz (sav)'e vahyettiği Kuran'ın kesin olarak kıyamete kadar korunacağını bildirmiştir.

En son İlahi kitap olan Kuran'ın Allah'ın korumasında olması da yine insanlar için bir rahmettir. Enam Suresi'nde şu şekilde buyurulmaktadır:

Ya da: "Kitap bize de indirilseydi, elbette onlardan daha çok doğru yolda olurduk" dememeniz (için) işte size Rabbiniz'den apaçık bir belge, bir hidayet ve bir rahmet gelmiştir. Allah'ın ayetlerini yalanlayandan ve (insanları) ondan alıkoyup-çevirenden daha zalim kimdir? Ayetlerimizden alıkoyup-çevirenlere, bu 'engelleme ve çevirmelerinden' dolayı pek çetin bir azapla karşılık vereceğiz. (Enam Suresi, 157)

Kuran, her insanın anlayabileceği, sade ve anlaşılır bir üsluba, eşsiz hikmete sahiptir. Allah Kuran'ı, insanların içinde yazılanları öğrenmeleri, okuyup anlamaları, tüm kainatı yoktan var eden Rabbimiz'i tanımaları, O'na nasıl kulluk edeceklerini bilip sakınmaları gibi daha birçok hikmetle göndermiştir. Gerek dünya hayatı, gerekse ölümden sonraki hayat ile ilgili konular, Kuran'da en hikmetli şekilde açıklanmıştır.

Allah, "Andolsun, size (bütün durumlarınızı kapsayan) zikrinizin içinde bulunduğu bir Kitap indirdik. Yine de akıllanmayacak mısınız?" (Enbiya Suresi, 10) ayetiyle de bizlere bu gerçeği bildirmektedir. Allah'ın "... Biz Kitap'ta hiçbir şeyi noksan bırakmadık..." (Enam Suresi, 38) ayetiyle de bildirdiği gibi Kuran'da bir insanın vicdanen araştırdığı tüm soruların cevapları vardır.

Kuran kesin doğruları içeren bir hidayet rehberidir. Her konu hakkında Rabbimiz'in Hz. Muhammed (sav)'e vahyettiği en doğru bilgileri içerir. Bu nedenle yaşamlarında sadece Kuran'ı ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünnetini kendilerine ölçü alan insanlar, Allah'ın rahmetine ve hidayetine kavuşturulurlar.

Kuran'ın bu özelliği ayetlerde şöyle haber verilmektedir:

Şüphesiz, bu Kuran, en doğru yola iletir ve salih amellerde bulunan mü'minlere, onlar için gerçekten büyük bir ecir olduğunu müjde verir. (İsra Suresi, 9)

Bu (Kuran), insanlar için basiret (nuruyla Allah'a yönelten ayet)lerdir, kesin bilgiyle inanan bir kavim için de bir hidayet ve bir rahmettir. (Casiye Suresi, 20)

Kendisine rehber olarak Kuran'ı ve Peygamberimiz (sav)'in yolunu seçen bir insanın hayatı, diğer insanlardan çok farklı olur. Örneğin bu insan, sıkıntı, huzursuzluk, korku, endişe, ümitsizlik, karamsarlık gibi ruh hallerinden uzaktır ya da bir zorluk

karşısında paniğe kapılmaz. Çünkü her anında Allah'ın ayetleri ve Peygamberimiz (sav)'in uygulamaları onun için yol gösterici olur. Karşılaştığı her olaya mutlaka Allah'ın hükümleri ile karşılık verir.

Aldığı her karar, söylediği her söz, yaptığı her iş Kuran ahlakını yaşadığının bir göstergesidir. Bundan dolayı da vicdanı daima temiz olur ve bunun getirdiği manevi huzur ile yaşar. Allah'ın Kuran ahlakını yaşayanlara rahmetinden bahşettiği bu güzel ruh hali, huzur ve neşe müminler için çok büyük bir nimettir.

Nitekim Rabbimiz Yunus Suresi'nde Kuran'ın "şifa" olduğunu şöyle bildirmektedir:

Ey insanlar, Rabbiniz'den size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve müminler için bir hidayet ve rahmet geldi. (Yunus Suresi, 57)

Allah Kuran'da doğrularla yanlışları çok açık bir şekilde belirtmiştir. Bu nedenle de vicdanlarının sesini dinleyip, nefislerinin bencil arzularından uzak duran, Allah'ın hükümlerini uygulamada kesin kararlı olan hidayet ehli kişiler için doğruyu bulmak çok kolaydır. Kuran her yaştan, her eğitim seviyesinden insanın rahatlıkla anlayabileceği, öğütlerini kavrayabileceği hikmet dolu bir kitaptır. Kuran'ın içerdiği hükümler ve ayetlerde tavsiye edilen güzel ahlak son derece açık, anlaşılır ve kolaydır.

Allah'ın hidayet verdiği, samimi niyetli her insan Kuran'da anlatılanları rahatlıkla anlayabilir ve anladıklarını tüm tavırlarında ve düşüncelerinde en güzel şekilde uygulayabilir. Bu da Allah'ın Rahman ve Rahim isimlerinin çok üstün bir tecellisidir. Allah Kuran için, "... İnsanlar için hidayet olan ve doğru yolu ve (hak ile batılı birbirinden) ayıran apaçık belgeleri (kapsayan)..." (Bakara Suresi, 185) şeklinde buyurmaktadır.

Allah Kendi yarattığı insanın fıtratına uygun olarak bildirdiği Kuran ahlakıyla merhametini, şefkatini ve sonsuz rahmetini bizlere gösterir. Fıtratına uygun davranmayan, Kuran ahlakını yaşamayan her insan, maddi ve en önemlisi manevi sıkıntı içinde yaşamaktadır.

Eğer hak, onların heva (istek ve tutku)larına uyacak olsaydı hiç tartışmasız, gökler, yer ve bunların içinde olan herkes (ve herşey) bozulmaya uğrardı. Hayır, Biz onlara kendi şan ve şeref (zikir)lerini getirmiş bulunuyoruz, fakat onlar kendi zikirlerinden yüz çeviriyorlar. (Müminun Suresi, 71)

Ancak sadece Allah'tan korkup sakınanlar, O'na gönülden teslim olanlar, ahiret hayatını dünya hayatına tercih edenler Kuran'dan öğüt alıp düşünürler. Allah başka ayetlerde de şöyle buyurmaktadır:

Biz sana bu Kuran'ı güçlük çekmen için indirmedik, içi titreyerek korku duyanlara ancak öğütle-hatırlatma (olsun diye indirdik). (Taha Suresi, 2-3)

Bu konu aynı zamanda Kuran'ın önemli bir sırrıdır. Kuran'ı anlamak için yüksek bir zekaya ya da yeteneğe sahip olmak değil, samimi bir niyete sahip olmak yeterlidir. Zira insana herşeyi kavratacak olan Rahman olan Allah'tır. Allah samimi kullarına doğru yolları gösterir, onların Kuran ahlakını yaşamalarını ve kurtuluşa ermelerini sağlar.

Kuran bütün insanlara gönderilmiş bir kitaptır, ancak yalnızca Allah'tan korkan, ahiret gününe iman eden müminler için bir hidayet vesilesi olur. Bu da Allah'ın iman eden kulları üzerindeki şefkatinin delillerindendir. Bu konuyla ilgili ayetlerden bazıları şöyledir:

Allah'tan başka bir hakem mi arıyayım? Oysa O, size Kitabı açıklanmış olarak indirmiştir. Kendilerine Kitap verdiklerimiz, bunun gerçekten Rabbinden hak olarak indirilmiş olduğunu bilmektedirler. Şu halde, sakın kuşkuya kapılanlardan olma. (Enam Suresi, 114)

Her ümmet içinde kendi nefislerinden onların üzerine bir şahid getirdiğimiz gün, seni de onlar üzerinde bir şahid olarak getireceğiz. Biz Kitabı sana, herşeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik. (Nahl Suresi, 89)

De ki: "İman edenleri sağlamlaştırmak, Müslümanlara bir müjde ve hidayet olmak üzere, onu (Kuran'ı) hak olarak Rabbinden Ruhu'l-Kudüs indirmiştir." (Nahl Suresi, 102)

Bunlar hikmetli Kitabın ayetleridir; muhsin olanlara bir hidayet ve bir rahmettir. (Lokman Suresi, 2-3)

Ey insanlar, Rabbiniz'den size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve mü'minler için bir hidayet ve rahmet geldi. (Yunus Suresi, 57)

Ayetlerde de bildirildiği gibi Kuran tüm insanlık alemi için bir öğüt, sakınan ve muhlis olan Müslümanlar için de bir hidayet rehberidir. İçerdiği üstün hikmet, geçmişten ve gelecekten verdiği gerçek bilgiler, insanlardaki gafleti ve alışkanlık perdesini kaldıran üslubu ile benzersiz bir kitaptır. Ve Kuran'ın bu etkisi, vahyedildiği günden kıyamete kadar yaratılmış ve yaratılacak olan tüm insanlar için geçerlidir. İman sahibi bir insan, her durumda ve karşılaştığı her olayda Kuran'ın hükümlerinin ve Peygamber Efendimiz (sav)'in uygulamalarının rehberliğinde karar verir.

Kuran, Furkan özelliği ile müminin doğruyu yanlıştan ayırmasına ve en hayırlı kararı vermesine vesile olur. Allah'ın bir ayette de bildirdiği gibi "... Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır..." (Bakara Suresi, 256) Bu nedenle iman eden bir

insan Kuran ahlakı ile cahiliye hayatı arasında orta bir yol aramaya çalışmaz, kesin ve emin olarak sadece Kuran'a, yani en doğru olana uyar.

Kuran'ın, Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının bir tecellisi, müminlere olan sonsuz şefkatinin bir delili olduğunu bilir. Allah ayetlerde müminlere Kuran ahlakına sımsıkı tutunmalarını buyurmaktadır:

Şu halde, sana vahyedilene sımsıkı-tutun; çünkü sen dosdoğru bir yol üzerindesin. Ve şüphesiz o (Kuran), senin ve kavmin için gerçekten bir zikirdir. Siz (ondan) sorulacaksınız. (Zuhruf Suresi, 43-44)

Her Topluma Bir Uyarıcı Gönderilmesi Rabbimiz'in Rahman Sıfatının Tecellisidir

Sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan Rabbimiz insanlara, kendilerini uyaracak, Allah'ın ve ahiretin varlığını, hayatın gerçek anlamını bildirecek elçiler gönderir. Elçiler insanları hidayet yoluna sevk etmek için tüm hayatları boyunca çok samimi bir mücadele yürütürler. İnsanları cahiliye hayatından kurtarıp hidayetlerine vesile olmak için tüm imkanlarını sonuna kadar kullanırlar. Kuran'da bu konuda verilen örneklerden biri Hz. Nuh'un kavmine yaptığı tebliğdir. Hz. Nuh kavmine Allah'ın varlığını, sonsuz güç ve kudretini tebliğ edip onları sapkın dinlerinden uzaklaştırmak için çok büyük bir emek sarf etmiştir. Bunun için türlü yöntemler kullanmış, kavminin inkar eden sözleri, asi tavırları bu kıymetli insanı hiçbir şekilde engellememiş, o, Allah'ın emrini büyük bir kararlılıkla yerine getirmiştir. Ancak kavmi inkarda diretmiştir. Ayetlerde şu şekilde bildirilir:

Dedi ki: "Rabbim, gerçekten kavmimi gece ve gündüz davet edip-durdum. Fakat davet etmem, bir kaçıştan başkasını arttırmadı. Doğrusu ben, onları bağışlaman için her davet edişimde, onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar, örtülerini başlarına çektiler ve büyüklük tasladıkça büyüklük gösterip-direttiler. Sonra onları açıktan açığa davet ettim. Daha sonra (davamı) onlara açıkça ilan ettim ve kendilerine gizli gizli yollarla yanaşmak istedim." (Nuh Suresi, 5-9)

Peygamberlerin bu samimi gayretleri iman edenler için çok büyük bir lütuf, Rabbimiz'in kullarına olan sevgisinin çok güzel bir tecellisidir. Elçi Allah'tan bir rahmet olarak inkarcılarla mücadele etmekte, hiçbir karşılık beklemeksizin insanların ahiret hayatlarına vesile olmaya çalışmaktadır.

Ayetlerde Allah'ın elçi göndererek insanlara rahmet ettiği şu şekilde bildirilmektedir:

Andolsun ki Allah, mü'minlere, içlerinde kendilerinden onlara bir peygamber göndermekle lütufta bulunmuştur. (Ki O) Onlara ayetlerini okuyor, onları arındırıyor ve onlara Kitabı ve hikmeti öğretiyor. Ondan önce ise onlar apaçık bir sapıklık içindeydiler. (Al-i İmran Suresi, 164)

Öyle ki size, kendinizden, size ayetlerimizi okuyacak, sizi arındıracak, size Kitap ve hikmeti öğretecek ve bilmediklerinizi bildirecek bir elçi gönderdik. (Bakara Suresi, 151)

Sakınıp rahmete kavuşmanız için, içinizden sizi uyarıp korkutacak bir adam aracılığı ile bir zikir (kitap) gelmesine mi şaştınız? (Araf Suresi, 63)

Katımız'dan bir emir ile; doğrusu Biz, (insanlara elçi) gönderenleriz. Rabbinden bir rahmet olarak. Şüphesiz O, işitendir, bilendir. (Duhan Suresi, 5-6)

Biz seni alemler için yalnızca bir rahmet olarak gönderdik. (Enbiya Suresi, 107)

Allah'ın mübarek elçileri dünya üzerindeki en güvenilir, en dürüst, en güzel huylu, en üstün ahlaklı, en akıllı, basiretli ve ferasetli, en cesur, en sabırlı insanlardır. Elçilerin tüm insanlar üzerinde güven uyandıran, hayırlı, samimi ve gayretli kimseler olarak yaratılmaları Allah'ın insanlara çok büyük bir lütfudur. Gönderildikleri topluma hayır getiren, onları Allah'ın yoluna davet eden örnek ahlaka sahip peygamberler, insanları Allah'ın ayetleriyle uyarmakta, kötü fiillerden men etmekte, iyiliği ve doğruluğu tavsiye etmektedirler. Dünya hayatının geçiciliğini, sonsuz ahiret hayatının ise gerçek hayat olduğunu insanlara hatırlatmaktadırlar. Her topluma mutlaka bir elçi gönderilmesi de Rabbimiz'in insanlar üzerinde bir rahmetidir. Hiçbir topluluk yoktur ki Allah'ın risaletiyle muhatap olmasın, Allah'ın ve ahiret gününün varlığıyla uyarılıp korkutulmasın. Kuran ayetlerinde her toplumun mutlaka bir elçi aracılığıyla uyarıldığı şöyle bildirilmektedir:

Şüphesiz Biz seni, hak ile bir müjde verici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki, içinde bir uyarıcı gelip-geçmiş olmasın. (Fatır Suresi, 24)

(Musa'ya) Seslendiğimiz zaman da, sen Tur'un yanında değildin. Ancak Rabbinden bir rahmet olmak üzere senden önce kendilerine bir uyarıcı

gelmemiş olan bir kavmi uyarman için (gönderildin). Umulur ki, öğüt alıp düşünürler diye. (Kasas Suresi, 46)

Yoksa onlar: "Bunu uydurdu" mu diyorlar? Hayır; o, Rabbinden olan bir haktır; senden önce kendilerine bir uyarıcı gelmemiş bir kavmi uyarman için (onu sana indirdik). Umulur ki hidayet bulurlar. (Secde Suresi, 3)

"Andolsun, Biz her ümmete: 'Allah'a kulluk edin ve tağuttan kaçının' (diye tebliğ etmesi için) bir elçi gönderdik. Böylelikle, onlardan kimine Allah hidayet verdi, onlardan kiminin üzerine sapıklık hak oldu. Artık, yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların uğradıkları sonucu görün." (Nahl Suresi, 36)

Ey Kitap Ehli, elçilerin arası kesildiği dönemde: "Bize müjdeci de, bir uyarıcı da gelmedi" demenize (fırsat kalmasın) diye size apaçık anlatan elçimiz geldi. Böylece müjdeci de, uyarıcı da gelmiştir artık. Allah herşeye güç yetirendir. (Maide Suresi, 19)

Elçiler, gönderildikleri toplumlar için çok büyük bir lütuf olmuş, insanlara bilmediklerini öğretmiş, güzel bir hayat yaşamanın, huzur, güvenlik, barış ve adalet dolu bir hayatın nasıl mümkün olabileceğini anlatmışlardır. Ancak Kuran'da bildirilen "... Bunlar Kitab'ın ayetleridir. Ve sana Rabbinden indirilen haktır. Ancak insanların çoğu iman etmezler." (Rad Suresi, 1) ayetinin bir tecellisi olarak, tarih boyunca elçilerin kendileri için ne kadar büyük bir rahmet olduğunu takdir edebilen ve samimi imana yönelen çok az sayıda insan olmuştur. İnkar edenler imanı hiç kabul etmezlerken, bir kısım insanlar da vicdanlarında elçilerin anlattıklarına kanaat getirdikleri halde, Kuran'da bildirilen gerçek samimiyeti yaşamaya yanaşmamışlardır. Buna rağmen elçiler Kuran'da Hz. Muhammed (sav) için "Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir." (Yusuf Suresi, 103) ayetiyle bildirildiği gibi, insanların iman etmelerini içten arzu etmiş, dünyada ve ahirette nimete kavuşmaları, olabilecek en güzel ve en mutlu hayatı yaşayabilmeleri için çok samimi bir çaba harcamışlardır. Elçilerin, çevrelerindeki insanların iman etmelerinden, dünyada ve ahirette mutlu olmalarından şahsi hiçbir menfaatleri olmadığı halde, samimi Allah korkuları ve üstün ahlakları nedeniyle yaşamlarını Rabbimiz'in bu emrini en güzel şekilde yerine getirme gayretiyle geçirmişlerdir.

İnsanlara imanı ve din ahlakını sevdirebilmek için çok büyük zorluklarla karşı karşıya kalmış, çok sıkıntılı olaylarla denenmişlerdir. Ancak hiçbir zorluk karşısında yılmamış, Allah'ın yardımı ve desteğiyle büyük bir cesaret örneği sergilemiş ve sonucunda da Allah'ın izniyle galip gelen daima onlar olmuşlardır:

Allah, yazmıştır: "Andolsun, Ben galip geleceğim ve elçilerim de." Gerçekten Allah, en büyük kuvvet sahibidir, güçlü ve üstün olandır. (Mücadele Suresi, 21)

Kim Allah'ı, Resûlü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır. (Maide Suresi, 56)

Kullarına karşı sonsuz merhamet sahibi olan Allah her insanı doğru yola elçileri aracılığıyla çağırmakta, hidayet yolunu bulması için türlü hatırlatmalarda bulunmaktadır. Her insana öğüt alabileceği kadar vakit verilmekte, doğrular türlü şekillerde anlatılmakta, herkes hak ettiği ile karşılık görmektedir. Dünya hayatındaki hatırlatmalar ve uyarmalar gerçekleşmeden hiçbir toplumun yıkıma uğratılmayacağı da yine ayetlerde haber verilmiştir. Sonsuz adalet sahibi olan Rabbimiz şu şekilde buyurmaktadır:

Biz, kendisi için bilinen (takdir edilmiş) bir kitap olmaksızın hiçbir ülkeyi yıkıma uğratmadık. (Hicr Suresi, 4)

Bu, halkı habersizken, Rabbinin ülkeleri zulüm ve helak edici olmadığındandır. (Enam Suresi, 131)

Senin Rabbin, 'ana yerleşim merkezlerine' onlara ayetlerimizi okuyan bir elçi göndermedikçe şehirleri yıkıma uğratıcı değildir. Ve Biz, halkı zulmeden şehirlerden başkasını da yıkıma uğratıcı değiliz. (Kasas Suresi, 59)

Herşeyin Kaderde Yazılı Olması Allah'ın Sonsuz Merhametinin Bir Tecellisidir

İnsanın tüm hayatının Allah'ın tespit ettiği bir kader üzere gelişiyor olması, Rabbimiz'in büyük bir lütfu, Rahman ve Rahim sıfatının çok güzel bir tecellisidir. Kader sırrına vakıf olan müminler, karşılaştıkları zorluklara büyük bir şevk ve neşeyle sabır gösterirler. Onlar, Allah'ın herşeyi bir hayır üzere yarattığını ve başlarına gelenlerin sadece Allah'ın dilemesiyle gerçekleştiğini bilirler. İnsanların hayatlarını tüm ayrıntılarıyla yaratan Allah'tır. En'am Suresi'nde yeryüzünde meydana gelen küçük büyük tüm olayların Allah'ın dilemesiyle gerçekleştiği şu şekilde bildirilir:

Gaybın anahtarları O'nun Katındadır, O'ndan başka hiç kimse gaybı bilmez. Karada ve denizde olanların tümünü O bilir, O, bilmeksizin bir yaprak dahi düşmez; yerin karanlıklarındaki bir tane, yaş ve kuru dışta olmamak üzere hepsi (ve herşey) apaçık bir kitaptadır. (En'am Suresi, 59)

İnsan, zamana bağlı yaşayan ve olayları sadece yaşadığı andan bakarak değerlendirebilen bir varlıktır. Ve insan, geleceği bilemediği için karşılaştığı olaylardaki uzun vadeli hikmetleri, güzellikleri ve hayırları da her zaman göremeyebilir. Fakat zamanı yaratan, dolayısıyla zamandan münezzeh olan Allah, zamana bağımlı olan tüm varlıkların hayatlarını "zamanın dışından" görüp bilmektedir. Bu, kader gerçeğidir. Kader, Allah'ın geçmiş ve gelecek tüm olayları tek bir an olarak bilmesidir. Yani "sonucu bilinmeyen olaylar" sadece, bizim için birer "bilinmez"dir. Allah bizim bilemediğimiz bu olayların tümünü bilir. Bu nedenle de insanın imtihanı, aslında başı ve sonu belli olan bir imtihandır. Geçmiş, gelecek ve içinde yaşadığımız an Allah Katında birdir; hepsi olup bitmiştir. Biz ise bu olayları ancak zamanı geldiğinde yaşayarak öğreniriz. (Detaylı bilgi için Bkz. Zamansızlık ve Kader Gerçeği, Harun Yahya, Vural Yayıncılık)

Müslümanların dünya ve ahiret hayatındaki tüm zorluklara ve denemelere güzel bir sabır göstermelerine vesile olan da işte bu kader ilmidir. İman edenler "Allah'ın izni olmaksızın hiçbir musibet (hiç kimseye) isabet etmez. Kim Allah'a iman ederse, onun kalbini hidayete yöneltir. Allah, herşeyi bilendir." (Teğabün Suresi, 11) ayetinde de bildirildiği gibi, başlarına gelen herşeyin bir kader üzere gerçekleştiğini bilmenin rahatlığını yaşarlar. İman etmeyenler kader ilmine vakıf olmamaları nedeniyle sıkıntı, stres, huzursuzlukla boğuşurlarken, Müslümanlar Rabbimiz'den bir rahmet olarak huzur içinde hayatlarını sürdürürler. Hayatlarının her anının sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz'in dilediği şekilde gerçekleştiğini, herşeyin büyük hayır ve güzelliklerle yaratıldığını bilmenin güveni içindedirler. Ancak bu, iman edenlerin hayatlarında hiç zorluk ve sıkıntı olmadığı anlamına gelmemelidir.

Müminler dünyada her türlü sıkıntı ve zorlukla karşılaşabilirler, mallarını kaybedebilirler, fiziksel olarak zayıf düşebilirler, hastalanabilir, yaralanabilir, ölebilir veya öldürülebilirler. Onların farkı, başlarına gelen her zorluğun Allah'tan gelen bir

deneme olduğunu bilmeleri ve her birini Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatlarının güzel bir tecellisi olarak kabul etmeleridir. Çünkü bu denemeler karşısında gösterdikleri güzel ahlakın Allah Katında çok değerli olduğunu bilirler. Bu, müminlere has bir zevktir. Müslümanlar bu tip sıkıntılar karşısında hüzün, stres, acı, panik, korku gibi duygular yaşamazlar. Çünkü Yüce Allah'ın, yarattığı ve şer olarak görünen tüm olayları da Müslümanların hayrına çevireceğini bilirler. Allah bunlarla iman eden kullarını denemeden geçirir ve gösterdikleri sabrın karşılığını da hem dünyada, hem de ahirette kat kat fazlasıyla verir. Ve Müslümanlar bu kısa imtihan dönemi sonucunda sonsuz bir cennet hayatı ile mükafatlandırılırlar. Allah bir ayette müminlere, "... Allah, kafirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez." (Nisa Suresi, 141) şeklinde bildirmiştir. Allah'a dayanıp güvenen bir insan, artık hiçbir korku ve mahzunluk yaşamayacaktır. Bu, Allah'ın kulları üzerindeki şefkatinin bir delilidir:

Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra doğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); artık onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Ahkaf Suresi, 13)

Hayır, kim (güzel davranış ve) iyilikte bulunarak kendisini Allah'a teslim ederse, artık onun Rabbi Katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Bakara Suresi, 112)

Haberiniz olsun; Allah'ın velileri, onlar için korku yoktur, mahzun da olmayacaklardır. Onlar iman edenler ve (Allah'tan) sakınanlardır. Müjde, dünya hayatında ve ahirette onlarındır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Yunus Suresi, 62-64)

Allah başka ayetlerinde de Kendisi'ne inanan ve teslim olan kullarının asla kopmayacak bir "kulba" yapıştıklarını bildirmiştir:

Kim ihsanda bulunan (biri) olarak yüzünü (kendini) Allah'a teslim ederse, artık gerçekten o kopmayan bir kulba yapışmıştır. Bütün işlerin sonu Allah'a varır. (Lokman Suresi, 22)

Dinde zorlama (ve baskı) yoktur. Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır. Artık kim tağutu tanımayıp Allah'a inanırsa, o, sapasağlam bir kulba yapışmıştır; bunun kopması yoktur. Allah, işitendir, bilendir. (Bakara Suresi, 256)

İman edenlerin zorluklar ve sıkıntılar karşısında gösterdikleri şevkli, neşeli ve güçlü karakter Allah'a, kadere ve ahirete imanın, tevekkülün ve teslimiyetin bir

sonucudur. Peygamberlerin ve salih müminlerin hayatlarında bu gücün ve tevekkülün çok güzel örnekleri bulunmaktadır. Kuran'da zorluk zamanlarında gösterilen güçlü karaktere önemli bir örnek, Firavun'un kavminde büyücü iken Hz. Musa'nın dinine iman eden ve bundan sonra Firavun'un öldürme tehdidi karşısında üstün ahlak gösteren müminlerdir.

Ayetlerde Firavun'un iman eden bu müminleri ölümle ve işkenceyle korkutmaya çalışıp, doğru yollarından engellemek için uğraştığı bildirilir. Fakat o, ordusunun ve maddi gücünün onları korkutacağını zannederek çok büyük bir hüsrana uğramıştır. Çünkü müminler Firavun'a verdikleri cevapta, yalnızca Allah'tan korktuklarını ve başlarına bir zorluk geldiğinde O'na yönelip döndüklerini ifade etmişlerdir. Bu kişiler Firavun'un tüm tehditlerine rağmen Allah'a imanın verdiği teslimiyet ve tevekkülle bu yoldan dönmelerinin mümkün olmadığını bildirmişlerdir:

(Firavun) Dedi ki: "Ben size izin vermeden önce O'na inandınız öyle mi? Şüphesiz o, size büyüyü öğreten büyüğünüzdür. O halde ben de sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çapraz olarak keseceğim ve sizi hurma dallarında sallandıracağım. Siz de elbette, hangimizin azabı daha şiddetliymiş ve daha sürekliymiş öğrenmiş olacaksınız."

Dediler ki: "Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla 'tercih edip-seçmeyiz." Neyde hükmünü yürütebileceksen, durmaksızın hükmünü yürüt; sen, yalnızca bu dünya hayatında hükmünü yürütebilirsin."

"Gerçekten biz Rabbimiz'e iman ettik; günahlarımızı ve sihir dolayısıyla bizi Kendisi'ne karşı zorlayarak-sürüklediğin (suçumuzu) bağışlasın. Allah, daha hayırlıdır ve daha süreklidir." (Taha Suresi, 71-73)

Müminler İçin Herşeyin Hayırla Yaratılması Allah'ın Sonsuz Rahmetinin Tecellisidir

Her insanın hayatında zor ve sıkıntılı anlar vardır. Kuran ahlakından uzak yaşayan insanların çoğu bu zor anları huzursuzluk, üzüntü ve sıkıntı duyguları içerisinde geçirirler. Dünya hayatında denemeden geçirildiklerini düşünmedikleri, Allah'a ve O'nun yarattığı kaderin kusursuzluğuna iman etmedikleri için, karşılaştıkları olayları, çektikleri zorlukları başıboş gelişen olaylar olarak görürler. Bu ise daha çok azap çekmelerine neden olur. İman etmedikleri için zaten dünyada geçirdikleri her an kendi aleyhlerine işlemektedir. Müminler ise, Allah'ın dünya hayatında kendileri için yarattığı zorlukların birer imtihan olduğunu bilirler. Bu denemelerin, salih Müslümanlar ile "kalplerinde hastalık bulunan" ve samimi olarak iman etmeyen kişilerin ayrılması için özel olarak yaratıldığının farkındadırlar. Çünkü Allah Müslümanları dünya hayatında türlü şekillerde deneyeceğini ve doğru olanlarla olmayanları birbirinden ayırt edeceğini Kuran'da şöyle vaat etmiştir:

Yoksa siz, Allah, içinizden cehd edenleri (çaba harcayanları) belirtip-ayırdetmeden ve sabredenleri de belirtip-ayırdetmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? (Al-i İmran Suresi, 142)

Allah, murdar olanı, temiz olandan ayırdedinceye kadar müminleri, sizin kendisi üzerinde bulunduğunuz durumda bırakacak değildir… (Al-i İmran Suresi, 179)

Bu konuyla ilgili olarak Kuran'da, Peygamberimiz (sav) döneminde yaşanan şöyle bir olay örnek verilmiştir:

İki topluluğun karşı karşıya geldiği gün, size isabet eden ancak Allah'ın izniyle idi. (Bu, Allah'ın) mü'minleri ayırdetmesi; Münafıklık yapanları da belirtmesi içindi… (Al-i İmran Suresi, 166-167)

Ayetlerde de bildirildiği gibi Peygamberimiz (sav) döneminde Müslümanlar zorlu bir mücadele içinde denemeden geçirilmişlerdir. Ancak bu olaylar da Allah'ın izniyle gerçekleşmiş ve müminlere zarar vermeye çalışan münafıkların ortaya çıkmalarına vesile olmuştur. Yani sonucu, müminler için -her zaman olduğu gibi- hayra dönmüştür.

Müminler herşeyin Allah'ın takdir ettiği bir kader üzere geliştiğini bildikleri için kötü gibi görünen bir olayı ya da zorluk anını, samimiyetlerini, Allah'a olan bağlılıklarını ve tevekküllerini göstermek için güzel bir fırsat olarak değerlendirirler. Dünyada hem zorluklarla hem de nimetlerle denendiklerini asla akıllarından çıkarmazlar. Bu güzel ahlaklarının ve teslimiyetlerinin bir sonucu olarak Allah kötü gibi görünen olayları ve zorlukları salih kullarının lehine çevirir. Çünkü Rahman ve Rahim olan Allah iman sahibi kullarını hidayet yoluna ulaştırmak, cennetine almak ve sonsuz nimetlerle mükafatlandırmak ister. Bu nedenle de söz konusu zorluk anları müminler için çok kıymetli, dikkatle değerlendirilmesi gereken önemli zamanlardır.

Kuran ahlakının yaşanmadığı toplumlarda en çok çekinilen konulardan bir tanesi hata yapmaktır. Çünkü hata yapan kişi toplumun gözünde küçük düşer ve genellikle de alay konusu edilir. Veya kendisi açısından önemli gördüğü bazı fırsatları kaçırabilir. Bu yüzden cahiliye bireyleri arasında hata yapmak adeta korkulu bir rüya haline gelmiştir. Oysa Kuran ahlakında durum oldukça farklıdır. Bir Müslüman hatanın da Allah'tan büyük hayır ve hikmetlerle yaratıldığının, Rahman olan Allah'ın bir lütfu olduğunun bilincindedir. Öncelikle bilir ki, Müslümanlar insanları yaptıkları hatalar ile değerlendirmezler. Hatanın kaderde olduğunu, müminin hatasından dolayı pişmanlık duyup düzeltmek isteyeceğini bilir, ona karşı şefkat ve merhamet duyarlar. Bununla birlikte mümin bir hataya düştüğünde samimi olarak düşünüp yanlışlığını anlar; Allah korkusu ve vicdanı onu hemen harekete geçirir. Hatasını telafi etmek için çalışır. Sonsuz

merhamet sahibi olan Allah'a dua ve tevbe eder. Müminin hata yaptığında duyduğu pişmanlık da yine kendisi için hayırlıdır. Çünkü bu, cahiliyenin yaşadığı sıkıntılı bir pişmanlık değil, bir daha aynı hatayı tekrarlamamaya yönelik bir karardan ibarettir. Bu durumda müminin gösterdiği teslimiyet, tevekkül ve tüm olayların kaderinde olduğunu bilerek hareket etmesi çok önemlidir. Böylece Allah'a olan yakınlığı çok daha fazla artar.

Bakara Suresi'nin 216. ayetinde Allah, "şer" olarak görülen bazı şeylerin insanlar için hayır getirebileceğini bildirmiştir. Ancak bunun yanısıra aynı ayette insanların sevdikleri şeylerin kendileri için "şer" olabileceğini de haber vermiştir. Kuran'da bu konuyla ilgili verilen bir örnek, cimrilik yapan iman etmemiş zengin kişilerin konumlarıdır. İman etmeyenlerin, cimriliği kurnazlık zannetmeleri ve Allah yolunda kullanmadıkları zenginliklerinin kendileri için bir fayda getireceğini sanmaları çok büyük bir gaflettir. Çünkü Allah, böyle bir zenginliğin, sahipleri için "şer" olduğunu ve ahirette kendilerine azap nedeni olacağını Kuran'da bildirmiştir:

Allah'ın bol ihsanından kendilerine verdiği şeylerde cimrilik edenler, bunun kendileri için hayırlı olduğunu sanmasınlar. Hayır; bu, onlar için şerdir. Kıyamet günü cimrilik ettikleriyle tasmalandırılacaklardır... (Al-i İmran Suresi, 180)

Müminlerin ise "malı-mülkü" değerlendiriş şekli iman etmeyenlerin bozuk anlayışından tamamen farklıdır. Kuran'da emredildiği gibi davranan bir mümin için, mülk sahibi olmak hayatında önemli bir yer tutmaz. Mal tutkusu, yığma hırsı gibi iman etmeyenlere özgü davranışların hiçbiri müminlerin üstün ahlakında görülmez. Çünkü mümin tüm yaşamını Allah'ın rızasını kazanmaya adamıştır. Bu sebepten dolayı mallarını da Allah yolunda kullanır ve nefsinin bencil tutkularına asla kapılmaz; dünyevi çıkarlara değil, her zaman ahirette kazanacağı güzelliklere yönelir. İşte böyle hereket eden müminler Allah Katında üstün kılınmıştır. Ve Allah onları Kuran'da şöyle müjdeler:

Hiç şüphesiz Allah, müminlerden karşılığında onlara mutlaka cenneti vermek üzere, canlarını ve mallarını satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler; (bu,) Tevrat'ta, İncil'de ve Kuran'da O'nun üzerine gerçek olan bir vaaddir. Allah'tan daha çok ahdine vefa gösterecek kimdir? Şu halde yaptığınız bu alışverişten dolayı sevinip müjdeleşiniz. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. (Tevbe Suresi, 111)

Bu gerçeğin farkında olan peygamberler, elçiler, salih müminler tarih boyunca kendilerine nimet olarak verilen malın aslında Allah'a ait olduğunu bilerek hareket etmişler; tüm servetlerini ve zenginliklerini Allah'ı razı edecek şekilde kullanmışlardır. Örneğin, ayette belirtildiği üzere müminler, "... mala olan sevgilerine rağmen onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere" (Bakara Suresi, 177) verecek bir ahlaka ve merhamete sahiptirler. Ayrıca müminler bazı

insanların yaptığı gibi gösteriş olarak değil, tam tersine "... yalnızca Allah'ın rızasını kazanmak ve imanlarını kökleştirip-güçlendirmek için" (Bakara Suresi, 265) infak ederler. Dolayısıyla mallarından bir eksilme olduğu zaman da cahiliyenin tepkilerinin tam tersi olarak, bunun Allah'ın bir imtihanı olduğunun bilincinde hareket ederler, sabrederler ve hayır gözüyle bakarlar. İnananların böyle bir durumda nasıl bir tavır gösterdikleri Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

De ki: "Ey mülkün sahibi Allah'ım, dilediğine mülkü verirsin ve dilediğinden mülkü çekip-alırsın, dilediğini aziz kılar, dilediğini alçaltırsın; hayır Senin elindedir. Gerçekten Sen, herşeye güç yetirensin." (Al-i İmran Suresi, 26)

Ayetlerde kullarına karşı lütuf sahibi olan Rabbimiz'in Kendi yolunda infak eden, malından harcayan Müslümanlara vereceği karşılık bildirilmiştir. Sebe Suresi'nin 39. ayetinde Allah müminlere "ne infak ederlerse yerine bir başkasını vereceğini" vaat etmiştir. Bu Rabbimiz'in rahmetinin en güzel tecellilerindendir. Allah'ın rızasını herşeyin üzerinde tutan, dünya hayatının geçiciliğinin farkında olup sadece ahiret güzelliğini uman iman sahiplerinin Allah yolunda yaptıkları harcamalar sonucunda alacakları karşılık ayetlerde şöyle haber verilmektedir:

Mallarını Allah yolunda infak edenlerin örneği yedi başak bitiren, her bir başakta yüz tane bulunan bir tek tanenin örneği gibidir. Allah, dilediğine kat kat artırır. Allah (ihsanı) bol olandır, bilendir. (Bakara Suresi, 261)

Eğer Allah'a güzel bir borç verecek olursanız, onu sizin için kat kat artırır ve sizi bağışlar. Allah Şekûrdur (şükrü kabul edip çok ihsan eden), Halimdir (cezayı vermekte acele etmeyendir). (Teğabün Suresi, 17)

De ki: "Şüphesiz benim Rabbim, kullarından rızkı dilediğine genişletip-yayar ve ona kısar da. Her neyi infak ederseniz, O (Allah), yerine bir başkasını verir; O, rızık verenlerin en hayırlısıdır." (Sebe Suresi, 39)

İnfak eden Müslüman, ayetlerde de bildirildiği gibi sonsuz lütuf sahibi olan Rabbimiz'den kat kat fazlasıyla karşılık bulacaktır. Üstelik inananlar çok iyi bilirler ki, inkarcıların malları onlara dünyada fayda değil, tam aksine bir azap konusu olacaktır. Bu, Allah'ın vaadidir. Ayette şöyle buyrulur:

Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin. Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azablandırmak ve canlarının inkar içindeyken zorlukla çıkmasını ister. (Tevbe Suresi, 55)

Acizliklerin ve Hastalıkların Yaratılması Allah'ın Sonsuz Merhametindendir

Cahiliye ahlakını yaşayan insanlar başlarına gelen her sıkıntıyı, zorluğu ya da hastalığı bir felaket olarak değerlendirirler. Bu sıkıntıların kurulu düzenlerini bozduğunu, hayatlarını altüst ettiğini düşünürler. Çünkü bu insanlar sürekli geleceğe yönelik planlar yapar ve hayatlarının da kendi planladıkları şekilde gelişmesini beklerler. Onların planlarında ani bir hastalığın ya da bir kazanın yeri yoktur. Hatta birçoğu, sağlıklı bir bedene sahipken -her gün binlerce kişinin başına gelebilen- bu tarz olaylarla karşı karşıya gelebileceğini düşünmemiştir bile. Bu yüzden de Kuran ahlakından uzak yaşayan insanlar böyle bir durum oluştuğunda hemen isyankar bir tutum içine girerler. Niçin başlarına böyle bir olayın geldiğini sorgulayan bir üslupla kader gerçeğine son derece ters bir davranış gösterirler.

Kader gerçeğini kavrayamamış olan bu insanlar, başlarına gelen bir hastalığın sebebi olarak yalnızca virüsleri veya mikropları görürler. Yine aynı şekilde bir trafik kazası geçirdiklerinde, bunun tek sebebinin kötü araba kullanan bir insan olduğunu zannederler. Halbuki gerçek böyle değildir. Hastalığa sebep olan her mikroorganizma veya insana zarar veren her araç, her insan Allah'ın sebep olarak yarattığı varlıklardır. Ve bu varlıkların tümü ancak ve ancak Allah'ın kontrolü ile hareket etmektedirler. Eğer bir virüs yüzünden bir insan ağır bir hastalığa yakalanıyorsa, bu, Allah'ın bilgisi dahilindedir. Eğer bir araba bir insana çarpıp onu sakat bırakıyorsa, bu da Allah'ın yarattığı kadere tabi bir olaydır. Bir insan ne yaparsa yapsın bunları değiştiremez; kaderinden tek bir anı çekip çıkaramaz. Çünkü kader bir bütün olarak yaratılır. Ve sonsuz kudret sahibi Allah'a teslim olan, O'nun sonsuz aklına ve rahmetine güvenip dayanan insan için hastalık da, kaza da, musibet de sonu hayırla bitecek geçici imtihanlardır.

Önemli olan, Allah'a iman eden, O'nun yaratmış olduğu kadere teslim olan insanların bu tür zorluk ve hastalık anlarında gösterecekleri güzel ahlaktır. Hastalıklar ve kazalar, müminlerin sabırlarını ve ahlaklarının güzelliğini gösterebilecekleri dönemler ve Allah'a yakınlaşmak için çok önemli fırsatlardır. Sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz hastalıkları, sıkıntıları ve zorlukları insanları denemek için yaratmakta, bunlarla iman eden kullarının hayırlarını istemektedir. Allah Kuran'da zorluklar karşısında gösterilecek sabrın önemini anlatırken hastalık dönemini de belirtmiştir:

... Ama iyilik, Allah'a ahiret gününe, meleklere, Kitaba ve peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere veren; namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve

savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve muttaki olanlar da bunlardır. (Bakara Suresi, 177)

Ayette hastalık döneminin de belirtilmiş olması düşündürücüdür. Fiziksel bir rahatsızlıkla karşılaşan insanın güzel ahlak göstermek için bütün bunların birer imtihan olduğunu; hastalığı da şifayı da yaratanın sadece Allah olduğunu düşünmesi gerekir. Eğer kişi hastalığındaki veya uğradığı kazadaki hayırları ve hikmetleri düşünürse, bunları o an için göremese bile karşılaştığı zorluktan çok karlı çıkar. Dünyada geçici bir zorluk yaşar ama, Allah'ın izniyle ahirette Rabbimiz'e içten teslim olmuş olmanın sonsuz güzelliği ile mükafatlandırılır. Ancak unutulmamalıdır ki, bu gerçeği kalben kavrayabilmek ve asıl olarak böyle bir olayla karşılaşıldığında güzel ahlak gösterebilmek çok önemlidir. Bunun için de insanın bütün hastalıkların bir hikmet üzerine yaratıldığını aklından çıkarmaması gerekir. Allah dilerse insan hiçbir zaman hasta olmaz, ağrı duymaz veya acı çekmez. Ama eğer insan böyle bir zorlukla karşılaşırsa da, bilmelidir ki bu zorluğu yaşamasının, hem dünyanın geçiciliğini hem de Allah'ın sonsuz gücünü anlayabilmesi açısından pek çok hikmeti vardır.

Hastalık anında insanın o güne kadar sapasağlam olan vücudu, gözle dahi göremediği virüslere ve mikroplara karşı yenik düşer. Ve bilindiği gibi pek çok hastalık halsizlik, çeşitli bölgelerdeki ağrı ve acıyla kendini gösterir. Hatta bazı hastalık türlerinde insan yataktan dahi kalkamayacak kadar yorgun ya da o derece şiddetli ağrı içerisinde olabilir. Mikroskobik bir virüsün kendi bedeni üzerinde meydana getirdiği bu zayıflığa engel olmaya güç yetiremeyen insan, böyle anlarda acizliğini ve Allah'a ne kadar muhtaç bir durumda olduğunu çok daha iyi kavrar. Böylece sağlıklı iken büyüklüğe kapılan, enaniyet yapan, sahip olduklarıyla gururlanan kişi belki de gereği gibi düşünmediği bu gerçeğin şuuruna varabilir. Herşeyin Yaratıcısı olan, sonsuz rahmet ve şefkat sahibi olan Rabbimiz'in kudretini daha iyi takdir edebilir.

Günlük hayatta çoğu zaman düşünülmeyen konulardan bir tanesi de sağlıklı olmanın aslında ne derece büyük bir nimet olduğudur. Uzun süre hasta olmayan, dolayısıyla bir rahatsızlık, ağrı ya da acı hissetmeyen insan bu duruma alışır. Ama bir hastalık ile karşılaştığında aslında sağlıklı olmanın Allah'ın çok büyük bir lütfu olduğunun farkına varır. İnsanların bir bölümü hayati önemi olan bir hastalığa yakalandıklarında ya da herhangi bir uzuvlarını kaybettiklerinde bunu kendileri için kötü bir olay olarak değerlendirebilirler. Oysa belki de hastalık bu kişiye ahirette kurtuluş bulması ve yalnızca Allah'a yönelmesi için bir vesile olarak verilmiş olabilir. Çünkü ciddi bir hastalığa yakalanan insanın doğal olarak şuuru daha çok açılır. Bu durum gaflet halinden çıkarak yaşamının anlamını ve ahiret gerçeğini daha çok düşünmesine vesile olur. Bu kişi dünyaya bağlılığın anlamsızlığını ve ölümün ne kadar yakınında olduğunu kavrar. Tüm hayatını gaflet içerisinde geçirecekken, hiç beklemediği bir anda hastalanması ile birlikte belki de ahiret yaşamının ve Allah'ın rızasını kazanmanın önemini kavrayıp sonsuz hayatında kurtuluş bulabilir. Bu açıdan

düşünüldüğünde hastalığın mümin için ne kadar büyük bir hayır olduğu, Rabbimiz'in hastalıklar var ederek insanlara büyük bir lütufta bulunduğu daha iyi anlaşılmaktadır.

Ciddi bir hastalığın beden üzerindeki belirtileri arttıkça insan her zaman düşünmekten kaçtığı ölümü düşünmeye başlar ve bu durumda kişi tüm samimiyetiyle Allah'a dua ederek sağlıklı bir hale gelmeyi ister. Yaşamı boyunca hiç dua etmemiş bir insan bile böyle amansız bir hastalık karşısında Allah'a yalvarma ihtiyacı duyar. Rabbimiz'e karşı son derece samimi dua eder; bu sebepten dolayı da Allah'a olan yakınlığı artabilir. Ve eğer bu kişi iyileştiğinde de aynı samimiyetle dualarını sürdürürse, sağlığına kavuştuğunda nankörlük etmezse yakalandığı hastalık onun için büyük bir hayra, ihlaslı bir yaşam sürdürmesine vesile olmuş olur. Dolayısıyla hastalık herşeye hayır gözüyle bakan, derin düşünen ve başına gelen her olayda Allah'a yönelen bir insan için çok büyük bir rahmettir, Allah'tan çok büyük bir lütuftur. Allah Kuran'da böyle zorluk anlarında Kendisi'ne yönelen insanların varlığını haber vermiştir. Yunus Suresi'nde şöyle buyrulmaktadır:

İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktayken Bize dua eder; zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara Bizi hiç çağırmamış gibi döner-gider. İşte, ölçüyü taşıranlara yapmakta oldukları böyle süslenmiştir. (Yunus Suresi, 12)

Ayette de bildirildiği gibi insanın zorluk anında dua etmesi yeterli değildir; insan Allah'a karşı acizliğini anladığında dua ettiği gibi, kendisine nimet verildiğinde de Allah'a sığınması gerekir. Ve belki de bir hastalık ve sıkıntı, bu zorluğa maruz kalan kişinin aczini anlayarak tevbe etmesine ve geri kalan ömrünü teslimiyetle geçirmesine vesile olacaktır. Böylece Rahman ve Rahim olan Rabbimiz'in merhameti sayesinde hastalık insanın ahiretine vesile olacak, sonsuz nimetlerle karşılık bulmasını sağlayacaktır. Allah Kuran'da kendisine sıkıntı dokunan Hz. Eyyub'u insanlara örnek vermektedir. Daima Rabbimiz'e yönelip dönen, çok sabırlı bir mümin olan Hz. Eyyub'a, Allah rahmetinin bir tecellisi olarak yollar göstermiş, yardım etmiş, nimetler bahşetmiş, ondan razı olmuştur:

Kulumuz Eyyub'u da hatırla. Hani o: "Herhalde şeytan, bana kahredici bir acı ve azab dokundurdu" diye Rabbine seslenmişti. "Ayağını depret. İşte yıkanacak ve içecek soğuk (su, diye vahyettik). Katımız'dan ona bir rahmet ve temiz akıl sahiplerine bir öğüt olmak üzere ailesini ve onlarla birlikte bir benzerini de bağışladık. "Ve eline bir deste (sap) al, böylece onunla vur ve andını bozma." Gerçekten, Biz onu sabredici bulduk. O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi. (Sad Suresi, 41-44)

İslam Dininin Kolaylık Dini Olması Allah'ın Rahmetidir

İman sahipleri tüm hayatlarını Rahman ve Rahim olan Rabbimiz'in Kuran ayetlerinde bildirdiği şekilde geçirirler. Evde, işte, sokakta, nerede olurlarsa olsunlar hep Allah'ın razı olacağı gibi bir ahlak gösterir, Allah'ın hoşnut olmayacağı tavırlardan, amellerden şiddetle kaçınırlar. Ancak Rabbimiz'den bir lütuf olarak İslam dini insanlara çok kolay, çok güzel ve çok rahat bir yaşam sunmaktadır. Kuran ayetleri okunduğunda İslam dininin gerektirdiği uygulamaların son derece kolay olduğu görülür. Bu müjde bizlere, **"... Allah size kolaylık diler, zorluk dilemez..."** (Bakara Suresi, 185) ayetiyle haber verilmiştir.

Rabbimiz'in şefkat ve merhametinin bir sonucu olarak çağlar boyu gönderilmiş olan bütün hak dinler her zaman çok kolay uygulanabilir hükümlere sahip olmuşlardır. Tarih boyunca, dini özünden saptırmayı amaçlayan ve dinin yaşanmasını engellemek için türlü yöntemler deneyen kişiler, dine birçok zorlaştırıcı uygulama ve hurafe katmaya çalışmışlardır. Kendi türettikleri uygulamalar yüzünden bilerek veya bilmeyerek insanların din ahlakından uzaklaşmalarına sebep olmuşlardır. Bu hurafelerin en tehlikelilerinden biri ise din ahlakını yaşamanın zor olduğu şeklindeki gerçek dışı inançtır. Oysa, Allah'ın Kuran'da bildirdikleri ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünneti bize dinin yaşanmasının samimi insanlar için son derece kolay olduğunu öğretmektedir.

Allah evrendeki herşey gibi insanı da yoktan var etmiştir. İnsanı en iyi tanıyan, ona şah damarından daha yakın olan Allah, dini de insanın yaratılışına uygun yaratmıştır. Allah bir ayetinde insanın din ile fıtratına (yaratılışına) en uygun olana çağrıldığını şöyle haber verir:

Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fıtratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır. Allah'ın yaratışı için hiçbir değiştirme yoktur. İşte dimdik ayakta duran din (budur). Ancak insanların çoğu bilmezler. (Rum Suresi, 30)

Kuran, her yaştan ve her kültürden insanın anlayabileceği, apaçık bir öğüttür. Bu asılsız kanaatin en büyük nedenlerinden biri bilgisizliktir. Günümüzde insanların bir bölümü Kuran ayetlerinde bildirilen gerçeklerden, ahiret hayatının varlığından, cehennem azabından, eşsiz cennet nimetlerinden ve Rabbimiz'in çeşitli konulardaki öğütlerinden habersiz bir hayat sürmektedirler. Oysa Kuran, insanların okumaları, içindeki hikmetleri ve hayatın asıl amacını öğrenmeleri için indirilmiştir.

Nitekim Kuran'da **"Ve Kuran'ı okumakla da (emrolundum)..."** (Neml Suresi, 92) şeklinde buyurulmaktadır.

Kuran'ı okumak ve her zaman Kuran'a uymak, bir Müslümanın en önemli sorumluluklarındandır. Kuran apaçıktır ve her okuyan kavrayabilir. Fakat sadece

Allah'ın hidayet verdiği kişiler Kuran ahlakını tüm hayatlarında uygulayabilirler. Allah, gönülden Kendisi'ne yönelen samimi kullarına hidayet nasip edeceğini bildirmiştir. İnsanların Kuran ayetlerini anlayamayacakları şeklinde bir yalanla ortaya çıkanlar ise, pek çok insanın Kuran'ı okuyup, Allah'a yönelmesine, Kuran ahlakına göre yaşamasına engel olmayı amaçlamaktadırlar. Oysa Allah ayetlerinin son derece açık ve anlaşılır olduğunu Kuran'ın pek çok ayetinde bildirilmektedir:

Andolsun Biz sana apaçık ayetler indirdik. Bunları fasıklardan başkası inkar etmez. (Bakara Suresi, 99)

Ey insanlar Rabbiniz'den size 'kesin bir kanıt (burhan)' geldi ve size apaçık bir nur (Kuran) indirdik. (Nisa Suresi, 174)

Allah'ın insanlar için seçip beğendiği İslam dini çok anlaşılır olmasının yanısıra, Kuran ayetlerindeki hüküm ve uygulamalar da son derece kolaydır. Allah ayetlerde Kuran için şöyle buyurmaktadır:

Biz sana bu Kuran'ı güçlük çekmen için indirmedik. 'İçi titreyerek korku duyanlara' ancak öğütle-hatırlatma (olsun diye indirdik). (Taha Suresi, 2-3)

Kuran ahlakı insanın fıtratına uygun olan tek yaşam şeklidir. İnsanı yoktan var eden Allah, onun nelere ihtiyaç duyacağını, hangi ibadetleri uygulamaya güç yetirebileceğini, nasıl sağlıklı, huzurlu ve mutlu olacağını en iyi bilendir. Bu nedenle Allah bir ayette hiç kimseye gücünün üzerinde bir sorumluluk verilmeyeceğini bildirmektedir:

Allah, hiç kimseye güç yetireceğinden başkasını yüklemez. (Kişinin nefsinin) Kazandığı lehine, kazandırdıkları aleyhinedir. "Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma. Rabbimiz, bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Rabbimiz, kendisine güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize taşıtma. Bizi affet. Bizi bağışla. Bizi esirge, Sen bizim Mevlamızsın. Kafirler topluluğuna karşı bize yardım et." (Bakara Suresi, 286)

Allah, sonsuz merhameti ve şefkati ile insanların en rahat edecekleri, en huzurlu ve en güzel hayat biçimini Kuran'da bütün detayları ile tarif etmiştir. Örneğin insan, yaratılışı gereği sevgiden, saygıdan, şefkat ve merhametten hoşlanır. Kendisine hep bu şekilde davranılmasını ister. Zulümden, ahlaksızlıklardan, kötülüklerden sakınır ve bunlara maruz kalmak istemez ve ruhunda böyle bir his duyması Allah'ın dilemesi ile olur. Allah insanları bu fıtrat üzerinde yaratmıştır. Dolayısıyla İslam ahlakına uygun bir

yaşam insanın her yönüyle zevk alacağı, hoşnut olacağı bir yaşamdır. Kuran'da tarif edilen din ahlakının insan için her açıdan son derece kolay olduğu bazı ayetlerde şöyle bildirilmektedir:

Kim iman eder ve salih amellerde bulunursa, onun için güzel bir karşılık vardır. Ona buyruğumuzdan kolay olanını söyleyeceğiz. (Kehf Suresi, 88)

Andolsun Biz Kuran'ı zikr (öğüt alıp düşünmek) için kolaylaştırdık... (Kamer Suresi, 17)

... O, sizleri seçmiş ve din konusunda size bir güçlük yüklememiştir, atanız İbrahim'in dini(nde olduğu gibi)... (Hac Suresi, 78)

Ayrıca Peygamberimiz (sav)'in sünnetinin önemli özelliklerinden biri de, son derece kolay uygulanabilir olmasıdır. Kuran'ı kendisine rehber edinen Resulullah (sav), kavmine *"Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız. Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz"* buyurarak öğütte bulunmuştur.

Dini özünde olduğu gibi kolay olarak göstermek, insanların kalplerini Kuran'a ve İslam ahlakına ısındırmak, insanlara Kuran'ı ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünnetini öğretip hayatlarının tek yol göstericisi haline getirmek her Müslümanın önemli bir sorumluluğudur. Bu gerçeği bilmeyen birtakım insanlar ise Kuran ahlakının sınırları kalktığı takdirde daha rahat yaşayacaklarını; örneğin ahlaki değerlere önem vermedikleri zaman özgür olacaklarını düşünürler. Ya da din ahlakının yaşamlarını zorlaştıracak birtakım kısıtlamalar getireceğini zannederler. Halbuki bütün bunlar insanların kapıldıkları çok büyük yanılgılardır ve şeytanın aldatmacalarıdır. Çünkü Allah'ın bildirdiği din ahlakını yaşamak, insanlara emrettiklerini yerine getirmek son derece kolaydır. Asıl zor olan, Allah'ın bildirdiği sınırları tanımayan insanlardan oluşan bir toplumda yaşamaktır.

Böyle bir yaşantı son derece kötü sonuçları da beraberinde getirir. Öncelikle din ahlakından uzak yaşayan toplumlarda daima kaos, kargaşa, huzursuzluk, korku, mutsuzluk ve stres vardır. Allah'tan korkmayan bir insan her türlü ahlaksızlığı yapabilir, hiçbir konuda sınır tanımayabilir. Bu şekilde dejenere bir hayat sürer. Böyle bir hayatta insanlar birbirlerine karşı fedakarlık göstermez, sevgi ve saygıyı gösteriş dışında gerçek anlamda bilmez, maddi ve manevi destek vermezler. Bu yüzden de Allah'ın bildirdiği dışında bir yaşam şekli hiçbir zaman, hiçbir insana mutluluk getirmez.

Örneğin günümüzde sıkça örneklerine rastladığımız olaylardan uyuşturucu kullanımının ve ticaretinin yaygınlaşması, fuhşun, rüşvetin, sahtekarlığın önlenemez bir hal alması din ahlakından ve dolayısıyla manevi her türlü değerden uzaklaşılmasıyla ilgilidir. Böyle bir yaşam şeklinde insanlar kendilerince özgür ve diledikleri gibi

davranma lüksüne sahip olduklarını zannederler. Oysa özgürlük zannettikleri bu sınır tanımaz yaşantılarının kendilerine getirdiği maddi ve manevi yıkım çok daha büyüktür.

Kuran ahlakı yaşanmadığı zaman insanın huzur bulacağı ortamın tam tersi meydana gelir ve tamamıyla şeytanın istediği gibi cehenneme benzer bir ortam oluşur.

Düşünün ki, fuhuştan, uyuşturucudan veya alkolden sağlığı bozulmuş, bedeni yaşına göre çok daha hızlı yaşlanmış, saçları, cildi parlaklığını ve canlılığını yitirmiş, bitkin, sefil bir hayat süren insanların kazancı ne olabilir? Gerçekten de sınır tanımazlık, ahlakı hiçe saymak ve sonunun yokluk olduğu sanılan bir yaşamı sürdürmek, istisnasız her insanda fiziksel ve ruhsal olarak çok büyük tahribat meydana getirir. Çünkü Allah Kuran'da, **"...Haberiniz olsun; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur."** (Rad Suresi, 28) şeklinde buyurmaktadır. İnsanlara huzuru verecek olan Allah'tır, bunun dışında insanların rahatlık bulmaları mümkün değildir.

Üstelik sonuç olarak da bu insan, Allah'ın emirlerinden uzaklaştığı için büyük bir pişmanlık duyacağı, zorlukların ve acıların en büyüklerini yaşayacağı ahiret hayatı ile karşılaşacaktır. Vicdanına ters düşerek, Allah'ın sınırlarını korumak konusunda gevşek davrananlar veya iman etmeyip, Kuran ahlakından uzak yaşamayı güzel görenler dünyada da ahirette de zorluk ve sıkıntılarla karşılaşacaklardır. Allah bir ayette şöyle bildirir:

... Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını çiğnerse, gerçekte o, kendi nefsine zulmetmiş olur... (Talak Suresi, 1)

Allah'a gönülden teslim olan, korkup sakınan ve dinin hükümlerini eksiksiz olarak yerine getiren insanlar ise hem dünyada hem de ahirette büyük bir kazanç içindedirler. Herşeyden önce, Allah'a itaat etmenin manevi hazzını ve vicdani rahatlığını yaşarlar. Allah, rızasına uyanları ve sınırlarını koruyanları bir ayetinde şöyle müjdelemektedir:

Tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, (İslam uğrunda) seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar; sen (bütün) mü'minleri müjdele. (Tevbe Suresi, 112)

Dinin özünü kavrayamayan bazı kişiler Kuran'da bildirilen hükümler konusunda aşırıya kaçmaya müsaitlerdir. Allah'ın haram kılmadığını, haram gibi gösterip, daha çok yasak oluşturmayı bu insanlar bir üstünlük zannederler. Allah inananları bu tehlikeye karşı uyarmış ve dinde aşırılığa gidenlerin doğru yoldan saptıklarını Kuran'da bildirmiştir:

De ki: "Ey Kitap Ehli, haksız yere dininiz konusunda aşırı gitmeyin ve daha önce sapmış, birçoğunu saptırmış ve dümdüz yoldan kaymış bir topluluğun heva (istek ve tutku)larına uymayın." (Maide Suresi, 77)

Allah, bir ayette, Hz. İsa'dan sonra İseviliği saptıran Hıristiyanların durumunu şöyle örnek vermektedir:

Sonra onların izleri üzerinde elçilerimizi birbiri ardınca gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da arkalarından gönderdik; ona İncil'i verdik ve onu izleyenlerin kalplerinde bir şefkat ve merhamet kıldık. (Bir bid'at olarak) Türettikleri ruhbanlığı ise, Biz onlara yazmadık (emretmedik). Ancak Allah'ın rızasını aramak için (türettiler) ama buna da gerektiği gibi uymadılar. Bununla birlikte onlardan iman edenlere ecirlerini verdik, onlardan birçoğu da fasık olanlardır. (Hadid Suresi, 27)

Yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi bu kimseler kendi koydukları bu kurallara da gereği gibi riayet etmezler. Oysa insanın yapması gereken, Kuran'da Allah'ın insanlara emrettiklerini yerine getirmek ve yasakladıklarından da kaçınmaktır. Allah herşeyi insanlar için kolay kılarken Kuran ahlakını yaşamayı zor gibi göstermeye çalışanlar, ahirette bunun sorumluluğunu yüklenmiş olarak hesap vermekten korkmalıdırlar. Herşeyde olduğu gibi bu konuda da Peygamberimiz (sav)'in hayatı ve uygulamaları bize en güzel örnektir.

Bir hadisinde Peygamber Efendimiz Allah'ın sınırlarından ayrılmamayı ve aynı zamanda sınırları aşmamayı müminlere hatırlatmış ve din ahlakını yaşamanın kolay olduğunu belirtmiştir:

"Din kolaydır. Kimse dine karşı şedid olamaz. Zira dine mağlub düşer. (Yani dinin kolaylığına intibak etmeli. Sıkı tutayım diyen aciz kalır.) Hattı hareketinizi doğrultun, (hududa) yakın olun."

İnsanların dini, Peygamber Efendimiz (sav)'in yukarıdaki hadisiyle bildirdiği şekilde değerlendirmeleri gerekir. Yani Allah'ın Kendi rahmetiyle açık ve anlaşılır kıldığı, kolaylıkla uygulanabilecek hükümleri, bazı kişilerin anlaşılmaz ve zor göstermeleri büyük bir hatadır. Bu, üstün kerem sahibi olan Rabbimiz'in kullarına olan sınırsız sevgisinin, şefkatinin, lütfunun bir delilidir.

Allah'ın Emir ve Tavsiyelerindeki Kolaylık Müminler İçin Bir Rahmettir

Allah Kuran'da bildirdiği hükümleri her şart ve ortamda, her insanın rahatlıkla uygulayabileceği şekilde kolaylaştırmıştır. Örneğin Allah rızık olarak insanlara çok fazla

nimet vermiştir. Renk renk meyveler, çeşit çeşit yiyecekler, sebzeler, etler, içecekler, yemişler… Bunların her biri insanların hizmetine sunulmuştur. Ve Allah **"Sana, kendilerine neyin helal kılındığını sorarlar. De ki: "Bütün temiz şeyler size helal kılındı..."** (Maide Suresi, 4) ayetiyle, insanlara bütün temiz yiyeceklerin helal kılındığını bildirmiştir. Allah'ın insanlara haram kıldığını bildirdiği yiyecekler ise, ölü eti, kan, domuz eti gibi zaten insanlar için temiz olmayan ve zararlı yiyeceklerdir. Allah bir ayette şöyle buyurmaktadır:

De ki: "Bana vahyolunanlar içinde, yiyen bir kimsenin yiyeceği (şeyler) için, ölü eti, dökülen kan, domuz eti -ki bu gerçekten murdardır- ya da Allah'tan başkası adına kesilmiş bir fısk dışında, haram kılınmış bir şey bulmuyorum. Kim kaçınılmaz bir ihtiyaçla karşı karşıya kalırsa, -saldırmamak ve haddi aşmamak şartıyla- (bu sayılanlardan ölmeyecek kadar yiyebilir). Şüphesiz senin Rabbin bağışlayandır, esirgeyendir. (Enam Suresi, 145)

Ayette haram olan yiyecekler için geçen "murdar" (pis) ifadesinin pek çok hikmeti vardır. Çünkü domuz eti gerçekten insan vücuduna zarar verecek özelliklere sahiptir. İnsana zarar verecek olan yiyeceklerin haram kılınması da insanlara sunulmuş bir kolaylık ve sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz'den bir korumadır. Ve insan sadece Allah'ın emrine göre hareket etmekten sorumludur. Allah Kuran'da yasaklanan yiyeceklerden bahsederken insanın başına gelebilecek her türlü durumda nasıl davranması gerektiğini de açıklamıştır. Böylece insanların beklenmedik durumlarda tereddüt yaşamaları engellenmiştir. Bu konudaki bazı ayetler şöyledir:

Öyleyse Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden helal (ve) temiz olanlarını yiyin; eğer O'na kulluk ediyorsanız Allah'ın nimetine şükredin. O, size ancak ölüyü, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilmiş olan (hayvan)ı haram kıldı. <u>Fakat kim mecbur kalırsa, saldırmamak ve sınırı aşmamak üzere (yiyebilir)</u>. Çünkü gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir." (Nahl Suresi, 114-115)

Bu ayetin ardından Allah'ın bağışlayan ve esirgeyen olduğunun hatırlatılması da müminler için bir rahatlık ve müjdedir. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır. Hata yapabilir, unutabilir, dalabilir, iradesiz davranabilir. Ancak, Allah, insana, samimi olarak tevbe ettiğinde kendisini bağışlayacağını ve esirgeyeceğini bildirmektedir.

Allah günde 5 vakit namaz ibadetini yerine getiren mümine de birçok kolaylık sağlamıştır. Örneğin bir insanın abdest almak için su bulamaması durumuna karşın Allah "teyemmüm etme"yi yol olarak göstermiştir ki, teyemmüm her koşulda kolaylıkla yerine getirilebilir. Allah su bulamayanların nasıl teyemmüm edeceklerini bir ayette şöyle bildirir:

"... Eğer cünüpseniz temizlenin (gusül edin); eğer hasta veya yolculukta iseniz ya da biriniz ayak yolundan (hacet yerinden) gelmişse yahut kadınlara dokunmuşsanız da su bulamamışsanız, bu durumda, temiz bir toprakla teyemmüm edin (hafifçe) yüzlerinize ve ellerinize ondan sürün. Allah size güçlük çıkarmak istemez, ama sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimeti tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz." (Maide Suresi, 6)

Allah Kuran'da bildirilen her konuda insanlar için kolaylıklar vermiştir. Allah, sonsuz rahmeti ve merhameti ile insanlar için en kolay ve en güzel olan ibadetleri ve yaşam şeklini bildirmiş ve bunlara uyanları ise, rızası, rahmeti ve cenneti ile müjdelemiştir.

Allah Müslümanlara Ramazan ayı içerisinde oruç tutmalarını emretmiştir. Ancak Allah, ayetleriyle istisnai durumları yani hastalık, yolculuk durumlarını da açıklayarak insanlar için kolaylık dilediğini bir kez daha bildirmiştir:

"Ramazan ayı... İnsanlar için hidayet olan ve doğru yolu ve (hak ile batılı birbirinden) ayıran apaçık belgeleri (kapsayan) Kur'an onda indirilmiştir. Öyleyse sizden kim bu aya şahid olursa artık onu tutsun. Kim hasta ya da yolculukta olursa, tutmadığı günler sayısınca diğer günlerde (tutsun). Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez. (Bu kolaylık) sayıyı tamamlamanız ve sizi doğru yola (hidayete) ulaştırmasına karşılık Allah'ı büyük tanımanız içindir. Umulur ki şükredersiniz. (Bakara Suresi, 185)

Allah'ın hükümlerle ilgili ayetlerde, insanlar için kolaylık dilediğini bildirmesi, dinin kolaylığının düşünülerek anlaşılması gerektiğini de göstermektedir. Zorluk yaşayacaklarını zannederek, ibadetlerini yerine getirmekten kaçınanlar büyük bir yanılgı içindedirler ve dini yanlış tanımaktadırlar.

Nitekim Rabbimiz **"... Eğer Allah dileseydi size güçlük çıkarırdı. Şüphesiz Allah güçlü ve üstün olandır, hüküm ve hikmet sahibidir."** (Bakara Suresi, 220) ayetiyle de bu gerçeği insanlara bildirmektedir.

Allah'ın merhametinin başka bir tecellisi olarak, güç yetiremeyecek olanlara diğer insanlara yüklenen bazı sorumluluklar yüklenmemiştir. Fiziksel bir sakatlığı olan insanların sorumluluklarının hafifletilmesi de Rabbimiz'in sonsuz şefkatinin birer kanıtıdır.

Allah bunu bir ayetinde şöyle bildirir:

Kör olana güçlük (sorumluluk) yoktur, topal olana güçlük yoktur, hasta olana da güçlük yoktur. Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse, (Allah) onu,

altından ırmaklar akan cennetlere sokar. Kim de sırt çevirirse, onu acı bir azap ile azaplandırır. (Fetih Suresi, 17)

Kuran'da bildirildiği gibi Rahman ve Rahim olan Allah dinini son derece kolay kılmıştır. İslam dini, her zaman için ve her konuda kolaylık dinidir. İnsan samimi dindar olmaya, şükredici bir kul olmaya niyet ettiğinde, din ahlakını yaşama konusunda hiçbir zorlukla karşılaşmayacaktır.

Rahman ve Rahim Olan Allah Kimseye Kaldırabileceğinden Fazla Yük Yüklemez

Dünya üzerindeki her insanın aklı, zekası, yetişme şartları, kavrayış kapasitesi ve fiziksel gücü birbirinden farklıdır. Tüm kainatı yoktan var eden Rabbimiz her insana birbirinden farklı yetenekler vermiştir. Bu nedenle de her insanın farklı bir dayanma gücü, iradesi ve kapasitesi vardır. Allah'ın dünya hayatındaki imtihanı da her insana göre farklı şekillerde yaratılmıştır. Allah her insanı değişik olay ve kişileri vesile ederek farklı farklı denemelere tabi tutmaktadır. Ancak bu konuda mutlaka düşünülmesi gereken çok önemli bir husus bulunmaktadır:

"Bir insanın hayatında karşılaştığı olaylar o anda ne kadar zor gibi görünse de, aslında her biri o kişinin sabredebileceği şiddettedir". Çünkü tüm insanları yoktan var eden Rabbimiz her insanın neye ne kadar dayanabileceğini en iyi bilendir. Sonsuz adalet sahibi olan Allah insana gücünü aşan bir sorumluluk vermez. Bu, Allah'ın bir vaadidir, Rahman ve Rahim sıfatının bir tecellisidir. Ayetlerde şu şekilde buyurulmaktadır:

Hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz; elimizde hakkı söylemekte olan bir kitap vardır ve onlar hiçbir haksızlığa uğratılmazlar. (Müminun Suresi, 62)

İman edenler ve salih amellerde bulunanlar –ki Biz hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz– onlar da cennetin ashabıdırlar. Onda sonsuz olarak kalacaklardır. (Araf Suresi, 42)

Allah, hiç kimseye güç yetireceğinden başkasını yüklemez. (Kişinin nefsinin) Kazandığı lehine, kazandırdıkları aleyhinedir... (Bakara Suresi, 286)

Kimi insan dünyada yoksul bir hayat sürer ve yokluk içinde ne kadar sabır gösterdiği denenir. Kimi ise zenginlik ve bolluk içinde yaşar ve bu yaşam içinde ne kadar şükredici, ne kadar güzel ahlaklı olduğuyla denenir, dünya hayatına hırsla

bağlanıp bağlanmadığı konusunda sınanır. Ama sonuçta zengin olan da şiddetli yokluk içinde olan da kendisi ve ahireti için en hayırlı hayatı yaşar.

Fakir olan ne kadar yokluk çekse de bu, onun için dayanılamayacak bir zorluk değildir. Aynı şekilde zengin olan ne kadar bolluk içinde olsa da bu, onun şımarık, nankör bir insan olmasını gerektirmemektedir. Sonuçta her iki kişi de içinde bulundukları şartlar altında nasıl bir ahlak gösterecekleri ile denenmektedirler. Ya Allah'a olan bağlılıkları, hesap gününe yönelik korkuları onların Kuran ahlakını yaşayan insanlar olmalarını sağlayacak, ya da nankörlükte bulunup Allah'ın rızasının dışında bir yaşam süreceklerdir.

Allah'tan korkan bir insan karşılaştığı her olayda daima Allah'a yönelir, O'ndan yardım diler, sadece Rabbimiz'in rızasını arar. Hiçbir zaman zorluklar karşısında yılgınlık göstermez, sınandığı olay ne kadar şiddetli olsa da din ahlakından uzaklaşmaz. Allah'a olan güveni, teslimiyeti sayesinde tüm zorlukları Rabbimiz'den bir rahmet olarak görür. Allah sonsuz şefkatinin ve merhametinin bir göstergesi olarak Kendisi'ne ihlasla yönelen bu samimi müminlere en zor görünen olayları dahi kolaylaştırır. **"Kim iman eder ve salih amellerde bulunursa, onun için güzel bir karşılık vardır. Ona buyruğumuzdan kolay olanını söyleyeceğiz."** (Kehf Suresi, 88) ayetinde de bu gerçek bizlere bildirilmiştir. Allah başka ayetlerde şöyle buyurmuştur:

Fakat kim verir ve korkup-sakınırsa,
Ve en güzel olanı doğrularsa,
Biz de onu kolay olan için başarılı kılacağız. (Leyl Suresi, 5-7)

Allah'a dayanıp güvenmeyenlere ise, kolay olan olaylar dahi zor gelir. Allah bu insanların nankörlüklerine, iman etmemelerine, Kuran ahlakından uzaklaşmalarına karşılık olarak onlara dünya hayatında daima zorluk verir:

Kim de cimrilik eder, kendini müstağni görürse ve en güzel olanı yalan sayarsa, Biz de ona en zorlu olanı (azaba uğramasını) kolaylaştıracağız. Tereddi edeceği (başaşağı düşüşe uğrayacağı) zaman, malı ona hiç yarar sağlamaz. Şüphesiz, Bize ait olan, yol göstermektir. (Leyl Suresi, 8-12)

Her insan dünya hayatında hastalıklar, kazalar, maddi ve manevi sıkıntılar gibi imtihanlarla denenebilir. Bazı insanlar zaman zaman meydana gelen bu gibi olaylarda bir çıkış yolunun kalmadığı, herşeyin bittiği, aşılamayacak bir zorlukla karşı karşıya oldukları gibi yanlış düşüncelere kapılabilirler. Her olayda bir hayır olduğunu unutarak isyankar bir tutum sergileyebilirler. Ama bunlar aslında sadece şeytanın verdiği boş kuruntulardır. Samimi bir mümin şu gerçeği bilmelidir ki, karşılaştığı olay her ne olursa olsun, mutlaka güzel ahlak gösterebileceği ve sabredebileceği bir durum ile karşı

karşıyadır. Umutsuzluğa kapılmak ise şeytandan gelen bir vesvesedir. Nitekim Allah kullarına Kendi rahmetinden umut kesmemeyi şöyle emretmiştir:

Onlar bilmiyorlar mı ki, gerçekten Allah, dilediğine rızkı genişletip-yayar ve (dilediğine) kısar da. Şüphesiz bunda, iman eden bir kavim için gerçekten ayetler vardır. (Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." Azab size gelip çatmadan evvel, Rabbiniz'e yönelip-dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. (Zümer Suresi, 52-54)

Allah'ın yukarıdaki ayetlerle bildirdiği emrine uyan ve hayır düşünen insan yine ayetlerde bildirildiği gibi, hayırla karşılaşır; umut kesen ise yapayalnız ve yardımcısız kalır. Allah, Kendi rahmetinden umut kesenlerin inkarcılar olduklarını ayetlerde şöyle bildirmiştir:

Allah'ın ayetlerini ve O'na kavuşmayı 'yok sayıp inkar edenler'; işte onlar, Benim rahmetimden umut kesmişlerdir; ve işte onlar, acı azap onlarındır. (Ankebut Suresi, 23)

... Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez." (Yusuf Suresi, 87)

Kuran ahlakından habersiz insanların genel özelliklerinden bir tanesi, iyilik gördükleri ya da rahat yaşadıkları zaman bunu kendilerinden zannetmeleri ve şımarıklığa kapılmalarıdır. Başlarına bir kötülük geldiği zaman da hemen suçlayacak birilerini aramalarıdır. Oysa Allah'ın adaleti sonsuzdur ve her kötülük kişinin kendisinden kaynaklanmaktadır. Rahman ve Rahim olan Allah kulları için hayır dilemekte, ancak insanlar nefislerine uyarak inkar yolunu hidayet yoluna tercih etmektedirler. Ayette şöyle buyrulur:

Sana iyilikten her ne gelirse Allah'tandır, kötülükten de sana ne gelirse o da kendindendir... (Nisa Suresi, 79)

Kuran'da inkarcıların sapkın değerlendirmelerine dair örnekler verilmiştir. Örneğin Firavun ve çevresindekilerin başlarına kötülük geldiğinde bunun sebebi olarak Hz. Musa ve beraberindekiler olarak gördükleri, ama aslında asıl uğursuz ve kötülük kaynağı olanların kendileri olduğu Araf Suresi'nde şöyle haber verilmiştir:

Onlara bir iyilik geldiği zaman "Bu bizim için" dediler; onlara bir kötülük isabet ettiğinde (bunu da) Musa ve beraberindekilerin bir uğursuzluğu olarak yorumlarlardı. Haberiniz olsun, Allah Katında asıl uğursuz olanlar kendileridir ama onların çoğu bilmezler. (Araf Suresi, 131)

Ayette gördüğümüz gibi, din ahlakından uzak yaşayan insanlar her durumda suçlayacak birilerini ararlar. Kendi yaptıkları çirkinlikleri ve hainlikleri görmezlikten gelir ve iyi insanları kötülükle suçlamaya çalışırlar. Oysa Allah asıl kötülüğün kaynağının kendileri olduğunu bildirmektedir. Eğer bu insanlar iyiyi kötü, hayrı da şer olarak yorumluyorlarsa, başlarına gelen herhangi bir zorluğu felaket olarak görüp menfi tavırlarda bulunuyorlarsa bunun tek sorumlusu da kendileridir. Çünkü sonsuz rahmet sahibi olan Rabbimiz insana kaldıramayacağı, dayanma gücünün ötesinde ve fıtratına aykırı bir sorumluluk kesinlikle vermez.

Rabbimiz’in Kadınlar Üzerindeki Rahmeti

Allah, Kuran ile insanlara **'şan ve şereflerinin getirildiğini'** bildirmektedir (Müminun Suresi, 71). İslam ahlakına uyan, Allah'ın Kuran'da bildirdiği yolu izleyen insanlar her konuda refaha ulaşırlar. Cahiliye toplumlarında bazı kadınların maruz kaldıkları tüm sıkıntıların tek çözümü ve kadınların toplum içinde hak ettikleri saygıyı görmelerinin yolu da yine Rabbimiz'in insanları karanlıklardan nura çıkarmak için Peygamberimiz (sav)'e vahyettiği Kuran'dadır.

Allah Kuran'ın pek çok ayeti ile kadını ve kadın haklarını koruma altına almış, cahiliye toplumlarında kadınlara olan yanlış bakış açısını ortadan kaldırmış, kadına toplum içerisinde saygın bir yer kazandırmıştır. Kuran ayetleriyle insanlara Allah Katında üstünlük ölçüsünün cinsiyet değil, Allah korkusu, iman, güzel ahlak, ihlas ve takva olduğu bildirilmiştir. Tüm bunlar Rabbimiz'in kadınlar üzerindeki benzersiz lütfunun birer delilidir:

"Ey insanlar, gerçekten, Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah Katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır." (Hucurat Suresi, 13)

Ey Ademoğulları, Biz sizin çirkin yerlerinizi örtecek bir elbise ve size 'süs kazandıracak bir giyim' indirdik (var ettik). Takva ile kuşanıp-donanmak ise, bu daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın ayetlerindendir. Umulur ki öğüt alıp-düşünürler. (Araf Suresi, 26)

Bir başka ayette ise Allah, **"... Siz, hayır adına ne yaparsanız, Allah, onu bilir. Azık edinin, şüphesiz azığın en hayırlısı takvadır. Ey temiz akıl sahipleri, Benden korkup-sakının."** (Bakara Suresi, 197) şeklinde buyurarak, insanlara elde edebilecekleri en hayırlı özelliğin takva olduğunu bildirmiştir. Dolayısıyla kişiyi hem dünyada hem de Allah Katında asıl olarak değerli hale getirecek ve üstünlük kazandıracak olan 'takva' olmalıdır. Allah Kuran'da **"Gerçek şu ki, sadaka veren erkekler ile sadaka veren kadınlar ve Allah'a güzel bir borç verenler; onlar için kat kat artırılır ve 'kerim (üstün ve onurlu)' olan ecir de onlarındır."** (Hadid Suresi, 18) şeklinde buyurmaktadır. Bu ayet ile hem erkeklere hem de kadınlara, asıl üstün ve onurlu olan karşılığın Allah'ın bildirdiği ahlakı yaşamakla kazanılacağı hatırlatılmaktadır. Kadın ve erkek elbette ki fiziksel anlamda birbirlerinden farklı yapılara sahiptirler. Ancak bu bir üstünlük sebebi değildir. Allah bir başka ayette de, kimi insanlar arasında bir üstünlük unsuru haline gelmiş olan zenginlik yerine, Allah'ın fazlını istemenin daha makbul olduğunu şöyle bildirmektedir:

Allah'ın kendisiyle kiminizi kiminize göre üstün kıldığı şeyi (malı) temenni etmeyin. Erkeklere kazandıklarından pay (olduğu gibi), kadınlara da kazandıklarından pay vardır. Allah'tan onun fazlını (ihsanını) isteyin. Gerçekten, Allah herşeyi bilendir. (Nisa Suresi, 32)

Allah kadınların toplum içerisinde korunup kollanmaları, hak ettikleri saygı ve sevgiyi görmeleri için toplumsal alanda alınması gereken tedbirleri Kuran ayetleri ile bizlere bildirmiştir. Alınan tüm bu tedbirler, kadınların lehinedir. Ve bunların bir hikmeti de, kadınların zarara uğramalarını, ezilip yıpratılmalarını önlemektir.

Allah insanlara Kuran ile en doğru yolu göstermiş ve cahiliye inançlarını taşıyan insanların yanlış uygulamalarını ortadan kaldırmıştır. İslam ahlakına göre, asıl önemli olan bir insanın kadın ya da erkek olması değil, Allah'a derin bir iman ve Allah korkusuyla bağlanmış olmasıdır. Allah'ın emir ve yasaklarına titizlikle uyması, Kuran ahlakını en güzel şekilde yaşamaya çalışmasıdır. Allah Katında asıl değer görecek olan kişinin bu özellikleri olacaktır. Allah Kuran'da kadın olsun erkek olsun iman eden bir kimsenin sahip olması gereken özellikleri şöyle açıklamıştır:

Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Resulü'ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz, Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 71)

Allah'ın ayette bildirdiği gibi, mümin kadınlar ve mümin erkekler Allah'a ibadet etmekle, Kuran ahlakını yaşamakla, insanlara iyiliği emredip, kötülüğü engellemekle ve Kuran'da bildirilen tüm emir ve tavsiyelere uymakla yükümlüdürler. Allah Kendisi'nden korkup sakınan her insana, kadın ya da erkek ayrımı olmaksızın, **'doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış'** (Enfal Suresi, 29) vereceğini vaat etmiştir. Samimiyetine, ihlasına ve imanına karşılık, Allah bir insana hayatın her alanında kendisini doğru yola ulaştıracak, doğru kararlar almasını ve isabetli tavırlarda bulunmasını sağlayacak akıl, feraset ve basiret vermektedir. Dolayısıyla akıl, kişinin cinsiyetine göre değil, tümüyle Allah'a olan samimi bağlılığına, yakınlığına ve korkusuna göre gelişmektedir.

İmanın kendisine kazandırdığı akıl ile hareket eden her insan, kadın olsun erkek olsun, hayata dair her konuda başarı elde edebilir, pek çok insana göre öne de geçebilir. Bu tümüyle kişinin, isteğine, şevkine ve azmine bağlıdır. İman edenler İslam ahlakının bir gereği olarak, kendilerini hiçbir zaman hiçbir konuda yeterli görmezler. Daima daha akıllı, daha yetenekli, daha sorumluluk sahibi, daha kişilikli, daha güzel ahlaklı insanlar olabilmek için çaba harcarlar. Kendilerini her konuda güçlerinin yettiği oranda geliştirmeye çalışırlar. Allah, iman edenlerin, çevrelerindeki tüm insanlara örnek olabilecek bir karaktere sahip olabilmek için Kendisi'ne dua ettiklerini bildirmektedir:

Ve onlar: "Rabbimiz, bize eşlerimizden ve soyumuzdan, gözün aydınlığı olacak (çocuklar) armağan et ve <u>bizi takva sahiplerine önder kıl,</u>" diyenlerdir. (Furkan Suresi, 74)

Hayatı boyunca her konuda elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışan ve kişiliğiyle, ahlakıyla ve çabasıyla tüm insanlara örnek olmaya gayret eden mümin bir kadın, -Allah'ın izniyle- toplum içerisinde de üstün bir konuma gelir. Üstlendiği her türlü sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirir, en doğru kararları alır, en güzel çözümleri ve en akılcı tedbirleri üretir.

Görüldüğü gibi, İslam ahlakında kadın ile erkeğin toplumdaki yeri tamamen eşittir. Sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz kadın ile erkek arasında ayırım yapan tüm cahiliye inanışlarını Kuran ayetleriyle ortadan kaldırmış, kadına hak ettiği değerin verilmesini emretmiştir. Kadın ya da erkek olsun, bu tamamen kişinin Allah'a olan imanının gücü doğrultusunda, ahlakıyla, kişiliğiyle ve üstlendiği sorumluluklarla ön plana çıkmasına bağlıdır. Bu nedenle de İslam ahlakını benimseyen kadınlar için, erkeklere yönelik bir eşitlik mücadelesi değil, bunun yerine 'hayırlarda yarışma' ahlakı söz konusudur. Hayırlarda yarışmak, iman edenlerin, yaşamlarının her anında Allah'ın rızasını kazanabilmek için ellerinden gelen çabanın en fazlasını göstermeleridir. Bu amaçları doğrultusunda, Allah'ın en sevdiği, en razı olduğu ve Allah'a en yakın kişi olabilmek için hayırlarda yarışırlar. Ancak bu yarış, tümüyle Rahmani bir yarıştır. Allah müminleri dünyada ve ahirette öne geçiren özelliğin bu yönde gösterdikleri çaba olduğunu Kuran'da şöyle bildirmektedir:

İşte onlar, hayırlarda yarışmaktadırlar ve onlar bundan dolayı öne geçmektedirler. (Müminun Suresi, 61)

Sonra Kitab'ı kullarımızdan seçtiklerimize miras kıldık. Artık onlardan kimi kendi nefsine zulmeder, kimi orta bir yoldadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda yarışır öne geçer. İşte bu, büyük fazlın kendisidir. (Fatır Suresi, 32)

Bir başka ayette ise Allah, **"Erkek olsun, kadın olsun, bir mümin olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz."** (Nahl Suresi, 97) şeklinde buyurarak, erkek ya da kadın, kim olursa olsun, tüm insanların dünyada ve ahirette hiçbir haksızlığa uğratılmadan eksiksiz olarak karşılık göreceklerini hatırlatmıştır. Tüm bunlar Allah'ın inanan kulları üzerindeki rahmetinin delilleridir. Kuran ahlakının yaşanmadığı toplumlarda kadınlara hala ikinci sınıf insan muamelesi yapılırken, Allah Rahman ve Rahim sıfatının bir tecellisi olarak kadınları korumakta, şan ve şereflerini vermektedir. *(Detaylı bilgi için Bkz: Örnek Müslüman Kadın: Hz. Meryem, Harun Yahya, Mart 2003)*

Allah'ın Dua Edenin Duasına İcabet Etmesi Müminler İçin Çok Büyük Bir Lütuftur

Dua Rabbimiz'in Rahman ve Rahim isminin çok üstün bir tecellisi, müminlere çok büyük bir lütfudur. Çünkü insan Allah'a dua ederek samimi imanını, sevgisini ve korkusunu ifade edebilir. Tek dost ve veli olarak O'na teslim olduğunu, yalnızca O'ndan medet umup O'ndan yardım dilediğini gösterebilir. Din ahlakından uzak toplumlarda, Allah'a dua etmek çeşitli batıl inanç ve hurafelerle zorlaştırılmıştır. İnsanlar, her an Allah'a yönelebilecekleri halde, bunun için zamanlar belirlemiş veya araya aracılar koymuşlardır. Allah bu batıl inançlara karşı insanları şöyle uyarır:

Haberin olsun; halis (katıksız) olan din yalnızca Allah'ındır. O'ndan başka veliler edinenler (şöyle derler:) "Biz, bunlara bizi Allah'a daha fazla yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz." Elbette Allah, kendi aralarında hakkında ihtilaf ettikleri şeylerden hüküm verecektir. Gerçekten Allah, yalancı, kafir olan kimseyi hidayete erdirmez. (Zümer Suresi, 3)

Allah'a dua etmek için çeşitli aracılara gerek olduğunu söyleyen kişiler, aslında dini zor göstererek insanları doğru yoldan saptırmaktadırlar. Çünkü **"Andolsun, insanı Biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler vermekte olduğunu biliriz. Biz ona şahdamarından daha yakınız."** (Kaf Suresi, 16) ayetiyle bildirildiği gibi, insana en yakın olan daima Allah'tır. Yani insan her dilediği zaman Allah'a yönelebilir, dua ile yardım dileyebilir. Sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz samimi kalple dua eden kullarının duasına icabet edendir. İnsan Allah'ın varlığını ve yakınlığını hissederek dua etmelidir. Çünkü ancak Allah'ın varlığının farkında olan insan duanın anlamını ve önemini kavrar. Duanın özelliği, Allah ile kulu arasında özel ve sıcak bir bağlantı kurmasıdır. İnsan tüm sıkıntılarını ve isteklerini Allah'a açar, O'na yakarır ve Allah kulunun isteğine icabet eder, duasını karşılıksız bırakmaz. Dua etmek için özel vakitler beklenmesine, özel dua şekilleri oluşturulmasına da gerek yoktur. Her an, her dakika ve her yerde Allah'a dua edilebilir. İnsan bir yerden bir yere giderken, merdivenden inerken, alışveriş yaparken, yemek hazırlarken, televizyon seyrederken, asansördeyken, bir yerde beklerken, gece yattığı zaman, sabah kalktığında, kahvaltı ederken, araba kullanırken kısacası her yerde ve her zaman Allah'a dua ederek, Allah'tan istediklerini belirtebilir. Bunun için, aklından geçirmesi dahi kafidir, çünkü Allah insanın sinesinde gizlediklerini bilen, herşeyden haberdar olandır. Mümin, Allah'ın kendisini işittiğini, gördüğünü, düşüncelerini bildiğini bilerek dua eder. Bu nedenle mümin içinden geçirdiği bir anlık bir düşünceyi bile Rabbimiz'in bildiğini bilerek bu önemli ibadeti, yer, zaman ayırt etmeden istediği şekilde yapabilir. Böyle önemli bir ibadette Allah'ın verdiği kolaylık mümin için lütuftur.

Dua denilince akla, insanın Allah'ı zikretmesi, Allah'a kusurlarını itiraf etmesi, kendisinin ve müminlerin ihtiyaçlarını istemesi, dile getirmesi gelir. Bunun içinse duada Allah'a karşı samimi bir üslup olmalıdır.

Allah'ın azametini hisseden, O'nun azabından korkan ve rızasını kazanmayı isteyen insan, kalbinden gelen samimi ve dürüst ifadelerle O'na yönelir. Aynı şekilde kendisini Allah'a teslim etmiş, dost ve yardımcı olarak O'nu benimsemiş olan insan, her türlü sıkıntısını ve derdini O'na açar. **"...Ben, dayanılmaz kahrımı ve üzüntümü yalnızca Allah'a şikayet ediyorum..."** (Yusuf Suresi, 86) diyen Hz. Yakub gibi, ruhundaki tüm sıkıntılarını ve taleplerini O'na söyler, her türlü yardım ve hayrı O'ndan ister. Dua sırasında önemli olan kulun o anki ruh hali, içindeki niyeti, samimiyetidir.

Dua, mümin için çok büyük bir nimettir. Mümin yaptığı her işte Allah'a yönelip döner. İçin için, yalvara yalvara dua eder. En zor şartlarda bile, imanlı bir insan asla ümitsizliğe kapılmadan, Allah'tan güç, kuvvet ve sabır diler. Allah'ın her zaman herşeyin en hayırlısını yarattığını bilerek umutla ve korkuyla yalnızca Allah'a yalvarır. Allah'tan istediği herşeyin en hayırlı şekilde son bulacağını bilir. Bütün güç Allah'ın elindedir. Birşeyin olup olmaması yalnızca Allah'ın dilemesine bağlıdır. Mümin bunu bilerek Rabbimiz'e dua ettiği takdirde, Allah o insanın duasına onun için en hayırlı ve en

güzeliyle icabet eder. Rahman ve Rahim olan Allah, ihtiyaç içinde olan insanların daima Kendisi'ne yöneldikleri takdirde işlerini kolaylaştıracağını şu ayetle bildirir:

Ya da sıkıntı ve ihtiyaç içinde olana, Kendisi'ne dua ettiği zaman icabet eden, kötülüğü açıp gideren ve sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah ile beraber başka bir İlah mı? Ne az öğüt-alıp düşünüyorsunuz. (Neml Suresi, 62)

Allah'ın kullarına verdiği bu sınırsız imkan hiç şüphesiz sonsuz rahmetinin bir tecellisidir. Allah Kuran'da insanlara yakınlığını, Kendisi'ne yönelenlerin velisi olacağını ve dua edenin duasına muhakkak icabet edeceğini pek çok ayetiyle bildirmektedir. Kullarına şah damarlarından dahi daha yakın olan Allah, tüm insanları Kendisi'ne dua etmeye çağırır. Dua ile Allah'tan yardım istemek, Allah'ın lütfu ve insanlara verdiği çok büyük bir nimettir. Kuran'da şu şekilde bildirilmektedir:

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar. (Bakara Suresi, 186)

Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin, size icabet edeyim. Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. Allah, kendisinde sükun bulmanız için geceyi, aydınlık olarak da gündüzü sizin için var etti. Şüphesiz Allah, insanlara karşı (sınırsız) bir fazl sahibidir. Ancak insanların çoğu şükretmiyorlar. (Mümin Suresi, 60-61)

Müminlerin, Allah'ın bu rahmeti ve nimeti üzerinde bir daha düşünerek Allah'ın rızasına uygun yaşamaları gerekir. Çünkü Allah'ın kendilerine verdiği bu kolaylık öyle büyük ve sınırsız bir imkandır ki; herşeyin Hakimi, sahibi olan tek güç sahibi Allah, insanlara istedikleri herşeye karşılık vereceğini vaat etmektedir. Ve Allah kesinlikle vaadinden dönmez. Ayetlerde Rabbimiz'in peygamberlerin ve salih müminlerin dualarına icabet ettiği bildirilmektedir. Hz. Zekeriya için ayetlerde şu şekilde bildirilmektedir:

Bunun üzerine duasına icabet ettik ve onu üzüntüden kurtardık. İşte Biz, iman edenleri böyle kurtarırız. Zekeriya da; hani Rabbine çağrıda bulunmuştu: "Rabbim, beni yalnız başıma bırakma, Sen mirasçıların en hayırlısısın." Onun duasına icabet ettik, kendisine Yahya'yı armağan ettik, eşini de doğurmaya elverişli kıldık. Gerçekten onlar hayırlarda yarışırlardı, umarak ve korkarak Bize dua ederlerdi. Bize derin saygı gösterirlerdi. (Enbiya Suresi, 88-90)

İnsanların, hiç beklemedikleri bir felaketle karşılaştıklarında, amansız bir hastalığa yakalandıklarında, önemli bir sınav anında, kısacası çaresiz kaldıklarını hissettikleri bir zorluk anında akıllarına ilk gelen Allah'a sığınmaktır. Bunun tek sebebi vardır: Karşılaştıkları büyük bir felaketse, kendilerine yardımın ancak Allah'tan gelebileceğinin kesin olarak farkında olmaları… Ellerindeki tüm imkanlarını seferber etseler de çareleri tükenmiştir. Allah'tan yardım dilemek dışında yapabilecekleri başka hiçbir şey olmadığını bilmektedirler. İşte bu nedenle böyle anlarda insanların Allah'a yönelişleri; katıksız, içten ve samimidir. Ama söz konusu sorun ortadan kalkıp, işleri yoluna girdiğinde, insanların birçoğu daha önce sanki hiç Allah'a yakarmamış gibi eski gafil hallerine geri dönerler. Allah'ın yardımına muhtaç, acizlik içinde olan kendileri değilmişçesine isyankar olabilir, sanki hiç ölmeyecekmiş gibi pervasızca yaşayabilirler. Halbuki başlarına bir başka felaket gelecek olsa, zorda kalacak olsalar yine Allah'a sığınacaklardır. Kendilerine hak gördükleri bu nankör halleri, söz konusu zorluğu ya da felaketi o an yaşamıyor olmalarından kaynaklanır. Şartların düzelmiş olması kendilerini aldatarak, onlara eski aciz hallerini unutturmuştur. Ancak sonsuz adalet sahibi olan Allah onların bu nankörlüklerinin karşılığını da mutlaka verecektir. Rabbimiz bir ayette şöyle bildirmektedir:

De ki: "Sizin duanız olmasaydı Rabbim size değer verir miydi? Fakat siz gerçekten yalanladınız; artık (bunun azabı da) kaçınılmaz olacaktır." (Furkan Suresi, 77)

Kuşkusuz dua, hiçbir ayrım olmadan insanların tümüne verilmiş bir fırsat, çok büyük bir nimettir. Ancak inkarcıların büyüklük gururu onları Allah'a karşı isyana sürüklediğinden, bu dua nimetinden yoksun kalır ve hayatlarının büyük çoğunluğunu sıkıntı ve acı çekerek, çaresizlik içinde ve umutlarını yitirmiş şekilde geçirirler. Allah'ın rahmetinden uzak bu yaşantıları ise onların Allah'a karşı müstekbirce davranmalarının dünyadaki karşılığıdır. Ancak bu büyüklenmelerinin asıl karşılığını ahirette bulacaklardır. Dünyada Allah'tan yardım dilemeyi reddederek kendi kendilerine zulmettikleri gibi, ahirette de kendileri için kötü bir son hazırlamış olurlar. Allah ayette şu şekilde bildirir:

Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin, size icabet edeyim. Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mümin Suresi, 60)

Oysa müminler Allah'ın rahmetine kavuşmuş olarak, yaptıkları ve karşılaştıkları her işte Allah'tan rahmet umarak en büyük nimetlerden birine sahip olurlar. Onlar, Allah'a karşı acz içinde olduklarını bilirler. Allah'tan kendilerine gelen herşeyin bir hayırla yaratıldığına iman ederler. Yaratılan herşeyin Allah'a muhtaç olduğuna, herşeyin

bilgisinin O'nun Katında olduğuna ve O'nun izni olmadan hiçbir şeyin ve hiç kimsenin müstakil gücü olmadığına kesin bir bilgi ile inanırlar. İşte bu nedenle acizliklerinin ve Allah'a olan teslimiyetlerinin bir ifadesi olarak her an Allah'a yönelerek, dua ile yardım dilerler. Allah'ın kendi çağrılarına -hayır gördüğü takdirde- mutlaka cevap vereceğini, gönülden istedikleri veya sadece kalplerinden geçirdikleri isteklerini kendilerine vereceğini ve onları daima koruyup kollayacağını bilirler. İşte bu nedenle de bu çok büyük nimet sayesinde dünyada ve ahirette Allah'ın rahmetini kazanan müminler olur.

Her işlerinde Allah'a yönelmenin ve sonuçlarını Allah'tan ümit etmenin rahatlığını yaşayan müminler dünya hayatı boyunca -inkarcıların ye'se ve ümitsizliğe düştüğü anlarda bile- umut ve neşelerinden hiçbir şey kaybetmezler. Çünkü bilirler ki, Allah'a sığınmanın rahatlığını, huzurunu, kalplerine verdiği sevinç ve coşkuyu başka hiçbir yolla elde edemeyeceklerdir. Bu da tevazu ve güzel ahlakı yaşamalarını sağlayan ve dünya hayatı boyunca onları daima Allah'a yaklaştıran en büyük nimetlerden biridir. Onlar, dua ettiklerinde, Rabbimiz'e içten yöneldiklerinde ve zorlukla karşılaştıklarında her zaman Allah'la beraber olduklarını bilirler. Rabbimiz'in kendilerini duyup, Kendisi'ne katıksızca yönelen kulları için ebedi ve eşsiz cenneti hazırlamakta olduğuna hiçbir şüpheye kapılmadan iman ederler. Bediüzzaman, müminlerin dua ederek Allah'a karşı gösterdikleri bu derin teslimiyeti ve Allah'a yönelmelerinin kendilerine yaşattığı iç rahatlığını bir sözünde şu şekilde açıklamaktadır.

"Duanın en güzel, en latif, en leziz, en hazır meyvesi, neticesi şudur ki: Dua eden adam bilir ki, birisi var ki onun sesini dinler, derdine derman yetiştirir, ona merhamet eder, O'nun Kudret Eli herşeye yetişir. Bu büyük dünya hanında o yalnız değil, bir Kerim Zat var, ona bakar, ünsiyet eder. Hem onun hadsiz ihtiyacatını yerine getirebilir ve onun hadsiz düşmanlarını defedebilir bir Zatın huzurunda kendini tasavvur ederek, bir ferah, bir inşirah duyup, dünya kadar ağır bir yükü üzerinden atıp "Elhamdülillahi Rabbi'l-alemin" der." (Mektubat, s. 291)

Allah'ın İnananlara Vaadi ve Yardımı

Kuran'ın **"... Ancak insanların çoğu iman etmezler"** (Rad Suresi, 1) ayetinde bildirildiği gibi, yeryüzündeki insanların çoğunluğunu din ahlakından uzak insanlar oluşturmaktadır. Bu yüzden de bazı akılsız ve basiretsiz insanlar, Allah'ın varlığını inkar ettikleri halde kendilerini doğru bir yolda sanırlar. Sahip oldukları maddi güçlerinin ve sayılarının fazla olması, onlara bir güven duygusu verir. Olayları hep dış görünüşe göre değerlendiren bu gibi insanlar, kendilerinin üstün olduğundan yüzde yüz emin olarak hareket ederler. Ama farkına varamadıkları çok büyük bir gerçek vardır ki, o da Allah'ın müminlere olan vaadi ve desteğidir.

... Allah, kafirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

Allah yukarıdaki ayetinde de bildirdiği gibi, herşeyi müminlerin lehine kılar ve onları çeşitli yollardan destekler. İnşirah Suresi'nde Müslüman için her zorlukla birlikte kolaylığın da yaratıldığı sırrı verilmektedir. Hastalığı yaratan Allah'ın şifayı da yaratması gibi, her zorluk da yanında kolaylığı ve çözümü ile beraber meydana gelmektedir. Bu gerçek şöyle haber verilmiştir:

Demek ki gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır. Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır. (İnşirah Suresi, 5-6)

Allah'ın bu desteğini ve yardımını sadece müminler bilirler. Ve onlar, hayatları boyunca ne ile karşılaşırlarsa karşılaşsınlar, Allah'ın daima inananların velisi ve yardımcısı olduğunu bilmenin getirdiği güven ve huzur duygusu ile hareket ederler. Allah kullarına şöyle vaat etmiştir:

Allah, sizin düşmanlarınızı daha iyi bilendir; bir veli (en güvenilir bir dost) olarak Allah yeter, bir yardımcı olarak da Allah yeter. (Nisa Suresi, 45)

İnkarcıların ve münafıkların ise pek çok korkusu vardır. Allah'a iman etmedikleri, O'na şirk koştukları, her olayı ve varlığı başıboş zannettikleri için daima bir korku ve tedirginlik içinde yaşam sürerler. İşte bu, Allah'ın müminlere karşı mücadele edenlerin kalplerine saldığı bir korkudur:

Rabbin meleklere vahyetmişti ki: "Şüphesiz Ben sizinleyim, iman edenlere sağlamlık katın, inkar edenlerin kalplerine amansız bir korku salacağım..." (Enfal Suresi, 12)

Allah'ın yardım ve desteği, Müslümanın hayatının tamamını kapsar. Tarih boyunca, Allah inananlara çeşitli yollarla yardımını ulaştırmıştır. Kimi zaman peygamberlerine mucizeler vermiş; kimi zaman Müslümanları görünmeyen ordular ve meleklerle, koruyucularla, hatta doğa olaylarıyla desteklemiş; kimi zaman gerçekleşmesi mümkün değil gibi görünen olayların gerçekleşmesini sağlamıştır. Allah Fetih Suresi'nde şu şekilde bildirmektedir:

Mü'minlerin kalplerine, imanlarına iman katıp-arttırsınlar diye, 'güven duygusu ve huzur' indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır: Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Fetih Suresi, 4)

Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Fetih Suresi, 7)

Ayetlerde de görüldüğü gibi göklerin ve yerin ordularının sahibi olan Rabbimiz'in müminler üzerindeki desteği ve yardımı çok üstündür. Kuran'da Allah'ın müminlere yardımı şu şekilde haber verilir:

Gerçekten onlar, muhakkak nusret (yardım ve zafer) bulacaklardır. Ve hiç şüphesiz; Bizim ordularımız, üstün gelecek olanlar onlardır. (Saffat Suresi, 172-173)

Şüphesiz Biz elçilerimize ve iman edenlere, dünya hayatında ve şahidlerin (şahidlik için) duracakları gün elbette yardım edeceğiz. (Mümin Suresi, 51)

Ey iman edenler, eğer siz Allah'a (Allah adına İslama ve Müslümanlara) yardım ederseniz, O da size yardım eder ve sizin ayaklarınızı sağlamlaştırır. (Muhammed Suresi, 7)

İşte böyle; çünkü Allah, iman edenlerin velisidir; kafirlerin ise, velisi yoktur. (Muhammed Suresi, 11)

O zaman sizden iki grup, neredeyse 'çözülüp geri çekilmek' istemişti. Oysa Allah onların (velisi) yardımcısıydı. Artık mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül etmelidir. Andolsun, siz güçsüz iken Allah size Bedir'de yardımıyla zafer verdi. Şu halde Allah'tan sakının, O'na şükredebilesiniz. (Al-i İmran Suresi, 122-123)

Eğer Allah size yardım ederse, artık sizi yenilgiye uğratacak yoktur ve eğer sizi 'yapayalnız ve yardımsız' bırakacak olursa, ondan sonra size yardım edecek kimdir? Öyleyse mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. (Al-i İmran Suresi, 160)

Hayır, sizin mevlanız Allah'tır. O, yardım edenlerin en hayırlısıdır. (Al-i İmran Suresi, 150)

Birkaç yıl içinde. Bundan önce de, sonra da emir Allah'ındır. Ve o gün mü'minler sevineceklerdir. Allah'ın yardımıyla. O, dilediğine yardım eder. O, güçlü ve üstün olandır, esirgeyendir. (Bu,) Allah'ın va'didir; Allah, vadinden geri dönmez. Ancak insanların çoğu bilmezler. (Rum Suresi, 4-6)

Tüm insanlar dünya hayatında Allah'a ve ahiret gününe olan inançlarıyla denenmektedirler. Allah'ın yarattığı bu imtihan ortamının bir gereği olarak, dıştan

bakıldığında kötülük yapanlar da iyi olanlar da aynı şartlarda yaşıyor gibi görünürler. Oysa Allah'a iman edenlerin yaşadığı hayat, dini inkar edenlerden çok daha farklıdır.

Önceki bölümlerde de belirttiğimiz gibi Allah iman eden kullarına daima kolaylık verir, onların işlerini kolaylaştırır, zor durumlarda dahi muhakkak bir çıkış yolu gösterir. Bu, Allah'ın açık bir yardımıdır. Ancak Kuran'da Allah'ın kullarına sezilmez yollarla yardım edeceği, onlara ummadıkları şekilde destek ve kolaylık sağlayacağı da haber verilmiştir.

Allah Ahzab Suresi'nin 9. ayetinde bu yardımı **"bir rüzgar ve sizin görmediğiniz ordular"** şeklinde tarif etmiştir. Bir diğer ayette ise Rabbimiz insanlara **"koruyucular"** (Enam Suresi, 61) gönderdiğini bildirmiştir. Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu yardımların bazıları şöyledir:

Allah müminlere meleklerle yardım gönderir

Allah'ın müminlere olan yardımı çeşitli şekillerde tecelli etmektedir. Bu yardımlardan biri meleklerin, zor anlarında müminlerin yardımına gönderilmesidir. Allah Kuran'da bu yardımı, Peygamberimiz (sav) döneminde yaşanmış olan bir olayı örnek vererek şöyle bildirmektedir:

Sen müminlere: "Rabbiniz'in size meleklerden indirilmiş üç bin kişiyle yardım-iletmesi size yetmez mi?" diyordun. Evet, eğer sabrederseniz, sakınırsanız ve onlar da aniden üstünüze çullanıverirlerse, Rabbiniz size meleklerden nişanlı beş bin kişiyle yardım ulaştıracaktır. Allah bunu (yardımı) size ancak bir müjde olsun ve kalpleriniz bununla tatmin bulsun diye yaptı. 'Yardım ve zafer' (nusret) ancak üstün ve güçlü, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'ın Katındandır. (Al-i İmran Suresi, 124-126)

Allah bir başka ayetinde ise müminlere görünmeyen ordularla da yardım ettiğini bildirmiştir:

Ey iman edenler, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani size ordular gelmişti; böylece Biz de onların üzerine, bir rüzgar ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah, yaptıklarınızı görendir. (Ahzab Suresi, 9)

Allah'ın Kuran'da müminlerin daima galip geleceklerini bildirmesi, müminler için en büyük nimetlerdendir ve olağanüstü şevklendirici bir vaaddir. Elbette müminler şu kesin gerçeği de hiç unutmazlar. Her yardım Allah'tandır ve kuşkusuz gücün tüm sahibi Allah'tır. Müminler, asıl zafer ve yardımın aslında Allah'a ait olduğunu bilirler. Meleklerin destek olmasının ise, Allah'ın bir müjdesi, kendilerine yardım ve desteğinin

bir tecellisi olduğunu asla unutmazlar. Çünkü Rabbimiz ayetlerinde bu gerçeği şöyle bildirmiştir:

Siz Rabbiniz'den yardım taleb ediyordunuz, O da: "Şüphesiz Ben size birbiri ardınca bin melek ile yardım ediciyim" diye cevap vermişti. Allah, bunu, yalnızca bir müjde ve kalplerinizin tatmin bulması için yapmıştı; (yoksa) Allah'ın Katından başkasında nusret (zafer ve yardım) yoktur. Hiç şüphesiz Allah üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Enfal Suresi, 9-10)

Allah'ın dilediği kuluna dilediği şekilde yardım edeceğini bilen müminlerin, en zorlu anlarda dahi içlerinde bir güven ve huzur duygusu olur. Bu ruh hali içinde manevi yönden son derece güzel bir hayat yaşarlar.

Allah müminleri düşmanlarına olduklarından fazla sayıda gösterir

Müminler, Allah'ın verdiği akıl, feraset, basiret, güzel ahlak gibi nimetlerle daima inkar içindeki insanlara karşı başarı elde etmişlerdir. Tüm bunların yanı sıra Allah, kimi zaman müminleri inkarcıların gözünde sayıca ve kuvvetçe de çok gösterdiğini ve bunun inkarcılarda yılgınlığa ve korkuya neden olduğunu haber vermiştir. Allah ayetlerinde Asr-ı Saadet döneminde gerçekleşen böyle bir olayı şöyle bildirir:

Karşı karşıya geldiğinizde, Allah, 'olacağı olan işi gerçekleştirmek' için, onları gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu. Ve (bütün) işler Allah'a döndürülür. Ey iman edenler, bir toplulukla karşı karşıya geldiğiniz zaman, dayanıklık gösterin ve Allah'ı çokça zikredin. Ki kurtuluş (felah) bulasınız. (Enfal Suresi, 44-45)

Az sayıdaki mümin topluluğunu inkarcıların son derece güçlü, kalabalık bir topluluk gibi görmeleri kuşkusuz Allah'ın mucizelerinden biridir. Bu olay aynı zamanda müminler açısından da çok büyük bir kolaylıktır. Böylece Allah müminlere başarı kazandırmıştır. Allah başka ayetler ile Hz. Muhammed (sav)'e, dilediği zaman müminlerin gücünü olduğundan kat kat daha fazla artıracağını bildirmiştir. Sabretmelerine karşılık olarak inanan kullarına umduklarından çok daha büyük bir güç ve zafer vereceğini şöyle vaat etmiştir:

Ey Peygamber, mü'minleri savaşa karşı hazırlayıp-teşvik et. Eğer içinizde sabreden yirmi (kişi) bulunursa, iki yüz (kişiyi) mağlub edebilirler. Ve eğer içinizden yüz (sabırlı kişi) bulunursa, kafirlerden binini yener. Çünkü onlar (gerçeği) kavramayan bir topluluktur. Şimdi, Allah sizden (yükünüzü) hafifletti ve sizde bir za'f olduğunu bildi. Sizden yüz sabırlı (kişi) bulunursa, (onların) iki

yüzünü bozguna uğratır; eğer sizden bin (kişi) olursa, Allah'ın izniyle (onların) iki binini yener. Allah, sabredenlerle beraberdir. (Enfal Suresi, 65-66)

Allah, yukarıdaki ayetlerde bildirdiği gibi, Peygamberimiz (sav) zamanında müminleri, sıcak bir savaşın içinde oldukları için inkarcıların gözünde sayıca ve kuvvetçe daha kalabalık ve güçlü göstererek müminleri desteklemiştir. Çünkü Allah, müminlerin daima dostu ve yardımcısıdır. İnkar edenler ne kadar çok sayıda olsalar da, ne kadar büyük bir güce sahip olsalar da sonuçta tüm güç Allah'a aittir. Allah tek bir "Ol" emriyle dilediğini yapandır. Allah'a dayanıp güvenen, O'nun sonsuz kudretini, herşeye gücü yeten olduğunu takdir edebilen insanlar daima bunun rahatlığını yaşarlar.

Allah, müminlerin kalplerine güven ve huzur duygusu indirir

Allah, Fetih Suresi'nde müminler üzerinde oluşturduğu manevi desteği şöyle haber verir:

Mü'minlerin kalplerine, imanlarına iman katıp-arttırsınlar diye, 'güven duygusu ve huzur' indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır: Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Fetih Suresi, 4)

Andolsun, Allah, sana o ağacın altında biat ederlerken mü'minlerden razı olmuştur, kalplerinde olanı bilmiş ve böylece üzerlerine 'güven duygusu ve huzur' indirmiştir ve onlara yakın bir fethi sevap (karşılık) olarak vermiştir. (Fetih Suresi, 18)

Allah, zorluk anında, samimi olanların kalplerine güven ve huzur duygusu vermiş ve bu manevi desteğin sonucunda müminler huzur, güven ve kararlılık duygusunu yaşamışlardır.

Aslında bu huzur ve güven duygusu müminlerin tüm yaşamlarına hakimdir. Allah'a ve ahirete iman eden insanlar, Allah'ın herşeyin tek hakimi olduğunu bildikleri için zaten hiçbir olay karşısında paniğe kapılmaz, hüzne ve sıkıntıya düşmezler. Sonsuz rahmet sahibi olan Rabbimiz'in, herşeyi kendileri için en hayırlı olacak şekilde, ahiretlerine en faydalı olacak şekilde yarattığını bilirler. **"Eğer Allah size yardım ederse, artık sizi yenilgiye uğratacak yoktur ve eğer sizi 'yapayalnız ve yardımsız' bırakacak olursa, ondan sonra size yardım edecek kimdir? Öyleyse mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler."** (Al-i İmran Suresi, 160) ayetine kesin olarak iman eder ve tevekkülün manevi konforu içinde yaşamlarını sürdürürler. Karşılaştıkları zorluk ne kadar büyük gözükse de sonuçta geçici olduğunun bilincindedirler. Çünkü dünyadaki yaşamın sonsuz ahiret yaşamı yanında çok kısa bir zaman dilimi olduğunu unutmazlar. Dünyada karşılaşılabilecek bir zorluk insanın tüm

yaşamını kapsasa bile en fazla 50-60 yıl sürecektir. 50-60 yıl tevekkül ve güzel ahlakla geçirilen bir ömrün sonunda kişinin sonsuz cennet hayatında alacağı karşılık ise kuşkusuz benzersiz olacaktır. Cennette müminler, hiçbir sıkıntı, hüzün, yokluk, bıkkınlık, zorluk yaşamayacak aksine sonsuz güzellikler içinde nefislerinin arzu ettiklerinin tümüne kavuşacaklardır.

İşte bu gerçeğin bilincinde olmak, iman eden bir insanın her olaya sarsılmaz bir tevekkülle yaklaşmasını sağlar. Bunun manevi huzur ve neşe duygusu da dünyadaki en büyük nimetlerden biridir. Unutulmamalıdır ki, tüm kalpler ve tüm güç Allah'ın elindedir. Allah dilediği an dilediği olayı, dilediği şekilde yaratır. Huzur ve güven arayan insan, Allah vermedikçe, hiçbir yolla buna ulaşamaz. Din ahlakını yaşamanın insanlara getirdiği kolaylık, insanın herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu bilmesidir. Her işinde Allah'a yönelen, her işinin karşılığını sadece Allah'tan bekleyen insan, daima Allah'ın yardımını ve desteğini çeşitli yollardan yanında bulacaktır.

Hayır, sizin Mevlanız Allah'tır. O, yardım edenlerin en hayırlısıdır. (Al-i İmran Suresi, 150)

Müminlere kurulan tuzakların tümü baştan bozulmuştur

İnkar edenler müminlere karşı yürüttükleri mücadelelerinde her türlü sinsi yönteme başvururlar. Bu yöntemlerin en çok kullanılanlarından biri de müminlerin aleyhinde ittifak ederek onlara çeşitli tuzaklar kurmaktır. Sayıca fazla oldukları ve tuzaklarını gizli gizli kurdukları için başarılı olacaklarını düşünen inkarcılar, planlarını yaparken iki kişinin üçüncüsünün, üç kişinin dördüncüsünün Allah olduğunu unutmaktadırlar. Allah'ın insanlara şah damarından daha yakın olduğu gerçeğinden ise tamamen gaflettedirler. Halbuki Allah gizleseler de açığa vursalar da ayette bildirildiği üzere, "**sinelerin özünde saklı duranı bilendir.**" İnkarcıların müminlerin aleyhinde akıllarından geçirdikleri her fikri, kurdukları her tuzağı, yaptıkları her planı da Allah en ince ayrıntısına kadar bilir. En önemlisi de herşeyin bilgisine sahip olan Allah, inkarcıların kurdukları tuzakların tümünün baştan bozulmuş olduğunu haber vermiştir. Ne kadar sinsice, ne kadar büyük olursa olsun müminler aleyhine kurulan tüm tuzakların yıkılacağını, herşeyin Yaratıcısı olan Allah Kuran'da şöyle bildirir:

... Gerçekten Allah, kafirlerin hileli düzenlerini boşa çıkarıcıdır. (Enfal Suresi, 18)

Gerçek şu ki, onlar hileli-düzenler kurdular. Oysa onların düzenleri, dağları yerlerinden oynatacak da olsa, Allah Katında onlara hazırlanmış düzen (kötü bir karşılık) vardır. (İbrahim Suresi, 46)

Bunların yanı sıra Allah, bu tuzakların salih kullarına zarar veremeyeceğini bildirmiş, hepsinin sahiplerine geri döneceğini de haber vermiştir:

... Oysa hileli düzen kendi sahibinden başkasını sarıp-kuşatmaz. Artık onlar öncekilerin sünnetinden başkasını mı gözlemektedirler? Sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir değişiklik bulamazsın ve sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir dönüşüm de bulamazsın. (Fatır Suresi, 43)

İnananlar sonsuz lütuf sahibi olan Rabbimiz'in yardımının daima kendileriyle beraber olduğu gerçeğini bilerek tevekkül içerisinde yaşarlar. Baştan itibaren üzerinde durduğumuz gibi, bu mütevekkil ruh halleri sayesinde de, karşılaştıkları her olaydaki hayır ve hikmetleri görebilir, göremeseler bile her olayın müminler için mutlak hayırla sonuçlanacağına kesin olarak iman ederler.

Allah sonsuz merhametiyle insanları doğru yola iletir, hidayetlerini artırır

Kitabın önceki bölümlerinde de anlattığımız gibi Rabbimiz elçileriyle, gönderdiği kitaplarıyla insanları hep doğru yola çağırmakta, inkardan dönüp, iman etmeleri için her topluma tekrar tekrar uyarıcılar göndermektedir. Bu Rabbimiz'in çok büyük bir lütfudur.

Allah iman edip, imanlarını güçlendirmeye niyet eden kullarına da çok büyük kolaylıklar dilemekte, onları türlü yollarla desteklemektedir. Ayetlerde Allah'ın iman edenlere bu desteği şu şekilde haber verilmektedir:

İşte Allah'a iman edenler ve O'na sarılanlar, onları Kendisi'nden olan bir rahmetin ve bir fazlın içine yerleştirecektir ve onları Kendisi'ne varan dosdoğru bir yola yöneltip-iletecektir. (Nisa Suresi, 175)

Rabbiniz'den bir fazl istemenizde sizce sakınca yoktur. Arafat'tan hep birlikte indiğinizde Allah'ı Meş'ar-ı Haram'da anın. O, sizi nasıl doğru yola yöneltip-ilettiyse, siz de O'nu anın. Gerçek şu ki, siz bundan evvel sapmışlardandınız. (Bakara Suresi, 198)

Ancak şunu da unutmamak gerekir ki insanın hidayet bulması da ancak Allah'ın dilemesiyle olur. Sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz dilediği kullarını seçer, onların kaderine hidayeti yazar ve hidayetlerini artırır:

Allah'ın izni olmaksızın hiçbir musibet (hiç kimseye) isabet etmez. Kim Allah'a iman ederse, onun kalbini hidayete yöneltir. Allah, herşeyi bilendir. (Teğabün Suresi, 11)

Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. (Enam Suresi, 125)

Allah, göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali, içinde çerağ bulunan bir kandil gibidir; çerağ bir sırça içerisindedir; sırça, sanki incimsi bir yıldızdır ki, doğuya da, batıya da ait olmayan kutlu bir zeytin ağacından yakılır; (bu öyle bir ağaç ki) neredeyse ateş ona dokunmasa da yağı ışık verir. (Bu,) Nur üstüne nurdur. Allah, kimi dilerse onu Kendi nuruna yöneltip-iletir. Allah insanlar için örnekler verir. Allah, herşeyi bilendir. (Nur Suresi, 35)

İnsanların büyük bir bölümü hidayet bulmadan önce çok büyük bir kaos ve kargaşa içindedir. Üzüntü, sıkıntı, kıskançlık, ümitsizlik, kin, nefret gibi duygular hayatının büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Başına gelen en ufak bir olumsuzluk kişiyi çok büyük bir melankoliye sürüklemektedir. Bu karanlık ruh hali Allah'a iman edildiğinde, sonsuz güç ve kudret sahibi olan Rabbimiz'e teslim olunduğunda bir anda ortadan kalkar. Ayetlerde bu durum "karanlıklardan nura çıkma" olarak ifade edilmektedir:

Allah, iman edenlerin velisi (dostu ve destekçisi)dir. Onları karanlıklardan nura çıkarır; inkar edenlerin velileri ise tağut'tur. Onları nurdan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar, ateşin halkıdırlar, onda süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 257)

O'dur ki, sizi karanlıklardan nura çıkarmak için size rahmet etmekte; melekleri de (size dua etmektedir). O, mü'minleri çok esirgeyicidir. O'na kavuşacakları gün, onların dirlik temennileri: "Selam"dır. Ve O, onlara üstün bir ecir hazırlamıştır. Ey Peygamber, gerçekten Biz seni bir şahid, bir müjde verici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ve Kendi izniyle Allah'a çağıran ve nur saçan bir çerağ olarak (gönderdik). Mü'minlere müjde ver; gerçekten onlar için Allah'tan büyük bir fazl vardır. Kafirlere ve münafıklara itaat etme, eziyetlerine aldırma ve Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter. (Ahzab Suresi, 43-48)

Allah'ın insanların hayatını böyle zıtlıklarla yaratması çok büyük nimettir. İmanın ve güzel ahlakın değeri elbette böyle daha iyi kavranacaktır.

Salih Amellerde Bulunanlara Güzel Bir Karşılık ve Üstün Bir Ecir Vardır

Rahmeti kulları üzerinde sınırsız olan Rabbimiz, tüm insanlara dünya hayatında lütufta bulunan, onları esirgeyen ve bağışlayandır. Allah tüm hayatlarını Kendisi'nin razı olacağı şekilde geçiren, korkup sakınan, ayetleri eksiksizce uygulayan ve din ahlakının yayılması için gece gündüz çaba sarf eden salih kullarına, hem dünyada hem de ahirette çok güzel bir hayat müjdeler. Mümin daha dünyadayken cennet benzeri nimetlerle şereflendirilir.

Kuran ayetlerinde salih amellerde bulunan takva sahipleri çok farklı güzelliklerle müjdelenirler. Bu müjdelerden biri dünya hayatında güzel bir yaşamdır:

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

(Allah'tan) Sakınanlara: "Rabbiniz ne indirdi?" dendiğinde, "Hayır" dediler. Bu dünyada güzel davranışlarda bulunanlara güzellik vardır; ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir. (Nahl Suresi, 30)

Gerçek şu ki, İbrahim (tek başına) bir ümmetti; Allah'a gönülden yönelip itaat eden bir muvahhiddi ve o müşriklerden değildi. O'nun nimetlerine şükrediciydi. (Allah) Onu seçti ve doğru yola iletti. Ve Biz ona dünyada bir güzellik verdik; şüphesiz o, ahirette de salih olanlardandır. (Nahl Suresi, 120-122)

Ayetlerde bildirilen bu müjdenin, başta peygamberler olmak üzere salih müminler üzerinde gerçekleştiğini pek çok Kuran ayetinden öğrenmekteyiz. Örneğin, Peygamberimiz (sav)'i dünya hayatında Allah'ın zengin kıldığı, **"bir yoksul iken seni bulup zengin etmedi mi?"** (Duha Suresi, 8) ayetinde bildirilmektedir. Ayrıca Hz. Davud'a, Hz. Süleyman'a, Hz. Zülkarneyn'e, Hz. İbrahim ve ailesine bu dünyada büyük bir mülk ve imkan verildiğinden de daha birçok ayette bahsedilir.

Hem bir mükafat ve şevk kaynağı, hem de Rabbimiz'in lütuf ve ihsanının bir göstergesi olarak salih kullarına dünyada nimet ve güzellik vermesi Allah'ın bir müjdesidir. Nasıl inkarcıların ebedi azapları daha bu dünyadan başlıyorsa, salih müminler için vaat edilen ebedi güzellikler de kendilerine dünyadaki hayatlarında gösterilmeye başlanır.

Allah'ın salih Müslümanlar üzerindeki bir diğer nimeti ise onların yaptıkları kötülükleri iyiliklere çevirmesidir. Daha önce de vurguladığımız gibi insan kolaylıkla hata yapabilen bir varlıktır. Yanılabilir, bilmeden günaha girebilir, kötü bir davranışta bulunabilir, ağzından kötü bir söz çıkabilir. Ancak önemli olan bu hatalardan sonra tevbe etmesi ve davranışlarını düzeltmesidir. Rabbimiz böyle salih ahlaka sahip kullarına Kuran ayetlerinde şu müjdeyi vermektedir:

İşte bunlar; yaptıklarının en güzelini kabul ederiz ve kötülüklerinden geçeriz; (bunlar) cennet halkı içindedirler. (İşte bu,) Onlara va'dolunan doğru bir vaaddir. (Ahkaf Suresi, 16)

Ayette bildirilen bu müjde Rabbimiz'in kulları üzerindeki sonsuz lütfunun bir tecellisidir. Rahman ve Rahim olan Allah'ın ayetlerde haber verdiği bir diğer lütuf ise kötülüklerin iyiliklere çevrilmesidir. Ayetlerde şu şekilde bildirilmektedir:

Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amellerde bulunup davranan başka; işte onların günahlarını Allah iyiliklere çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. Kim tevbe eder ve salih amellerde bulunursa, gerçekten o, tevbesi (ve kendisi) kabul edilmiş olarak Allah'a döner. (Furkan Suresi, 70-71)

İman edip salih amellerde bulunan ve Muhammed'e indirilen (Kur'an)a -ki o Rablerinden bir haktır- iman edenlerin (Allah), kötülüklerini örtüp-bağışlamış, durumlarını düzeltip-ıslah etmiştir. (Muhammed Suresi, 2)

Bir mümin, kendisini yaratan Allah'a iman eder, O'nun emir ve yasaklarına uyar, Rabbimiz'in insanlar için seçip beğendiği din ahlakını her an yaşar ve en önemlisi ölümünden sonrası için çok büyük umut ve beklentiler taşır. Bütün bunlardan ötürü iman edenler, dünyadaki yaşamları boyunca her türlü ruhsal sıkıntı ve üzüntüden uzaktırlar. Müminler kadere ve herşeyi yapıp edenin Allah olduğuna kesin olarak inanırlar ve böylece başlarına gelenlere **"... Allah'ın bizim için yazdıkları dışında bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez..."** (Tevbe Suresi, 51) ayetinin hükmü gereğince tevekkül ederler. Allah'ın rızasına uyarlar ve Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi, **"... Allah bize yeter, O ne güzel vekildir..."** (Al-i İmran Suresi, 173) derler.

Ancak dünya bir deneme süresi olduğundan elbette müminin karşısına çeşitli zorluklar çıkabilir. İman eden bir kimse belli dönemlerde açlık, hastalık, uykusuzluk, kaza, maddi kayıp gibi çeşitli sıkıntılarla karşılaşabilir. Daha pek çok zorluk ve denemeden de geçirilebilir. Mümin zorlukların imanının denenmesi için özel olarak yaratıldığını, güzel bir sabır ve tevekkül gösterdiği takdirde bunların ahireti için sınırsız bir ecir kaynağı, olgunlaşması için büyük fırsatlar olduğunu bilir. Bu nedenle de bu zorluklar karşısında tevekkül eder, huzur, mutluluk ve neşesinden hiçbir şey kaybetmez. Bu sıkıntılar onun ruhi dengesini ve kararlılığını hiçbir zaman olumsuz yönde etkilemez. Hatta sabrının ve tevekkülünün karşılığını Allah Katında alacağını bildiğinden şevki ve heyecanı daha da artar.

Bu durum inkar edenler için tam tersi yöndedir. Allah'ın ayetlerini inkar eden bir kişi, dünya hayatında çektiği çeşitli bedensel acıların yanında, ruhen de azap çeker. Korku, üzüntü, ümitsizlik, tedirginlik, karamsarlık gibi negatif duygular onların

cehennemde çekecekleri azabın bu dünyadaki küçük bir başlangıcını oluştururlar. Allah, Hak yoldan sapan bu insanları bir ayette şöyle tarif eder:

Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. (Enam Suresi, 125)

Allah, Kendisi'nden içi titreyerek korkan, hatalarından ve günahlarından dolayı bağışlanma dileyip, tevbe eden salih müminleri ise, dünya hayatında da en güzel şekilde nimetlendireceğini ve onlara ihsanda bulunacağını bildirmiştir. Hud Suresi'nin 3. ayetinde şu şekilde bildirilir:

Ve Rabbiniz'den bağışlanma dileyin, sonra O'na tevbe edin. O da sizi, adı konulmuş bir vakte kadar güzel bir meta (fayda) ile metalandırsın ve her ihsan sahibine Kendi ihsanını versin. Eğer yüz çevirirseniz gerçekten ben, sizin için büyük bir günün azabından korkarım. (Hud Suresi, 3)

Salih amellerde bulunan müminler bu yaptıklarını Allah'ın rızasına, rahmetine ve cennetine vesile olması niyetiyle yaparlar. Tek istedikleri Allah'ın hoşnut olacağı gibi bir kul olmaktır. Hiçbir insanın rızasını, hoşnutluğunu istemezler. Dünya hayatında makam, mevki peşinde koşmaz, itibar kazanmanın hiçbir öneminin olmadığını çok iyi bilirler. Yaptıklarını Allah korkusuyla ve Allah sevgisiyle yapar, Allah'ın insanın tek dostu ve tek velisi olduğunu akıllarından hiç çıkarmazlar. Rabbimiz, Kuran ayetlerinde salih kullarının yaptıklarını "üstün, büyük ve kesintisiz bir ecirle ödüllendireceğini, onların ecirlerini noksansız olarak ödeyeceğini, onlara ecirlerini iki defa vereceğini" bildirmektedir:

Onlara okunduğu zaman: "Biz ona inandık, gerçekten o, Rabbimiz'den olan bir haktır, şüphesiz biz bundan önce de Müslümanlar idik" derler. İşte onlar; sabretmeleri dolayısıyla ecirleri iki defa verilir ve onlar kötülüğü iyilikle uzaklaştırıp kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler. (Kasas Suresi, 53-54)

Şüphesiz, iman edip salih amellerde bulunanlar; onlar için kesintisiz bir ecir vardır. (Fussilet Suresi, 8)

Eğer siz Allah'ı, Resûlü'nü ve ahiret yurdunu istiyorsanız artık hiç şüphesiz Allah, içinizden güzellikte bulunanlar için büyük bir ecir hazırlamıştır. (Ahzab Suresi, 29)

Gerçekten Allah'ın Kitab'ını okuyanlar, namazı dosdoğru kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak edenler; kesin olarak zarara uğramayacak bir ticareti umabilirler. Çünkü (Allah,) ecirlerini noksansız olarak öder ve Kendi fazlından onlara artırır. Şüphesiz O, bağışlayandır, şükrü kabul edendir. (Fatır Suresi, 29-30)

Ama sizden kim Allah'a ve Resûlü'ne gönülden -itaat eder ve salih bir amelde bulunursa, ona ecrini iki kat veririz. Ve Biz ona üstün bir rızık da hazırlamışızdır. (Ahzab Suresi, 31)

Kim bir iyilikle gelirse, kendisine bunun on katı vardır, kim bir kötülükle gelirse, onun mislinden başkasıyla cezalandırılmaz ve onlar haksızlığa uğratılmazlar. (En'am Suresi, 160)

Şüphesiz, Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, gönülden (Allah'a) itaat eden erkekler ve gönülden (Allah'a) itaat eden kadınlar, sadık olan erkekler ve sadık olan kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, saygıyla (Allah'tan) korkan erkekler ve saygıyla (Allah'tan) korkan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve (ırzlarını) koruyan kadınlar, Allah'ı çokça zikreden erkekler ve (Allah'ı çokça) zikreden kadınlar; (işte) bunlar için Allah bir bağışlanma ve büyük bir ecir hazırlamıştır. (Ahzab Suresi, 35)

Yukarıdaki ayetlerde de görüldüğü gibi Allah, rızası için çaba sarf eden, güzel amellerde bulunan, din ahlakının yayılması için gayret gösteren kullarının bu samimi çabalarına üstün bir karşılık vaat etmiştir. Bu karşılıkların en büyüğü hiç şüphesiz Allah'ın rızasıdır. Dünya hayatlarındaki tek amaçları Allah'ın hoşnutluğu, rahmeti ve cenneti olan iman sahiplerine ayrıca Allah'tan bağışlanma ve üstün bir ecir de vaat edilmiştir. Ayetlerde haber verilen bir diğer karşılık ise Rabbimiz'in bu salih kullarını rahmetine sokmasıdır:

Artık iman edip salih amellerde bulunanlara gelince; Rableri onları Kendi rahmetine sokar. İşte apaçık olan 'büyük mutluluk ve kurtuluş' budur. (Casiye Suresi, 30)

Müminler içinde bulundukları koşullar ne olursa olsun, daima Allah'a güvenen, hep O'na yönelip dönen, sürekli O'nu razı etmeyi düşünen ve Kuran ahlakından asla taviz vermeyen insanlar olduklarından, Allah'ın hiç bitmeyen rahmeti, fazlı ve sevgisi hep

onların üzerindedir. Allah onları hiçbir zaman yalnız ve yardımsız bırakmayacağını vaat etmiştir. Allah, Kendi yolunda samimi bir şekilde çaba gösteren, hiçbir şüpheye kapılmadan mallarını ve canlarını Allah'ın rızasını kazanmak için seve seve harcayan bu sadık kullarını, yaptıklarına güzel bir karşılık olarak içinde sonsuza kadar kalacakları, nimetlerle donatılmış cennetlerle müjdelemiştir:

Müjde, dünya hayatında ve ahirette onlarındır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Yunus Suresi, 64)

Rableri onlara Katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisinde sürekli bir nimet bulunan cennetleri müjdeler. (Tevbe Suresi, 21)

Ayetlerden de anlaşılacağı gibi, Allah müminleri cennetle müjdelemiş, yaptıkları tüm salih amelleri kabul edeceğini ve kavuşacakları güzelliğin ve mutluluğun ise pek yakın olduğunu bildirmiştir. İnsanın Allah'ın sonsuz rahmetinin ve sevgisinin hep üzerinde olduğunu bilmesi, Allah'ın kendisini cennetiyle mükafatlandırmasını umması müminin kalbine büyük bir ferahlık ve huzur verir. Allah Kuran'da müminlerin ayrıca melekler vasıtasıyla da müjdeleneceklerini bildirmiştir:

Şüphesiz "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); onların üzerine melekler iner (ve der ki) "Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vadolunan cennetle sevinin" (Fussilet Suresi, 30)

Allah'ın müminlere verdiği bu müjdenin Kuran'da anlatılan birçok peygamber üzerinde de tecelli ettiği görülmektedir. Örneğin Allah, Hz. Süleyman'ın ayette bildirilen, **"Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasip olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin"** (Sad Suresi, 35) şeklindeki duasına icabet etmiş ve ona dünyada büyük bir mülk vermiştir. Daha birçok peygambere büyük bir mülk ve imkan verildiği Kuran'ın çeşitli ayetleriyle bizlere bildirilmektedir. Allah, Kendisi'nden bir mükafat ve bir lütuf olarak, cennette mirasçı kıldığı pek çok nimetin ve güzelliğin yanı sıra, dünya hayatında da müminlere nimetler vererek, onların Kendisi'ne olan yakınlıklarını, cennete kavuşma isteklerini ve şevklerini artırmaktadır.

Allah, müminlerin bu dünyada daima mutlu ve güvende olacaklarını, onları 'güç ve iktidar sahibi' kılarak Kuran ahlakını hakim edeceğini şöyle vadetmiştir:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara vadetmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir

şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

Bu, Allah'ın müminlere olan bir vaadidir. Müminlerin yapmaları gereken ise, Allah'ın eşsiz lütfuna karşılık O'na şükretmek ve daima O'nu zikretmektir.

Allah'ın ayetlerine uyan, kendilerine verilen öğütleri dinleyen ve ahirete hazırlık yapan insanlar her türlü eksiklik ve hatalarından arınmış olarak Allah'ın izniyle sonsuza kadar güzel bir yaşam süreceklerdir. Tüm hayatları boyunca kendilerine verilen öğütleri tutan, uyarıldıkları konularda tevazuyla teslimiyet gösteren ve korkup-sakınarak hareket eden müminler hesap günü geldiğinde de Allah'ın huzuruna arınmış olarak çıkacaklardır.

Allah'ın Rahman ve Rahim isminin tecellileri inananlar için sonsuza kadar sürecek, her mümin bunun için sonsuza kadar Rabbimiz'e hamd edecektir. Allah iman edenlere bu müjdeyi ayetlerinde şöyle bildirmiştir:

Tağut'a kulluk etmekten kaçınan ve Allah'a içten yönelenler ise; onlar için bir müjde vardır, öyleyse kullarıma müjde ver.

Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir. (Zümer Suresi, 17-18)

Allah başka ayetlerinde de Kendisi'nden korkup sakınan kullarının o gün geldiğinde cennetin kapısında nasıl güzel bir karşılanma ile karşılanacaklarını şöyle müjdeler:

Rablerinden korkup-sakınanlar da, cennete bölük bölük sevk edildiler. Sonunda oraya geldikleri zaman, kapıları açıldı ve onlara (cennetin) bekçileri dedi ki: "Selam üzerinizde olsun, hoş ve temiz geldiniz. Ebedi kalıcılar olarak ona girin."

(Onlar da) Dediler ki: "Bize olan va'dinde sadık kalan ve bizi bu yere mirasçı kılan Allah'a hamd olsun ki, cennetten dilediğimiz yerde konaklayabiliriz. (Salih) Amellerde bulunanların ecri ne güzeldir. (Zümer Suresi, 73-74)

Kuşkusuz bir insan için dünyada verilebilecek en büyük müjdeler; ahirette sonsuza dek Allah'ın razı olduğu bir kul olarak yaşam sürebileceği, yaptığı güzel davranışlarla karşılık göreceği ve cennetin kapısında melekler tarafından güzel sözlerle karşılanacağı müjdeleridir. İşte güzel söze uyan insanlara dünyada verilen müjdeler bunlardır.

Dünyada vaat edildikleri gibi müminler ölüm anında da inkarcıların aksine, melekler tarafından en güzel sözlerle ve müjdelerle karşılanacak, canları güzellikle alınacak ve cennet hayatları başlamış olacaktır:

Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 32)

Tüm bunlar Allah'ın dünyada teslimiyetli kullarına vaat ettikleridir. Kuşkusuz cennette yaşanacak sonsuz hayat, güzel davranışlarda bulunan ve güzel söze uyan insanlara Allah'ın verdiği en büyük mükafatlardan olacaktır. Hepsinin de üzerinde iman edenler için Allah'tan bir hoşnutluk vardır.

2. KİTAP
ALLAH’IN RAHMAN VE RAHİM SIFATLARININ KAİNATTAKİ TECELLİLERİ

GİRİŞ

Kitabın ilk bölümünde Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının Kuran ayetlerindeki tecellileri üzerinde durduk ve Rabbimiz'in sonsuz merhametinin delillerini gördük. Allah'ın tüm kulları üzerindeki bağışlayıcılığını, tevbeleri kabul eden, kötülükleri iyiliklere çeviren, duaları kabul eden, iyiliği bol olan ve salih amellerde bulunan kullarına sonsuz merhamet eden olduğunu Kuran ayetlerinin rehberliğinde anlattık. Tüm bu anlatılanlar iman sahiplerinin kalplerine huzur, neşe ve güven veren, Allah'a olan imanlarını ve sevgilerini daha da güçlendiren delillerdir.

Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatı dikkatle bakan ve düşünen bir insan için evrenin her noktasında, her ayrıntısında tüm açıklığıyla kendini göstermektedir. Evrenin ve dünyanın oluşumundan canlılığın var edilmesine, insanın mucizevi yaratılışından her hücresindeki kusursuz yapıya, hayvanlara, bitkilere, meyvelere, sebzelere kadar çevremizde gördüğümüz her detayda Allah'ın sonsuz şefkatinin delilleri bulunmaktadır.

Bu delilleri görebilmek için uzun uzun araştırmaya, derin bilgilere sahip olmaya ya da herhangi bir konuda eğitim görüp uzmanlaşmaya da gerek yoktur. Sadece evrene Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatını anlayarak bakmak, Rabbimiz'in kullarına olan sonsuz sevgisini, sınırsız lütfunu düşünmek yeterlidir. Eğer insan çevresindekilere böyle bir gözle bakarsa her gün gördüğü dünyadan daha farklı bir dünyayla karşılaşır ve bu dünyadaki her detayın Allah'ın rahmetinin delilleri olduğunu fark eder.

Allah Kuran'da **"Şimdi Allah'ın rahmetinin eserlerine bak..."** (Rum Suresi, 50) buyurarak dünya üzerinde bulunan herşeyi Allah'ın rahmetinin bir tecellisi olarak tanımlar. Diğer pek çok ayetinde de insanları var olan herşeyin güzelliklerini ve nimet olan yönlerini düşünmeye teşvik eder, bunların yokluklarında nasıl bir zorluk ve mahrumiyet duygusu yaşayacaklarını hatırlatır.

Geceyle gündüzü yaratışının, yağmuru yağdırmasının, gemileri denizde yüzdürmesinin, kuşları havada tutmasının, kullarını çeşit çeşit ürünlerle rızıklandırmasının, hayvanların, ağaçların, rüzgarın, şimşeğin kısacası yarattığı canlı cansız herşeyin hikmetini düşünmeye çağırır ve bunların her birinin Kendisi'nden kullarına bir rahmet olduğunu hatırlatır. Allah Neml Suresi'nde de insanlara göklerin kusursuz yaratılışı üzerinde tekrar tekrar düşünmelerini emreder:

O, biri diğeriyle 'tam bir uyum' (mutabakat) içinde yedi gök yaratmış olandır. Rahman (olan Allah)ın yaratmasında hiçbir 'çelişki ve uygunsuzluk' (tefavüt) göremezsin. İşte gözü(nü) çevirip-gezdir; herhangi bir çatlaklık (bozukluk ve çarpıklık) görüyor musun? Sonra gözünü iki kere daha çevirip-gezdir; o göz (uyumsuzluk bulmaktan) umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir. (Mülk Suresi, 3-4)

Bu bölümde anlatılanların amacı ise okuyucuyu, tüm insanları yoktan var eden, onlara saymakla bitirilemeyecek kadar çok nimetle lütufta bulunan Rabbimiz'in Rahman ve Rahim sıfatları üzerinde düşünmeye davet etmektir. İlerleyen sayfalarda insanın hayatı boyunca içiçe olduğu bu delillerden çeşitli örnekler verecek, Allah'ın sonsuz ilminin ve sanatının insanlar için ne kadar büyük bir lütuf olduğunu anlatacağız. Ancak şunu unutmamak gerekir ki eğer Allah'ın rahmetinin yeryüzündeki tüm delillerini yazmaya kalkışacak olsak, bunu milyonlarca ansiklopedi cildine dahi sığdıramayız.

Bu Allah'ın Kuran'da **"Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir."** (Nahl Suresi, 18) ayetiyle haber verdiği bir gerçektir. Bu bölümde üzerinde uzun uzun düşünülmesi gereken milyonlarca delilden sadece bazılarına yer vereceğiz.

EVRENİN YARATILIŞINDA ALLAH'IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININ TECELLİLERİ

İçinde yaşadığımız uçsuz bucaksız evrende kusursuz bir denge, ahenk ve düzen bulunmaktadır. Bu düzen tüm evrene hakim olan Rabbimiz'in sonsuz güç ve kudretinin bir delilidir. Allah bir ayette insanın bu gerçek üzerinde düşünmesi gerektiğini şöyle bildirmektedir:

Yaratmak bakımından siz mi daha güçsünüz yoksa gök mü? (Allah) Onu bina etti. Boyunu yükseltti, ona belli bir düzen verdi. Gecesini kararttı, kuşluğunu açığa-çıkardı. Bundan sonra yeryüzünü serip döşedi. (Naziat Suresi, 27-30)

Yine Kuran'da bildirildiğine göre, insan, evrendeki tüm sistemi ve dengeleri Rabbimiz'in insan yaşamına en uygun şekilde yarattığını fark etmeli, bu gerçek üzerinde düşünmeli ve ders almalıdır:

Geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı sizin emrinize verdi; yıldızlar da O'nun emriyle emre hazır kılınmıştır. Şüphesiz bunda, aklını kullanabilen bir topluluk için ayetler vardır. (Nahl Suresi, 12)

Bir diğer ayette ise şöyle buyurulmaktadır:

(Allah) Geceyi gündüze bağlayıp-katar, gündüzü de geceye bağlayıp-katar; Güneş'i ve Ay'ı emre amade kılmıştır, her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedir. İşte bunları (yaratıp düzene koyan) Allah sizin Rabbiniz'dir; mülk O'nundur. O'ndan başka taptıklarınız ise, 'bir çekirdeğin incecik zarına' bile malik olamazlar. (Fatır Suresi, 13)

Ayetlerde gecenin, gündüzün, Güneş'in ve Ay'ın "insanın" emrine verildiği bildirilmektedir. Bu, Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının çok güzel bir tecellisidir. Rabbimiz kusursuz bir düzen içinde var ettiği evreni insanın emrine vermiş, bunun karşılığında ise sadece Kendisi'ne iman edip kullukta bulunmasını istemiştir. İnsana düşen de içinde bulunduğu bu olağanüstü durumu fark etmek, sonsuz güç ve kudret sahibi olan Rabbimiz'e teslim olmak, kendisini çepeçevre saran rahmet delilleri üzerinde düşünüp Allah'a samimi bir kalple yönelmektir.

Evrenin yaratılışında, düzeninde, kusursuz işleyişinde Allah'ın merhametinin tecellileri saymakla bitirilemeyecek kadar fazladır. Üstelik bu düzen canlılığın var olmasına imkan sağlayacak kadar mükemmeldir, çok hassas dengeler üzerine

kurulmuştur. Bu detaylar üzerinde düşünmek insanın Allah'ın kendi üzerindeki lütfunu, Allah'a ne kadar muhtaç olduğunu, dünya üzerinde tek dost ve velisinin Allah olduğunu anlaması için bir yoldur. Çünkü bu incelikleri düşünmeyen bir insan kolaylıkla gaflete kapılabilir, Allah'ın Rahman sıfatının tecellilerinin farkında olmayabilir. Evrenin oluşumundaki her detay Allah'ın kulları ve tüm canlılar üzerindeki sonsuz merhametini gösteren açık delillerle doludur. Bu delillerden bazıları şunlardır:

Evren Big Bang (Büyük Patlama) adı verilen bir patlama sonucunda oluşmuştur. Başlangıçta evrenin tüm maddesini içinde barındıran "tek nokta", "sıfır hacme" ve "sonsuz yoğunluğa" sahipti. Evren, sıfır hacme sahip bu noktanın patlamasıyla ortaya çıkmıştı. Aslında sıfır hacim bu konunun teorik bir ifade biçimidir. Bilim, insan aklının kavrama sınırlarını aşan 'yokluk' kavramını ancak 'sıfır hacimdeki nokta' ifadesi ile tarif edebilmektedir. Gerçekte ise 'sıfır hacimdeki bir nokta' 'yokluk' anlamına gelir. Evren de yokluktan var olmuştur, daha doğru bir ifadeyle "Yaratılmıştır". Big Bang bir patlama olduğuna göre, beklenmesi gereken, bu patlamanın ardından maddenin uzay boşluğunda "rastgele" dağılması olmalıdır. Oysa Big Bang ile oluşan madde "olağanüstü" bir biçimde şekil ve düzen almıştır. Bu düzenin birinci aşaması patlamanın hızıdır.

Big Bang'le birlikte var olan madde etrafa müthiş bir hızla yayılmaya başlamıştır. Ancak patlamanın bu ilk anında bir de şiddetli çekim gücü vardır. Bu, evrenin tümünü bir noktada toplayabilecek kadar büyük bir çekimdir. Dolayısıyla Big Bang'in ilk anında birbirine zıt olan iki güç mevcuttur: Patlamanın gücü ve bu patlamaya direnen, maddeyi yeniden biraraya toplamaya çalışan çekim gücü. **Bu iki güç arasında mükemmel bir denge oluştuğu için evren ortaya çıkmıştır.** Eğer ilk anda oluşan çekim gücü patlama gücüne baskın çıksaydı, o zaman evren genişleyemeden tekrar içine çökecekti. Eğer bunun tersi gerçekleşse ve patlama gücü çok fazla olsaydı, bu kez de madde birbiriyle bir daha asla birleşmeyecek şekilde savrulacaktı.

Stephen Hawking, evrenin genişleme hızındaki bu olağanüstü dengeyi "*Evrenin genişleme hızı o kadar kritik bir noktadadır ki, Big Bang'ten sonraki birinci saniyede bu oran eğer yüz bin milyon kere milyonda bir daha küçük olsaydı, evren şimdiki durumuna gelmeden içine çökerdi.*" sözleriyle kabul eder. Bu hassas ayar Rabbimiz'in üstün yaratışını tasdik eden delillerden sadece bir tanesidir. Elbette ki tesadüfi bir patlamanın ardından, atomların kendiliğinden dizilimiyle böyle kusursuz bir evren, evren içindeki sistemler, Güneşler, Dünya, üzerindeki dağlar, denizler, insanlar, ağaçlar, hayvanlar, çiçekler, böcekler ve diğerleri oluşamaz. Gözümüzü çevirdiğimiz her yerde gördüğümüz tüm detaylar Allah'ın varlığının ve üstün kudretinin delilleridir. Bu delilleri ise ancak düşünen insanlar kavrayabilir. Evrenin yaratılışındaki bu kusursuz denge, olağanüstü hassas düzen, mükemmel uyum Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının çok güzel bir tecellisidir.

Güneş Sistemi'nin yapısını incelediğimizde, yine büyük bir denge ile karşılaşırız. Gezegenleri dondurucu soğukluktaki dış uzaya savrulmaktan koruyan etki, Güneş'in

"çekim gücü" ile gezegenin "merkez-kaç kuvveti" arasındaki dengedir. Güneş sahip olduğu büyük çekim gücü nedeniyle tüm gezegenleri çeker, onlar da dönmelerinin verdiği merkez-kaç kuvveti sayesinde bu çekimden belli bir oranda kurtulurlar. Ama eğer gezegenlerin dönüş hızları biraz daha yavaş olsaydı, o zaman bu gezegenler hızla Güneş'e doğru çekilirler ve sonunda Güneş tarafından büyük bir patlamayla yutulurlardı.

Bunun tersi de mümkündür. Eğer gezegenler daha hızlı dönseler, bu sefer de Güneş'in çekim gücü onları tutmaya yetmeyecek ve gezegenler dış uzaya savrulacaklardı. Oysa çok hassas olan bu denge kurulmuştur ve sistem bu denge korunduğu için devam etmektedir. Burada söz konusu dengenin her gezegen için ayrı ayrı kurulmuş olduğuna da dikkat etmek gerekir. Çünkü gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıkları çok farklıdır. Dahası, kütleleri de çok farklıdır. Bu nedenle, hepsi için ayrı dönüş hızlarının belirlenmesi lazımdır ki, Güneş'e yapışmaktan ya da Güneş'ten uzaklaşıp uzaya savrulmaktan kurtulsunlar.

Güneş Sistemi'ndeki bu olağanüstü hassas dengeyi keşfeden Kepler, Galilei gibi astronomlar ise, **"bu sistemin çok açık bir tasarımı gösterdiğini ve Allah'ın evrene olan hakimiyetinin ispatı olduğunu"** belirtmişlerdir. Tüm bunlar yeryüzünü insanın emrine veren Rabbimiz'in Güneş ile gök cisimleri ve Dünya arasındaki uzaklığı da çok üstün bir denge ile var ettiğini göstermektedir. Kuşkusuz bu, Allah'ın biz kulları üzerindeki merhametinin işaretlerindendir.

Güneş Sistemi'ndeki bu muhteşem dengenin yanısıra, üzerinde yaşadığımız Dünya gezegeninin bu sistem ve uzay içindeki yeri de, yine kusursuz bir yaratılışın varlığını ve Allah'ın her yeri kuşatan sonsuz rahmetini göstermektedir. Son astronomik bulgular, sistemdeki diğer gezegenlerin varlığının, Dünya'nın güvenliği ve yörüngesi için büyük önem taşıdığını göstermiştir. Jüpiter'in konumu buna bir örnektir. Güneş Sistemi'nin en büyük gezegeni olan Jüpiter, varlığıyla aslında Dünya'nın dengesini sağlamaktadır. Astrofizik hesaplamalar, Jüpiter'in bulunduğu yörüngedeki varlığının, sistemdeki Dünya gibi diğer gezegenlerin yörüngelerinin istikrarlı olmasını sağladığını ortaya çıkarmıştır. Kısacası Güneş Sistemi'nin yapısı, insan için özel bir yaratılışa sahiptir. Samimi olarak düşünen her akıl sahibi insan, evrende hiçbir şeyin amaçsız ve başıboş olmadığını, **"Biz gökyüzünü, yeryüzünü ve ikisi arasında bulunan şeyleri batıl olarak yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır..."** ayetiyle bildirildiği gibi, tüm kainatı Rahman ve Rahim olan Allah'ın bir amaçla yarattığını ve düzenlediğini anlar. (Sad Suresi, 27) Bu derin kavrayış, bir başka Kuran ayetinde şöyle bildirilmektedir:

Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün ardarda gelişinde temiz akıl sahipleri için gerçekten deliller vardır. Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı anarlar ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 190-191)

DÜNYANIN YARATILIŞINDA ALLAH'IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININ TECELLİLERİ

İnsanlar bazı şeylerle ilk kez karşılaştıklarında, ondaki olağanüstülüğü anlayabilirler ve bu, onların düşünmelerine, gördükleri şeyi inceleyip araştırmalarına neden olabilir. Ancak bir süre sonra bu söz konusu şeye karşı bir alışkanlık oluşur ve artık ilk başta olduğu kadar etkilenmemeye başlarlar. Özellikle de hemen her gün karşılaştıkları bir varlık veya olay, artık onlar için "sıradan" bir konu haline gelir. İşte Dünya'nın varlığı, konumu ve içinde bulunduğu şartlar için de aynı şey geçerlidir.

Doğduğu andan itibaren Dünya gezegeninin varlığıyla ilgili birçok olağanüstü bilgiye sahip olan insan da bu harikulade duruma alışmıştır. Dünyanın boşlukta dönüp durduğunu, ayağının birkaç kilometre altında kaynayan bir tabaka olduğunu, Dünya'nın her an göktaşı çarpma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu, Güneş'in vazgeçilemez varlığını çok normal karşılar. Oysa düşünen bir insan içiçe olduğu nimet ve güzelliklere alışkanlık gözüyle bakmaz. Dünyanın tüm canlıların yaşamı için bu kadar elverişli olması ve bunun için gereken tüm şartların birarada ve kusursuz şekilde mevcut olması bu kişide her zaman hayranlık uyandırır. Bu kişi Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığını, atmosferdeki dengeleri, Dünya'nın kendi etrafındaki ve Güneş etrafındaki dönüş hızlarını, Dünya üzerindeki okyanusların, dağların insanlar için faydalarını, canlıların sahip oldukları özellikleri ve bunların birbirleriyle olan bağlantılarını düşündüğünde hemen Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatlarını hatırlayıp şükreder. Allah, üzerinde yaşadığımız Dünya'yı, canlıların hayatı için çok özel bir biçimde inşa etmiştir. Aşağıda maddeler halinde açıklayacağımız bu deliller üzerinde düşünmek insanın Allah'ın sonsuz kudretini anlaması için çok önemlidir.

Dünya'nın üzerindeki ısı Allah'ın Rahman sıfatının çok üstün bir tecellisidir. Güneş Sistemi'ndeki bilinen dokuz gezegenin sekizi ve bunların 53 uydusu içinde, yaşama uygun tek bir gök cismi yoktur. Her biri ölü ve sessiz birer madde yığınıdır. Dünya ise diğerlerinden çok farklıdır. Çünkü atmosferinden yeryüzü şekillerine, ısısından mevsimlerine, elementlerinden Güneş'e olan mesafesine kadar, her türlü dengesiyle, tamamen yaşam için özel olarak yaratılmıştır.

Dünyanın bu kusursuz yaratılışı Allah'ın insanlara çok büyük bir lütfudur.

Dünya canlıların, özellikle de insan gibi son derece kompleks canlı varlıkların, yaşayabilecekleri bir ısı değerine ve soluyabilecekleri bir atmosfere sahiptir. Ancak bu iki etken de, birbirinden son derece farklı faktörlerin her birinin ideal değerlerde belirlenmesiyle gerçekleşmiştir. Bunlardan birisi, Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığıdır. Tüm evren düşünüldüğünde, hayat için gerekli olan ısı aralığının, gerçekte elde edilmesi çok zor bir aralık olduğunu görürüz. Ama Dünya, tam bu ısı aralığına sahiptir. Bu ısı

aralığının korunması, elbette Güneş ile Dünya arasındaki mesafe kadar, Güneş'in yaydığı ısı enerjisi ile de yakından ilişkilidir.

Hesaplara göre Dünya'ya ulaşan Güneş enerjisindeki %10'luk bir azalma yeryüzünün metrelerce kalınlıkta bir buzul tabakası ile örtülmesiyle sonuçlanacaktır. Enerjinin biraz artması halinde ise tüm canlılar kavrularak öleceklerdir. Oysa bunlardan hiçbiri gerçekleşmemekte ve dünyanın ısısı kusursuz bir şekilde sabit kalmaktadır. Bu denge Allah'ın eşsiz sanatının ve kullarına olan sonsuz sevgisinin bir tecellisidir.

Dünya'nın ideal olan ısısının, gezegen içinde dengeli olarak dağılımı da son derece önemlidir. Nitekim bu dengenin sağlanması için çok özel şartların birarada bulunması gerekir. Örneğin, Dünya'nın ekseninin 23°27´lık eğimi, kutuplarla ekvator arasındaki atmosferin oluşmasında engel oluşturabilecek aşırı sıcaklığı önler. Eğer bu eğim olmasaydı, kutup bölgeleriyle ekvator arasındaki sıcaklık farkı çok daha artacak ve yaşanabilir bir atmosferin var olması imkansızlaşacaktı. Bu arada Dünya'nın atmosferinde ısıyı sürekli dengeleyen birtakım otomatik sistemler de vardır. Örneğin bir bölge çok fazla ısındığında su buharlaşması artar ve bulutlar çoğalır. Bu bulutlar ise Güneş'ten gelen ışınların bir kısmını geri yansıtarak aşağıdaki havanın ve yüzeyin daha fazla ısınmasını engeller. İşte tüm bu dengeler biraraya geldiğinde yeryüzü tam insanın ve diğer canlıların yaşayabileceği gibi bir ısıya sahip olur. Bu kadar farklı şartların biraraya gelişi ve oluşan muazzam düzen Allah'ın rahmetinin sayısız tecellilerinden yalnızca bir tanesidir. Dünya üzerindeki mevsimler de bu şartların bir sonucudur ve her mevsim Allah'ın insanlar için var ettiği benzersiz güzelliklerle doludur.

Dünyamızın büyüklüğü üzerinde biraz düşünmek de Allah'ın tüm canlılar üzerindeki rahmetini görmemizi sağlar. Yerkürenin özelliklerini incelediğimizde, üzerinde yaşadığımız bu gök cisminin tam olması gerektiği büyüklükte olduğunu görürüz. Amerikalı jeologlar Dünya'nın bu yönden yaşam için "uygunluğu"nu *"**Dünya'nın büyüklüğü tam olması gerektiği kadardır.** Daha küçük olsa yerçekimi çok zayıflayacak ve atmosferi Dünya'nın etrafında tutamayacaktı, daha büyük olsaydı bu kez de yerçekimi çok artacak ve bazı zehirli gazları da tutarak atmosferi öldürücü hale getirecekti..."* şeklinde ifade etmektedirler. Allah'ın var ettiği bu ince plan ve hassas denge sayesinde dünya üzerinde canlılık devam edebilmektedir. Bu, Allah'ın kulları üzerindeki sonsuz şefkatinin güzel bir örneğidir.

Dünya'nın iç yapısı da yaşam için özel bir yaratılışa sahiptir. Bu iç yapıdaki tabakalar sayesinde, Dünya bir manyetik alana sahiptir ve bu manyetik alan yaşamın korunması için çok önemlidir. Atmosferin çok daha dışına kadar uzanan bu alan sayesinde Dünya, uzaydan gelebilecek olan tehlikelere karşı korunmuş olur. Güneş dışındaki yıldızlardan kaynaklanan öldürücü kozmik ışınlar, Dünya'nın etrafındaki bu koruyucu kalkanı geçemezler. Dünya'nın manyetik alanı, tüm bu öldürücü ışınların sadece % 0.1'ni geçirmekte ve kalan bu binde birlik ışınlar da atmosfer tarafından emilmektedir. Eğer Dünya'nın bu manyetik kalkanı olmasa, yeryüzündeki yaşam sık sık öldürücü ışınlarla tahrip edilecek, oluşan ortam yaşama elvermeyecekti. Ama

yerkürenin çekirdeği tam olması gerektiği gibi olduğu için, Dünya bu şekilde korunur. Bir başka deyişle, gökyüzünde, Kuran'daki **"gökyüzünü korunmuş bir tavan kıldık; onlar ise bunun ayetlerinden yüz çeviriyorlar"** ayetiyle (Enbiya Suresi, 32) dikkat çekildiği gibi, bizler için kurulmuş özel bir koruyucu kalkan vardır.

Allah'ın canlıların korunmasına yönelik yarattığı özellikler kuşkusuz sadece fizik yasaları ile sınırlı değildir. Buna bir başka örnek de insanın üzerinde bulunduğu yeryüzünün sağlam ve güvenlikli kılınmasıdır. Dünyanın merkezine doğru inildikçe ısı, her kilometrede 30°C artar. Ve çekirdekte bu ısı 4500°C gibi çok büyük bir yüksekliğe erişir. Yerin sadece 1 km. aşağısındaki sıcaklığın 60°C'ye yakın olduğu düşünüldüğünde bunun ne kadar büyük bir tehlike olduğu açıkça görülmektedir. Halbuki tüm canlılar büyük bir güvenlik içinde, altlarında kaynayan magmadan habersizce yaşamlarını sürdürmektedirler. Açıkça görüldüğü gibi Allah, içinde bir ateş topu barındıran dünyanın yüzeyinde mükemmel bir düzen yaratmıştır. O, gökleri ve yeri kontrol altında tutmakta, kainattaki tüm canlıları bildikleri veya bilmedikleri büyük tehlikelere karşı her an korumaktadır. Çoğu insanın varlığını son derece doğal karşıladıkları ve alışkanlık gözü ile baktıkları pek çok özellik asıl olarak Allah'ın kullarına olan merhametinin ve İlahi korumasının delilleridir. Çünkü yeryüzünde düzeni sağlayan yüzlerce fizik yasasının şu an oldukları şekilleriyle var olmaları için hiçbir zorlayıcı neden yoktur. Ancak Allah koruyucuların en hayırlısıdır.

Dünya'nın atmosferi, yaşam için gerekli son derece özel şartlar biraraya getirilerek yaratılmış olağanüstü bir karışımdır. Dünya atmosferi %77 azot, %21 oksijen ve %1 oranında karbondioksit ve argon gibi diğer gazların karışımından oluşur. İnsan ve kompleks bedenlere sahip diğer canlıların enerji elde etmek için kullandıkları çoğu kimyasal reaksiyon oksijen sayesinde gerçekleşir. İşte biz de bu nedenle sürekli olarak oksijene ihtiyaç duyarız ve bu ihtiyacı karşılamak için solunum yaparız. Soluduğumuz havadaki oksijen oranı son derece hassas dengelerle tespit edilmiştir. Eğer atmosferin içindeki gazların karışımı daha farklı olsa dünya üzerinde canlılığın oluşması mümkün olmayacaktı. Ama Rabbimiz atmosferi kusursuz bir düzen içinde, canlılığın yaşamına olanak verecek şekilde var etmiştir ve rahmetinin bir delili olarak bu dengeyi muhafaza etmektedir. Bu mükemmel işleyen sistemi oluşturan ancak ve ancak her atoma, her moleküle hakim olan sonsuz ilim sahibi Allah'tır. Allah'ın sonsuz kudreti dışında hiçbir güç bu atomları oksijen ve ozon gazı molekülleri olarak farklı oranlarda biraraya getiremezdi. Atmosfer çok zor nefes almamıza neden olabilecek kadar ağır ve kokulu gazlardan oluşabilir, tüm insanlar çok zor nefes almak durumunda kalabilirlerdi. Ancak sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz atmosferi insanın en rahat nefes alabileceği şekilde var etmiştir. Bu, Allah'ın kulları üzerindeki korumasıdır. Allah kullarını koruyan, gözeten ve muhafaza edendir, Hafızdır. Bir ayette **"... Siz O'na hiçbir şeyle zarar veremezsiniz. Doğrusu benim Rabbim, herşeyi gözetleyip-koruyandır."** (Hud Suresi, 57) şeklinde buyurulmuştur. Kainat üzerinde bu karmaşık ve milyarlarca detayla bezenmiş olan sistemi yaratan ve bunun her anını kontrol eden, muhafaza eden Allah'tır.

O herşeyi yoktan var etmiş ve bu varoluşun her saniyesine, her dakikasına sonsuz aklıyla ve gücüyle hükmederek kusursuz bir düzen oluşturmuştur. Ve halen de bu düzeni an an yaratmakta, gözetlemekte ve korumaktadır. Nitekim Allah **"... Senin Rabbin, gerçekten gözetleme yerindedir."** (Fecr Suresi, 14) ayeti ile bu gerçeğe işaret etmektedir.

Atmosferin rakamsal değerleri, sadece bizim solunumumuz için değil, mavi gezegenin "mavi" olarak kalması için de önemlidir. Eğer atmosfer basıncı şu anki değerinden beşte bir kadar azalsa, denizlerdeki buharlaşma oranı çok fazla yükselecek ve atmosferde çok yüksek oranlara varacak olan su buharı Dünya'nın ısısını aşırı derecede yükseltecektir. Eğer atmosfer basıncı şu anki değerinden bir kat daha fazla olsa, bu kez de atmosferdeki su buharı oranı büyük ölçüde azalacak ve Dünya üzerindeki karaların tamamına yakını çölleşecektir. Tüm bu dengeler, Dünya'nın diğer özellikleri gibi atmosferinin de insan yaşamı için özel olarak yaratıldığını göstermektedir. Tüm evrene hakim olan, maddeyi yoktan var ederek dilediği gibi şekillendiren, galaksileri, yıldızları ve gezegenleri kudreti altında tutan Rabbimiz evreni insanın emrine vermiştir. Üzerinde yaşadığımız mavi gezegeni ise, Allah bizim yaşamımız için özel olarak düzenlemiş, Kuran'da ifade edildiği gibi insan için yeryüzünü "serip-döşemiştir". (Naziat Suresi, 30) Tüm incelediklerimiz bizlere, bu kusursuz düzenin Allah'ın üstün şefkat ve merhametinin birer tecellisi olduğunu göstermektedir. Dünya, üzerinde canlılığın oluşabilmesi için özel olarak düzenlenmiştir. Dünya'nın uzaydaki konumu, yüzeyinin canlıların ihtiyacı olan her türlü detayla donatılmış olması bu gezegenin, iyiliği ve esirgemesi bol olan Allah'ın eseri olduğunun apaçık delilleridir. Yaşam için son derece elverişli yaratılan bu gezegenin üzerinde yaşayan canlılara baktığımızda da aynı gerçekle karşılaşırız. Dünya üzerinde var olan tüm canlılarda hayranlık uyandırıcı bir yaratılış söz konusudur. Her canlı kendisi için uygun ortamda, uygun bir vücut yapısıyla yaratılmıştır. Yeryüzündeki varlıklara ait olan her ayrıntı O'nun kusursuz sanatını yansıtır.

İNSANIN YARATILIŞINDA ALLAH'IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININ TECELLİLERİ

Tüm kainatı yoktan var eden Rabbimiz, insana diğer canlılardan farklı olarak düşünme, karar verme, seçme gibi yetenekler bahşetmiştir. Bu nedenle de iman eden bir insan sonsuz rahmet sahibi olan Rabbimiz'in evrendeki eşsiz yaratışını, benzersiz sanatını büyük bir hayranlıkla inceler, her öğrendiği şey onun düşüncede derinleşmesine, hidayetinin artmasına vesile olur. Evrenin yaratılışı, Dünya üzerinde var olan hassas dengeler, canlılığın devamı için gereken tüm şartların kusursuzca ayarlanmış olması insanın Allah'ın sonsuz güç ve kudretini daha iyi anlaması için bir yoldur. Ancak insanın hayatının her anında içiçe olduğu başka bir mucize daha vardır: Kendi vücudu.

İnsan vücudunun her ayrıntısı çok büyük harikalıklarla bezenmiştir. Trilyonlarca hücrenin her birinin işlevleri, insan vücudunun içindeki olağanüstü sistemler insanın Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatını daha derin kavrayabilmesi için çok açık deliller içermektedir. Bunun için yapması gereken ise sadece, hayatını devam ettirmesine olanak tanıyan bu mucizevi şartlar üzerinde daha detaylı düşünmektir. İnsanın dünyaya geliş aşamasındaki ayrıntılar ise düşünen herkesi hayran bırakacak kadar harikuladedir.

Kısaca özetlemek gerekirse; insan, kadın ve erkek bedeninde, birbirinden tümüyle bağımsız olarak oluşan, ama birbiriyle tam uyumlu olan iki ayrı özün birleşmesiyle hayata adım atar. Erkek bedeninde oluşan spermin erkeğin isteği ya da kontrolü ile oluşmadığı açıktır, aynı kadın bedeninde oluşan yumurtanın kadının isteği ya da kontrolü ile oluşmadığı gibi. Onların bu oluşumlardan haberi bile yoktur. Rabbimiz ayetlerde şu şekilde bildirmektedir:

Sizleri Biz yarattık, yine de tasdik etmeyecek misiniz? Şimdi (Rahimlere) dökmekte olduğunuz meniyi gördünüz mü? Onu sizler mi yaratıyorsunuz, yoksa Yaratıcı Biz miyiz? (Vakıa Suresi, 57-59)

Erkekten gelen öz de, kadından gelen öz de, birbirlerine uyumlu olarak yaratılmışlardır. Bu iki özün yaratılışı da, birleşmeleri de, gelişip insan haline dönüşmeleri de çok büyük birer mucizedir. Testislerde dakikada ortalama 1000 adet üretilen spermler, erkekten kadının yumurtalarına doğru yapacağı yolculuk için sanki oradaki ortamı "biliyormuşcasına" özel bir yaratılışa sahiptirler. Sperm, baş, boyun ve kuyruktan oluşur. Kuyruğu, spermin bir balık gibi ana rahminde ilerlemesini sağlayacaktır. Bebeğin genetik şifresinin bir bölümünü barındıracak olan baş kısmı ise özel bir koruyucu zırhla kaplanmıştır. Bu zırhın faydası, anne rahminin girişinde fark edilir: Buradaki ortam son derece asidiktir. Spermi, bu asidin varlığını bilen ve bu ortamı yaratan Rabbimiz'in koruyucu zırhla kapladığı son derece açıktır. (Bu asidik

ortamın da nedeni annenin mikroplardan korunmasıdır.) Erkekten rahme atılan sadece milyonlarca sperm değildir. Bu öz birbirinden farklı sıvıların karışımından oluşur. Allah Kuran'da, bu gerçeği şöyle vurgular:

Gerçek şu ki, insanın üzerinden, daha kendisi anılmaya değer bir şey değilken, uzun zamanlardan bir süre gelip-geçti. Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık... (İnsan Suresi, 1-2)

Spermler yumurtaya varana kadar annenin vücudunda zorlu bir yolculuk geçirirler. Kendilerini ne kadar savunurlarsa savunsunlar, 200-300 milyon spermden yumurtaya ulaşanların sayısı bini pek aşamaz. Sperm, yumurtaya uygun olarak düzenlenirken, çok ayrı ve farklı bir ortamda da yumurta hazır hale getirilmektedir. Yine kadının haberi bile yokken, yumurtalıklarda oluşan bir yumurta önce karın boşluğuna bırakılır ve hemen sonra ana rahminin fallop tüpü denen uzantılarının ucunda yer alan kollar sayesinde yakalanır. Ardından yumurta, fallop tüpünün iç yüzeyindeki tüylerin hareketiyle ilerlemeye başlar. Büyüklüğü ise bir tuz tanesinin ancak yarısı kadardır.

Yumurta-sperm buluşmasının yeri fallop tüpüdür. Burada yumurta özel bir sıvı salgılamaya başlar. İşte bu sıvı sayesinde spermler yumurtanın yerini bulurlar. Buraya kadar verilen örneklerin tümü Allah'ın özel koruması altında, çok kusursuz bir yaratılışla, mükemmel bir işleyişle meydana gelirler. Yumurta ve spermler adeta şuurlu birer varlık gibi hareket ederler. Oysa yumurta "özel bir sıvı salgılamaya başlar" derken bir insandan ya da şuurlu bir varlıktan söz edilmemektedir. Bu ufacık protein yığınının, "kendi kendine" böyle bir şeye "karar vermesi", dahası spermi kendine çekecek bir kimyasal bileşim "hazırlayıp" salgılaması Yaratıcıların en güzeli olan Allah'ın sonsuz gücünün ve ilminin açık delilidir. Allah kadın ve erkek vücudundaki üreme sistemlerini en küçük detaylarına kadar birbirlerine uyumlu bir şekilde yaratmıştır. Üstelik bu mucizevi yaratış çocuğun dünyaya gelişine kadar geçen 9 aylık süre boyunca da olağanüstü bir şekilde devam etmekte, her saniyesi insanda hayranlık uyandıran bir süreç yaşanmaktadır. Örneğin yumurtayı dölleyecek sperm yumurtaya yaklaştığında, yine yumurtanın salgılamaya sözde "karar verdiği" ve sperm için özel olarak hazırlanmış bir sıvı, spermin koruyucu zırhını eritir. Bunun sonucunda da bu kez spermin ucunda olan ve yine özel olarak yumurta için hazırlanmış bulunan eritici enzim kesecikleri açığa çıkar. Sperm, yumurtaya ulaştığında bu enzimler yumurtanın zarını delerek spermin içeri girmesini sağlarlar. Yumurtanın etrafını kuşatan spermler içeri girmek için büyük bir yarışa başlarlar. Ancak yumurtayı genelde tek bir sperm döller. Yumurtayı spermleri taşıyan sıvının kendisi değil, içinde taşıdığı tek bir sperm, hatta onun da "özü" olan kromozomlar döllemektedir. Tek bir spermi içeri alan yumurtaya artık bir başka spermin girmesi mümkün değildir. Bunun sebebi yumurtanın etrafında bir elektriksel alan bulunmasıdır. Yumurta çevresi (-) elektrik yüklüdür ve ilk sperm yumurtaya girer girmez bu potansiyel (+) olur. Böylece dışarıdaki spermlerle aynı elektrik yükünü taşıyan

yumurta, bu kez onları itmeye başlar. Yani birbirinden ayrı ve bağımsız olarak oluşan iki özün elektriksel yükleri de birbirleriyle uyum içindedir. Sonunda spermdeki erkeğin DNA'sıyla yumurtadaki kadının DNA'sı birleşir. Artık annenin karnında yabancı, yeni bir hücre vardır. Bu mucizevi döllenmenin ardından annenin karnında 9 aylık çok olağanüstü bir serüven başlar. Ve bu serüvenin her anında bebek Allah'ın sonsuz merhameti ile korunarak gelişimini en güzel şekilde tamamlar.

Erkekten gelen sperm ve kadındaki yumurta az önce değindiğimiz şekilde birleştiğinde, doğacak bebeğin ilk özü de oluşmuş olur. Biyolojide "zigot" olarak tanımlanan bu tek hücre, hiç zaman yitirmeden bölünerek çoğalacak ve giderek bir "et parçası" haline gelecektir. Ancak zigot bu büyümesini boşlukta gerçekleştirmez. Rahim duvarına tutunur, sahip olduğu uzantılar sayesinde toprağa yerleşen kökler gibi oraya yapışır. Bu bağ sayesinde de, gelişimi için ihtiyaç duyduğu maddeleri annenin vücudundan alabilir. Döl yatağına tam anlamıyla tutunmuş olan zigot gelişmeye başlar. Anne rahmi ise, zigotu saran ve "amnion sıvısı" denen bir sıvı ile doludur. Bebeğin içinde büyüdüğü amnion sıvısının dikkati çeken en önemli özelliği, dışarıdan gelecek darbelere karşı bebeğin güvenliğini sağlamasıdır. Bebek, sonsuz şefkatli Rabbimiz'in bu koruması sayesinde 9 ay boyunca emniyet içinde kalabilmektedir. Allah Kuran'da bu gerçeği **"Sizi basbayağı bir sudan yarattık. Sonra onu savunması sağlam bir karar yerine yerleştirdik."** (Mürselat Suresi, 20-21) şeklinde bildirmektedir.

Zaman geçtikçe, başlangıçta jelatini andıran ceninde büyük bir değişim görülür. İlk baştaki o yumuşak yapının içinde vücudun dik durmasını sağlayacak sert kemikler oluşmaya başlar. Öyle ki başlangıçta aynı yapıya sahip olan hücreler farklılaşarak, kimi ışığa karşı hassas göz hücrelerini, kimi sıcağı, soğuğu ya da acıyı algılayan sinir hücrelerini veya ses titreşimlerini algılayan hücreleri oluşturur. Bütün bu anlatılan işlemlerin sonunda bebek, annesinin karnındaki gelişimini tamamlamış ve dünyaya gelmiştir. Bu haliyle anne karnındaki ilk halinden 100 milyon kat büyük, 6 milyar kat da ağırdır. Kuşkusuz hiç kimse başka bir insanı ya da herhangi bir maddeyi yaratma gücüne sahip değildir.

Anlatılan mükemmel sistemlerin hepsini tüm aşamalarıyla ve detaylarıyla Allah yaratmaktadır. Rabbimiz ayette şöyle buyurmaktadır:

Sonra o su damlasını bir alak (embriyo) olarak yarattık; ardından o alak'ı (hücre topluluğu) bir çiğnem et parçası olarak yarattık; daha sonra o çiğnem et parçasını kemik olarak yarattık; böylece kemiklere de et giydirdik; sonra bir başka yaratışla onu inşa ettik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah, ne Yücedir. (Mü'minun Suresi, 14)

Hücrenin "bölünme" süreci çok mucizevi bir şekilde gerçekleşir. Bölünerek çoğalmanın gerçekleşmesi için, ilk hücrenin kendisinin kopyasını yapması, bu kopyaların da sıraları gelince bölünüp benzer kopyalar üretmeleri, böylelikle zamanla

aynı hücreden milyonlarca kopya meydana gelmesi gerekir. Fakat tüm bu süreç, göründüğünden daha karmaşıktır. Çünkü bölünme sürecinin bir aşamasında, kopyalanan hücrelerden bazıları diğerlerinden farklılaşmaya ve tümüyle değişik bir yapı kazanmaya başlarlar. Bu şekilde, ortak bir ana hücreden gelen hücreler, bölünme süreci içinde zamanla farklılaşıp ayrı ayrı dokuları ve organ sistemlerini meydana getirirler. Hücreler bölünerek çoğalır ve eksiksiz bir insan burnu, eli, göz kapağı ya da böbreği meydana getirirler. Gerektiği kadar çoğalır, tam zamanında da dururlar. Sinir hücresi olacak hücreler, elektrik sinyallerini iletebilmelerine imkan verecek şekilde, uzantılı bir yapı kazanırlar. Eklem hücreleri ise basınca dayanıklı olan küresel şekli seçerler. Kemik hücreleri de diğerleri gibi yine embriyo aşamasında oluşur. Sıradan bir görünüme sahip bazı hücrelerde, ortada hiçbir görünür neden yokken kalsiyum birikmeye başlar ve bu sayede son derece sert bir doku gelişir. Bu sert doku olağanüstü güçlüdür, kilolarca ağırlığı ömür boyu taşıyabilecek nitelikte yapılmıştır. Kırıldığı zaman kendini yeniden onarabilir. Kendisine denk dayanıklılıktaki bir maddeye göre çok daha hafiftir. İçindeki boşluklar hem hafif hem de esnek ve dayanıklı olmasını sağlar. Eğer kemiğin içinde bu boşlukların esneme payı olmasa kemik en ufak bir darbede kırılırdı. Kusursuz yaratılışı sayesinde kemik hem dayanıklı, hem çok esnek, hem de hafiftir. Hücrelerin kontrolsüz bir şekilde çoğalmaya devam etmemeleri, örneğin insan burnunu bir fil hortumu kadar yapmamaları, üzerlerindeki kontrolün apaçık göstergesidir. Bilinçsiz hücrelerin hummalı bölünmesi sonucunda, ortaya hem iç organları hem de dış görünümü açısından kusursuz bir insan çıkması, herşeye hakim ve kadir olan Allah'ın insanlara lütfu ve merhameti ile gerçekleşir.

İnsan vücudunda bulunan yaklaşık 100 trilyon hücrenin her birini çepeçevre saran hücre zarı, karar verme, hatırlama, değerlendirme gibi özellikler gösterir. Komşu hücrelerle bağlantıyı sağlar, hücreye giriş-çıkışları çok hassas bir şekilde denetler. Sahip olduğu bu üstün karar verme yeteneği, hafızası ve gösterdiği akıl nedeniyle hücre zarı hücrenin beyni olarak kabul edilmektedir. Ancak burada bilinçli bir hareketinden söz ettiğimiz hücre zarı o kadar incedir ki, ancak elektron mikroskobuyla fark edilebilir. Zar, çift taraflı bir duvara benzer. Bu duvar hücreye girişi ve çıkışı sağlayan kapılar ve zarın dış ortamı tanımasını sağlayan algılayıcılarla donatılmıştır. Bunlar hücre duvarının üzerinde yer alır ve hücreye yapılan tüm giriş ve çıkışları titiz bir biçimde denetlerler. Hücre zarının ilk görevi, hücrenin organellerini sararak birarada tutmaktır. Ayrıca bu organellerdeki işlemlerin devam edebilmesi için gerekli maddeleri dış ortamdan sağlar. Bunu yaparken hücre zarı son derece iktisatlı davranır; hücrenin ihtiyaç duyduğu miktardan fazlasını kesinlikle içeri almaz. Bir yandan da hücrenin içindeki zararlı atıkları tespit eder ve hiç zaman kaybetmeden bunları dışarı atar. Hücre zarının görevi son derece hayatidir; en ufak bir hatayı kabul etmez. Çünkü herhangi bir hata veya aksaklık hücrenin ölümü demektir. Yağ ve protein moleküllerinden meydana gelmiş bir katman olan hücre zarına bu mucizevi görevleri yaptıran ve insanın yaşamının devamı için bu olağanüstü sistemi hazırlayan Allah'tır.

Anne karnındaki gelişme sırasında, milyarlarca hücreden her birinin kendisine ait olan yere yerleşmesi lazımdır. Bunun için hücreler, embriyo içinde oluştukları yerden ait oldukları yere doğru, akıllara şaşkınlık veren bir yolculuk yaparlar. Buna "hücre göçü" denir. Bu yolculuk sırasında gidilecek adresin doğruluğu kadar zamanlama da çok önemlidir. Annenin karnındaki bu gelişim sırasında milimetrenin yüzde biri kadar yapılabilecek küçük bir yer hatası, veya saniyenin yüzde biri kadar bir sürede yapılacak zamanlama hatası; çok değişik sakatlıkların oluşmasına sebep olabilir. Örneğin insanın ayakları kafasından, kulakları göğsünden çıkabilir. Ancak Rabbimiz'in kusursuz yaratışı sayesinde bu sistem öyle mükemmel işlemektedir ki; hiçbir hata yapılmaz. Hücreler gidecekleri yere kadar embriyo içinde uzun bir yolculuk yapar, bu yolculukta da özel bir yol takip ederler. Gidecekleri yere ulaştıklarında ait oldukları yeri tanıyıp burada dururlar. Yani milyarlarca hücre, gidiş yollarını, gidecekleri yerleri önceden bilirler ve dahası, yola çıkmaya, ait oldukları yere gelince de durmaya karar verirler. Bütün bunların sonucunda, örneğin, hiçbir zaman mide hücreleri ile karaciğer hücreleri birbirlerine karışmaz. Mükemmel çalışan iç organlar, kollar, bacaklar yani insan vücudundaki organlar karışıp bir et yığını haline gelmezler. Başlangıçtaki küçük bir et parçası böylece, yavaş yavaş insan şeklini alır. Allah bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

... Gerçek şu ki, Biz sizi topraktan yarattık, sonra bir damla sudan, sonra bir alak'tan (embriyo), sonra yaratılış biçimi belli belirsiz bir çiğnem et parçasından; size (kudretimizi) açıkça göstermek için... (Hac Suresi, 5)

Tüm bu olaylar sırasında en ufak bir karışıklık ve düzensizlik meydana gelmez. Bu olayda göç eden hücrelerin ve ulaştıkları yerde tutunacakları hücrelerin birbirlerini adeta tanımaları söz konusudur. Örnek olarak, sinir sistemi gelişirken milyonlarca nöronun (sinir hücresi) birbirleriyle bağlantılarını yapabilmek için eşlerini bulma çabasında oldukları gözlemlenmiştir.

Sinir hücreleri eşlerini bulmakla da kalmaz, meydana getirecekleri organın son şeklini ve yapısını oluşturacak muhteşem bir mühendislik tasarımı içinde birleşirler. Örneğin beyin hücreleri, aralarındaki gerekli bilgi iletişimini sağlayacak yaklaşık 120 trilyon elektrik bağlantısı kurarlar. Bu, bir eşine daha rastlanmamış olağanüstü elektronik donanımda, tek bir bağlantı hatası ya da kısa devrenin nelere malolabileceğini tahmin etmek pek güç değildir.

Trilyonlarca hücrenin birbirleriyle uyum içinde hareket ettiklerini, ve yine trilyonlarca hücrenin içinde hatasız bir hesap ve planla eşlerini bulduklarını belirttik. Oysa hiçbir şekilde düşünme, planlama, yolunu bulma gibi yetenekleri olmayan hücrenin böyle bir karmaşanın içinden tek başına çıkması ve yolunu bulup doğru yere ulaşması imkansızdır. Belli ki tüm hücrelere yolunu gösteren, gitmeleri gereken yere ulaştıran, herşeyi kontrol ve hakimiyeti altında bulunduran bir gücün varlığı söz konusudur. Bu güç alemlerin Rabbi olan Allah'ın sonsuz gücüdür. Rahmetiyle hücreleri

yoktan var etmekte, sonra her birine gerekli olan yere gitmelerini ilham etmektedir. Bu yüzden hücrenin yolunu şaşırması, sapması, yanlış yere gitmesi, eşini karıştırması gibi bir durum söz konusu değildir. İnsan Allah'ın sonsuz merhameti sayesinde kusursuz bir şekilde var olmakta, hayatı boyunca da Allah'ın koruması sayesinde yaşamını devam ettirebilmektedir.

Spermden bebeğe dönüşen yeni insanın beslenmesi de başlıbaşına bir mucizedir. Bebek için özel olarak hazırlanan ve ne annenin ne de başkasının, yapımına katkıda bulunmadığı anne sütü, olabilecek en iyi besindir. Anne sütü bileşimindeki maddeler sayesinde, hem yeni doğan bebek için mükemmel bir besin kaynağı, hem de onun ve annenin hastalıklara karşı direncini artıran bir maddedir. Doktorlar suni olarak üretilen mamaların ancak sütün yetersiz gelmesi halinde kullanılması, çocuğun özellikle ilk aylarda kesinlikle anne sütüyle beslenmesi gerektiği konusunda birleşmektedirler. Anne sütünün en ilginç özelliği, bebeğin gelişme dönemlerine göre karışımının değişmesidir. Sütün kalori miktarı ve besin dengesi, bebeğin erken veya zamanında doğmuş olmasına göre de değişiklikler gösterir. Bebek erken doğumla dünyaya gelmişse, anne sütünün içerdiği yağ ve protein miktarı normal olgunluktaki bebeğinkine göre daha fazladır. Çünkü erken doğan bebeğin yüksek kaloriye ihtiyacı vardır. Bebeğin ihtiyacı olan savunma sistemi elemanları, yani antikorlar ve savunma hücreleri, anne sütünün içinde bebeğe hazır olarak verilir, adeta paralı askerler gibi ait olmadıkları bir vücut için savunma yapar ve bebeği düşmanlarından korurlar. Bu çok büyük bir mucizedir. Nasıl olur da beden, bebeğin dünyaya hangi zamanda geleceğini fark edip ona göre bir üretim yapabilmektedir. Bu kararı bedenin vermediği açıktır. Allah 9 ay boyunca güvenlikli bir yerde muhafazaya aldığı bebeği doğumundan sonra da en güzel şekilde korumakta, her türlü şartı hiç zahmet çekilmeyecek şekilde hazırlamaktadır. Bu, Allah'ın rahmetinin insan üzerindeki tecellilerinden sadece bir tanesidir.

Anne sütü antibakteriyeldir. Oda sıcaklığında altı saat tutulan sütlerde bakteriler gelişerek sütü bozduğu halde, bu süre zarfında anne sütünde bakteri oluşmaz. Bebeği damar sertliğinden korur. Bebek tarafından kısa sürede sindirilir. Modern laboratuvarlarda beslenme uzmanlarınca yapılan mamaların hiçbirinin anne sütü kadar yararlı olmadığı bilinmektedir. Bu bebek mamalarından daha üstün olan anne sütünün, bir laboratuvarda değil, insan vücudunda ve annenin haberi bile yokken kimin tarafından üretildiği sorusu nasıl açıklanabilir? Açıktır ki, anne sütünü, o süte ihtiyacı olan bebeği de yaratan Allah var etmiştir. Sonsuz merhametiyle kullarının velisi olan Rabbimiz, insanı doğduğu andan itibaren en güzel şekilde rızıklandırmaktadır.

Yeni doğan bir bebeğin kafatası kemikleri çok yumuşaktır. Ve bu kemikler, birbirlerinin üzerinde az da olsa hareket edebilirler. Bu esneklik sayesinde bebeğin başı, doğumda bir hasar görmez. Eğer kafatası kemikleri doğum sırasında sert bir yapıda olsalardı, anne karnından çıkarken çatlayabilir hatta kırılarak bebeğin beyninde büyük hasarlara yol açabilirlerdi.

Allah, insanı belli bir düzen içinde yaratmıştır. İnsan doğadaki en mükemmel, en karmaşık ve en olağanüstü sistemlere sahip canlılardan biridir. İnsan vücudu, ortalama 60-70 kiloluk bir et ve kemik yığınıdır. Bilindiği gibi et, doğadaki en dayanıksız malzemelerden biridir. Açıkta kaldığında birkaç saatte bozulur, bir-iki gün içinde kurtlanır ve dayanılmaz bir koku yaymaya başlar. Bu çürük malzeme, insanın vücudunun büyük bölümünü oluşturur. Ama onu besleyen kan dolaşımı ve dışarıdaki bakterilerden koruyan deri sayesinde, 70-80 yıl boyunca, bozulmadan, çürümeden saklanır. Bu, Allah'ın insan üzerindeki korumasıdır. İnsanın Allah'ın koruması olmaksızın hayatını bir an bile devam ettirebilmesi mümkün değildir.

Anne karnındaki ceninin orantılı bir şekilde büyümesi de Allah'ın rahmet ve şefkatinin çok güzel bir delilidir. Her organın kendisi için belirlenmiş bir büyüklüğü vardır. Bu büyüklüğe hiçbir eksik ya da fazla olmadan ulaşılabilmesi içinse, gelişmenin zamanlaması çok iyi ayarlanmalıdır. El, ayak, kulak, göz gibi bütün çift organlar aynı anda şekillenmeye başlamalı, gelişmeleri aynı anda durmalı, bu gelişim durduğunda da aynı büyüklüğe ulaşmış olmalıdırlar. Aynı şekilde, meydana gelen organların simetrik olması da, hücrelerin eşit olarak, doğru bir zamanlamayla hareket etmeleri sonucunda olur. Organların eş zamanlı büyümelerinin ne denli büyük ve hayati bir mucize olduğu, olayın tersi düşünüldüğünde daha da iyi anlaşılır. Organların farklı hızlarda, birbirlerinden bağımsız olarak büyüdüklerini düşünelim. Olacakları hayal edebilir misiniz? Örneğin beynin, kendisini çevreleyen kafatasından çok daha hızlı büyüdüğünü düşünün. Hacmi yeterince genişlememiş kafatası beyni sıkıştırıp onun ezilmesine, dolayısıyla bebeğin kısa sürede ölümüne yol açardı. Veya deri, vücut çatısına oranla daha yavaş gelişse, hızla gelişen iskelet ve uzuvlar deriyi önce gerip bir süre sonra da yırtarak büyümeye devam edeceklerdi. Sonuçta ortaya garip bir görünümün çıkması bir yana bebek yaşamayacaktı. Bu konuda, hücre zarıyla hücre organellerinin uyumlu gelişiminden, iskeletle iç organlar arasındaki dengeli büyümeye kadar pek çok örnek verebiliriz. Bunların oluşmaması ve bizim dünyaya düzgün birer insan olarak göz açmamızın tek nedeni, Allah'ın sonsuz merhameti, şefkati ve biz kulları üzerindeki korumasıdır. Ancak tüm bu açık gerçeklere rağmen bazı kişiler, insana hayat verenin beyin, hücreler ya da kan olduğunu düşünürler. Oysa şuursuz hücrelerin insana can vermesi mümkün değildir. İnsanı yoktan var eden, can bağışlayan, sağlık veren ve yaşatan Allah'tır. Allah Muhyi *(hayat veren)*dir. Allah Yunus Suresi'nde yer alan bir ayette **"O, diriltir ve öldürür. Ve O'na döndürüleceksiniz."** (Yunus Suresi, 56) buyurmaktadır. Bir varlığa can vermek, onu yoktan yaratmak ve onun yaşamını sürdürebileceği şekilde dünya şartlarını düzenlemek yalnızca sonsuz güç sahibi olan Allah'a mahsus bir özelliktir. Allah dokuz ay içinde yoktan; gören, duyan bir insan yaratır. Ona can bağışlar. Bir canlının oluşum aşamalarında meydana gelen bu mucizevi olayları, bir yumurtayla spermin başaramayacağı açıktır. Onları birleştiren ve anne karnındaki bebeği dokuz ay boyunca koruyarak büyüten yalnızca Allah'tır.

Allah'ın sonsuz merhametiyle var ettiği kusursuz insan bedeninin işleyişinde hormon sistemi çok büyük bir yer tutar. Hormon sistemi sinir sistemi ile birlikte vücut hücrelerinin koordinasyonunu sağlar. Bu sistemler incelendiğinde insanın kendi vücudu üzerinde hiçbir hakimiyeti olmadığı, tüm bedeninin onun gerçek sahibi olan Allah'ın kontrolünde olduğu daha iyi anlaşılmaktadır. İnsan, bedenini kullanarak yürüyebilir, konuşabilir veya ellerini kullanarak bir iş yapabilir. Ancak bedeninin derinliklerinde binlerce kimyasal ve fiziksel olay, insanın bilgisi ve iradesi dışında gerçekleşmektedir. Örneğin insan, boyunun uzunluğu, organlarının büyüklüğü ile ilgili karar veremez. Bunları Allah'ın ilhamıyla yerine getiren, hipofiz bezi tarafından salgılanan büyüme hormonudur. Büyüme işlemi iki farklı şekilde gerçekleşir. Bazı hücreler hacimlerini artırırlar. Bazı hücreler de bölünerek çoğalırlar. Büyüme hormonu bütün vücut hücrelerine etki eder. Her hücre hipofiz bezinden kendisine gelen mesajın anlamını bilir. Eğer büyümesi gerekiyorsa büyür, bölünerek çoğalması gerekiyorsa çoğalır. Örneğin yeni doğmuş bir bebeğin kalbi yetişkin halinin yaklaşık olarak 16'da biri kadardır. Buna karşın toplam hücre sayısı yetişkin kalbindekilerle aynıdır. Büyüme hormonu gelişme döneminde kalp hücrelerine teker teker etki eder. Her hücre, büyüme hormonunun kendisine emrettiği kadar gelişme gösterir. Böylece kalp de büyüyerek yetişkin bir insan kalbi haline gelir. Vücutta bulunan diğer hücreler –örneğin kas ve kemik hücreleri- gelişme dönemi boyunca bölünerek çoğalırlar. Bu hücrelere ne kadar bölünmeleri gerektiğini bildiren yine büyüme hormonudur. Bu, son derece mucizevi bir olaydır. Çünkü hipofiz isimli, nohut büyüklüğünde bir et parçası, vücutta bulunan bütün hücrelere hükmetmekte ve bu hücrelerin hacim olarak genişleyerek veya bölünerek büyümelerini sağlamaktadır. Bu kusursuz düzen bize Allah'ın yaratmasındaki mükemmelliği bir kez daha göstermektedir. Küçücük bir bölgede bulunan hücreler, trilyonlarca hücrenin bir düzen içinde bölünmelerini ve büyümelerini sağlamaktadır. Oysa bu hücrelerin insan bedenini dışarıdan görmelerine, bedenin ne kadar büyümesi ve ne aşamaya geldiğinde durması gerektiğini bilmelerine imkan yoktur. Bu şuursuz hücreler, vücudun karanlıkları içinde, ne yaptıklarını dahi bilmeden büyüme hormonu üretmekte ve üretimi durdurmaları gerektiği zaman da durmaktadırlar. Allah öyle kusursuz bir sistem yaratmıştır ki, büyümenin ve bu hormonun salgılanmasının her aşaması kontrol altındadır. Bu da insan vücudunun her noktasının yaratılışındaki ilim ve kudreti bir kez daha ispatlar. Sonsuz kerem sahibi olan Rabbimiz'i daha derin düşünmemize ve ona içten yönelip şükretmemize vesile olur.

Büyüme hormonunun bütün vücut hücreleri üzerinde etkili olması da son derece büyük bir mucizedir. Eğer bazı hücreler büyüme hormonuna itaat ederken, bazı hücreler de bu hormona isyan etseler büyük karmaşa çıkar. Örneğin kalp hücreleri büyüme hormonunun emrettiği şekilde büyürken, göğüs kafesi hücreleri çoğalmayı ve büyümeyi reddederlerse ne olur? Büyüyen kalp küçük kalan göğüs kafesi içinde sıkışır ve sonuç ölüm olurdu. Ya da burun kemiği büyürken burun derisi büyümesini durdurursa, burun kemiği burun derisini yırtarak dışarı çıkardı. Kasların, kemiklerin,

derinin ve organların birbirleriyle uyumlu bir şekilde büyümeleri, her hücrenin teker teker büyüme hormonuna itaat etmesi sayesinde kusursuz bir şekilde sağlanır. Büyüme hormonu, kemiklerin ucundaki kıkırdak dokunun gelişmesi için de emir verir. Bu kıkırdak, yeni doğan bir bebeğin kalıbı gibidir. O büyümedikçe, bebek de büyüyemez. Burada bulunan hücreler kemiği uzunlamasına büyütürler. Peki bu hücreler kemiğin uzunlamasına büyümesi gerektiğini nereden bilirler? Eğer bu kemik yana doğru büyüse bacak uzayamayacak, hatta bacak kemiği bu bölgede deriyi yırtarak dışarı çıkacaktır. Ancak herşey planlanmış ve bu plan her hücrenin çekirdeğine yerleştirilmiştir. Böylece kemikler uzunlamasına büyür. Bu, Allah'ın insan vücudunun oluşumu sırasında var ettiği milyarlarca mucizevi gelişimden sadece biridir.

Büyüme hormonunda görülen bir başka mucize de bu hormonun salgılandığı dönem ve miktarıdır. Büyüme hormonu tam olarak gereken miktarda ve en yoğun olarak da büyüme çağında salgılanır. Bu, çok önemli bir mucizedir. Çünkü ihtiyaç duyulandan biraz daha az veya biraz daha fazla hormon salgılanması durumunda oldukça sakıncalı sonuçlar ortaya çıkar. Eğer büyüme hormonu az salgılanırsa cüceliğe, çok salgılanırsa devliğe yol açar. İşte bu yüzden vücutta büyüme hormonunun salgılanma miktarını düzenleyen çok özel bir sistem yaratılmıştır. Bu sistem sayesinde kanda gereğinden fazla büyüme hormonu bulunduğu zaman büyüme hormonunun salgılanması yavaşlatılır. Peki hücreler, kanda ne kadar büyüme hormonu olması gerektiğini nereden bilmektedirler? Nasıl olur da kanda bulunan büyüme hormonu miktarını ölçer ve bu duruma göre bir karar verebilirler? Büyüme hormonu yalnızca gelişme çağında değil, yetişkin insanlarda da salgılanmaya devam eder. Bu durumda yetişkinlerin de büyümeye ve uzamaya devam etmeleri, insanların dev yaratıklar haline gelmeleri gerekirdi. Ancak böyle birşey gerçekleşmez. İnsan belirli bir büyüklüğe ulaştıktan sonra hücreler bölünmeye ve büyümeye devam etmezler. Bilim adamları hücrelerin niçin bölünme ve büyüme işlemine bir son verdiklerini halen bilmemektedirler. Bu konuda bilinen tek gerçek, hücrelerin çok özel bir sistem sayesinde zamanı geldiğinde daha fazla büyümemeye ve bölünmemeye programlanmış olduklarıdır. Bu durumda insanın bu kusursuz programlamayı yapan gücü düşünmesi gerekir. Bu güç dilediğini en ince ayrıntılarıyla tedbir edip düzenleyen Yüce Allah'tır.

Ellerinizin, gözlerinizin, burnunuzun düzgün bir şekil almalarını sağlayan hücrelerinizdir. Siz daha anne karnındayken işe başlayan hücreleriniz, bir estetik uzmanından daha iyi çalışarak sizi şekillendirirler. Hücreleriniz hiçbir fazlalık veya eksiklik olmadan her organınızı kusursuz bir düzenle yaparlar. Örneğin parmaklarınızın kaç tane olacağını, uzunluklarını ve şekillerini tam gerektiği gibi hesaplarlar. Bu, çok şaşırtıcı ve etkileyici bir gelişimdir. Hücrelerin, organlarınızı oluştururken elde ettikleri başarı vücudun her milimetrekaresi için geçerlidir. Örneğin sadece göze ait 40 farklı parça vardır. Gözün, fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için tüm parçalarda orantılı bir büyümenin olması, aralarındaki bağlantının sağlam olması, hepsinin kendi yerinde bulunması gerekir. Aksi takdirde göz göremez. Embriyo 4 haftalık olduğunda başının

her iki tarafında birer oyuk oluşur. 6. haftada bu oyuğu oluşturan hücreler muhteşem bir plan içinde hareket etmeye başlarlar. Bazı hücreler korneayı, bazı hücreler göz bebeğini, bazı hücreler de merceği yaparlar. Her hücre inşa ettiği bölümün bitiş sınırına geldiğinde durur. Her biri ayrı bir parçayı oluşturur, sonra mükemmel bir şekilde birleşirler. Gözbebeği yerine başka bir tabaka oluşmaz, herşey yerli yerindedir. Bu işlemler aylar boyunca devam eder ve ortaya son derece estetik ve işlevsel gözler çıkar. Embriyoyu oluşturan hücrelerin her birinin vücudun genel planından da haberi vardır. Adeta bir anlaşma yapmışçasına, birbirlerinden farklı özelliklere sahip yapılar meydana getirirler. Hücrelere şifrelenmiş olan bu muhteşem planı yaratan Allah'tır. Hücrelere neler yapmaları gerektiğini ilham ederek bu planın kusursuzca işlemesini sağlayan da Allah'tır. Allah Kuran'da insanın suretini anne karnındayken Kendisi'nin verdiğini bildirerek kullarına rahmetini hatırlatır. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Döl yataklarında size dilediği gibi suret veren O'dur. O'ndan başka İlah yoktur; üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. (Al-i İmran Suresi, 6)

O Allah ki, Yaratandır, (en güzel bir biçimde) kusursuzca var edendir, 'şekil ve suret' verendir... (Haşr Suresi, 24)

Kendisi, akıtılan meniden bir damla su değil miydi? Sonra bir alak (embriyo) oldu, derken (Allah, onu) yarattı ve bir 'düzen içinde biçim verdi.' (Kıyamet Suresi, 37-38)

İNSAN BEDENİNDEALLAH’IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININ TECELLİLERİ

İnsan bedenindeki yaklaşık 100 trilyon hücrenin, kemiklerin, solunum sisteminin, salgı bezlerinin, organların, tüm dokuların ve diğer tüm detayların sahibi ve Yaratıcısı üstün kudret sahibi olan Allah'tır. Allah insanı yoktan var etmiş, Kendisi'ni tanıyıp bilmesi için de hem kendi bedeninde hem de evrende ona delillerini göstermiştir. Önceki bölümde de vurguladığımız gibi Allah'ın insana merhametini, daha ilk başta onun anne karnında ayette bildirildiği gibi, **"sağlam bir yere yerleştirilmesi"**nde (Mü'minun Suresi, 13) görürüz. Tek bir hücrenin güzel surette bir insana dönüşmesi sırasında yaşanan her gelişme Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının çok üstün tecellileridir. Dünyaya gelmesinin ardından geçen ortalama 60-80 yıllık ömrü boyunca aynı kusursuz işleyiş devam etmektedir. İnsanın her hücresinde yaşanan gelişmeler, her nefes alışı, çevresindekileri görmesi, idrak edişi, algılama gücü, beyin faaliyetleri, yemek yemesi, yediklerini sindirmesi, büyümesi, kısacası 24 saat x 80 yıl boyunca vücudunda yaşanan tüm gelişmeler an an Allah'ın koruması altında, Allah'ın dilemesiyle ve sonsuz merhametiyle meydana gelir. İnsanın yaratıldığı suret, donatıldığı akli, manevi ve bedensel yetiler Allah'ın insana olan büyük merhametinin bazı delilleridir. Rabbimiz bu gerçeği Kuran'da şu şekilde bildirmiştir:

Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 18)

Bu bölümde insan vücudundaki bazı organların mucizevi işlevlerini, hayatın devamı için gerekli olan olağanüstü sistemleri ve bir gün içinde beden içinde gerçekleşen faaliyetlerden bazılarını ele alacak ve tüm insanları Allah'ın sonsuz rahmeti sayesinde hayatlarını devam ettirebildikleri gerçeği üzerinde düşünmeye davet edeceğiz. Hiç unutmamak gerekir ki, aşağıda maddeler halinde özetleyerek anlatacaklarımızın her biri tüm kainatın tek hakimi olan, sonsuz güç ve kudret sahibi Rabbimiz'in emri ile gerçekleşmektedir. Bunların hiçbirinin gerçekleşmesi için hiçbir insan müdahalede bulunmamıştır ve bulunması da mümkün değildir.

İnsan vücudundaki 100 trilyon hücre sanki birbirlerini tanıyormuşçasına hareket eder. Kendilerine verilmiş özel görevleri, sonuna kadar, hiçbir ihmal ve gevşeklik göstermeden yerine getirirler. İşte bu mükemmel koordinasyonda hormon denilen mesaj taşıyıcılar hücrelere emir taşımakla görevlidirler. Vücudun büyümesi, üremenin düzenlenmesi, vücuttaki iç denge, sinir sistemindeki koordinasyon ve daha birçok işlem hormonların, ilgili hücrelere ulaştırdıkları mesajlar sonucunda gerçekleşir. Benzersiz sistemler yaratan Rabbimiz hücreleri de hormonlar vasıtasıyla yönlendirir. Allah sizin

haberiniz bile olmadan içinizde muhteşem bir emir-komuta sistemi oluşturmuştur ve yine sizin bilginiz dışında içinizdeki herşeyi kontrol altında tutmaktadır. Bu sistemde sizin hiçbir söz hakkınız yoktur. Örneğin vücudunuzun büyümesi. Siz ne kadar isteseniz de boyunuzu olduğundan fazla uzatamazsınız. Ne yaparsanız yapın içinizdeki hücrelere "bölünün, çoğalın ve beni büyütün" gibi bir emir veremezsiniz. Ancak hücreler, sizin için belirlenmiş olan boyu ve vücut şeklini bilirler ve o belirli şekle ulaşıncaya kadar çoğalarak vücudu büyütürler. Sonra da tam gerektiği anda büyümeyi durdururlar. İşte bu kontrol Allah'ın insanlara büyük bir lütfudur. Eğer insan kendi vücudunu kontrol etmek zorunda olsaydı bunu başarması asla mümkün olmayacaktı. Ya da bu kontrol insana ait olsaydı, insanın yaşamını sürdürmesi kesinlikle mümkün olmayacaktı. Ancak sonsuz kerem sahibi olan Rabbimiz insan vücudunun ve dünya üzerindeki tüm varlıkların, tüm hücrelerini aynı anda kusursuzca yaratmakta, yaşatmakta ve kontrol etmektedir. İnsanın bu durum karşısında yapması gereken Allah'ın herkesi ve herşeyi kuşatan rahmetini görerek O'nun kadrini gereği gibi takdir etmektir.

İnsanlar vücutlarındaki birtakım hayati fonksiyonların uyurken ne olacağı, nasıl yerine getirileceği konusunda hiçbir endişe yaşamaz, hatta bunu düşünmezler bile. Çünkü bu sistemlerin kusursuzca işleyeceğinden son derece emindirler. Gerçekten de Allah'ın rahmeti sayesinde insan uyurken de vücudundaki tüm sistemler sessiz sedasız görevlerini yerine getirmeye devam ederler. Oysa bu sistemlerden sadece birinin bile birkaç saniyeliğine durması kolaylıkla hayatımıza mal olacak sonuçlar doğurabilir. Ancak sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz'in dilemesiyle uyku anında da insan nefes almakta, kalbi çalışmakta ve beyni faaliyetlerine devam etmektedir.

Kılcal damarlar vücudun dört bir yanındaki hücrelerin her birine gerekli oksijen, enerji, besin, hormon gibi maddeleri taşırlar. Vücudumuzdaki ortalama 5 milyar kılcal damarın toplam uzunluğu 950 km.yi bulur. Eğer insan vücudunun en küçük kılcal damarlarının 10 bin tanesini yan yana getirirsek, toplam kalınlıkları ancak bir kurşun kalemin kurşun kısmı kadar olur. Kanın bu kadar daracık damarlar içinde tıkanmadan ve ağırlaşmadan hareket edebilmesi, suyun yüksek akışkanlığı sayesinde mümkün olmaktadır. Ünlü moleküler biyolog Michael Denton, bu akışkanlığın birazcık bile daha düşük olması durumunda hiçbir kan dolaşımı sisteminin işe yaramayacağını şöyle anlatır: *"Eğer suyun akışkanlığı sadece birkaç kat daha fazla olsa, kılcal damarlardaki kan akışı için çok büyük bir pompalama basıncı gerekecek ve herhangi bir kılcal damar sistemi işlemez hale gelecektir. Eğer suyun akışkanlık değeri biraz az olmuş olsa ve en küçük kılcal damarın çapı 3 mikron yerine 10 mikron olmak zorunda kalsa, bu kılcal damarlar, yeterli oksijen ve glikoz oranını ulaştırabilmek için (beslemeleri gereken) kas dokusunun neredeyse tamamını kaplayacaklardır. Bu durumda geniş yaşam formlarının tasarımı imkansız hale gelecek ya da olağanüstü derecede sınırlanacaktır. Dolayısıyla, suyun hayata uygun bir temel olabilmesi için, akışkanlığının şu anda sahip olduğu değere çok çok yakın olması, zorunludur."* Bir başka deyişle, suyun tüm diğer özellikleri gibi akışkanlığı da, yaşam için olabilecek en ideal değerdedir. Sıvıların akışkanlıkları

arasında milyarlarca kat farklılıklar vardır. Ama su, bu milyarlarca farklı akışkanlık değeri içinde tam olması gereken değerle yaratılmıştır.

Göz, ışığın girdiği öndeki çıkıntı dışında, küre biçimindedir. Bu kürenin en dışında göz akı denen sert, çok dayanıklı ve süt gibi donuk beyaz renkli bir katman bulunur. Göz akı, gözü çepeçevre kuşatır ve göz içindeki dokuların korunmasını sağlar. Gözün ortasındaki renkli bölümü çevreleyen beyazlık da bu katmanın görünen bölümüdür. Göz akı, yumuşak ve jölemsi bir yapıya sahip olsaydı gözün korunması gerektiği gibi sağlanamayacaktı. Ayrıca göze toz veya herhangi bir yabancı madde kaçtığında bu cisim göze yapışacağı için çıkarması zorlaşacak, büyük zararlar verecekti. Oysa göz akı sert olduğu için gözyaşının da yardımıyla yabancı maddeler kolaylıkla gözden temizlenir. Göz üzerindeki sert ve dayanıklı beyaz dokunun yapısı, gözün önündeki çıkıntılı bölüme gelince değişir. Bu çıkıntılı bölüm kornea denilen, ışığı geçiren saydam bir tabakadan oluşur. Birbirlerinin devamı oldukları halde göz akı ve korneanın yapıları tamamen farklıdır ve kesin bir sınırla ayrılırlar. Göz akı bir binanın dış cephesini kaplayan sert granit kaplamaya, gözün önündeki şeffaf kornea da bu binanın penceresine benzetilebilir. Eğer korneayı oluşturan ince doku gözün bütününü kaplasaydı göz dış etkilere karşı son derece savunmasız ve güçsüz kalacak, sonuç körlük olacaktı. Eğer göz akını oluşturan sert ve mat doku gözün önündeki saydam tabaka üzerinde devam etseydi, ışık merceğe ulaşamayacak ve görüntü oluşamayacaktı. Ama bunların hepsi kusursuzca ayarlanmış ve insan gözü çok korunaklı ve sağlam bir şekilde var edilmiştir. Bütün bunlar Allah'ın benzeri olmayan sanatının delillerindendir.

Nesneleri net görebilmek için korneanın her zaman saydam ve çok duyarlı olması gerekir. Çünkü saydamlığını yitirdiği anda göze yeterince ışık giremediği için görüntü bulanıklaşır. Gözün dışarıya açık olan bölümündeki bu katmanın çok duyarlı olması da göze kaçan küçük bir toz parçasının bile hemen fark edilip temizlenmesini sağlar. Korneanın bu derece saydam olmasının sebebi, kendisini oluşturan liflerin hassas bir düzen içerisinde sıralanmalarıdır. Bu sıralanmaya yapılacak herhangi bir müdahale korneanın kararmasına ve görüntünün bulanıklaşmasına sebep olur. Fotoğraf makinesi için objektif ne kadar önemliyse göz için de kornea aynı önemi taşır. Dahası kornea o kadar şeffaftır ki, ancak çok yakından dikkatle bakıldığında görülebilir. Aynı zamanda vücuttaki en hassas yapılardan biridir. Kornea yüzeyi gözle görülmeyen sinirlerden ve lenf damarlarından oluşur. Ancak bunlar görüntüyü bozmazlar. Bu sinirler en hafif dokunuşa veya dokunma tehlikesine karşı harekete geçip, reflekslerle göz kapağı gibi koruyucu mekanizmaları yardıma çağırırlar. Göz kapağı, kornea üstüne yapışan herhangi bir şeyi derhal dışarı atar ve göz kapağının kapanması korneayı diğer muhtemel tehlikelerden korur. Korneayı oluşturan liflerin ve sinirlerin son derece hassas olmaları yine üstün bir yaratılışın delilidir. Kornea bir anlamda arkasında gözün çalıştığı bir penceredir. Rüzgarın savurduğu bir kum tanesi veya talaş parçası korneayı çizebilir. Kornea bu tür sebeplerle çizilirse ya da hasara uğrarsa kendi kendini tamir edebilir. Gözün hızlı bir kendini yenileme kabiliyeti vardır. Korneanın netliği tam olarak

sağlanmasaydı hiçbir zaman düzgün bir görüntüyle muhatap olunamayacak, insan devamlı olarak bulanık görecekti. Böyle bir görüntü olsaydı dünya, elbette şu anda olduğundan çok farklı olacak, herşey puslu bir perde arkasından izlenecekti. Bu yüzden dış dünyayı bu incecik canlı tabakanın izin verdiği netlikte izleyebiliriz. Canlı bir et parçasının bir cam kadar şeffaf ve saydam olması Allah'ın çok üstün bir yaratış delilidir. Dünyaya liflerden ve damarlardan oluşan canlı bir dokunun arkasından baktığımız halde, herşeyi bu kadar net görmemiz Allah'ın sanatı ve lütfudur.

Vücudumuzdaki bütün hücreler tek bir hücrenin çoğalmasıyla oluşur. Gözdeki son derece ince, şeffaf ve narin olan bu canlı zarı oluşturan hücreler de, sert kemikleri oluşturan hücreler de, bağırsak dokularını oluşturan hücreler de, kan hücreleri de hepsi tek bir hücrenin bölünmesi ve çoğalması sonucunda var olmuşlardır. Aynı hücrenin bölünmesi sonucunda, bir yanda taş gibi sert olan kemikler, bir yanda da cam kadar şeffaf olan kornea meydana gelmiştir. Elbette ki cansız ve şuursuz atomlardan oluşmuş hücrelerin böyle bir kararı verme, plan yapma yetenekleri yoktur. Hücrelere neler yapacaklarını hangi organı oluşturup, ne gibi görevler yapacaklarını ilham eden Allah'tır.

Bu cümleyi siz okuyup bitirinceye kadar gözünüzde yaklaşık yüz milyar (100.000.000.000) işlem yapıldı. Belki inanması güç fakat dünyanın en muhteşem aygıtlarından bir çiftine sahipsiniz. İnsanoğlu halen bir benzerini üretemedi. Üretmek şöyle dursun, bu sistem hakkında bilinenler bilinmeyenlerin yanında hiç kalmaktadır. Yaşamınızda sahip olduğunuz herşey gözleriniz sayesinde bir anlam kazandı. Ailenizi, dostlarınızı, evinizi, işinizi, kısaca yaşamınız boyunca karşılaştığınız herşeyi gerçek anlamıyla gözleriniz sayesinde tanıdınız. Onlarsız dış dünyayı hiçbir zaman tam olarak bilemezdiniz. Gözleriniz olmasaydı bir rengin, bir şeklin, bir manzaranın, bir insan yüzünün, güzellik denen kavramın nasıl bir şey olduğunu hiçbir zaman hayalinizde canlandıramazdınız. Fakat, gözleriniz var, bu sayede etrafınızı görüyor, şu anda da önünüzdeki yazıyı okuyorsunuz. Dahası, görmek için hiçbir çaba harcamıyorsunuz; sadece görmek istediğiniz şeye doğru bakıyorsunuz. Gözünüze, gözün içindeki organellere, gözden beyne giden sinirlere ve beyninize "bakın, görün, şu işlemleri yapın" emri vermiyorsunuz. Tıpkı yeryüzünde yaşayan ve yaşamış milyarlarca insan gibi sadece bakıyor ve görüyorsunuz. Bir cisme odaklanıp onu net görmek için göz merceğinizin cismin uzaklığına göre alması gereken yarıçapın optik ölçümlerini, merceğe bağlı kasların çok hassas kasılma oranlarını hesaplamıyorsunuz. Yalnızca o cismi net görmek istiyorsunuz, gerisi saniyenin çok küçük bir diliminde sizin için otomatik olarak hallediliyor. Bunun ne kadar büyük bir mucize olduğu bazı insanların aklına dahi gelmiyor olabilir. Ancak iman sahipleri görmenin Allah'ın çok büyük bir lütfu olduğunun farkında olan insanlardır.

Göz, oldukça karmaşık bir yapıya ve çok özel bir işleve sahip olmasına rağmen bedenimizde çok küçük bir yer işgal eder. Tıpkı değerli bir mücevherin kutusunda saklanması gibi kafatasımız içinde dış etkilerden korunacak bir biçimde saklanır. Sahip

olduğu görevin önemi ile doğru orantılı olarak, üstün bir yaratılış sayesinde korunur. Gözler, altı kemik uzantısı ile kafatasına bağlanan, etrafları özel dokularla çevrelenmiş göz yuvaları içinde, koruyucu bir yağ yastıkçığı üzerine yerleştirilmişlerdir. Burun kemeri, kaşlar ve elmacık kemikleri tarafından dış etkenlere karşı korunurlar. Gözleri çevreleyen tüm bu kemik ve dokular hep birlikte "göz çukuru" olarak adlandırılır. Gözler, çok iyi korunmalarının yanısıra vücutta, görmeyi en rahat ve en ideal biçimde sağlayacak bir bölgeye yerleştirilmişlerdir. Bu bölge, vücudumuzu ve uzuvlarımızı en mükemmel şekilde kontrol ve idare edebilmemizi sağlayacak bir konuma sahiptir. Gözlerimizin şu anki yerleri dışında vücudumuzun herhangi başka bir yerinde bulunmalarının doğuracağı sakıncalar saymakla bitmez. Dahası gözlerin başımızda bulunması, onların her an sağlık ve emniyetini sağlama bakımından da en uygun durumdur. Boynun, küçük ve hızlı bir refleks hareketiyle, gözün ona zarar verebilecek herhangi bir cisimle teması engellenmiş olur. Gözler yüz üzerinde de en ideal konumda bulunurlar. Acaba gözler yüzün başka bir yerinde, örneğin burnun altında bulunsalardı ne olurdu? Hem emniyet açısından riskli bir durum oluşur hem de estetik olarak oldukça rahatsız edici bir görünüm meydana gelirdi. Görüş açısı da şu ankinden çok daha kısıtlı olurdu. Gözlerin her yönden, olabilecek en ideal yerde, simetrik bir biçimde bulunmaları estetiğe de son derece uygundur. İki gözün arası ortalama tek göz boyundadır. Bu oran bozulduğunda, gözlerin arası daha açık veya daha yakın olunca yüzün tüm ifadesi değişir. Göz, sahip olduğu bütün özellikleri ile insanın Allah'ın yarattığı bir varlık olduğunu ispatlayan bir delildir. İnsan vücudundaki bu uyum, simetri ve estetik görüntü Allah'ın bizlere sunduğu bir güzelliktir. Çünkü Rabbimiz ihsanı çok bol olandır.

Allah bir ayette insanlara bu nimetini bildirirken onlara bunun için şükredici olmaları gerektiğini şöyle bildirir:

Sonra onu 'düzeltip bir biçime soktu' ve ona ruhundan üfledi. Sizin için de kulak, gözler ve gönüller var etti. Ne az şükrediyorsunuz? (Secde Suresi, 9)

Gözler vücudun dış dünyaya açılan pencereleridir. Bu pencerelerin korunması ve bakımı özel bir sistem sayesinde sağlanır. Göz kapakları, mükemmel bir şekilde işleyen bu sistemin en önemli parçalarından birisidir. Göz kapaklarının görevi, göz küresini korumakla birlikte "konjonktiva" ve "kornea"yı her an belli bir nem oranında tutmaktır. Göz kapaklarının iç kısmında bulunan konjonktiva adlı katmanın damarları, uykuda oksijen alamayan gözün dış tabakasını besler. Gerektiği zaman göz yuvasının üstünü tamamen ve sıkıca örtebilen göz kapağının derisi, vücudun diğer kısımlarına göre çok daha incedir. Göz kapağı derisinin alt tabakası yağsız ve çok gevşektir, kan bu bölgede kolay toplanır. Eğer göz kapağının derisi kalın ve yağlı bir yapıya sahip olsaydı, gözlerin açılıp kapanması oldukça zor bir işlem olurdu. Herkes gün içinde hiç farkında olmadan binlerce kez gözlerini kırpar. Bu hareket istem dışı olarak yapılır ve bu sayede gözler

yoğun ışık temasından ve yabancı maddelerden korunur. İşlemin otomatik olarak yapılması da çoğu insanın farkında olmadığı bir nimettir. Bu temizlenme otomatik olarak yapılmasaydı ne olurdu? Böyle bir durumda insan göz kırpmayı yalnızca gözünün içinde rahatsız edici miktarda kirlilik oluştuğunda hatırlardı. Bu da gözün mikrop kapmasına neden olurdu. Gözler tamamen temizlenemediğinden puslu, bulanık bir görüntü meydana gelirdi. Göz kırpmak büyük bir külfet olur, insan gün boyunca sürekli göz kırpmayı unutmamaya konsantre olmak zorunda kalırdı. Her birkaç saniyede bir göz kırpıldığında göz kapakları tıpkı araba camı silecekleri gibi gözleri sulandırır, kirleri temizler. Uyku sırasında ise göz kapakları kapalı olduğu için gözler kurumaya karşı otomatik olarak korunur. Göz kapağı, kavisli göz yapısının üstüne kusursuz olarak oturan bir mekanizmadır. Bu mükemmel uyum sayesinde, göz kapağının açılıp kapanması esnasında gözün ön yüzeyinde temas edilmeyen hiçbir nokta kalmaz. Göz kapağı, gözü bu şekilde kusursuz olarak sarmasaydı, kalan boşluklardaki yabancı maddelerin temizlenmesi mümkün olmayacaktı. Açılıp kapanma esnasında, göz kapağının içinde bulunan özel bir bezden salgılanan yağlı bir salgı kapakların birbirlerine yapışmalarını engeller ve göz kapaklarının kaymasını kolaylaştırır. Yukarıda kısaca özetlediğimiz bu detaylar Rahman ve Rahim olan Rabbimiz'in bizim üzerimizdeki korumasını göstermektedir. Allah'tan bir lütuf olarak var edilen göz kapağı insan vücudunun en önemli organlarından biri olan göz için çok harikulade bir korumadır. Bu örnekler, Allah'ın kullarına olan şefkat ve merhametinin çok açık örneklerinden sadece birkaç tanesidir.

Eğer göz kapağı uyurken kapanmasaydı, uyumak insan için son derece zor bir işlem haline gelecekti. Uyuyabilmek için karanlık bir odaya ihtiyaç olacak, gündüzleri hiç uyunamayacaktı. Uyku esnasında açık kalan gözler ise her türlü dış etkiye karşı savunmasız kalacaklardı.

Eğer göz kapağı diye bir şey olmasaydı, yeryüzündeki insanların tamamı çok kısa bir süre içinde kör olurdu. Gözün üst tabakasını oluşturan kornea kuruyacak, göz kısa bir süre sonra görevini yapamamaya başlayacaktı. Göze girecek en küçük bir toz tanesi bile zamanla büyük problemler yaratacak, göz hemen mikrop kapacaktı. En küçük darbelere karşı korumasız kalan göz her an kör olma tehlikesi ile karşı karşıya kalacaktı. Örneğin lagoftalmi adlı hastalıkta göz kapakları ya tamamen kapanamaz veya çok zor kapanır. Bu durumda korneanın nemlenmesi tehlikeye gireceğinden, korneada kurumaya bağlı olarak enfeksiyon görülür. Bu hastalığın uzun süre devam etmesi durumunda ise kalıcı göz bozuklukları oluşabilir.

Refleksler insanın çeşitli dış uyaranlara, irade dışında ve çok kısa bir süre içinde verdiği tepkilerdir. Gerekli durumlarda göz kapağını da harekete geçiren bu refleks mekanizması, tehlikelere karşı bir sigorta görevi görür. Korneaya, kirpiklere, hızlıca kaşların ortasına ya da alna dokunma göz kapağını uyaran refleksin oluşmasına neden olur. Eğer göz kırpma refleksini meydana getiren sinir ağı incelenirse, bu ağın ne kadar incelikle planlanmış bir yapıya sahip olduğu açıkça görülür. Çünkü yukarıda belirtilen

her refleks için göz kapağına taşınan uyarılar farklı sinir yollarından geçmektedir. Yani gözün etrafı çok sayıda erken uyarı sistemiyle donatılmıştır. Beyin, çok kısa sürede gelen bu uyarıları değerlendirir ve ilgili kaslara sinir uyarılarının gitmesini sağlar.

Bu işlemler sırasında sinir uyarıları yollarını hiç şaşırmadan saniyenin binde biri kadar kısa bir süre içinde beyne ulaşırlar. Beyinden gelen emir sonucunda göz kapağı, gözü yabancı maddelerden korumak veya silecek görevini yerine getirebilmek için tam zamanında kapanır. Mevcut tehlikenin anında tanınması, farklı durumlara ait reflekslerin ayrı sinir yollarından, birbirine karıştırılmadan sinyal olarak ulaştırılması son derece karmaşık işlemlerdir. İnsan, çevresinde devamlı olarak değişen şartlar karşısında hayatını devam ettirebilmek için, dışarıda olup biten olaylardan tam zamanında haberdar olmalıdır. Bu yüzden göz kırpma işlemi insanın dış dünyayı algılamasını engellemeyecek kadar kısa bir süre içinde gerçekleşir. Eğer bu işlem uzun sürseydi çok büyük tehlikeler söz konusu olabilirdi. İnsan gözünü kırpma işlemi ile meşgul olduğu bir anda belki de üzerine gelen bir kamyonu fark edip kaçmaya fırsat bulamazdı. İnsanın dış dünyaya açılan penceresi olarak nitelendirilen gözün bu kadar kapsamlı bir şekilde korunması Allah'ın dünyadaki nimetlerinden bir örnektir.

Çoğu insanın yalnızca "tuzlu su" zannettiği gözyaşı, çeşitli görevler için farklı karışımlarla oluşturulmuş son derece özel bir sıvıdır. Gözyaşının ilk görevi gözü mikroplara karşı korumaktır. İçinde bulunan "lizozim" enzimi birçok bakteri türünü parçalayabilme ve mikrop öldürme özelliğine sahiptir. Lizozim sayesinde göz, enfeksiyonlardan korunur. Bu madde, binaları mikroplardan temizlemek için kullanılan kuvvetli dezenfektanlarda kullanılan maddelerden bile daha etkilidir. Bu kadar güçlü olduğu halde göze hiçbir zarar vermemesi ise büyük bir mucizedir. Allah, içinde son derece güçlü bir dezenfektan bulunan gözyaşını gözün kimyasal yapısına en uygun şekilde yaratmıştır. Yaratılışın her noktasında mevcut olan muhteşem uyum, aynı şekilde göz ve gözyaşı için de geçerlidir. Bu güçte başka hiçbir dezenfektan göz üzerinde kullanılamaz. Öte yandan insan yapımı hiç bir dezenfektan gözyaşının yerini tutmaz.

Gözyaşının üretimi de son derece hassas bir ölçü ile yapılır. Gözyaşı, sadece korneayı kurumaktan kurtaracak ve göz küresinin yüzeyinin kayganlığını kaybettirmeyecek miktarda üretilir. Böylece, göz hareket ettiğinde göz kapağının iç kısmı konjonktiva ile gözün üstü arasında sürtünmeden kaynaklanan bir rahatsızlık meydana gelmez. Uyarıcı bir durum söz konusu olduğunda, mesela göze toz gibi yabancı bir madde kaçtığında, gözyaşı üretimi otomatik olarak artar. Bu bir yandan antiseptik amaçla daha çok lizozim enzimi üretilmesini diğer yandan da uyarıcı maddenin dışarı atılabilmesi için bol miktarda sıvı oluşmasını sağlar. Gözyaşı yeterli miktarda üretilmeseydi, göz ile göz kapağı arasında sürekli bir sürtünme olur ve gözün her hareketi bizim için bir eziyet haline gelirdi. Örneğin gözyaşı kuruluğu olan hastalarda, gözlerde sürekli bir yanma ve gözün içinin kum dolu olduğu hissi duyulur. Gözler şişer, kızarır ve hastalığın ileri aşamalarında hasta gözünü kaybedebilir.

Göz kapağının sınırından çıkan kirpikler gözü toz ve yabancı maddelerden korurlar. Koptukları veya kesildikleri zaman tekrar uzarlar. Uzama, kirpik eski boyutuna geldiğinde biter. Kirpikler düzgün, yumuşak ve yukarı doğru hafifçe kıvrıktırlar.

Bu şekil hem kullanışlı hem de son derece estetiktir. Kirpiklerin bu şekli kazanmaları da Allah'ın çok büyük bir rahmetidir. Zeis adlı bezlerin salgıladıkları yağlı bir salgı ile kirpikler yağlanır, kavisli elastik bir yapı kazanırlar. Eğer bu ince bakım yapılmasaydı kirpikler son derece sert, fırça gibi olacak, her göz kırpmada rahatsızlık verici bir karışma ve takılma hissi meydana gelecekti. Kaşlarımız da alnımızdan akan terlerin gözün içine girmesine engel olur. Ayrıca güneş ışınlarını kırarak gözün içine yansımasını engeller. Bunun yanı sıra insan gözünün estetik görünümünü tamamlayan çok önemli birer unsurdurlar. Rabbimiz bütün detaylarıyla insanı en güzel surette yaratmıştır.

Gözü sürekli yıkayan ve mikroplardan arındıran bir gözyaşı sisteminin yanısıra gözde bir yağlama sistemi de mevcuttur. Bu sistem günde yaklaşık yüzbin defa, dört ayrı yöne dönen gözün, bu hareketlerin sonucunda yıpranmasını engeller. Bu sayede göz sürekli yağlanarak sürtünme etkisine ve yabancı maddelere karşı korunmuş olur. Bu yağ o kadar kaygandır ki göz hareket ettiğinde hiçbir rahatsızlık hissedilmez. Eğer konjonktivanın çalışmasında ciddi bir aksaklık olup da bu yağlanma işlemi gerçekleşmezse, gözün her hareketinde çok büyük ve dayanılmaz ağrılar meydana gelirdi. Oysa sağlıklı bir insan, Allah'ın yarattığı bu kusursuz sistem sayesinde hayatı boyunca böyle bir rahatsızlık çekmez.

Beş duyu, tam insanın ihtiyacına yönelik olarak düzenlenmiştir. Sözgelimi kulak ancak belirli sınırlar arasında gelen ses titreşimlerini algılar. Çok daha geniş sınırlar içinde duymak ilk başta avantajlı gibi gözükebilir. Ancak, "duyum eşiği" olarak adlandırılan bu algı sınırları, belirli bir amaca yönelik olarak ayarlanmıştır. Eğer çok hassas bir kulağa sahip olsaydık, kalbimizin atarken çıkardığı sesten, yerdeki mikroskobik böceklerin çıkardığı hışırtılara kadar birçok sesle her an muhatap olmak durumunda kalacaktık. Bu da bizim için oldukça rahatsızlık verici bir durum meydana getirecekti. Kulaktaki ve duymadaki bu kusursuz yaratılış Allah'ın çok büyük bir lütfudur. Nitekim bir ayette Rabbimiz **"O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri inşa edendir; ne az şükrediyorsunuz."** (Müminun Suresi, 78) şeklinde buyurmaktadır.

Yemeği ağzınıza götürmenizle beraber sindirim sistemi harekete geçer. Ağza alınan yiyecek dişler tarafından parçalanır ve öğütülür. Dişler bu işlem için özel olarak yaratılmışlardır. Bilinen en sert organik madde olan -diş minesi- ile kaplanmışlardır ve aynı zamanda kimyasal maddelere karşı da çok dayanıklıdırlar. Her diş görevine uygun bir şekle sahiptir. Örneğin ön dişler keskindir, yiyeceği koparır. Köpek dişleri sivridir, besini yırtar, parçalar. Azı dişleri ise besini öğütebilecek şekilde yaratılmıştır. Eğer ağzımızdaki dişlerin hepsi aynı cins olsaydı, örneğin 32 köpek dişi veya 32 kesici dişe sahip olsaydık yemek yememiz hemen hemen imkansız hale gelirdi. Dişlerdeki

yaratılışın bir başka örneği de dişlerin diziliminde görülür. Her diş olması gerektiği yerdedir. Kesiciler olmaları gerektiği gibi ön tarafta, azılar yine olmaları gerektiği yerde arka taraftadır. Bunların yerinin değiştirilmesi bile dişleri tamamen kullanışsız hale getirebilir. Birbirinden bağımsız olan üst ve alt dişler arasında da kusursuz bir uyum vardır. Her iki bölgedeki dişler, çene kemiği kapandığı zaman tam olarak birbirlerinin üzerine oturacak şekilde yaratılmıştır. Örneğin tek bir azı dişiniz diğer dişlerden daha uzun olsa veya üzerinde fazladan bir çıkıntı bulunsa, ağzınızı kapayamazdınız. Bu durumda konuşma ve yemek yeme gibi ihtiyaçlarınızı dahi karşılayamaz duruma gelirdiniz. Bu uyum Allah'ın insan için var ettiği nimetlerden sadece bir tanesidir.

Besinler bir yandan dişler tarafından öğütülürken, bir yandan da kimyasal bir saldırıya uğrarlar. Bu saldırıyı gerçekleştiren ise tükürük sıvısıdır. Günlük hayatta hiç kimse ağzındaki bu sıvının farkında olmaz; salgılanıp salgılanmadığını, miktarının çokluğunu azlığını kısacası bu konuyla ilgili hiçbir detayı genellikle düşünmez. Basit bir salgı zannedilen tükürük salgısı, aslında çok hassas oranlara sahip çeşitli kimyasal maddeler içeren özel bir karışımdır. Bu sıvı öncelikle besinlerdeki tadı almamızı sağlar. Besinlerin içindeki tat veren moleküller, tükürük içinde çözülerek dilin üzerinde bulunan tat algılayıcı sinir uçlarıyla birleşirler. Ancak bu şekilde yediğimiz yiyeceklerin tadını alabiliriz. Kuru bir ağızla yenen yiyeceklerin tatlarının alınmaması da bu yüzdendir. Ağızda birbirinden farklı özelliklere sahip iki farklı tükürük sıvısı salgılanmaktadır. Bunlardan biri karbonhidratları çok ince bir şekilde parçalar ve kısmen şekere dönüştürür. Örneğin ekmek bir karbonhidrattır. Eğer ağzınıza bir parça ekmek alır ve birkaç dakika yutmadan bekletirseniz, parçalanan karbonhidratın şeker tadını dilinizde hissedersiniz. Diğer tükürük sıvısı ise çok yoğun bir kıvama sahiptir. Bu yapışkan sıvı sayesinde yemek yerken ağzın her tarafına yayılmış olan yiyecek parçaları biraraya getirilerek lokma şeklini alır. Peki tükürük salgısı olmasaydı ne olurdu? Elbette ki ağzımızdaki kuruluktan dolayı ne yediklerimizi yutabilir, ne besinlerin tadını alabilir, ne de rahatça konuşabilirdik. Katı hiçbir besini yiyemez, sadece sıvı olanlarla beslenmek zorunda kalırdık. Bu da insan için oldukça zor bir durum olurdu. Üç ayrı salgı bezinden salgılanan tükürük, bir yandan yiyecekleri nemlendirerek yutulmasını kolaylaştırırken, diğer yandan da içerdiği kimyasal maddeyle yiyeceklerin içinde vücuda faydalı olan parçaların çözünmesini sağlar. Ağzımız adeta bir kimya laboratuvarı gibi çalışır ve yediğimiz besinlerdeki nişastayı parçalar. Tükürükte bulunan ve pityalin adı verilen enzim bu iş için özel üretilmiş bir kimyasaldır. Pityalin, nişastayı ayrıştırarak şekere dönüştürür. Ağızda yapılan sindirim sadece kimyasal değildir. Aynı zamanda dişlerin yaptığı mekanik bir sindirim de söz konusudur. Bu iki sindirim çeşidi de birbirlerini tamamlayacak şekilde çalışırlar.

Yemekleri öğütmede dilin de önemli bir rolü vardır. Çok hassas bir tat ölçme özelliğine sahip olan dil, aynı zamanda yiyeceklerin ağızda yuvarlanarak boğazdan geçişinde kolaylık sağlar. Dilin üst yüzeyinde ve yanlarında bulunan dört farklı tada; acıya, tatlıya, tuzluya ve ekşiye duyarlı 10.000'e yakın tat noktası vardır. İşte bu tat

tomurcukları her gün yediğimiz onlarca çeşit besinin tadını birbirlerine hiç karıştırmadan algılamamızı sağlar. Öyle ki dil daha önce hiç tanımadığı bir besinin tadını da kolaylıkla ayrıştırabilir. Bu sayede hiçbir zaman bir karpuzun tadını greyfurt gibi ekşi olarak algılamayız veya bir pastaya tuzlu demeyiz. Üstelik tat tomurcukları milyarlarca insanda aynı besinde aynı tadı algılar. Herkes için tatlı, tuzlu, ekşi gibi kavramlar aynıdır. Bazı bilim adamları dilin bu yeteneğini "olağanüstü kimya teknolojisi" olarak adlandırırlar. Peki dilin üzerinde az sayıda tat noktası olsaydı ne olurdu? O zaman yediğimiz yiyeceklerin hiçbirinin tadlarını alamazdık. Ne tatlının, ne ızgaranın, ne ekmeğin, ne de başka bir yiyeceğin tadını bilemezdik. Her ne yersek yiyelim, hep aynı yavan tadı alırdık. Yemek yemek zevkli bir nimet olmaktan çıkarak, her gün yapmak zorunda olduğumuz eziyetli bir iş haline gelirdi. Ancak böyle olmaz ve dildeki özel tat tomurcukları sayesinde yediğimiz bütün yiyeceklerin tatlarını ayırt edebiliriz.

Midedeki sistemde mükemmel bir denge söz konusudur. Besinlerin midedeki sindirimi, bu organın içindeki hidroklorik asit tarafından gerçekleştirilir. Ancak bu asit o denli güçlüdür ki, yalnız besinleri değil, mide duvarını bile eritebilecek güçtedir. Fakat Rabbimiz bunun çözümünü de en güzel şekilde yaratmıştır: Sindirim sırasında salgılanan mukus adlı bir madde midenin tüm duvarlarını kaplar ve asidin parçalayıcı etkisine karşı mükemmel bir koruma sağlar. Böylece midenin kendi kendini yok etmesi engellenmiş olur. Mukusun bileşimindeki bir hata onun koruyucu özelliğini bozabilir. Oysa, gerek midenin sindirim için kullandığı asitte, gerekse o salgıdan mideyi korumak için ortaya çıkan mukusta kusursuz bir uyum vardır. Mide boşken, proteinleri yani et gibi hayvansal gıdaları parçalamakla sorumlu salgı midede bulunmaz. Daha doğrusu mide boşken bu salgı tamamen farklı, parçalayıcı özelliği olmayan bir madde olarak midede mevcuttur. Protein içeren bir besin mideye geldiğinde, mideye salgılanan bir bileşim bu etkisiz maddeyi çok güçlü bir protein parçalayıcısı haline getirir. Böylece mide boş kaldığında bu güçlü protein parçalayıcı, proteinlerden yapılmış olan mideye zarar vermez. Midedeki sıvının, besin geldiğinde parçalayıcı özellik kazanması Allah'ın insan üzerindeki korumasının çok olağanüstü bir örneğidir.

Solunum, hassas dengeler üzerine kuruludur. Solurken ciğerlerimize çektiğimiz havanın soğuk ve kirli olması sağlığımızı olumsuz yönden etkiler. Bu yüzden havanın önceden temizlenmiş ve ısıtılmış olması gerekmektedir. Burnumuz tam da bu işe uygun olarak yaratılmıştır; burun duvarlarında bulunan tüyler ve içerideki yapışkan madde, içeri giren havadaki tozları tutarak süzme işini gerçekleştirir. Ayrıca hava, burun içindeki kıvrımlardan geçerek ısınır. Burun kemikleri içinde öyle özel bir yapı vardır ki içeri giren hava, burun içinde ancak birkaç tur attıktan ve ısındıktan sonra ciğerlere gidebilir. Küçücük bir kemiğin içinde hava akımına bir kaç tur attıracak yapı ancak özel bir yaratılış sayesinde ortaya çıkabilir. Çünkü havanın hareketini yönlendirmek birtakım hesapların ve planlamanın sonucunda gerçekleştirilebilir. Böyle özel bir yapının, bir başka sistemin ihtiyacına cevap vermek -ciğere giden havayı ısıtmak ve temizlemek- için var olması her iki sistemi de Rabbimiz'in özel olarak yarattığının bir delilidir. Bütün bu

saydığımız basamaklar sonucunda içeri giren hava nemlendirilmiş ve tozlardan arınmış şekilde nefes borusuna gelir. Bu kusursuz sistemin içindeki her detay Allah'ın üzerimizdeki rahmetinin bir delilidir. Atmosferdeki ince ayar, burnumuzun kusursuz yaratılışı, burun içindeki tüm detaylar özel olarak var edilmiştir. Her bir detayda Allah'ın insanlar üzerindeki korumasını, şefkatini, merhametini açıkça görürüz.

İnsanın vücudundaki şeker miktarının belirli sınırlar içinde olması yaşamın devamı için zorunludur. Ama günlük hayatta şekerli gıdalar yerken elbette ki bu hassas dengenin hesabını siz yapamazsınız. "Sizin adınıza" bu hesap yapılır. Kanınızdaki şeker miktarı yükseldiğinde pankreas adı verilen organınız insülin denilen özel bir madde salgılar. Bu madde karaciğer ve vücuttaki diğer hücrelere kandaki fazla şekeri geri çekip depolamalarını emreder. Kandaki şeker oranı, böylece hiçbir zaman tehlikeli bir düzeye çıkmaz. Onları kontrol etmek bir yana, günlük hayatta sizin ne pankreastan ne insülinden ne de karaciğerden haberiniz olmaz. Kanınızdaki şekerin yükseldiğini fark etmezsiniz, hatta önünüze farklı şeker oranları olan iki şişe kan konulsa aradaki farkı anlayamazsınız. Bunun için laboratuvarlara, gelişmiş aletlere ihtiyacınız vardır. Ama hiçbir zaman görmediğiniz ve bilmediğiniz bazı hücreleriniz, kandaki şekeri bu laboratuvar ve aletlerden daha hassas şekilde ölçer ve ne yapılması gerektiğine karar verirler. Sonra gerekli tedbirler alınır, hücreler kandaki şekeri tanıyıp, ayırt edip, yakalarlar. Yediği herhangi bir şekerli yiyecek nedeniyle kolaylıkla ölebilecek olan insan, Allah'ın vücuduna yerleştirdiği bu eşsiz koruma sistemi sayesinde hayatta kalır.

İskelet başlı başına bir mühendislik harikasıdır. Vücudun yapısal destek sistemidir. Aynı zamanda beyin, kalp, akciğer gibi hayati organların korumasını yapar, iç organlara destek olur. İnsan vücuduna, hiçbir yapay makine tarafından taklit edilemeyen üstün bir hareket kabiliyeti verir. İskeleti oluşturan kemikler de üstün bir yapıya sahiptirler. Örneğin; uyluk kemiği, dikey durumda bir ton ağırlığı kaldırabilecek kapasitededir. Nitekim atılan her adımda bu kemiğimize, vücut ağırlığımızın üç katı kadar bir yük binmektedir. Hatta sırıkla yüksek atlama yapan bir atlet yere inerken kalça kemiğinin her santimetrekaresi 1400 kiloluk bir basınca maruz kalır. Peki kemik denen ve bir tek hücrenin bölünmesi sonucunda ortaya çıkan bu yapıyı, bu kadar kuvvetli kılan nedir? Sorunun cevabı kemiklerin eşsiz yaratılışında gizlidir. Bu benzersiz yaratılış sayesinde kemikler, hem son derece sağlam, hem de rahatlıkla kullanılabilecek hafifliktedirler. Eğer aksi olsaydı, yani kemiklerin içi, dışı gibi sert ve tamamen dolu olsaydı, hem kemik ağırlığı insanın taşıyabileceğinin çok üzerinde olurdu, hem de kemiğin yapısı gevrek ve sert olup en küçük bir darbede çatlama ve kırılma yapardı. Kemiklerimizin bu mükemmel yaratılışı, bizim son derece rahat bir hayat sürmemizi, çok zor hareketleri kolaylıkla ve hiç acı duymadan yapabilmemizi sağlamaktadır.

Kemiğin yapısının bir başka özelliği de vücudun gerekli bölgelerinde esnek bir yapıya sahip olmasıdır. Örneğin göğüs kafesi; kalp ve akciğer gibi hayati organları korurken, bir yandan da akciğerlere havanın dolmasını ve boşalmasını sağlayacak şekilde genişler ve büzülür. Kemiklerin esneklikleri zamanla değişebilir. Örneğin

kadınlarda leğen kuşağı kemikleri, hamileliğin son aylarına doğru gevşer ve birbirlerinden biraz ayrılırlar. Bu son derece önemli bir ayrıntıdır, çünkü bu gevşeme sayesinde bebeğin başı doğum sırasında ezilmeden dışarı çıkabilir. İskeletin bu hareket kabiliyeti Allah'ın sonsuz şefkatinin birer tecellisidir.

Her adım atışımızda omurgamızı oluşturan omurlar birbiri üstünde hareket ederler. Bu sürekli hareket ve sürtünme, omurların aşınmasına sebebiyet verecekken bu tehlikeyi önlemek için her bir omur arasına disk denen dayanıklı kıkırdaklar yerleştirilmiştir. Bu diskler amortisör görevi yaparlar. Dahası her adım atışta, vücut ağırlığından kaynaklanan bir tepki kuvveti yerden vücuda gelir. Bu kuvvet, omurganın sahip olduğu amortisörler ve "kuvvet dağıtıcı" kıvrımlı şekli sayesinde, vücuda zarar vermez. Eğer tepkiyi azaltan esneklik ve özel yapı olmasa, ortaya çıkan kuvvet direk kafatasına iletilirdi ve omurganın üst ucu, kafatası kemiklerini parçalayarak beynin içine girerdi.

Tüm bu detaylar Allah'ın üstün yaratışının delillerindendir. Allah kullarını sevendir, onlara acıyan, merhamet eden, şefkatini tecelli ettirendir. Yarattığı her nimet, sunduğu her kusursuz sistem insanın rahat etmesi içindir. Allah insanı aynı zamanda en güzel, en estetik, göze en çok zevk veren şekilde var etmiştir. İnsan bedenine yalnızca dıştan bakıldığında dahi Allah'ın mükemmel sanatı hemen görülebilir. Mümin Suresi'nde şu şekilde bildirilmektedir:

Allah, yeryüzünü sizin için bir karar, gökyüzünü bir bina kıldı; sizi suretlendirdi, suretinizi de en güzel (bir biçim ve incelikte) kıldı ve size güzel-temiz şeylerden rızık verdi. İşte sizin Rabbiniz Allah budur. Alemlerin Rabbi Allah ne Yücedir. (Mümin Suresi, 64)

Kemiklerin birbirlerine eklendikleri yerlerde de çok üstün bir yaratılış söz konusudur. Eklemler bir ömür boyunca hareket ettikleri halde yağlanmaya ihtiyaç duymazlar. Çünkü eklemlerin sürtünme yüzeyleri, ince ve gözenekli bir kıkırdak tabakasıyla kaplanmıştır ve bu tabakaların altında koyu ve kaygan bir sıvı bulunur. Kemik, eklemin bir yerine baskıda bulunursa bu sıvı, gözeneklerden dışarı fışkırır ve eklem yüzeyinin "yağ gibi" kaymasını sağlar. İnsan bu mükemmel yaratılış sayesinde birbirinden çok farklı hareketleri büyük bir hız ve rahatlık içinde yerine getirir. Herşeyin bu kadar mükemmel olmadığını mesela tüm bacağımızın tek bir uzun kemikten meydana geldiğini düşünün. Yürümek büyük bir sorun haline gelecek, son derece hantal ve hareketsiz bir bedenimiz olacaktı. Bir yere oturmak bile güçleşecek, bu tür hareketler sırasındaki zorlamalar nedeniyle bacak kemiği kolaylıkla kırılabilecekti. Oysa insanın iskeleti, vücudunun her hareketine kolaylıkla izin verecek bir yapıdadır. İskeletin sahip olduğu tüm özellikleri kullarına karşı çok merhametli olan Rabbimiz yaratmaktadır. Allah, Kuran'da şöyle bildirir:

... Kemiklere de bir bak nasıl biraraya getiriyoruz, sonra da onlara et giydiriyoruz?... (Bakara Suresi, 259)

Metrelerce uzunlukta ama tek parçadan oluşan bir doku düşünün; bu hem ısınmayı, hem de serinlemeyi sağlayacak özelliklere aynı anda sahip olan; sağlam ama aynı zamanda çok estetik, her türlü dış etkiye karşı çok etkin bir koruma sağlayan bir doku olsun. İnsan vücudunu ve diğer tüm canlıların vücutlarını türlere göre bazı değişiklikler göstererek kaplayan deri dokusu yukarıdaki özelliklerin tümüne sahiptir. Derinin sadece bir bölümünün bile tahrip olması öncelikle vücutta önemli bir su kaybına sebep olacağı için ölüme yol açar. Derimizin 1 cm altını kaldırdığımızda karşılaşacağımız manzara; yağların ve proteinlerin oluşturduğu, çok çeşitli damarların da bulunduğu estetik olmayan, hatta ürkütücü bile sayılabilecek bir görüntü olacaktır. Deri, bütün bu yapıları kapatıcı özelliği sayesinde hem vücudumuza çok önemli bir estetik katkıda bulunurken, hem de tüm dış etkenlerden korunmamızı sağlar ki sadece bu özelliği bile derimizin varlığının ne kadar önemli olduğunu göstermeye yeter. İnsan yaşamında hayati bir yere sahip olan deri, Allah'ın sonsuz rahmetinin çok güzel tecellilerinden biridir.

Rabbimiz deriyi yaratarak insana hem çok güzel bir görüntü vermiş, hem de bir santimetre altına yerleştirdiği maddelerle acizliğini fark etmesini sağlamıştır. Deri, kulaktan, burundan hatta gözden bile önemli bir organdır. Diğer duyu organlarımız olmadan yaşayabiliriz. Ama deri olmadan insanın hayatını sürdürmesi mümkün değildir. Çünkü insan vücudunun en hayati sıvısı olan "su"yun deri olmadan vücutta tutulması mümkün değildir.

Deri dayanıklı ve esnektir: Üst deri yüzeyindeki hücrelerin önemli bir kısmı ölüdür. Alt deri ise canlı hücrelerden oluşur. Üst deri hücreleri bir süre sonra hücre niteliklerini kaybetmeye başlarlar ve 'keratin' adını verdiğimiz sert bir maddeye dönüşürler. Ölen bu hücreleri keratin maddesi birarada tutar ve vücudu koruyucu bir zırh oluşturur. Derinin daha sert ve kalın olması halinde koruyucu özelliğinin artacağı düşünülebilir. Ancak bu yanıltıcıdır. Eğer bir filin ya da gergedanınki kadar sert ve kalın bir deriye sahip olsaydık, oldukça hareketli olan bedenimiz bu yeteneğini yitirecek ve hantallaşacaktı. Zaten hangi canlı türü olursa olsun deri hiçbir zaman gereğinden kalın olmaz. Derinin yapısında çok ölçülü, çok kontrollü bir plan vardır. Üst deri hücrelerinin sürekli öldüğünü ve bu işlemin belli bir yerde durmadığını düşünelim. Bu durumda derimiz kalınlaşmaya devam edecek bir süre sonra aşırı kalın bir hale dönüşecekti. Ama hiçbir zaman böyle olmaz, deri hep gerektiği kalınlıktadır. Peki bu nasıl olur? Deri hücreleri nerede duracaklarını nasıl bilirler? Deri dokusunu oluşturan hücrelerin, nerede duracaklarını kendi kendilerine bulduklarını ya da bu sistemin tesadüfi bir şekilde oluştuğunu iddia etmek son derece mantıksız ve komik bir iddia olacaktır. Derinin yapısında apaçık bir yaratılış vardır. Bu yaratılışı meydana getiren de hiç kuşkusuz ki alemlerin Rabbi olan Allah'tır. Ve deriyi insanın her türlü ihtiyacını gözeterek

yaratmıştır. Deri, Allah'tan bir rahmet ve nimet olarak insanların hizmetine sunulmuştur.

Deri sıcak havalarda vücudun serinlemesini sağlayan mekanizmaları içerir. Soğuk havalarda ise vücut sıcaklığını korur: Soğuk havalarda derideki ter bezleri çalışmalarını yavaşlatır ve kan damarları daralır. Böylece deri altında kan dolaşımı azalacağından vücut ısısının dışarı kaçması engellenmiş olur. Tüm bunların bize gösterdiği sonuç, insan derisinin hayatımızı kolaylaştırmak için özel olarak yaratılmış mükemmel bir organ olduğudur. Deri hem korur, hem "klima" görevi görür, hem de esnekliği sayesinde hareket kolaylığı sağlar. Dahası, son derece estetiktir. Bu tür bir derinin yerine sert, kalın ve kaba bir derimiz olabilirdi. Esnek olmayan, bu nedenle biraz kilo aldığımızda çatlayıp açılacak bir derimiz de olabilirdi. Ya da yazın sıcaktan baygınlık geçirmemize, kışın kolayca donmamıza neden olacak bir deriye de sahip olabilirdik. Ancak bizi yaratan Rabbimiz, en konforlu, en kullanışlı ve en estetik şekilde deriyle bedenimizi kaplamıştır. Çünkü O, **"...Yaratan'dır, kusursuzca var edendir, şekil ve suret verendir."** (Haşr Suresi, 24)

İnsan vücudundaki 100 trilyon hücreyi teker teker gezen dolaşım sisteminin en önemli elemanı, hiç kuşkusuz ki kalptir. Kalp; kirli ve temiz kanın birbirine karışmadan vücudun farklı bölgelerine pompalanmasını sağlayan dört farklı odacığıyla, emniyet sübabı görevi yapan kapakçıklarıyla son derece hassas dengeler üzerine kurulmuş bir yaratılışa sahiptir. Hiçbir müdahalemiz olmamasına rağmen yaşamımız boyunca belirli bir tempoda hiç ara vermeden atan kalbimiz, Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının açık delillerinden biridir. Henüz anne karnındayken atmaya başlayan kalp, dakikada 70-100 atışlık bir tempoyla yaşam boyunca hiç ara vermeden çalışır; sadece her çarpma arasında yarım saniye dinlenir ve bir gün içinde yaklaşık 10.000 kez atar. Bu rakamı insan ömrünün uzunluğunu göz önüne alarak değerlendirirsek karşımıza hesaplamakta oldukça zorlanacağımız bir rakam çıkacaktır. İşleyişinde son derece hassas bir düzen olan kalpteki bütün yapılar özel olarak yaratılmıştır. Kalpte; temiz ve kirli kanın birbirlerine karışmamalarından, vücut basıncının ayarlanmasına, besinlerin tüm vücuda taşınması için gerekli işlemlerden, kanı gerektiği kadar pompalayan sistemlere kadar her detay için farklı bir özellik düşünülmüş ve kalp buna göre dizayn edilmiştir. Rabbimiz kalbi vücudun en güvenli yerlerinden birine yerleştirmiştir. Kalp, göğüs kafesinin içinde yer alarak, dışarıdan gelecek darbelere karşı oldukça iyi korunmuştur.

Kalbin pompaladığı kan miktarı vücudun ihtiyacına göre değişir. Normal şartlarda kalp dakikada 70 kez atar. Yorucu egzersizler sırasında ise kaslarımız daha çok oksijene ihtiyaç duyduğu için, kalp çalışma temposunu dakikada 180 defaya kadar yükselterek pompaladığı kan miktarını artırır. Böyle olmasaydı ne olurdu? Vücudun daha fazla enerjiye ihtiyaç duyduğu bir anda, kalp normal bir tempoda çalışsaydı, dengesi bozulacağından vücutta hasarlar meydana gelirdi. Oysa kalbin sahip olduğu mükemmel yapı sayesinde böyle bir şey olmaz. Bizim bir ayarlama yapmamıza gerek kalmadan kalp, pompalanacak kan miktarını kendisi ayarlar.

Kalbin pompalayacağı kan miktarını özel bir sinir sistemi kontrol eder. İster uykuda olalım, ister uyanık olalım sinir sistemimiz pompalanması gereken kan miktarı ve kan pompalanış hızını kendiliğinden ayarlar. Nerede, ne zaman, ne kadar kan gerektiğini hiçbir müdahale olmadan ayarlayan kalpteki yapı tek kelimeyle kusursuzdur. Bu sistemi kalp kendi kendine oluşturamayacağına ya da bu mükemmel sistem tesadüfen oluşamayacağına göre, kalp yaratılmıştır. Sonsuz ilim sahibi olan Allah kalbimizi de olabilecek en kusursuz şekilde yaratmıştır. Bütün özelliklerinde de görüldüğü gibi kalpteki yapı da bize ondaki kusursuz yaratılışı ve kendisini yaratan üstün güç sahibi Allah'ın sanatını tanıtır. Allah sonsuz rahmet sahibi olduğu için, lütfederek insanın yaratılışında üstün sanatını tecelli ettirmiştir. Bu kadar inceliğin, düzenin, kusursuzluğun, planın birarada yaratılmış olması Rabbimiz'in biz kullarına olan sevgisinin ve şefkatinin delillerindendir.

Bir çayı karıştırmak, gazetenin sayfalarını çevirmek, yazı yazmak gibi sıradan gördüğümüz işlemleri yürüten elimiz mükemmel bir mühendislik harikası olarak çalışmaktadır. El birbirinden farklı çok sayıda işleve sahip, kusursuz bir yaratılış delilidir. Çok sayıda kas ve sinire sahip olan kollarımız, şartlara göre elimizin kuvvetli veya yumuşak kavramasında yardımcı olurlar. Örneğin insan eli, yumruk sıkılmamış haldeyken bile herhangi bir nesnenin üzerine 45 kilo ağırlığında bir güçle darbe indirebilir; diğer taraftan başparmak ve işaret parmağı arasına aldığı, milimetrenin onda biri inceliğindeki bir kağıt parçasını da hissedebilir. Görüldüğü gibi bu iki işlem de birbirinden tamamen farklı niteliklere sahip işlemlerdir. Biri çok ince bir ayar gerektirirken, diğeri tam tersine büyük bir güç gerektirmektedir. Ama biz, kağıdı alırken de, yumruk atarken de 1 saniye bile nasıl yapmamız gerektiğini düşünmeyiz, ikisi arasındaki güç farkını ayarlamayı da düşünmeyiz. Çünkü insan eli bütün bu işlemleri aynı anda yapabilecek şekilde yaratılmıştır. Eldeki bütün parmaklar, işlevlerine göre en uygun uzunluktadırlar ve en uygun yerdedirler, ayrıca birbirlerine orantılıdırlar. Mesela, normal başparmağa sahip bir elle atılan yumruğun gücü, normalden daha kısa bir başparmağa sahip elin attığı yumruğun gücünden daha fazladır. Çünkü başparmak, kendisi için seçilen uygun uzunluk sayesinde diğer parmakların üzerine kıvrılabilmekte, böylece onları destekleyerek güç artırımını sağlamaktadır. Tüm bunların üstüne; insanda iki elin aynı anda, mükemmel bir uyumla çalıştığı da eklenince, eldeki yaratılışın kusursuzluğu daha net ortaya çıkmaktadır. Allah, eli insanlar için özel olarak yaratmıştır. Her özelliğiyle, Allah'ın yaratma sanatındaki kusursuzluğu ve örneksizliği bizlere gösterir. Tüm kainattaki kusursuz yaratılış insan vücudunda da en üst seviyede bulunmaktadır. İnsan vücudunun her detayı Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatını en güzel şekilde delillendirmektedir. İnsana düşen ise bu deliller üzerinde dikkatle düşünüp, kendisine rahmetini hesapsızca veren Allah'a gönülden teslim olmaktır.

Kan, vücudu bir ulaşım ağı gibi saran damarlar içinde akar ve insan vücudunun her noktasını ziyaret eden uçsuz bucaksız bir nehre benzer. Bu nehir, vücuttaki yolculuğu sırasında hücrelerin ihtiyacı olan maddeleri paketler halinde taşır. Nehrin taşıdığı bu

paketleri bir kargo paketi olarak nitelendirecek olursak, bu paketlerde yiyecek, su ve bazı kimyasal maddeler bulunur. Ulaştırılması gereken en acil paket ise oksijendir. Çünkü hücreler oksijensiz kalırlarsa kısa bir süre içinde ölürler. Ancak vücutta kurulmuş olan kusursuz sistem sayesinde paketlerin tümü hücrelere tam zamanında taşınır ve hep doğru adreslere teslim edilir. İnsan günlük hayatında vücudundaki bu nehrin akışını hiç hissetmez. Ancak insan vücudu o kadar mükemmel bir sanatla yaratılmıştır ki, bedenin her noktası damarlarla kaplı olduğu halde, dışarıdan bakıldığında bu damarlar belli olmaz. Çünkü insan vücudunu kaplayan 2 mm. kalınlığındaki deri tabakası damarları ustalıkla gizler. Bu tabaka aslında o kadar incedir ki, deride meydana gelen en küçük bir çizik bile kanın dışarı sızmasına neden olur. Eğer damarlar, incecik ve estetik bir deri ile gizlenmeselerdi, kuşkusuz dünyanın en güzel insanı dahi yüzüne bakılamayacak kadar çirkin ve itici bir görüntüye sahip olurdu. Bu estetik görünüş Rahman olan Allah'ın insanlara güzel bir lütfudur.

Kan sıvısının en mucizevi özelliklerinden biri de 'pıhtılaşma' mekanizmasıdır. Pıhtılaşma sayesinde, hasara uğrayan bir damarda meydana gelebilecek olan kan kaybı en aza indirilmiş olur. Pıhtılaşma mekanizmasında kanın içinde bulunan onlarca protein, enzim ve vitamin bir düzen içinde görev alır. Bu özelliği ile pıhtılaşma mekanizması bilim adamları tarafından kusursuz bir planlama ve yaratılış örneği olarak gösterilmektedir. Zaman zaman insan bedeninde meydana gelen küçük bir çizik veya kesik sonucunda kanama olur. Normal şartlarda olması gereken, vücuttaki bütün kanın -tıpkı su sızdıran bir şişe gibi- bu delikten dışarı akması ve küçük bir çiziğin bile insanı kan kaybından öldürmesidir. Ancak bu gerçekleşmez. Söz konusu deliğin etrafında kan pıhtılaşmaya başlar ve pıhtılaşan kan, deliği adeta bir tıpa gibi tıkar. Bu durum, dibi delinen bir şişenin içindeki suyun dışarı akmamak için deliği onarmasına ve katılaşarak deliği tıkamasına benzer. Bu, kuşkusuz büyük bir mucizedir. Kanın bu özelliği dünyadaki her insanın hayatını kurtarmaktadır. Aksi takdirde çok küçük bir yara bile insanların ölümüne neden olacaktır. Ancak Rabbimiz kullarına olan sonsuz şefkati ve merhametiyle pıhtılaşma gibi mucizevi bir yolla insanları korumaktadır. Pıhtılaşma ise çok karmaşık ve mucizevi bir durumdur. Pıhtılaşmanın oluşumu için onlarca enzim biraraya gelmekte ve çok kapsamlı reaksiyonlar gerçekleşmektedir. Burada bahsedilen enzimler, proteinler, cansız, şuursuz, kör atomların farklı şekillerde dizilmelerinden oluşmuş yapılardır. Bunların her biri, yaralanma olayının en başından beri bir görev üstlenerek, en acil şekilde akan kanı durdurmak için organize olurlar, ilaç üretir gibi gerekli proteinleri üretirler, yardım için diğerlerine haber gönderirler, diğerleri haberin mahiyetini anlayıp derhal olay yerine gelir ve her biri görevini eksiksizce yerini getirirler. Sistem en küçük ayrıntısına kadar kusursuz bir şekilde çalışmaktadır. Eğer bu hayati sistemde bir aksaklık olsaydı ne olurdu düşünelim: Yara olmadığı halde kan birdenbire pıhtılaşmaya başlasaydı ya da yaranın etrafında oluşan pıhtı, bulunduğu yerden ayrılsaydı veya pıhtılaşmada rol alan proteinler arasındaki haberleşmede aksaklıklar olsaydı… Bunlardan herhangi birinin olması durumunda kalp, akciğer veya beyin gibi hayati

organlara giden yollarda tıkanma, kan kaybından ölme gibi durumlarla karşılaşırdık. Kanın pıhtılaşması denince, sadece gözle görülür yaralardaki pıhtılaşma akla gelmemelidir. Gün içinde çok sık başımıza gelen, ancak çoğu zaman fark etmediğimiz kılcal damar parçalanmalarının tamir edilebilmesi için de pıhtılaşma sisteminin olması zorunludur. Bacağınızı masanın kenarına ya da sehpaya çarptığınızda çok sayıda kılcal damarınız parçalanır. Bu durum iç kanamalara yol açar ancak pıhtılaşma sistemi sayesinde kanama hemen durur ve arkasından tamir işlemi başlar. Pıhtılaşma sistemi olmasaydı ne olurdu? Hemofili olarak nitelendirilen hastalık ortaya çıkardı. Hemofili rahatsızlığı olan kişilerin en ufak bir darbeden bile korunmaları gerekir. Çünkü özellikle hastalığın ileri aşamalarında çok ufak bir kanama bile durdurulamaz, bu da hastanın kan kaybından ölümüne neden olur. Kanımızdaki pıhtılaşma özelliği mutlaka olmak zorundadır. Üstelik çok sıkı bir denetime tabi tutulması da gerekmektedir. Her detayı ayrı bir plan ve yaratılış ürünü olan bu sistem, Allah'ın sonsuz ilminin, aklının ve gücünün bir göstergesidir. İnsan eli kesildiğinde ya da bir kaza geçirdiğinde, yaralandığında Allah'ın bu nimetine muhtaçtır. Kendi başına kanını durdurması, yaralarını iyileştirmesi mümkün değildir.

İnsan vücudu birçok düşman ve tehlike odağı ile çepeçevre kuşatılmış durumdadır. Bu düşmanlar bakteriler, virüsler ve buna benzer mikroskobik canlılardır. Düşmanlar, solunan havadan, içilen suya, yenilen yemekten içinde bulunulan ortama kadar her yerde bulunur. Ancak Rabbimiz insanı bu tehlikelerden korumak için vücut içinde kusursuz sistemler var etmiştir. Örneğin deri hücrelerinde bulunan keratin maddesi, bakteri ve mantarlar için aşılması çok zor bir engel oluşturur. Deri üzerine gelen yabancı canlılar bu duvarı aşıp içeri giremezler. Dahası keratin içeren dış deri sürekli dökülür ve alttan gelen deri ile tazelenir. Böylece deri arasına sıkışan istenmeyen mikro canlılar, derinin bu içten dışa doğru yenilenme hareketi sayesinde, ölü deri ile birlikte vücuttan uzaklaştırılırlar. Düşmanın içeri girmesi, ancak deri üzerinde açılan bir yara ile mümkün olur. Virüslerin vücuda girmek için kullandıkları yollardan biri de havadır. Düşman, solunan bu hava sayesinde vücuda girmeyi dener. Ancak burun mukozasında bulunan özel bir salgı ve akciğerlerde bulunan hücre yutan savunma elemanları (fagositler), bu düşmanları karşılar ve çoğu kez tehlike büyümeden duruma el koyarlar. Yiyecekler yoluyla bedene girmeye kalkan mikropların çok büyük bölümü de mide asidi ve ince bağırsaktaki sindirim enzimleri tarafından saf dışı edilirler. Yukarıda saydıklarımızın her biri, virüs ve bakteri gibi tehlikeli maddelerin vücuda girmelerini engellemek için Rabbimiz'in var ettiği kusursuz savunma mekanizmalarıdır. Ancak söz konusu savunma bunlarla da kısıtlı değildir. İnsan vücudunda düşmanlara karşı savaşan üstün bir savunma sistemi de bulunmaktadır. İnsan ise kendi vücudunda böylesine mükemmel bir sistemin işlediğinden haberdar bile değildir. Oysa farkında olmadığı bu sistem onu mutlak bir ölümden korur. Açıktır ki, savunma sistemini yaratan, tüm insan bedenini yaratan, üstün bilgi ve güç sahibi bir Yaratıcıdır. İşte o Yaratıcı, insanı her türlü zorluk ve sıkıntıdan esirgeyen, ona acıyan sonsuz şefkat sahibi Allah'tır.

Nefes almak, yemek yemek, yürümek vs. insanlar için çok doğal olaylardır. Ama insanların bir kısmı bu hayati olayların nasıl meydana geldiğini düşünmezler. Örneğin içinde vitaminler, protein ya da çeşitli mineraller bulunan bir yiyecek yediğinizde, o yiyeceğin nasıl vücudunuza yararlı hale geleceğini düşünmezsiniz. Vitamin ya da proteinleri kimin ayrıştırıp, ilgili organa ulaştıracağını, kanınıza ne oranda karışacağını ne kadarının sizin için fazla ya da az olduğunu hiç aklınıza getirmezsiniz. Siz iyi bir besin alıyorum düşüncesindeyken vücudunuz, bu besini "iyi" hale çevirebilmek için hiç düşünemeyeceğiniz kadar detaylı işlemler yapar. Bedenimiz Rabbimiz'in ilhamıyla tüm bu zorlu işleri bizim yerimize yapar. Her besindeki yararlı ve zararlı maddeleri ayırır, kullanıma geçirir, gereksiz olanlarını da vücut dışına atar. Tüm bunlar Allah'ın insanlara olan sevgisinin çok önemli işaretlerindendir. Rabbimiz bizim üzerimize böyle önemli ve hayati sorumlulukları yüklemeyerek şefkat ve merhametini göstermiştir.

Ağrının oluşması da Allah'tan bir rahmettir. Çoğu insan bu nimetin bilincinde değildir ve şimdiye kadar bunu hiç düşünmemiştir belki ama ağrılar sayesinde insan, bedeninin içinde yolunda gitmeyen bir durum olduğunu anlayabilmekte, doktora gidip bu rahatsızlığını tedavi ettirebilmektedir. Eğer ağrı olmasaydı, insan ne midesinde bir rahatsızlık olduğunu anlayacak ne de böbreklerindeki bir taşın varlığını fark edecekti. Fark etmediği için de ancak hastalığı sürekli bir hal alıp, dışarıdan fark edilecek bir şekle dönüştüğünde içinde bulunduğu durumu anlayabilecekti. Ancak Allah her hastalığın belirtilerini, merhametinin bir tecellisi olarak insanlara hissettirmekte, o nedenle de birçok hastalığa çok önceden teşhis konulabilmektedir.

Koku alma duyusu da Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının eşsiz tecellilerindendir. İlk anda aklımıza gelen kokuları sıralayalım: güller, karanfiller, leylaklar, yaseminler, lavantalar, çimenler ve değişik bitkilerin bahar aylarında çevreye yaydıkları çarpıcı kokular; çiçek açmış portakal, mandalina ve limon ağaçlarının etrafı çepeçevre saran kokuları; çeşitli parfümlerin hoşa giden kokuları; çeşitli baharatların kokuları; sabah kalktığınızda mutfaktan gelen kızarmış ekmek, çay veya kahvenin cazip kokuları, mangalda pişen etin kokusu ya da sabunun tertemiz kokusu... Bu kokular sonsuz lütuf sahibi ve benzersiz var eden Rabbimiz'in bizlere sunduğu çok büyük nimetlerdir. Koku olarak tanımladığımız şey aslında nesnelerden buharlaşan kimyasal tanecikler, yani moleküllerdir. Söz gelimi, taze çekilmiş kahve kokusu olarak algıladığımız ve hissettiğimizde bize hoş gelen kokunun kaynağı kahveye ait uçucu koku molekülleridir. Buharlaşma ne kadar yoğun olursa, meydana gelen koku da o denli belirgin olur. Fırında pişmekte olan bir kekin bayat bir keke oranla daha çok kokmasının nedeni fırındaki kekten daha çok koku zerresinin ortama yayılmasıdır. Çünkü sıcağın etkisiyle koku molekülleri havada serbest hareket etmeye başlar ve geniş bir alana yayılabilirler. Bu noktada insan yaşamı için düzenlenmiş bazı hassas dengelerin olduğuna dikkat çekmek gerekir. Şu anda bulunduğunuz ortamda taş, demir, cam gibi kokmayan maddeler vardır. Çünkü bu saydıklarımız oda sıcaklığında buharlaşmazlar. Bir anlığına odanızdaki herşeyin koktuğunu var sayalım. Böyle bir durumun ne kadar rahatsızlık vereceğini hiç

düşündünüz mü? İlginç olan diğer bir gerçek de, suyun düşük ısılarda buharlaşma özelliğinin olmasına rağmen kokusunun olmamasıdır. Sudaki bu özel yaratılış da çok önemlidir. Böylece kuru bir gül ile yeni sulanmış, üzerinde su damlaları bulunan bir gülün kokusu arasında farklılık olmaz. Diğer bir ifadeyle, gülün doğal kokusu bozulmamış olur. Ayrıca havada bulunan su buharı yani nem mevcut kokunun etkisini güçlendirir. Örneğin yağmur sonrası buharlaşan su molekülleri çiçeklerin kokulu taneciklerini de havaya kaldırır ve çiçeklerin hoşa giden kokularının etrafı sarmasına yardımcı olur.

Kokulardaki çeşitlilik de Allah'ın çok büyük bir lütfudur. Halen doğada ne kadar farklı çeşitte koku olduğu bilinmemektedir. Milyonlarca değişik molekülün varlığı dikkate alınırsa, doğada çok çeşitli koku olduğu söylenebilir. Bunları belirli kategorilerde toplamak için çalışmalar yapılmış, fakat kokuların olağanüstü çeşitliliği nedeniyle doyurucu bir gruplandırma elde edilememiştir. Rabbimiz dünya üzerindeki nimetleri insanların ihtiyaçlarını giderecek ve onlara fayda verecek şekilde var ettiği gibi, aynı zamanda onların ruhlarına hitap edecek ve onlara zevk verecek şekilde de yaratmaktadır. Yiyeceklerdeki, bitkilerdeki muazzam kokular da Allah'ın şefkatinin çok güzel delilleridir. Çünkü güzel koku bir ihtiyaç değil, insanın hoşuna giden, ruhuna zevk veren bir güzelliktir. Allah iyiliği bol olan, sonsuz cömertlik sahibi olan ve kullarına güzellikler sunandır.

Kokuya karakteristik niteliğini veren, moleküller arasındaki mikroskobik değişikliklerdir. Örnek olarak, pişmiş taze bir yumurta ile çürük bir yumurtayı birbirinden ayıran özellik, çevreye yaydıkları taneciklerin yapılarındaki farklılıktır. Çeşitli moleküllerin kimyasal yapıları arasındaki farklılıklar ise oldukça hassas ayrımlara dayanır. Öyle ki tek bir karbon atomu değişikliği bile güzel bir kokuyu itici hale dönüştürebilir. Evrenin her noktasındaki yaratılış, koku moleküllerinin yapılarında da ilk bakışta fark edilir. Kakaonun, lavanta çiçeğinin veya çileğin kendilerine has kokuları, koku moleküllerini meydana getiren atomlar ve aralarındaki bağların özel olarak düzenlenmesinin sonucudur. Her molekül belirli bir amaç doğrultusunda, tam olması gerektiği gibi planlanmıştır. Şüphesiz bu muhteşem yaratılış, ayette bildirildiği gibi, **"Herşeyi yaratmış, ona bir düzen vermiş, belli bir ölçüyle takdir etmiş"** (Furkan Suresi, 2) olan Allah'a aittir. Ve tüm bu detaylar zaruri bir ihtiyaç için değil, insanın nimetlerden daha fazla zevk alabilmesi için var edilmiştir. Sonsuz lütuf sahibi olan Rabbimiz'den kullarına bir lütfudur.

Zevklerimiz ile kokular arasında çok önemli bir denge ve uyum vardır. Bize yararlı olan maddelerin kokuları hoşumuza gider, bize zararlı olanlar ise kokularıyla bizi iterler. Vücudumuza faydalı olan gıdalardan gelen kokular bizde hoşnutluk duygusu uyandırırlar ve o maddelere karşı ilgi duymamıza yol açarlar. Acıktığımızda pişen yemeğin kokusu bizi yemek yemeye teşvik eder; böylece hem yemekten zevk alırız hem de bedenimizin ihtiyaçlarını karşılamış oluruz. Öte yandan, vücudumuz aldığımız maddeleri sindirmekle meşgulken ve yeni bir besine gereksinim duymazken, yemek

kokusu bize pek de cazip gelmeyecektir. Kötü koku olarak nitelendirdiğimiz kokuların kaynakları ise, genellikle bizim için zararlı maddelerdir. Zehirli kimyasal maddeleri fena kokularından rahatlıkla tanıyabiliriz. Bakterilerin etkinliği sonucunda meydana gelen kötü kokular da bizi uyararak o maddelerden uzak durmamızı sağlarlar. Çürümüş bir meyvenin veya bozulmuş bir yemeğin etrafa yaydığı ağır kokular insanları tehlikeye karşı uyarırlar.

Kokulardaki söz konusu düzenlemenin insan sağlığı açısından hayati bir önemi olduğu tartışılmazdır. Genel olarak, tehlikeli veya zararlı maddeler kötü kokarlar ve böylece hemen ayırt edilirler. Örneğin maydanoz, zehirli olan baldıran bitkisine görünüş olarak çok benzer. Fakat kokuları birbirlerinden tamamen farklıdır. Maydanozun kendine has bir kokusu, baldıranın ise son derece rahatsız edici, kötü bir kokusu vardır. Bu sistem olmasaydı, baldıranı maydanoz zannederek yanılabilirdik veya zehirli bir kimyasal maddeyi meyve suyu sanarak içebilirdik. Yaşadığımız sürece zehirlenme tehlikesiyle iç içe yaşardık. Buna önlem olarak da, herhalde elimizde neyin faydalı neyin zararlı olduğunu açıklayan listeler ve kitaplarla dolaşmak zorunda kalırdık. İnsanın hayatı boyunca etkileyici kokuları algılayabilmesi Allah'ın dilemesiyle gerçekleşmektedir. Eğer düşünülecek olursa tüm bunlar vicdan sahibi insanların Allah'ın sınırsız kudretini, ilmini ve merhametini düşünmelerine ve Rabbimiz'in bunca sevgisine ve iyiliğine layık olabilmek için harekete geçmelerine birer vesiledir.

Kainatın her noktasında görülen hassas dengeler, koku alma sisteminde de kendilerini belli ederler. Her canlının koku alma kapasitesi, ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak düzenlenmiştir. İnsanı ele alalım. Eğer koku alma duyarlılığımız daha az olsaydı, bizim için tehlike oluşturan durumları fark edemeyebilirdik. Koku alma duyumuz bir köpekteki kadar güçlü olsaydı, her an dikkatimizi dağıtan ve oldukça rahatsızlık veren durumlar ortaya çıkardı. Söz konusu dengeler koku moleküllerinin yapılarında da görülebilir. Örneğin, normal şartlarda bize güzel gelen bir koku yüksek konsantrasyonda olduğunda hoşumuza gitmez. Bitkilerin kokuları bahçede oldukça etkileyicidir, ancak aynı bitkilerden yapılan ağır bir esans rahatsız edicidir. Bu da onların kokularının insan için ideal oranda yaratıldıklarının bir göstergesidir. Koku ile ilgili her detayın insan yaşamı için özel olarak yaratıldığı ve Allah'tan bir nimet olduğu açıktır. Gereksinim duyduğumuz yiyecekleri ve bitkileri sahip oldukları çekici kokularla birlikte yaratan Rahman ve Rahim olan Allah'tır. Sınırsız ihsan ve lütuf sahibi olan Rabbimiz, vücudumuzun her sisteminde olduğu gibi koku almayı da bizim zevkimize uygun olarak yaratmıştır. Sonsuz merhameti ve şefkatiyle, bize faydalı olan şeylerin kokularını sevdirmiş, zararlı olanlarınkini çirkin göstermiştir. Bize düşen, kokladığımız güzel kokuları Allah'ın yarattığını ve bunları bizlere lütfettiğini düşünüp şükretmektir. Bu güzel davranışı gösterenler, Allah dilerse, söz konusu nimetlerin asıllarına sürekli olarak cennette kavuşacaklardır. Allah'ın nimetlerini yalanlayıp nankörlük edenler ise, cehennemde sonsuza kadar bu nimetlerden mahrum olarak yaşayacaklardır.

Tat alma duyusu da Rabbimiz'in dünya hayatında var ettiği eşsiz nimetlerdendir. Çeşit çeşit yemeklerin, tatlıların, etlerin, balıkların, sebzelerin, çorbaların, salataların, pastaların, böreklerin, meyvelerin, içeceklerin, reçellerin, dondurmaların, şekerlemelerin ve diğer besinlerin şahane tatlarının yanısıra Allah, bunların her birinin farkına varmamızı ve onlardan zevk alabilmemizi sağlayan sistemleri de vücudumuzda yaratmış, sonsuz merhametinin bir tecellisi olarak bu nimetleri insanların hizmetine sunmuştur. Bu sistemlerden ikisi, bizim için son derece önemli olan "koku ve tat alma"dır. İnsan koku ve tat dünyalarının zenginliklerini ancak onların aracılığıyla keşfedebilir. Düşünün ki, bu sistemler olmasaydı, tat, koku, lezzet gibi kavramlar sizin için bir anlam ifade etmeyecekti. Yediklerinizin ve içtiklerinizin güzel kokularını ve tatlarını alamadığınızı varsayın; ne kadar önemli olduklarını hemen kavrarsınız. Örneğin, çileği çilek yapan onun kokusu ve tadıdır; bunları hissedemezseniz, çileğin ne demek olduğunu da bilemezsiniz. Dünyaya geldiğinizden bu yana koku ve tat alma duyularınızı kullanıyor, on binlerce kokuyu ve tadı hiçbir güçlük çekmeden algılayabiliyorsunuz. Çünkü bunu mümkün kılan harikulade sistemlere sahipsiniz.

Koku ve tat alma duyularınız bir ömür boyu durup dinlenmeksizin, tek bir hata yapmaksızın sizin adınıza faaliyet gösterirler. Üstelik bunları elde etmek için hiçbir eğitim almadınız, özel bir çaba harcamadınız.

Elbette bahsedilenler, üzerinde derin düşünülmesi gereken gerçeklerdir. Şüphesiz, sahip olduğumuz herşey gibi, bu harika nimetleri de alemlerin Rabbi Yüce Allah yaratmıştır. Koku ve tat alma sistemleri incelenirse, bu kusursuz sistemlerin hayranlık uyandıran yaratılış delilleriyle dopdolu olduğu açıkça görülür. Allah'ın yaratışındaki kusursuzluk Kuran'da şöyle bildirilir:

O Allah ki, yaratandır, (en güzel bir biçimde) kusursuzca var edendir, 'şekil ve suret' verendir. En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olanların tümü O'nu tesbih etmektedir. O, Aziz, Hakimdir. (Haşr Suresi, 24)

İnsan bedeninin hayati fonksiyonlarının devam edebilmesi için besine ve suya ihtiyacı vardır. Böylece trilyonlarca hücremizdeki işlemler için gerekli enerjiyi temin ederiz. Yemek yerken, aslında sağlığımızı doğrudan doğruya etkileyecek kararları da alırız. Neyi yememiz neyi yemememiz gerektiğini biliriz. Hangi gıdaların besleyici ve yenilebilir olduğunu, hangilerinin besin değeri taşımadığını, hangilerinin zararlı olabileceğini anlarız. Kötü tatlarını hemen algıladığımız bozulmuş gıdaları çöpe atarız. Ekşilik oranına bakarak, olgun bir meyveyi ham olanından ayırt ederiz. Asitli bileşikleri ekşi tatlarından tanırız. Vücudumuzun içindeki koşulları sabit tutmak için gerekli olan mineral tuzları ve sıvıları, hücrelerimizdeki protein sentezinde kullanılan amino asitleri, enerji ihtiyacımızı karşılayacak karbonhidrat ve yağları elde edebileceğimiz gıdaları kolaylıkla seçebiliriz. Dahası, neyi ne zaman yememiz, ne zaman yemememiz gerektiğini de biliriz. Kendimizi halsiz hissettiğimiz dönemlerde vitamin, mineral ve şeker oranı

yüksek gıdaları tercih ederiz. Tansiyonumuz düştüğünde tuzlu besinler alır, yükseldiğinde ise tuzlu yiyecek ve içeceklerden uzak dururuz. Bunların tümünü yapabilmemize olanak sağlayan harika bir sisteme, tat alma duyusuna sahibiz. Tat alma sistemimiz, proteinleri, iyonları, kompleks molekülleri ve pek çok kimyasal bileşiği analiz eder; bir ömür boyu durup dinlenmeksizin bizim adımıza çalışır. Üstelik günlük gıda gereksinimlerimizi karşılarken, yemeklerin, içeceklerin, meyvelerin, pastaların, şekerlemelerin eşsiz tatlarından büyük bir zevk alırız. Bugüne kadar tattığınız hepsi birbirinden leziz yiyecekleri ve içecekleri gözünüzün önüne getirmeye çalışın: Susuzluğunuzu gidermek için içtiğiniz limonata veya meyve suları, yaz sıcağında yediğiniz kavun ya da karpuz, mangalda pişirilen pirzola, meyveli veya çikolatalı dondurma, börek, sütlaç, mantı, aşure, çilekli pasta, pilav, bal… Bu güzellikleri, sonsuz ihsan sahibi olan Rabbimiz'in hizmetimize verdiği tat alma mekanizması sayesinde algılarız. Allah'ın insanlar için güzel ve temiz besinler yarattığı Kuran'da şöyle bildirilir:

Allah, yeryüzünü sizin için bir karar, gökyüzünü bir bina kıldı; sizi suretlendirdi, suretinizi de en güzel (bir biçim ve incelikte) kıldı ve size güzel-temiz şeylerden rızık verdi. İşte sizin Rabbiniz Allah budur. Alemlerin Rabbi Allah ne Yücedir. (Mümin Suresi, 64)

DÜNYA HAYATINDAALLAH’IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININTECELLİLERİ

Canlılar dünyasında Allah'ın Bedi (örneksiz olarak yaratan) sıfatının çok güzel delilleri bulunmaktadır. Bakara Suresi'nde Rabbimiz **"Gökleri ve yeri (bir örnek edinmeksizin) yaratandır. O, bir işin olmasına karar verirse, ona yalnızca "OL" der, o da hemen oluverir**." (Bakara Suresi, 117) şeklinde buyurmaktadır. Allah'ın ilmi sınırsızdır. İnsanın çevresinde görebildiği ve göremediği herşeyi Allah örneksiz olarak yaratmıştır.

Evrenin, galaksilerin, gezegenlerin, canlıların, hatta tek bir hücrenin isimlerinin bile olmadığı bir zamanda, Allah atomlardan, moleküllerden, hücrelerden, canlılardan, gezegenlerden, yıldızlardan, galaksilerden oluşan kusursuz bir sistem yaratmıştır. İnsanların binlerce sene sonra keşfedebildikleri mikro dünyadan, ancak bilimin ilerlemesiyle fark edilen gök cisimlerine kadar herşey Allah'ın yarattığı sistemlerdir ve O'nun belirlediği kanunlara tabidirler. Ayetlerde şöyle bildirilmektedir.

... Dini yalnız Kendisi'ne has kılarak O'na dua edin. "Başlangıçta sizi yarattığı" gibi döneceksiniz." (Araf Suresi, 29)

Gökleri ve yeri bir örnek edinmeksizin yaratandır. O'nun nasıl bir çocuğu olabilir? O'nun bir eşi (zevcesi) yoktur. O, herşeyi yaratmıştır. O, herşeyi bilendir. (En'am Suresi, 101)

Rabbimiz herşeyi hayranlık uyandırıcı bir düzen içinde var etmiştir. Evrendeki her cisim, yeryüzünde yaşayan milyarlarca canlı büyük bir ahenk içinde varlıklarını sürdürürler. Doğadaki düzen bozulmaz ve milyonlarca yıldır son derece istikrarlı bir şekilde devam eder. Yalnızca dünya üzerindeki yaşamı incelediğimizde bile hayranlık uyandırıcı pek çok detayla karşılaşırız. Etrafımız, farkında olduğumuz veya olmadığımız, sayısız yaratılış delili ile doludur. Eğer evrendeki düzen ve dolayısıyla dünya üzerindeki canlılık varlığını sürdürebiliyorsa, bu, üstün akıl sahibi olan Yaratıcı'nın 'herşeyi birbirine uygun olarak yaratması' ile mümkün olmaktadır.

"Görmüyor musunuz; Allah, yedi göğü birbirleriyle bir uyum (mutabakat) içinde yaratmıştır? Ve Ay'ı bunlar içinde bir nur kılmış, Güneş'i de (aydınlatıcı ve yakıcı) bir kandil yapmıştır. Allah, sizi yerden bir bitki (gibi) bitirdi. Allah, yeri sizin için bir yaygı kıldı. Öyle ki, onun içinde geniş yollarında gezip-dolaşırsınız, diye." (Nuh Suresi, 15-20)

Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatları üzerinde düşünmek, insanın bu yaratılış delillerini görebilmesine, Allah'ın sonsuz ilmi ile yarattığı ve emrine verdiği nimetleri takdir edebilmesine de yardımcı olur. İlerleyen sayfalarda insanların dünya hayatında her an karşı karşıya oldukları, ancak dikkatle düşünmedikleri takdirde günlük sıradan olaylar olarak değerlendirebilecekleri Allah'ın rahmetinin delillerinden örnekler vereceğiz. Bu delillerin her biri Allah'ın kullarına olan sonsuz sevgisini ve merhametini yansıtırlar.

Yağmur yeryüzüne şaşmaz bir ölçü içinde inmektedir. Yağmurun sahip olduğu ölçülerden birincisi düşüş hızıyla ilgilidir. Yağmur damlasıyla aynı ağırlık ve büyüklükteki bir cisim 1200 metreden bırakıldığında giderek hızlanacak ve yere yaklaşık 558 km/saatlik bir hızla düşecektir. Oysa yağmur damlalarının ortalama sürati sadece 8-10 km/saattir. Bunun sebebi ise, yağmur damlasının atmosferin sürtünme etkisini artıran ve yere daha yavaş düşmesini sağlayan bir biçime sahip olmasıdır. Eğer yağmur damlası farklı bir şekilde olsaydı veya atmosferin sürtünme özelliği bulunmasaydı, her yağmur yağışında yeryüzü çok büyük bir felaketle karşı karşıya kalırdı.

İnsan bedeninin yaklaşık % 70'i sudan oluşur. Hücrelerinizin içinde başka herşeyden daha çok su vardır. Bedeninizin her tarafında dolaşan kanın yine çok büyük bölümü sudur. Sırf siz ve diğer insanlar değil, tüm canlıların bedenlerinin büyük bölümü sudan oluşur. Susuz bir hayatın var olabilmesi mümkün gözükmemektedir. Eğer evrenin kanunları sadece maddenin katı ve gaz haline izin vermiş olsa, hayat hiçbir zaman var olamayacaktır. Çünkü katı maddelerde atomlar birbirleri ile çok içiçe ve durgundurlar ve canlı organizmaların gerçekleştirmek zorunda oldukları dinamik moleküler işlemlere kesinlikle izin vermezler. Gazlarda ise atomlar hiçbir istikrar göstermeden serbestçe uçuşurlar ve böyle bir yapı içinde canlı organizmaların karmaşık mekanizmalarının işlemesi mümkün değildir. Kısacası, hayat için gerekli işlemlerin gerçekleştirilmesi için, sıvı bir ortamın varlığı zorunludur. Sıvıların en ideali -daha doğrusu tek ideal olanı- ise sudur. Evrenin şartlarını da, bunlara uygun olarak insanın bedenini de yaratan Allah'tır. Bunların hepsi Allah'ın Kuran'da bildirdiği ifade ile **"Herşeyi 'sapasağlam ve yerli yerinde yapan' Allah'ın sanatı"** (Neml Suresi, 88) ve kullarına olan lütfudur.

Suyun akışkanlık değeri, sadece hücre içindeki hareketler bakımından değil, aynı zamanda dolaşım sistemi açısından da çok önemlidir. Bir milimetrenin çeyrekte birinden daha büyük bir vücuda sahip olan tüm canlılar, merkezi bir dolaşım sistemine sahiptirler. Çünkü bu büyüklükten sonra, besinlerin ve oksijenin doğrudan hücre içindeki sıvıya bırakılıp alınarak taşınması mümkün değildir. Vücudun içinde çok sayıda hücre vardır ve dışarıdan alınan havanın ve enerjinin, hücrelere birtakım "kanallar" yoluyla pompalanması, artıkların da başka birtakım "kanallar" tarafından toplanması gereklidir. Bu kanallar, damarlardır. Kalp ise bu damarlardaki akışı sağlayan pompadır. Damarların içinde akan madde ise, "kan" olarak bildiğimiz sıvıdır ki, aslında temel

olarak sudan oluşur. (Kanın içindeki hücre, protein ve hormonlar çıkarıldığında geriye kalan ve "plazma" adı verilen sıvının % 95'i sudur.) İşte bu nedenle, suyun akışkanlığı, dolaşım sisteminin verimli çalışabilmesi açısından çok önemlidir. Örneğin eğer suyun akışkanlığı katranınkine benzer bir değerde olsa, elbette hiçbir kalp bunu pompalayamayacaktır.

Katranınkinden 100 milyon kat yüksek bir akışkanlık değerine sahip olan zeytinyağına benzer bir su bile, kalp tarafından pompalansa dahi, vücudun her tarafını kaplayan milyarlarca kılcal damarın içine giremeyecek ya da çok büyük bir akış zorluğu ile karşılaşacaktır. Su, başka hiçbir sıvıyla kıyaslanamayacak kadar yaşama uygundur. Bir başka deyişle, suyun tüm fiziksel ve kimyasal özellikleri, bu sıvının insan yaşamı için özel olarak yaratıldığını göstermektedir. İnsan yaşamı için özel olarak yaratılmış olan Dünya, yine insan yaşamına temel oluşturması için özel olarak yaratılan bu suyla canlandırılmıştır. Allah, suyla bize hayat vermiş, yediğimiz her türlü besini suyla topraktan bitirmiştir. Allah Kuran'ın pek çok ayetinde suyun çok önemli bir nimet olduğunu bildirir. Bu ayetlerden bazılarında Rabbimiz şöyle buyurur:

Sizin için gökten su indiren O'dur; içecek ondan, ağaç ondandır (ki) hayvanlarınızı onda otlatmaktasınız. Onunla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve meyvelerin her türlüsünden bitirir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir topluluk için ayetler vardır. (Nahl Suresi, 10-11)

İnsanın bedenindeki tüm sistemleri, her hücresine varıncaya dek suyla hayat bulacak şekilde yaratan Allah, dış alemde de bunun için su kaynaklarını, nehirleri yaratmakta, bulutları sürükleyip yağmur yağdırmakta ve böylece insanlara bu rahmetini bolca vermektedir. Allah herşeyi birbiriyle o kadar bağlantılı ve uyumlu yaratmıştır ki, vicdan sahibi her insan bunlardan birini yaratanın diğer herşeyi de yaratmış olduğunu, yani Allah'ın bir ve tek İlah olduğunu açıkça görebilir. Ve bunun devamında da Allah'ın tüm bunları kullarına nimet olması için sevgiyle, rahmetle yarattığını ve O'nun çok lütufkar olduğunu anlayabilir.

Çoğu insan, şimdiye kadar ne kadar renkli bir dünyada yaşadığını, nasıl olup da çevresinde böyle bir renk çeşitliliğinin olduğunu hiç düşünmemiş olabilir. Renklerin olmadığı bir dünyanın nasıl olabileceği de hiç aklına gelmemiş olabilir. Çünkü -gözleri gören- herkes dünyaya gözlerini açtığı andan itibaren renkli bir dünyayla karşılaşır. Oysa kapkaranlık, renksiz bir yeryüzü modeli imkansız değildir, aksine asıl şaşırtıcı olan şu anda ışıl ışıl ve rengarenk bir dünyada yaşıyor olmamızdır. Renksiz bir dünya denildiğinde akla siyahın, beyazın ve grinin tonlarının olduğu bir yer gelebilir. Oysa siyah, beyaz ve gri de birer renktirler. Bu yüzden insanın renksizliği hayal etmesi çok zordur. Renksizliği tarif ederken de mutlaka bir renk kullanmak zorunluluğu hissedilir. "Herşey renksiz, kapkaraydı; yüzünde renk kalmamıştı, bembeyaz olmuştu" gibi cümlelerle renksizlik ifade edilmeye çalışılır. Oysa bunlar renksizliğin değil siyah-beyaz bir dünyanın tarifidir. Bir saniye için etrafınızdaki herşeyin renklerinin bir anda yok

olduğunu düşünün. Böyle bir durumda herşey birbirine karışacak, cisimleri birbirinden ayırmak imkansızlaşacaktır. Örneğin kahverengi ahşap bir masanın üzerinde duran bir portakalı, çilekleri ya da rengarenk çiçekleri görmek imkansızlaşacaktır; çünkü ne portakal turuncu olacaktır, ne masa kahverengi, ne de çilekler kırmızı... Tarifi bile son derece zor olan bu renksiz dünyada kısa bir süre bile olsa yaşamak insana büyük bir sıkıntı verecektir. İşte tüm bu örnekler dahi renklerin Rabbimiz'in çok büyük bir nimeti, insanlara huzur ve neşe veren eşsiz lütfu olduğunu anlamak için yeterlidir. Rabbimiz tüm kainati eşsiz güzelliklerle süslemiştir. Çünkü Allah'ın 'Sani' sıfatı, yarattığı herşeye son derece estetik bir görünüm, kusursuzluk, ince ve benzersiz bir sanat, uyum ve güzellik olarak yansır. Örneğin insan bedenini inceleyecek olursak kusursuz ve eksiksiz bir şekilde yaratıldığını görürüz.

Allah birbirinden çok farklı canlılarda da yine 'Sani' sıfatını yansıtacak detaylar yaratmıştır. Hiçbirinin dış görünümü bir diğerine benzemez. Tropikal bir kuşun kanatlarında ya da bir çiçeğin yapraklarında fosforlu renkler kullanılırken; bir kelebeğin kanatlarında çok farklı tonlar yaratılmıştır. Aynı şekilde bir sürüngen ile bir kuşun veya bir deniz canlısının görünümü de şekil olarak birbirinden apayrıdır, benzerlik taşımaz. Bitkiler aleminde de, Allah'ın sonsuz sanatını gözlemek mümkündür. Öyle ki, **"Yerde sizin için üretip-türettiği çeşitli renklerdekileri de (faydanıza verdi)..."** (Nahl Suresi, 13) ayetinde bildirildiği gibi Allah birbirinden farklı milyonlarca çeşit bitki ve çiçek yaratmıştır. Hepsinin kokusu, biçimi, rengi, simetrisi farklı farklıdır. Tek bir çiçeğin, örneğin bir orkidenin bile yüzlerce farklı görünümde, farklı renkte çeşidi vardır. Aynı şekilde tek bir çiçeğin, örneğin bir gülün birbirinden farklı pek çok rengi ve bu renklerin de kendi içlerinde farklı tonları vardır.

Kuşkusuz bu renkler, tonlar, desenler apaçık bir sanatın göstergesidirler. İnsan, dünya üzerinde gözünü çevirdiği her yerde bu sanatın örnekleriyle karşılaşacaktır. Tüm bunlar çok üstün bir Sanatçının sonsuz sanatının örneklerindendir. Bu Sanatçı sonsuz iyilik ve güzelliğin sahibi olan Allah'tır. Rabbimiz tüm bunları, insanlara nimet olarak ve özellikle onların en beğenecekleri, zevk alacakları şekilde yaratmıştır.

Canlılar aleminde renkleri en ince ayrıntısına kadar algılayabilen en fonksiyonel göz, insan gözüdür. Öyle ki insan gözü milyonlarca renge karşı duyarlıdır. Mükemmel bir şekilde çalışan insandaki göz mekanizması renkli bir dünyayı görebilmek için özel olarak yaratılmıştır. Dolayısıyla dünya üzerinde, evrendeki böyle bir düzenin varlığını anlayabilecek tek varlık, akıl sahibi olan insandır. Bütün bu bilgilerin ışığı altında ortaya şu sonuç çıkmaktadır: Yeryüzündeki ve gökyüzündeki her ayrıntı, her desen, her renk insanın bu düzeni anlayıp kavraması ve bunun üzerinde düşünmesi için yaratılmıştır. Doğadaki tüm renkler insan ruhuna zevk verecek şekilde düzenlenmiştir. Hem canlılarda hem de cansız dünyada kusursuz bir simetri ve renk uyumu hakimdir. Düşünen insan nasıl ki bir tablonun ressamı olduğunu ilk baktığı anda anlıyorsa, çevresindeki rengarenk, ışıl ışıl, simetrik ve son derece estetik ortamın da bir Yaratıcısı olduğunu aynı şekilde anlayacaktır. Bu renkleri var eden, yaratmada hiçbir ortağı

olmayan, herşeyi birbiriyle uyum içinde yaratan, bizi milyonlarca renkle bezenmiş sayısız güzelliğin ve nimetin bulunduğu bu dünyaya yerleştiren Allah'tır. Allah'ın yaratmasında herşey birbiriyle tam bir uyum içindedir.

Dünya üzerinde her milimetrekarede, insanın gördüğü veya göremediği bir yaşam hüküm sürmektedir. Tek hücreli organizmalardan bitkilere, böceklerden deniz hayvanlarına, kuşlardan sürüngenlere kadar tüm canlılar dünya üzerine yayılmışlardır. Toprağı biraz incelediğinizde, içinde birbirinden tamamen farklı özelliklere sahip çeşit çeşit canlılar olduğunu görürsünüz. Aynı şey soluduğunuz hava için de geçerlidir. Hatta derinizin üzerinde belki de ismini hiç duymadığınız canlılar yaşam sürmektedirler. Tüm canlıların bağırsaklarında sindirim yapmalarını sağlayan milyonlarca bakteri veya tek hücreli canlı yaşamaktadır. Aynı şekilde dünyadaki hayvan nüfusu, insan nüfusunun kat kat üzerindedir. Bir de bunlara bitki dünyasını eklersek; anlarız ki dünya üzerinde hayat olmayan boş bir alan yok gibidir. Milyonlarca kilometrekarelik geniş bir alanı kaplayan bu canlıların her birinin kendilerine ait vücut sistemleri, yaşantıları ve sayısız özellikleri vardır. En önemlisi de bu canlıların hepsinin bir amaca yönelik olarak yaratılmış olmalarıdır. Her birinin tek tek yeryüzündeki dengeye çok önemli katkıları vardır. Bu canlıların katkısıyla kurulan dengenin hedefi ise yine insandır. Rabbimiz insanın rahat ve konforlu yaşaması için sayısız canlıyı kendilerine has görevlerle ve gerekli sayıda yaratmıştır. Bizler her nereye baksak, neyi araştırsak Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatının tecellileriyle karşılaşırız. Rabbimiz dünyayı çok çeşitli, rengarenk ve olağanüstü özelliklerle bezenmiş varlıklarla doldurarak insanların hem estetik anlayışlarına ve zevklerine hitap etmiş hem de onlara sayısız faydalar sağlayarak Rahman ve Rahim sıfatlarını göstermiştir.

Evrendeki uyumu sağlayan en dikkat çekici konulardan biri de kuşkusuz ki simetridir. Canlılar simetrik bir yapıya sahiptirler. Doğada gördüğümüz herhangi bir şey; örneğin bir tohum, bir meyve ya da herhangi bir yaprak incelenecek olursa yapılarındaki simetrinin varlığı hemen görülecektir. Yapraklı bir bitkiyi ele alalım. Yapraklar gövdenin etrafına bir spiral gibi dolanırlar. Bu da belirgin bir simetri oluşturur. Aynı şekilde bir tohumun çekirdeklerinin yerleştirilişinde de, yaprağın damarlarının dizilişinde de belirgin bir düzenlilik hakimdir. Doğadaki simetriye başka bir örnek olarak kelebek kanatlarını verebiliriz. Kelebeklerin her iki kanadında da aynı renk tonu ve aynı desen vardır. Bir kanatta bulunan desen diğer kanatta da aynı yerde olacak şekilde mevcuttur. Çevremizde bulunan birkaç örnekle özetlediğimiz simetrinin daha pek çok çeşidini görebiliriz. Ancak önemli olan şudur: Verilen örneklerden elde edilen ortak bir sonuç vardır. Canlılardaki benzersiz düzenlilik ve muhteşem sanat tamamiyle insan ruhuna hitap etmektedir. Tüm bu sisler insanın beğenisine sunulmuştur. Doğada var olan diğer hiçbir canlı nimet olarak yaratılan bu sanat ve güzelliklerden zevk alacak bir ruha sahip değildir. Simetriye ters düşen görüntüler insanların gözlerini yorar ve onlara zevk vermez. Karışıklık ve uyumsuzluk insanın ruhuna hitap etmez. Nitekim Allah doğayı kusursuz bir uyum ve simetri içinde

yaratmıştır. Bitkilerden, hayvanlara, kimi zaman dağlara taşlara kadar canlı cansız her ayrıntıda, hatta en gözden uzakta yaşayan canlılarda, okyanusların yüzlerce metre derinliklerinde bile bu sanatını tecelli ettirmiştir. Kuşkusuz, bu Allah'ın sonsuz ilminden dolayı, yarattığı kullarına değer vermesinden, onlara olan şefkatinden ve sevgisinden kaynaklanmaktadır.

Doğada var olan her canlının sahip olduğu renklerin, desenlerin, beneklerin hatta çizgilerin bile bir anlamı vardır. Kimi zaman kendi aralarında bir iletişim aracı, kimi zamansa düşmanlara karşı bir uyarı olarak kullanılan renkler, canlılar için hayati önem taşımaktadır. Öyle ki o canlının sahip olduğu rengin tonunun açık ya da koyu olması veya çizgilerinin yönü dahi özel olarak belirlenmiştir. Dikkatli bakan bir göz yalnızca canlıların değil, doğadaki herşeyin tam olması gerektiği gibi, yerli yerinde olduğunu hemen görecektir. Üstelik herşeyin insanın hizmetine verilmiş olduğunu, gökyüzünün masmavi ferahlatıcı renginin, çiçeklerin rengarenk görünümlerinin, yemyeşil ağaçların, otlakların, geceleyin zifiri karanlık içinde Dünya'yı aydınlatan Ay'ın, yıldızların ve daha saymakla bitirilemeyecek kadar çok güzelliğin Allah'ın rahmetinin eserlerinden olduğunu anlayacaktır. Allah tüm evreni, onun içindeki tüm canlıları eksiksiz olarak yaratarak yalnız insana değil tüm canlılara rahmet etmiştir. Bir ayetinde Allah **"rahmetim ise herşeyi kuşatmıştır"** (Araf Suresi, 156) buyurarak bu gerçeği insanlara bildirmiştir. Herşeyi kontrolü altında tutan üstün güç sahibi Allah'ın şanı çok Yücedir. Allah'ın kullarına olan sonsuz merhametini ve lütfunu gören insana düşen en önemli görev, kendisi Allah'tan razı olduğu gibi onun da Allah'ı razı etmek için çaba sarf etmesi ve O'nun nimetlerine layık olmaya çalışmasıdır.

HAYVANLARIN YARATILIŞINDA ALLAH'IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININ TECELLİLERİ

Önceki bölümlerde Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatlarının evrenin ve insanın yaratılışındaki delillerinden bazılarını gördük. İnsanın dışındaki canlılarda da Rabbimiz'in sonsuz şefkat ve merhametinin, sınırsız lütfunun açık delillerini görürüz. Etiyle, sütüyle, derisiyle, binek, yük taşıma, savaş aracı, avcılık, bal üretme gibi binbir türlü fonksiyonu ile hayvanların insanın hizmetine sunulması da, Rahman ve Rahim olan Allah'ın merhametinin bir delilidir.

Hayvan yavrularının yüzlerindeki yumuşak ifade, tavırlarındaki teslimiyet ve itaat ise Allah'ın şefkat ve sevgisinin tecellileridir. En vahşi olarak nitelendireceğimiz hayvanların, kurdun, çakalın, kaplanın, timsahın yavrularının dahi insanda acıma ve şefkat hissi uyandırmaları Allah'ın Rahman sıfatının açık delillerindendir. Hayvanların yavrularına olan düşkünlükleri de aynı şekilde Allah'ın Rahman sıfatının tecellisidir.

Dünyaya yeni gelmiş her canlı güçsüz ve çaresizdir. Çevresindeki tehlikelerden tümüyle habersizdir. Beslenebilmek, büyüyüp güçlenebilmek ve hayatta kalabilmek için kendisini gözetip-koruyacak birine muhtaçtır. Tek başına yaşama ihtimali neredeyse

yoktur. Ancak doğduğu andan itibaren yanında hep ebeveynleri olacaktır. Annesi veya babası onu tehlikelerden koruyacak, besleyecek ve gerekirse kendi hayatlarını onun için feda edeceklerdir.

Zayıf ve güçsüz yavrular ancak yetişkin ve güçlü olanlar tarafından bakılıp korunurlarsa hayatta kalabilirler. Ebeveynleri, hiçbir bıkkınlık göstermeden, onları hiç ihmal etmeden bu güçsüz yavruların bütün sorumluluğunu üzerlerine alırlar. Hatta birçoğu bunu, onlar daha yumurta halindeyken yaparlar.

En yırtıcı hayvanlar yavrularına karşı çok büyük bir şefkat gösterir, onları yedirir, her türlü tehlikeye karşı kendi canları pahasına korurlar. Yavrularını ağızlarında taşıyan timsahlar, yavrularına yuva yapmak için günlerce çalı çırpı toplayan, sürüsünü tehlikeden korumak için çığlık atarak veya yaralı taklidi yaparak düşmanın dikkatini kendi üzerlerine çeken kuşlar, kendilerini düşmanları ile genç zebraların arasına atarak ölümü göze alan yetişkin zebralar, aylarca yumurtalarını ve yeni doğan yavrularını hiç kıpırdamadan, kar fırtınalarının altında bir kez dahi yemek yemeden ayaklarının arasında taşıyan penguenler...

Bu hayvanların davranışlarının birçoğunda, insanın hayret ve şaşkınlıkla karşıladığı fedakarlık örnekleri vardır. Ancak hayvanlar akıl, vicdan, bilinç gibi özelliklerden yoksun varlıklardır. Onlar bunları Allah'ın ilhamı ile yaparlar. Rahman ve Rahim olan Allah vahşi hayvanları yavrularına hizmetçi etmiştir. Tüm hayvanlar eşsiz fedakarlık örnekleri göstererek, büyük bir görev bilinciyle yavrularına yiyecek temin etmektedirler. Bütün hayvanlar aleminin rızkı, Allah'ın merhameti sayesinde eksiksiz temin edilmektedir. Canlıların hayatlarını incelediğimizde milyonlarcasını göreceğimiz bu delillerden bazıları şunlardır:

Timsah en vahşi hayvanlardan biridir. Ancak yavrularına gösterdiği ihtimam son derece hayret vericidir. Yavruları yumurtadan çıktıktan sonra onları ağzında suya kadar taşır. Bundan sonra yavrular büyüyüp kendi başlarının çaresine bakana kadar timsah onları ağzında veya üzerinde taşıyacaktır. Doğan yavrular için en güvenli yer, annelerinin ağzında bulunan ve özel olarak bu iş için yaratılmış olan ve yaklaşık yarım düzine yavruyu barındırabilecek kapasitedeki koruyucu kesedir. Yavru timsahlar herhangi bir tehlike sezdiklerinde hemen annelerinin ağzındaki korunaklı barınaklarına kaçarlar. Oysa timsah hem vahşi, hem de bilinci olmayan bir hayvandır; dolayısıyla kendisinden beklenen yavrularını koruması değil aksine onları da beslenmek için ayrım gözetmeden yemesidir. Ancak böyle bir şey olmaz ve Allah'ın ilhamıyla hareket eden timsahlar büyük bir özenle yavrularını taşırlar. Allah yarattığı her canlıya karşı merhametli olandır, koruyandır.

İnsanlar için oldukça tehlikeli olabilen piton yılanı bile yumurtalarına karşı son derece düşkün ve koruyucudur. Dişi piton bir seferde yaklaşık 100 yumurta yumurtlar ve daha sonra kendisini yumurtalarının üzerine sarar. Bu hareketinin amacı hava çok sıcak olduğunda yumurtaların üzerine gölge yaparak onları serinletmek, hava sıcaklığı çok fazla düştüğünde ise vücudunu titreterek onları ısıtmaktır. Yumurtalarına sarılı

olduğu sürece onları diğer tehlikelerden de korumuş olur. Böylelikle hayati tehlikeler, dişi pitonun yavrularına olan bu hassasiyetiyle ortadan kalkar.

Peki bu canlılar neden yavruları için bu kadar çok çaba harcarlar? Neden onları kendi hallerine bırakmak yerine her türlü ihtiyaçları ile bıkmadan usanmadan ilgilenirler? Bunları kendileri bilinçli olarak mı yaparlar? Örneğin bir kuşun kendi bilinci ve iradesi ile yavrusunu korumak için ölümü göze aldığını iddia etmek akla ve mantığa uygun mudur?

Elbette değildir çünkü söz konusu olan akılsız, bilinçsiz, şefkat, merhamet gibi duygulara kendi iradesiyle sahip olması mümkün olmayan hayvanlardır. Burada karşımıza tek bir gerçek çıkar: Bu canlılara yavru sevgisi, anne şefkati gibi mucizevi duyguları Allah ilham eder. Yetişkin hayvanların yavruları için gösterdikleri fedakarlıklar, Allah'ın Rahman sıfatının herşeyi kuşattığının delillerinden sadece biridir.

Bazı anneler yavruları sütten kesilene kadar kendi yaşadıkları toplulukları terk etmek zorunda kalırlar ve böylece kendilerini büyük bir riske atarlar. Doğumdan veya yumurtadan çıktıktan sonra birçok hayvan türü yavrularına günlerce, aylarca hatta kimi zaman yıllarca bakar. Onlara yiyecek, yuva, sıcaklık sağlar, yırtıcı hayvanlardan korur. Gün boyunca birçok kuş, yavrularını saatte ortalama dört ile yirmi kere arasında besler. Memelilerde ise annelerin daha farklı sorunları olur. Süt verme döneminde daha iyi gıda almalıdırlar ve bunun için daha çok avlanmalıdırlar. Buna rağmen bu süre içerisinde yavru kilo alırken anne sürekli kilo kaybeder.

Bilinci olmayan bir hayvandan beklenen yavrusunu doğurduktan sonra bırakıp gitmesidir. Çünkü hayvanlar bu küçük canlıların ne olduklarının bile şuuruna varamazlar. Ancak buna rağmen bu yavruların bütün sorumluluğunu üzerlerine almaları ancak Allah'ın ilhamıyla ve Rahman sıfatının tecellisiyle mümkün olur.

Erkek ve dişi penguenler, yavrularını adeta "ölümüne" korurlar. Erkek penguen yavrusunu 4 ay boyunca ayaklarının arasında, hiç ara vermeden tutar. Bu süre içinde yemek de yiyemez. Dişi penguen ise bu sırada denize giderek yavrusu için yemek arar ve topladığı yiyecekleri kursağında taşır. Her ikisi de yavruları için büyük fedakarlıklar gösterirler.

Hayvanların, özellikle de yavruların korunmasında "yuvalar"ın önemli bir fonksiyonu vardır. Bu nedenle birçok canlı türü şaşırtıcı teknikler kullanarak, çok sayıda mimari detaylara sahip yuvalar inşa ederler. Yuvaların inşasında çok farklı teknikler kullanılır. Hayvanlar çoğu zaman bir mimar gibi plan yapar, gerçek bir duvar ustası gibi çalışır, bir mühendis gibi teknik çözümler getirir, bazen de bir dekoratör gibi yuvalarını dekore eder, süslerler. Çoğu zaman bu usta müteahhitler yuvalarını hazırlayabilmek için gece gündüz hiç durmadan çalışırlar. Eğer eşleri varsa, işbölümü yaparak birbirlerine yardım ederler. En çok özen gösterilen yuvalar ise, yeni dünyaya gelecek yavrular için hazırlanan yuvalardır.

Yuvaların hazırlanış teknikleri, bilinci ve zekası olmayan bir canlıdan beklenmeyecek kadar mükemmeldir. İlerleyen sayfalarda örnekleri verilecek olan bu

yuvaları, hayvanların kendi zekalarıyla tasarlayamayacakları çok açıktır. Çünkü hayvanların bu yuvaları inşa etmeden önce birçok aşamayı planlamış olmaları gerekir.

Öncelikle yumurtalarının veya yavrularının güvenliği için bir yuvaya ihtiyaçları olduğunu belirlemeleri gerekir. Daha sonra ise yuva için en uygun yeri tespit etmelidirler, çünkü hiçbir canlı yuvasını rastgele bir yere yapmaz. Yuvanın yapısı ve kullanılan malzemeler de bulunulan ortama göre "özel olarak" seçilir. Örneğin deniz kuşları su kenarlarında yaşadıkları için, ani su baskınlarına karşı suya gömülmeyen ve suda yüzebilen otlardan oluşan özel yuvalar kurarlar. Kamışlıkların bulunduğu alanlarda yaşayan kuşlar ise, rüzgarda sallandığında yuvadaki yumurtaların düşmemesi için geniş ve derin yuvalar yaparlar. Bunun yanı sıra çöl kuşları, yuvalarını sıcaklığın çevreye göre en az 10 derece daha düşük olduğu çalılıkların tepesine kurarlar. Çünkü aksi takdirde yer seviyesinde 45 derece olan sıcaklık, yavrular için adeta bir fırın etkisi yaratacak ve kısa sürede ölmelerine sebep olacaktır. Yuvaların inşa edildiği yer konusunda yapılan seçim hem bilgi, hem de zeka gerektirmektedir. Oysa bir hayvanın su baskını ihtimalinden veya yüksek ısının yavrularına vereceği zarardan haberdar olması ve bu tür tehlikelerden nasıl kurtulacağını hesaplaması mümkün değildir. Ortada bilinci, aklı ve bilgisi olmayan canlılar, ama aynı zamanda da bilinçli, akıllı ve bilgiye dayalı davranışlar vardır. Diğer bir deyişle bilincin, aklın ve ilmin sahibi olan Allah'ın kusursuz yaratışı vardır. Ve Allah bu yaratılışta şefkati ve merhametiyle savunmasız olan yavruların korunmalarını sağlamaktadır.

Canlılar için yavrularının yaşamı çok önemlidir ve yumurtlamalarından veya doğum yapmalarından itibaren tek uğraşıları yavrularıdır. Yavruların korunmasına çok büyük bir itina gösterirler. Sözgelimi çulhakuşu, yavrularını korumak için bir tek yuva yapmakla yetinmez, etrafa çok sayıda "sahte yuva" kurar. Bunun sebebi, yavruların büyüdüğü asıl yuvayı, sahte yuvalar arasında gizlemek ve düşmanın dikkatini farklı yuvalara çekmektir. Bu elbette ki çulhakuşunun kendi zekasından kaynaklanması mümkün olmayan son derece ince planlanmış bir yanıltma taktiğidir.

Düşmanlardan yuvayı korumak için başvurulan en yaygın yöntemlerden bir diğeri de yuvayı kuru yaprakların ya da dikenli bir ağaçlığın içine gizlemektir. Bazı türler de, bir kovuğun içinde anne ve yumurtaları varken, onları korumak amacıyla ya bu kovukların girişini çamurla kapatır ya da salgılarını ve toprağı karıştırarak oluşturdukları sıvayı kullanıp, girişe kare şeklinde bir duvar örerler. Birçok kuş türü, bitki liflerini, ot ve çalı-çırpı gibi malzemeleri örerek, yavrularının rahat büyümeleri için çok sağlam ve hayli ilginç yuvalar yapar. İlk kez yavrulayacak olan genç bir kuş, bir yuvanın nasıl yapıldığını o güne kadar hiç görmediği halde, daha ilk seferinde kusursuz bir yuva inşa edebilir.

Kuşkusuz tüm bunlar söz konusu canlıların kendi başlarına sahip olabilecekleri yetenekler değildir. Öyle ise kuşlara ve diğer canlılara kusursuz denilebilecek yuvaları inşa ettiren güç nedir? Canlılar sahip oldukları bu koruyucu, esirgeyici davranışları nasıl

kazanırlar? Onlara bu davranışları ilham eden, onları üstün yeteneklerle birlikte var eden merhametlilerin en merhametlisi, esirgeyicilerin en hayırlısı olan Allah'tır.

Hayvanların yuvaları incelendiğinde görülen mimari üstünlüklerin yanı sıra, anne ve babanın yuva yapımı için gösterdikleri olağanüstü fedakarlıklar da dikkate değerdir. Örneğin kuşlar yavruları için yuvaları büyük bir özenle hazırlarken, kendilerine daha sıradan yuvalar inşa ederler. Yuvaların yapım aşamaları düşünüldüğünde ise bu hayvanların ne kadar büyük zahmetlerle bu yuvaları inşa ettikleri, ne kadar çok enerji harcadıkları ve nasıl bir özveride bulundukları daha iyi anlaşılacaktır. Bir kuşun, inşa ettiği en sıradan yuva için bile yüzlerce kez uçuş yaparak çalı çırpı toplaması gerekir. Çünkü gagasında her seferinde sadece bir veya iki parça taşıyabilir. Ancak bu durum kuşu yıldırmaz ve büyük bir istikrarla gerekli malzemeyi taşımaya devam eder. Bu esnada asla bıkıp usanmaz, yorulduğu için malzemeyi eksik tutmaz, hiçbir detay için üşenmez. Bu canlılara fedakarlık, sabır, sebat, çalışkanlık, azim gibi özellikleri veren Allah'tır. Allah'ın ilhamıyla doğada güçsüz olan canlılar güçlü olanlar tarafından korunur, doğadaki denge devam eder. Tüm bunlar insanlar için Allah'ın sanatının, gücünün, ilminin, rahmetinin ve merhametinin delillerindendir.

Yeni doğan küçük yavrulara olan düşkünlük, hemen her cins kuşta görülmektedir. Bunlardan biri de albatros kuşlarıdır. Albatroslar, her zaman kendi doğdukları yerde çiftleşirler. Bu nedenle üreme zamanlarında koloniler halinde toplanırlar. Dişiler gelmeden haftalar önce, erkekler gelip burada daha önceden bulunan yuvaları tamir ederler; bu sayede dişiler ve yavrular için mükemmel bir konfor sağlamış olurlar. Yumurtalara olan düşkünlük ise albatros kuşlarında hayli dikkat çekicidir. Çünkü albatroslar, özenle hazırlanan yuva içerisinde yumurtaların üzerinde hiç kımıldamadan yaklaşık 50 gün boyunca dururlar. Ancak yavrulara karşı gösterilen özen sadece yumurtaların korunması ve bakımı ile sınırlı kalmaz. Nitekim albatroslar çoğu zaman yalnızca yavrularına yiyecek bulabilmek için gerekirse bir seferde 1,5 kilometreden fazla yol katedebilirler.

Şimdiye kadar anlatılan örneklerde de görüldüğü gibi her hayvan türü yavrusunu korumak için farklı yöntemler kullanmaktadır. Ve bu tekniklerin her biri bilinci, aklı ve düşünme yeteneği olmayan bir hayvandan beklenemeyecek kadar karmaşıktır; her biri bir düzen ve plan gerektirir. Bizim karşımızda ise bilinci ve aklı olmayan, şefkat, merhamet veya fedakarlık gibi erdemleri planlı olarak gösterecek akıl ve iradeden yoksun canlılar vardır. Ama aynı zamanda bu canlılarda akıl, bilinç ve düşünce ürünü eserler, son derece şefkatli ve fedakarca davranışlar açıkça görülür. Öyle ise bu davranışların ve eserlerin kaynağı nedir? Söz konusu canlıların bu davranışları kendi iradeleri ile yapma yeteneğinden yoksun oldukları açıktır. Bu yetenekleri onlara ilham eden, yerin, göğün ve ikisi arasındakilerin Rabbi olan Allah'tır.

Karıncalar, termitler veya arılar gibi topluluk halinde yaşayan canlılarda da en büyük ilgi odağı yumurtalar ve larvalardır. Karıncalar, yumurta ve larvalarını yeraltındaki yuvalarında hazırladıkları odalara yerleştirirler. İşçi karıncalar, nem ve ısı

değişikliğine göre larvaların ve yumurtaların odalarını sık sık değiştirirler. Bu nedenle işçi karıncalar genellikle ağızlarında taşıdıkları larvalarla odalar arasında mekik dokurlar. Eğer yuvaları başka canlıların saldırısına uğrarsa işçi karıncalar ilk iş olarak bu odaları boşaltırlar ve larvaları yuvanın dışında bir yerde gizlerler. Bilinci olmayan bir canlıdan beklenen, yavrusunu doğurduktan sonra bırakıp gitmesidir. Ancak tam tersine hayvanlar yavrularının bütün sorumluluğunu üstlerine alırlar. Öyle ki, onları ileride karşılaşacakları tehlikelerden koruyacak önlemleri dahi eksik bırakmazlar.

Doğadaki canlıların her biri yavruları yeterli olgunluğa erişene kadar onların her türlü sorumluluğunu üstlenir, ihtiyaçlarını hiç eksiksiz olarak karşılarlar. Canlılardaki bu gibi davranışların kaynağının ise onların kendi aklından kaynaklanamayacağı, bir kuşun, kaplanın ya da herhangi bir hayvanın başka bir canlının ihtiyaçlarını düşünerek, ince detayları göz önünde bulundurarak hareket edemeyeceği ortadadır. Bu canlılar Allah'ın ilhamıyla hareket etmektedirler. Allah canlıların her birine davranışlarını ilham eder ve onlar da buna eksiksiz uyarlar. Her biri kendilerini yaratan Allah'a boyun eğmişlerdir.

Onlarda tecelli eden sahiplenme, koruma, şefkat gibi erdemleri yansıtan davranışların kaynağı sonsuz rahmet sahibi Yüce Allah'tır.

Afrika kıtasına ulaşan güneş ışınları, kimi zaman canlılar için öldürücü olabilir. Bu nedenle birçok canlı bu öldürücü ışınlardan korunmak için kendisine gölgelik mekanlar arar. Güney Afrika devekuşu ise kendinden çok yumurtalarını ve yavrularını düşünerek onları güneş ışığından korur. Bunun için onların üzerinde durur ve sık sık geniş kanatlarını açarak güneş ışığının yumurtalarına ve yavrularına gelmesini önler. Ancak dikkat edilirse, hayvan bu şekilde güneşin ışınlarına, "kendi vücudunu" maruz bırakmaktadır. Bu da onun fedakarlığının çarpıcı bir delilidir.

Canlılar, yavrularının korunmaları söz konusu olduğunda oldukça tehlikeli ve yırtıcı olabilirler. Aslında, bir saldırı veya tehlike sezdiklerinde, daha çok yavrularını alıp o bölgeden hızla uzaklaşmayı tercih ederler. Kaçmak için fırsat bulamadıklarında ise, tereddüt etmeden kendilerini saldırganın önüne atarlar. Örneğin yarasalar ve kuşlar, yavrularını yuvalarından alan araştırmacılara saldırmaları ile ünlüdürler.

Zebralar gibi iri cüsseli, memeli hayvanlar ise, sürülerine sırtlan gibi düşmanları saldırdığında hemen gruplara ayrılarak tayları ortalarına alırlar ve hızla kaçmaya başlarlar. Yakalandıkları takdirde, sürünün yetişkinleri, bu yırtıcı hayvanlara karşı taylarını cesurca korurlar. Zürafalar ise saldırıya uğradıklarında buzağılarını vücutlarının altına iterler ve ön ayakları ile düşmanlarına sertçe vururlar.

Geyikler ve antiloplar genellikle ürkek ve heyecanlı hayvanlardır ve yavruları olmadığı zamanlarda hızla kaçmayı tercih ederler. Ancak, yavrularını tehdit eden tilki ve kurtlara karşı sivri ve keskin toynaklarını kullanmakta tereddüt etmezler.

Bazı kuşlar ise "yaralı taklidi" yaparlar ve böylelikle düşmanlarının dikkatini yavrularının üzerinden dağıtarak kendi üzerlerine çekerler. Bir düşmanın yaklaştığını gören dişi kuş sessizce yuvasından uzaklaşır. Düşmanının önüne geldiğinde yerde çırpınmaya ve bir kanadını yere vurmaya başlar. Bu esnada da acı dolu çığlıklar atar.

Kuş yerde çaresizce çırpınıyor gibi görünür. Ancak her zaman tedbirli davranır ve düşmanın erişebileceği mesafenin ilerisinde durur. "Yaralı" kuşu kolay bir av olarak gören yırtıcı hayvan avını yakalamaya çalışırken, yuvadan bir hayli uzaklaştırılmış olur. Hayvan kuşun yuvasından yeterince uzaklaştığında, dişi kuş bir anda taklit yapmayı bırakır ve saldırgan hayvan tam kuşa yetişmişken dişi kuş aniden havalanır ve kaçar. Bu gösteri genellikle son derece ikna edicidir. Köpekler, kediler, yılanlar ve hatta diğer kuşlar bile bu oyuna kanarlar. Toprağın üzerinde yuva yapan kuşların birçoğu yavrularını düşmanlarından bu şekilde korurlar. Örneğin anne ördek yavrularının yanına bir avcı hayvan yaklaştığında, sudan havalanmayı başaramıyormuş gibi yaralı taklidi yaparak gölün çevresinde kanat çırpar. Ancak daima peşindeki saldırganla arasındaki mesafeyi korur. Saldırganı sahilde gizlenen yavrularından yeteri kadar uzaklaştırdığında da hemen havalanır ve yavrularının yanına döner. Kuşların "yaralı kuş" senaryosuna bugün bile bilim adamları hiçbir açıklama getirememektedirler. Bir kuş böyle bir senaryo hazırlayabilir mi?

Bunun için son derece bilinçli bir varlık olması gerekir. Herşeyden önce "taklit", zeka ve yetenek gerektirir. Ayrıca bir hayvanın kendisini tereddütsüzce düşmanının önüne atabilmesi ve kendini kovalatması için son derece cesaretli ve gözü kara olması gerekir. Daha da ilginç olanı bu kuşlar bu davranışı başkalarından görerek yapmazlar. Bu savunma taktiğine ve yeteneğe doğuştan sahiptirler. Üstelik burada anlatılanlar hayvanlar dünyasında yaşanan bilinçli ve fedakarca davranışların yalnızca az bir kısmıdır. Yeryüzündeki milyonlarca çeşit canlı, kendine özgü bir koruma sistemine sahiptir. Ancak bu sistemlerden ziyade, bunlardan çıkan sonuç önemlidir. Örneğin bir kuşun kendi bilinci ve iradesi ile yavrusunu korumak için ölümü göze aldığını iddia etmek akla ve mantığa uygun mudur?

Elbette değildir. Burada söz konusu olan akla ve bilince sahip olmayan hayvanlardır. Ve bu hayvanların böylesine bilinçli, şefkatli, merhametli hareket etmesini sağlayan, onları bu özellikleri ile yaratan ve yaşatan Rahman olan Allah'tır. Allah, bu canlılara ilhamıyla, Kendi sonsuz şefkat ve merhametinin örneklerini sergilemektedir.

Sokakta yürüyen bir insan ile gezdirdiği köpeğinin algıladıkları kokular aynı değildir. Köpek, sahibinin farkına varmadığı kokulardan bulunduğu ortam ile ilgili çok detaylı bilgi edinir. Diğer köpeklerin bıraktıkları kokuları ve çevredeki insanların kendilerine özgü kokularını tahlil ederek onlar hakkında bilgi toplar. Havadaki en küçük oranlardaki kokuları dahi güçlük çekmeden tespit eder. Köpeklerin kokulara karşı olağanüstü hassas burunları vardır. Bazı köpek türlerinin koku duyarlılığı insanlarınkinin bir milyon katıdır. Birkaç rakam bu özel yaratılışı gözünüzde canlandırmaya yardımcı olacaktır. Köpeklerin burunlarındaki koku hücrelerinin sayısı bizimkilerden kat kat fazladır. Söz konusu özellikleri nedeniyle köpekler, insanların ve gelişmiş elektronik cihazların altından kalkamayacağı işleri başarırlar. Uyuşturucu maddeleri, kayıp insanları, patlayıcı maddeleri, av hayvanlarını, suçluları, kazazedeleri, felakete uğramış kişileri bulmakta hayvanların bu üstün özelliklerinden faydalanılır.

Örneğin koku alma duyusu kuvvetli bir köpek türü olan "bloodhound", koku duyusunu kullanarak hiçbir belirtinin görülmediği bölgelerde iz sürebilir, dört günlük bir izi takip edebilir ve bir insanın izini 80 kilometreden daha fazla sürebilir. Göze çarpan bir nokta da, yeryüzündeki sayısız kokuya rağmen köpeklerin şaşırmamalarıdır. Öyle ki pek çok koku arasından aradıklarını rahatlıkla seçebilirler. Yapılan deneylerde eğitimli bir köpeğin, kokarca kokusu püskürtülmüş eşyalar arasında kendisinden istenileni bulduğu görülmüştür. "Schlieren fotoğraflama tekniği" ile köpeklerin soluk alıp verirken değişik bir yöntem kullandıkları anlaşılmıştır: Bir şey koklayan köpek nefes verirken burnunu oynatmakta, böylece hava yan taraftaki yarıklardan arkaya doğru gitmektedir. Bu özel yaratılış sayesinde köpeğin dışarıya verdiği hava, kokunun kaynağından farklı bir yöne akmaktadır. Böylece nefesteki hava ile kokunun karışması önlenmektedir. Rahman olan Rabbimiz canlılara böyle özel yetenekler vererek, onları insanların hizmetine sunmuştur. Özellikle de köpekler güvenlikle ilgili birçok konuda insanlara çok önemli bir yardımcı olmaktadırlar. Allah çok sevdiği kullarına bu gibi insanın aklına dahi gelmeyecek yollarla rahmetini ve nimetlerini ulaştırmaktadır. Bu şekilde onların hayatlarını kolaylaştırmakta, güvenliklerini sağlamaktadır. Allah üstün kerem sahibi olan, bağışı çok bol olandır.

Genelde güçsüz ve çelimsiz olan yavrular, yer değiştirirken veya tehlike anlarında anne veya babaları tarafından taşınırlar. Her canlının yavrusunu taşıma yöntemi birbirinden farklıdır; kimi sırtında, kimi ağzında, kimi de kanatlarındaki özel keselerde yavrularını taşır. Yavrular bu taşınma esnasında hiç zarar görmezler ve hemen güvenli bir ortama ulaştırılırlar. Özellikle tehlike anlarında anne babaların yavrularını taşıyarak olay yerinden uzaklaştırmaları önemli bir fedakarlık örneğidir. Çünkü yavrunun herhangi bir şekilde taşınması hayvanın hızını ve hareket kabiliyetini önemli ölçüde azaltır. Ancak canlılar buna rağmen, tehlikeli bir durumda yavrularını asla terk etmezler. Canlılar arasında en yaygın taşıma yöntemi sırtta taşımadır. Örneğin maymunlar yavrularını her yere taşıyabilirler. Anne maymun, yavrusuyla çok rahat hareket edebilir çünkü yavru maymun annesinin karnındaki ve arkasındaki tüyleri elleri ve ayaklarıyla sıkıca kavrar. Tehlike anında anne maymun sırtında yavrusunu taşıdığı halde bir ağaca zıplayabilir, bir dal boyunca koşarak diğer bir ağaca atlayabilir. Kangurular ve diğer keseli hayvanlar, yardıma muhtaç yavrularını göbeklerindeki tüyle-kaplı keselerinde taşırlar. Yavru bir kanguru beş ay annesinin kesesinde yaşar. Bu keseden çıktığında bile hep annesinin yakınında durur. Eğer bir tehlike sezerse annesine doğru koşar ve başaşağı olarak kesenin içine atlar. Anne kanguru güçlü arka bacakları ile yavrusunu da taşıyarak kaçar. Sincaplar yavrularını sarkık göbeklerinden dişleriyle kaldırırlar. Bir anne sincap, yuvası bozulursa yavrularını oldukça uzun bir mesafe de olsa taşır. Her defasında bir yavrusunu taşır ve hepsinin güvenle tahliye olduğuna ikna olana kadar eski yuvasına geri dönüp bakar. Böceklerden aslanlara, kurbağalardan kuşlara kadar tüm canlılar yavrularını bir şekilde taşıyarak koruma altına alırlar. Bunların her biri son derece zahmetli ve anne babanın hayatını tehlikeye

atan davranışlardır. Bir hayvanın bu kadar güçlü bir koruma duygusuna sahip olması nasıl açıklanabilir? Buraya kadar detaylarıyla incelediğimiz gibi, canlıların her biri yavruları yeterli olgunluğa erişene kadar onların her türlü sorumluluğunu üstlenirler. Onların her türlü ihtiyacını hiç eksiksiz olarak karşılarlar. Ve doğadaki tüm canlılarda bu korumanın ve fedakarca davranışların örneklerini görmek mümkündür. Açık olan gerçek bir kez daha karşımıza çıkmaktadır: Bu canlıların her biri Allah'ın koruması altındadırlar. Allah her birine davranışlarını ilham eder ve onlar da buna eksiksiz uyarlar. Allah Kuran'da göklerde ve yerde ne varsa hepsinin Kendi koruması altında olduğunu pek çok ayette bildirir. Bu ayetlerden birinde Rabbimiz şöyle buyurur:

... O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

Canlılar dünyasında gördüğümüz diğer bir mucizevi özellik ise yavruların sahip olduğu sevimliliktir. Yavru hayvanların tümü son derece sevimli bir görünüme sahiptirler. Normale göre daha iri olan gözler, yuvarlak yüz hatları, yüzlerinde hakim olan şaşkınlık ve teslimiyetle karışık "bebek" ifadesi, cana yakın tavırlar, yavru hayvanların sevilmesini teşvik eden, koruma içgüdüsünü harekete geçiren özelliklerdendir. Büyüdüklerinde çok saldırgan, vahşi birer hayvan olan kaplan, aslan veya bir ayının yavrusu insanda çok büyük bir merhamet ve şefkat uyandırır. Bu canlılar evrendeki herşey gibi Allah'a teslim olmuşlardır. Allah bu gerçeği **"... Oysa göklerde ve yerde her ne varsa -istese de, istemese de- O'na teslim olmuştur ve O'na döndürülmektedirler."** (Al-i İmran Suresi, 83) ayetiyle bizlere haber vermektedir. Rabbimiz bu halleriyle insanlarda onlara karşı şefkat ve merhamet uyandırarak, onların korunmalarını da sağlamıştır. Öte yandan da onları insanlar için bir nimet kılmıştır. Çünkü yavru hayvanlar insanlarda çok yoğun şefkat ve merhamet uyandırarak onların ruhlarına çok büyük bir zevk verirler. Dolayısıyla bu sevimlilik hem insanlar hem de hayvanlar için çok büyük bir rahmettir.

Kedi yavruları doğduklarında kör ve son derece savunmasızlardır. Yaklaşık 100 gr ağırlığındaki bu minik yavrulara bakabilmek için anne kedi çok az uyur. Sürekli, yavrularının sıcak kalmaları ve acıktıklarında her an süt emebilmeleri için onların karnına yakın bölgelerde durmalarını sağlamaya çalışır. İlk hafta gözleri kapalı olmasına rağmen yavrular süt içecekleri yeri bulmakta hiç zorluk çekmezler. Dokuz gün sonra yavruların gözleri açılır. Annenin sütü yavruların büyümesi için tam gereken özelliklerdedir. Her türlü besin açısından zengindir, ayrıca yavruyu hastalıklardan koruyan özel bazı kimyasallar da bu sütte bulunur. Yavru kediler yaklaşık sekiz hafta sonra kendilerine bakacak duruma gelirler. Ancak bu süre geçene kadar anneleri büyük bir ihtimamla yavrularıyla ilgilenir. Onları daha güvenli gördüğü yerlere özenle taşır.

Aslan doğadaki en güçlü canlılardan biridir. Düşmanlarına karşı son derece yırtıcı olabilen aslanlar yavrularına gelince çok hassas davranmaktadırlar. Aslan yavruları

doğduklarında çok küçüktür. Üç aylıkken et yemeye başlamalarına rağmen anne ve gruptaki diğer aslanlar altı aylık olana kadar yavruları emzirmeye devam ederler. Aslan ve leoparlar gibi kedigiller yavrularını boyunlarının arkasından ısırarak taşırlar ve yavrular da taşınırlarken tamamen hareketsiz kalırlar. Yavruların hareketsizliği annelerinin onları güvenli bir şekilde taşımalarına yardımcı olur. Bu canlılara, yavrularına karşı şefkatli ve merhametli olmayı, sürülerindeki diğer canlıları da koruyup kollamayı, tümüne ihtimam göstermeyi öğreten, herşeyin yaratıcısı olan Yüce Allah'tır. Allah canlılarda yarattığı bu gibi özelliklerle bize hem sonsuz gücünü tanıtır hem de şefkatinin ve merhametinin sınırsız olduğunu ve hayvanlarda da en güzel şekilde tecelli ettiğini gösterir.

Fillerin en önemli özelliklerinden biri, birbirlerine olan bağlılıklarıdır. Fedakarlık ve yardımlaşma yalnızca aile bireyleri arasında değil, bütün sürü içinde görülür. Örneğin avcılar sürüye ateş ettiklerinde filler kaçıp uzaklaşmak yerine tehlike altındaki fillere doğru koşarlar. Birbirlerine sıkı sıkıya bağlı olan bu topluluğun temelini ise yavru fil grubu oluşturur. Sürüde yeni doğmuş bir fil bütün diğer filler tarafından büyük bir sevgi ve şefkatle karşılanır. Eğer yavrunun annesi ölürse, sütü olan bir başka dişi fil yavruyu emzirmeye devam edecektir. Anne ilk 6 ay boyunca her yerde yavrusunu takip eder. İkisi de sürekli olarak birbirleriyle bağlantılı olduklarını ifade eden sesler çıkarırlar. Bir yavru fil az da olsa sıkıntı ya da herhangi bir tehlikeli durum içerisinde olduğunu belirten bir ses çıkarırsa, grubun bütün üyeleri durumu incelemek için biraraya gelirler. Bu, düşmanlara karşı oldukça caydırıcı bir davranıştır. Fillerin ve diğer canlıların doğum öncesinde aralarında nasıl anlaştıkları, bütün fillerin yavrular için nasıl olup da birlikte hareket ettikleri, onların ihtiyaçlarını nasıl tespit edebildikleri elbette ki sorulması gereken sorulardır. Bu hayvanların hiçbirinde bunları kendi akıl ve iradeleriyle başaracak bir yetenek yoktur. Ayrıca dünyanın her yerindeki filler, bu şekilde birbirlerine yardımcı olurlar. Canlılar arasındaki şaşırtıcı özveri örnekleri de, Allah'ın yaratmasındaki mucizelerden biridir. Allah bu mucizevi davranışlarla insanlara düşünmeleri gereken pek çok konuyu hatırlatır. Ayrıca Yüce Allah canlıların bu hallerini insanlar için bir nimet kılmıştır. Allah bir Kuran ayetinde, "**Sizin için hayvanlarda da elbette ibretler vardır..."** (Nahl Suresi, 66) buyurarak bu gerçeğe bildirmiştir.

Ayı yavruları kışın ortasında, anneleri kış uykusundayken, kör ve tüysüz olarak doğarlar. Sincap büyüklüğündeki yavru ayı yalnızca süt emeceği yere tırmanacak kadar güçlüdür. Dişi kahverengi ayının sütü, yağ ve kalori bakımından çok zengindir, bu yüzden yavru, kış boyunca hızla büyür. Anne ayı ilkbaharda uyandığında yavru onu yuvanın dışında izleyecek kadar güçlenmiştir. Son derece hareketli olan ayı yavruları yuva dışında çok korumasızdırlar. Bir yıl boyunca onları bütün tehlikelerden koruyan annelerinin yanında kalarak kendilerine bakmayı öğrenirler. Bu süre içinde sürekli beslendikleri için hızla büyürler. Ayı da diğer bütün ebeveyn hayvanlar gibi yavrusunun tehlikede olduğunu düşünürse düşmanlarına karşı çok yırtıcı olabilir. Anne ayı üç yıl boyunca yavrularıyla hiç bıkmadan ilgilenir, onların hayatlarını koruma altına alır.

Doğadaki en vahşi canlılardan biri olan kurtlarda, yetişkinlerin ortak görevi yavruları savunmaktır. Bir kurt sürüsü bir erkek, bir dişi, yeni doğan yavrular ve kimi zaman da bir veya iki genç kurttan oluşur. Sürüdeki dişiler kendi aralarında yardımlaşırlar. Bazen sürüdeki dişilerden biri, bebek kurtlara bakıcılık yapmak için gece boyunca yuvada kalır. Bu sayede yavruların annesi avlanmaya gidebilir. Bu canlıların davranışlarında görülen aklı, şefkati ve merhameti, onlara Rahman ve Rahim olan Allah ilham etmiştir. Allah, hayvan türlerinin neslinin devam etmesi için bu canlıları fedakar ve çalışkan olarak yaratmış, onlara korunma, avlanma, beslenme, üreme yöntemlerini ayrı ayrı ilham etmiştir. Onlara yuvalarını inşa ettiren, kusursuz planlar yaptıran, onları koruyan ve barındıran sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan Allah'tır.

Allah, Kuran'da **" Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin."** (Nahl Suresi, 68) ayeti ile balarısına yuvasının yerini ilham ettiğini bildirmiştir. Balarısında olduğu gibi canlıların tamamına yuvalarının yerlerini, inşaat tekniklerini, kullanacakları malzemeleri Allah ilham etmektedir. Birçok hayvan türü üreyebilmek, yumurtalarını veya yavrularını koruyabilmek için büyük fedakarlıklarda bulunur ve zorluklara katlanır. Hatta kimi zaman bu uğurda "ölümü göze alan" canlılar vardır. Birçok canlı yumurtalarını ve yavrularını koruyabilmek için büyük zahmetlere katlanır; onları gizler, kırılmamaları için özenle bir yere yerleştirir, onları ısıtır veya aşırı sıcaklıktan korur, tehlike anında bütün yumurtalarını başka bir yere götürür, haftalarca başında nöbet bekler, hatta ağzında taşır. Birçok kuş, balık ve sürüngende bu fedakar ve şefkatli davranışları görmek mümkündür. Yumurtlamak için kilometrelerce uzağa göç edenler, çok detaylı ve uğraşılı yuvalar inşa edenler, çiftleşme veya yumurtlama sonrası ölenler, yumurtalarını haftalarca ağızlarında taşıyıp bu esnada beslenemeyenler, yumurtalarının başında haftalarca nöbet bekleyenler... Aslında bu fedakarlıkların her biri önemli bir amaca hizmet etmektedir: Canlı türlerinin soylarının devamı. Zayıf ve güçsüz yavrular ancak yetişkin ve güçlü olanlar tarafından bakılıp korunurlarsa hayatta kalabilirler. Doğduğu anda terk edilen bir ceylanın veya herhangi bir yere bırakılan kuş yumurtalarının kuşkusuz kendi başlarına yaşama imkanı hemen hemen yok gibidir. Ancak canlılar, hiçbir üşengeçlik, bıkkınlık ya da çekimserlik göstermeden bu güçsüz yavruların bütün sorumluluğunu üzerlerine alırlar. Her biri Allah'ın kendilerine ilham ettiği görevlerini eksiksizce yerine getirir.

BİTKİLERİN YARATILIŞINDA ALLAH'IN RAHMAN VE RAHİM SIFATININ TECELLİLERİ

Bitkilerin varlığı yeryüzündeki canlılığın devamı için vazgeçilmezdir. Çünkü insan yaşamı için en önemli unsurlar olan oksijen, su, besin gibi temel ihtiyaç maddelerinin yeryüzündeki dengesini yeşil bitkiler sağlar. Bundan başka yine yeryüzündeki ısı kontrolünün sağlanması, atmosferdeki gazların dengesinin korunması gibi, sadece insanlar için değil bütün canlılar için son derece büyük önem taşıyan başka dengeler de vardır, ki bütün bu dengeleri sağlayanlar da yine yeşil bitkilerdir. Rabbimiz tüm dünyayı milyonlarca türde, renkte, görünüşte bitkilerle donatmıştır. Bitkiler tüm bu faydalarının yanısıra insan ruhuna, varlığıyla huzur, neşe ve zevk veren varlıklardır. Kitabın bu bölümünde Rabbimiz'in bitkileri var ederek insanlara ne kadar büyük bir lütufta bulunduğunu çeşitli örneklerle inceleyeceğiz.

Aynı topraktan farklı ürünlerin çıkması Allah'ın çok büyük bir nimetidir. Örneğin karpuzları, kavunları, kivileri, muzları, kirazları, domatesleri, üzümleri, şeftalileri, fasulyeleri inceleyelim. Koyu sarı renkli kabuğunu açtığınızda içinden benzersiz kokusuyla, açık renkte muz çıkar. Elmanın kırmızı, yeşil veya sarı renklerde olabilen kabuğu pürüzsüz bir cilaya sahiptir. İçindeki kendine has elma kokusuna sahip şekerli suyun tat ve koku kalitesi insanlar tarafından kusursuz olarak taklit edilememektedir. Bunlardan dolayı akla aynı kuru topraktan çıkmasına rağmen tüm çiçeklerin, ağaçların, sebze ve meyvelerin nasıl olup da bu kadar farklı renklere sahip oldukları sorusu gelebilir. İşte bu, Allah'ın sonsuz ilminin ve örneksiz yaratışının delillerindendir.

Bir insanın yeni bir renk yaratması mümkün değildir. İnsanların ürettikleri tüm renkler doğada olanlardan yola çıkılarak elde edilen kopyalardan ibarettir. Ama Allah yoktan var edendir ve yeryüzündeki canlıları tamamlayan renklerin tümünün yaratılışı O'na aittir. Üstün güç sahibi Allah'ın sıfatlarından bir tanesi de Musavvir (tasvir eden, herşeye şekil ve suret veren)dir.

Yeryüzündeki tüm bitkilerin renkleri ve dış görünümleri, insan ruhuna en hoş gelecek şekilde yaratılmıştır. Meyvelerde ve sebzelerde benzersiz bir renk çeşitliliği vardır. Bunun yanı sıra çiçekleri ve ağaçları düşündüğümüzde de aynı estetik görüntü ve renk çeşitliliği ile karşılaşırız. Çiçeklerde de çok benzersiz bir renk ve desen yaratılışı vardır. Yeryüzündeki yüzbinlerce çeşit çiçeğin her biri kendine özgü özelliklerle donatılmıştır. Günümüzde insanların ürettikleri kokular, desenler ve renkler doğadaki benzerlerinin taklit edilmesiyle üretilmektedirler. Örneğin menekşelerin kadife yumuşaklığındaki yapraklarının mor renkleri ve yaprak dokularındaki pürüzsüzlük benzersizdir. Kadife kumaşlar menekşelerin dokusu taklit edilerek üretilmektedir ama yine de aynı kalite sağlanamamaktadır. Bu şekilde yeryüzündeki hangi bitkiyi incelersek inceleyelim, karşılaştığımız sonuç Allah'ın insanlar için herşeyin en iyisini en güzelini yarattığı gerçeğidir. Yaratmada ortağı olmayan Allah, tadı, kokusu, rengi, deseni farklı

olacak şekilde bitkileri insan için yaratmıştır. Bu çeşitlilik Allah'ın insanlara olan bir lütfudur. İnsan, olmayan bir meyveyi ne görüntüsüyle, ne tadı ve kokusuyla zihninde tam olarak şekillendiremez. Oysa Allah, insanlar için hayal bile edemeyecekleri kadar güzel görünüme, tada ve kokuya sahip meyveleri yaratmış, onları olabilecek en kaliteli ve güzel ambalajlarda insanlara sunmuştur. Büyük manavlar veya pazarlardaki sebze meyve reyonları insanların son derece hoşlarına giden yerlerdir. Çünkü buralarda mevsime uygun olarak meyve sebzeler tüm çeşitlilikleriyle birarada sergilenirler. Her bir sebzenin ve meyvenin tadı insanların beğenecekleri şekilde farklı farklı zevklere de hitap eder tarzda yaratılmıştır. Bu nimetlerin hiçbiri tesadüfen var olmamışlardır. Bunları insanları yaratan ve onların nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadıklarını çok iyi bilen, zevklerini tanıyan, herşeyin Yaratıcısı olan Allah yaratmıştır. Bu gerçekler üzerine düşünen ve biraz vicdanını kullanan her insan dalları kiraz yüklü bir ağaç gördüğünde, muzun, çileğin kokusunu duyduğunda, kuru bir dalın üzerinde yüzlerce üzüm tanesini gördüğünde bunların Yaratıcısı olan Allah'ı hatırlar. Rabbimiz'in bu nimetlerin her birini sevgiyle yarattığı çok açıktır. Allah lütfetmiş ve insanlara herşeyin en iyisini, en güzelini, en kalitelisini sunmuştur. İstisnasız her çiçek, her meyve özenle yaratılmıştır.

İnsan bu nimetlerin tek bir tanesinin bile eşini yaratamaz. Ancak benzerlerini taklit edebilir ki bunlar hiçbir zaman doğadakilerin insanların ruhunda oluşturduğu derin hayranlığı ve heyecanı uyandıramazlar. Örneğin yapma çiçek ne kadar kaliteli üretilmiş olursa olsun bahçedeki bir çiçek gibi insanı etkilemez, psikolojik olarak aynı olumlu hisleri oluşturmaz. Dahası Rabbimiz tüm bu nimetleri insanlara sonsuz cömertliği ile sunmuş, yeryüzünün hemen her yerini hatta gözden en uzakta olan dağları taşları, ormanların derinliklerindeki en kuytu köşeleri bile bunlarla donatmıştır. Hayranlık uyandıran bu nimetler zengin çeşitlilikleri ile insanlarda bolluk sevinci uyandırmaktadırlar. Kuşkusuz insanın ruhunu saran bu güzellikleri ve zevkleri sonsuz rahmet sahibi Rabbimiz'e borçluyuz. O dilemese bizler bu nimetlerden tek bir tanesine bile güç yetiremezdik. Allah Kuran'da bu gerçeği şöyle bir örnekle bildirir:

(Onlar mı) Yoksa, gökleri ve yeri yaratan ve size gökten su indiren mi? Ki onunla (o suyla) gönül alıcı bahçeler bitirdik, sizin içinse bir ağacını bitirmek (bile) mümkün değildir. Allah ile beraber başka bir İlah mı?... (Neml Suresi, 60)

Rabbimiz ayette insanın tek bir ağaca bile güç yetiremeyeceğini bildirmektedir. Gerçekten de insan heybetli bir çınar ağacını, bir palmiyeyi veya mis gibi kokan çam ağacını, dalları sarkan bir söğüt ağacına güç yetiremez. Ne ömrü ne de gücü buna yeter. Ama yeryüzünde nereye gitsek birbirinden heybetli ve güzel ağaçlarla karşılaşırız. Bu ağaçların her biri ayrı güzelliktedir. Kimileri meyve yüklenmişlerdir, kimileri de olağanüstü bir estetiğe sahiptir. Bunların her birini yoktan var eden ve ayette bildirilen

ifadeyle insanın gönlünü alacak şekilde yaratan tüm güzelliklerin ve nimetlerin gerçek sahibi olan Allah'tır.

Elma ağacı, bilindiği gibi toprağa atılan bir tohumdan ortaya çıkar. Tohum, küçük bir cisimdir; ama o tohumun içinden belli bir süre sonra 4-5 metre uzunluğunda ve yüzlerce kilo ağırlığında dev bir ağaç oluşur. Tohumun, kendisine oranla dev boyuttaki bu ağacı yaparken kullanabileceği tek malzeme ise ilk aşamada kendi içindeki yedek besin, sonrasında ise sadece toprak ve güneş ışığıdır. Elma örneğinde de görüldüğü gibi tohumlar, içinde taşıma sistemi bulunan, topraktaki maddeleri özümsemek için gereken köklere sahip ve son derece iyi tasarlanmış canlı bir varlık üretmektedir. İnsan, akıl sahibi bir varlık olarak, iyi bir ağaç resmi çizmesi gerektiğinde dahi zorlanır; bir ağacın köklerindeki ve dallarındaki ayrıntıları çizmek ise çok daha zor bir iştir. Ama tohum, bu son derece kompleks canlıyı bütün sistemleriyle birlikte, canlı olarak üretmektedir. Konuyu anlatabilmek için tohum "üretmektedir" diyoruz; ancak şunu hatırlatalım: Tohum, müstakil bir akla, şuura ve iradeye sahip bir varlık değildir. Bu durumda ağaçları ve bitkileri tüm çarpıcı sistemleriyle birlikte ortaya çıkaranın yani üretenin tohumun kendisi olduğunu iddia etmek mümkün değildir. Eğer böyle bir iddiada bulunan olursa, bu durumda tohumun son derece -hatta insandan bile- akıllı ve bilgili bir varlık olduğu sonucuna varması gerekir. Elbette bu, gerçek dışı bir iddia olur. Tohumun içinde son derece üstün bir akıl ve kapsamlı bir bilgi gizlidir. Ancak bu akıl ve bilgi, elbette tohumun kendisine ait değildir. Tohumu meydana getiren maddelerin moleküllerinin, bu moleküllerin atomlarının akıl ve bilgi sahibi olduğu iddia edilemeyeceğine göre bu bilgi tohumun içine bir şekilde yerleştirilmiştir. Peki bu bilgiyi yerleştiren kimdir? Tohum, kendi başına hiçbir şey yapması mümkün olmayan kuru, cansız bir cisimdir. Tohumlara bu bilgi çok üstün bir güç sahibi tarafından yerleştirilmiştir. Benzeri olmayan bu gücün sahibi Allah'tır. Tohumlar Allah tarafından ağaç yapabilecek bilgi ve sisteme sahip olarak yaratılmıştır. Toprağa atılan her tohum, Allah'ın ilmi ile kuşatılmıştır; O'nun ilmi ile büyüyüp gelişir insanlara nimet olarak bitki haline gelir.

Tohumlar hakkında bilgisi olmayan birçok insan muhtemelen bunların meyve çekirdekleri veya çalı çırpı benzeri maddeler, hatta bir nevi çöp olduklarını düşünmüş olabilir. O halde siz, bilmeyenlerin "çöp" olarak nitelendirebilecekleri bu cisimleri alıp bahçeniz veya evinizdeki bir saksının içindeki toprağa gömün ve bir müddet bekleyin. Bu tohumlar uygun şartlar sağlandığında hayret verici şekilde yeşerir ve çeşit çeşit bitkileri meydana getirirler. Peki acaba küçük ve kuru olan bu cisimleri bir tahta parçasından ayıran özellik nedir? Tohumların, kendilerini diğer cisimlerden ayıran çok önemli bir özellikleri vardır. Tohumlar ait oldukları bitkinin her dalına, her yaprağına, bu yaprakların sayısına, şekillerinin nasıl olacağına, kabuğunun ne renkte ve kalınlıkta olacağına, besin ve su taşıyan borularının genişliğine, sayısına, bitkinin uzunluğuna, meyve verip vermeyeceğine, verecekse bu meyvelerin tatlarına, kokularına, şekillerine, renklerine dair -kısacası bir bitkiyle ilgili olabilecek- bütün bilgilere sahip cisimlerdir.

Peki tohum hakkında hiçbir bilgiye sahip olmasaydık ve bu cismi ilk defa görüyor olsaydık, ne işe yaradığını da hiç bilmeseydik tohumların içinden hiçbiri diğerine benzemeyecek şekilde sayısız bitkinin çıkabileceğini, bu bitkilerin bir kısmının da metrelerce yüksekliğe ulaşabileceklerini tahmin edebilir miydik? Elbette böyle bir şeyi tahmin edemezdik. Kuru tahta parçası görünümündeki bir cisimden mis gibi kokan, çarpıcı renklere ve şekillere sahip sayısız çiçeğin; şebboyların, nar çiçeklerinin çıkacağını düşünemezdik. Türlü türlü meyvelerin; şeftalinin, hindistan cevizinin, armutun, ayvanın, dutun, kayısının yine bu tohumların oluşturduğu ağaçlarda yetişeceğini, farklı renklerde olabilen bu küçük cisimlerin böğürtlenleri, portakalları, mandalinaları, karpuzları, erikleri, biberleri, domatesleri oluşturacağını hayal bile edemezdik. Milyonlarca yıldır tohumların içinde bitkilere ait bütün bilgilerin saklanıyor olması bu konu üzerinde düşünen insanın pek çok olaya bakış açısını değiştirecek bir bilgidir. Aynı zamanda Allah'ın sonsuz ilminin, kulları üzerindeki ihtimamının ve kullarına olan sevgisinin çok açık bir delilidir. Kuru bir tahta parçasına bu kadar eşsiz bilgileri saklayan ve kuru tahtadan, tatları ve kokuları benzersiz bitkiler çıkaran Rabbimiz insanlara karşı üstün kerem sahibidir.

Yeryüzündeki yaşamın ana enerji kaynağı Güneş'tir. Ancak insanlar ve hayvanlar, güneş enerjisini doğrudan kullanamazlar, çünkü bünyelerinde bu enerjiyi olduğu gibi kullanabilecekleri sistemler yoktur. Bu yüzden güneş enerjisi de ancak bitkilerin ürettiği besinler aracılığıyla, kullanılabilir enerji olarak insanlara ve hayvanlara ulaşır. Hücrelerimiz tarafından kullanılan enerji hammaddelerinin tümü, gerçekte bitkiler aracılığıyla bize taşınan güneş enerjisidir. Örneğin çayımızı yudumlarken aslında güneş enerjisi yudumlarız, ekmek yerken dişlerimizin arasında bir miktar güneş enerjisi vardır. Kaslarımızdaki kuvvetse gerçekte güneş enerjisinin farklı formundan başka bir şey değildir. Bitkiler güneş enerjisini bizim için karmaşık işlemler yaparak bünyelerindeki moleküllere depolamışlardır. Hayvanlar için de durum insanlardan farklı değildir. Onlar da bitkilerle beslenir ve bu sayede onların enerji paketleri haline getirerek depoladıkları güneş enerjisini kullanırlar. Bitkilerin kendi besinlerini kendilerinin üretebilmelerini ve diğer canlılardan ayrıcalıklı olmalarını sağlayan ise, hücrelerinde insan ve hayvan hücrelerinden farklı olarak güneş enerjisini doğrudan kullanabilen yapıların bulunmasıdır. Bitki hücreleri bu yapıların yardımıyla, Güneş'ten gelen enerjiyi, insanlar ve hayvanlar tarafından besin yoluyla alınacak enerjiye çevirirler ve formülü yapılarında saklı olan çok özel işlemlerle, besinlere bu enerjiyi depolarlar. Bu özel işlemlerin tümüne birden fotosentez denir. Kısacası bitkiler fotosentez yaptıklarında, Güneş'ten gelen enerjiyi kullanarak besin üretmiş olurlar. Diğer tüm canlılar bu kaynaktan beslenir. Otobur hayvanlar bitkileri yediklerinde bu Güneş kaynaklı enerjiyi almış olurlar. Etobur hayvanlar ise bitkileri yemiş olan otobur hayvanları yemekle, yine Güneş kaynaklı enerjiyi elde ederler. Biz insanlar da hem bitkiler hem hayvanlar aracılığıyla yine aynı enerjiyi alırız. Bu nedenle, yediğimiz her elma, patates, çikolata ya da biftek, aslında bize Güneş'ten gelen enerjiyi verir. Fotosentezin çok önemli bir başka sonucu

daha vardır. Fotosentez glukoz yanında bir de altı oksijen molekülü açığa çıkarır. Bitkiler bu şekilde hayvanlar ve insanlar tarafından sürekli "kirletilen" atmosferi temizlerler. İnsanlar ve hayvanlar, atmosferdeki oksijeni yakarak enerji elde ettikleri için, her nefes alışlarında atmosferdeki oksijen oranını biraz daha azaltırlar. Ama bu azalan oksijen, bitkiler tarafından yerine konur. Kısacası, fotosentez olmasa, bitkiler olmaz, bitkiler olmadığında ise havyanlar ve biz insanlar da var olamayız. Üzerine bastığınız çimlerin, pek önemsemediğiniz ağaçların ya da salata malzemesi yaptığınız bitkilerin derinliklerinde gerçekleşen -ve henüz hiçbir laboratuvarda taklit edilemeyen- bu kimyasal reaksiyon, yaşamın temel şartlarından biridir. Konunun dikkat çekici yanı ise, fotosentezin son derece iyi tasarlanmış bir işlem oluşudur. Dikkat ederseniz, bitkilerin gerçekleştirdikleri fotosentez ile, hayvanların ve insanların enerji tüketimleri arasında tam bir denge vardır. Bitkiler bize glukoz ve oksijen verirler. Biz ise hücrelerimizde glukozu oksijenle birleştirip "yakar", böylelikle bitkilerin glukoza eklemiş oldukları Güneş enerjisini açığa çıkarıp kullanırız. Yaptığımız şey, aslında fotosentezi tersine çevirmektir. Bunun sonucunda atık madde olarak karbondioksit çıkarır ve bunu ciğerlerimizle atmosfere veririz. Ama bu karbondioksit hemen bitkiler tarafından yeniden fotosentez için kullanılır. Bu mükemmel çevirim böylelikle sürer gider. Her an her yerde gördüğümüz ağaçlar, çiçekler besin üretebilmek için, fotosentez gibi hala bazı noktaları çözülememiş bir olayı gerçekleştirebilecek kadar mükemmel sistemleri bünyelerinde kendileri oluşturmuş olabilirler mi? Fotosentez için ihtiyaç duydukları maddeleri topraktan alabilmeleri için gerekli kök sistemini oluşturan mekanizmayı bitkiler yapmış olabilirler mi? Besin taşımada ayrı, su taşımada ayrı özellikte borular olacak şekilde bir taşıma sistemini bitkiler mi meydana getirmişlerdir? Bu soruları çoğaltabiliriz. Ancak her sorunun cevabı aynı noktaya varacaktır. Bitkilerdeki her ayrıntıda ayrı bir güzellik vardır. Yukarıda bitkilere dair saydığımız tüm özellikler akıl, bilgi, ölçme ve değerlendirme gibi kavramlar gerektirdiğinden bitkiler bu sayılanların hiçbirini kendileri yapamazlar. Dahası, bitkiler böyle bir bilince de sahip değildirler. Bitkilerdeki her yapı özel olarak belirlenmiştir. Bu da bize üstün akıl sahibi Yüce Allah'ın, kusursuz yaratışının delillerini göstermektedir. Yukarıda kısaca özetlemeye çalıştığımız bu muazzam sistemleri, canlıların yaşamlarını devam ettirebilmeleri ve ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için Rabbimiz var etmiştir. Allah insanların akıllarının ve güçlerinin yetmeyeceği komplekslikteki bu kusursuz düzenle insanlara olan sonsuz merhametini göstermektedir. İnsanın rahatı, iyiliği, sağlığı en önemlisi de yaşamı için herşey kusursuzca planlanmakta, düşünülmekte ve hesaplanmaktadır. Belki insan günlük hayatın koşuşturması içinde bu olağanüstülükleri fark edemeyebilir. Oysa merhametlilerin en merhametlisi olan Rabbimiz'in nimeti sayesinde bu sistem hiç kesintiye uğramaksızın her an devam etmektedir. İnsan her nefesinde Allah'ın bu nimetinden istifade eder, daha doğrusu bu nimet vesilesiyle hayatını sürdürür.

Gerek hayvanlar gerekse insanlar, bitkilerin üretmiş oldukları besinleri tüketerek hayatlarını sürdürebilecek enerjiyi elde ederler. Yani bitkiler tüm canlılara fayda vermek için nimet olarak yaratılmışlardır. Bu nimetlerin çoğu da insan için özel olarak yaratılmıştır. Çevremize, yediklerimize bakarak düşünelim. Örneğin karpuz; kuru topraktan çıkan bu sulu meyve insanın tam ihtiyaç duyacağı bir mevsimde, yani yazın gelişir. Kavunun temiz ve güzel kokusunu ve lezzetini de düşünelim. İnsanlar fabrikalarda koku üretimi yaparken sürekli kontrol yapar, aynı kokuyu tutturabilmek için büyük bir emek sarf ederler; ama meyvelerdeki kokunun tutturulması için herhangi bir kontrole ihtiyaç yoktur. Tüm bunların yanısıra her meyve mevsimine uygun bir içeriğe sahiptir. Örneğin, kış mevsiminde C vitamini yüklü, enerji veren mandalinalar, portakallar vardır. Sebzelerde de canlıların ihtiyaç duyacağı her türlü mineral ve vitamin mevcuttur. Sebze ve meyvelerin incecik kökleri, kara topraktan çektikleri kimyasal maddeleri fotosentez işlemi sonucunda son derece faydalı besin maddelerine dönüştürürler. Bu şekilde yeryüzündeki bitkilerin tümünü düşünebiliriz. Varacağımız nokta, bitkilerin insanlar ve tüm canlılar için özel olarak yaratılmış oldukları sonucu olacaktır. Alemlerin Rabbi olan Allah tüm besinleri canlılar için var etmiştir ve bunları, her birinin tadı, kokusu, faydası çeşit çeşit olacak şekilde onlara sunmuştur. Bu da O'nun kullarına karşı iyiliği ve esirgemesi bol, çok lutüfkar olduğunun delillerindendir.

Yerde sizin için üretip-türettiği çeşitli renklerdekileri de (faydanıza verdi). Şüphesiz bunda, öğüt alıp düşünen bir topluluk için ayetler vardır. (Nahl Suresi, 13)

Meyvenin en çarpıcı özelliklerinden biri, insanın damak tadına ve sağlığına tam tamına uyuyor oluşudur. Her meyve kendine has bir lezzete ve kokuya sahiptir. Dahası meyveler sahip oldukları bu tat ve kokuları topraktan elde ettikleri maddelerle üretirler. Oysa toprak pek iyi kokmaz, tadı ise kötüdür. Ancak ağaç, bu çamur yığını içinden kendisine gerekli olan maddeleri özümsemekte, bunları kimyasal işlemlerden geçirerek mükemmel tat ve kokular üretmektedir. Burada ikinci bir nokta daha vardır: Ağacın iyi koku ve tat ürettiğini söylüyoruz, ama aslında olay daha da karmaşıktır. Çünkü "iyi koku" veya "iyi tat" gibi kavramlar insana ait kavramlardır ve ağaç kendi başına bir tat ya da kokunun iyi mi yoksa kötü mü olduğunu bilemez. Bunu bilmesi için, insanın sahip olduğu zevk kavramına sahip olması gerekmektedir. İnsanın neden lezzet aldığını, hangi tadı beğendiğini öğrenmesi gerekir. Bunları öğrendikten sonra ise az önce söylediğimiz işi yapacak, yani çamurların içinden topladığı maddelerle mükemmel bir kimya olayı gerçekleştirecektir. Ağacın inanılmaz yeteneği yalnızca koku, tat ya da renkle de sınırlı değildir. Bu tahtadan oluşan yapı, bir de insan vücudunun hangi vitaminlere ihtiyaç duyduğunu bilir ve onları ürettiği meyvenin içine koyar. Hatta bu vitamin takviyesinin mevsimlere göre ayarlandığını görürüz: Kış aylarında ürün veren; portakal, mandalina, greyfurt gibi meyve türleri, yaz meyvelerine göre çok daha fazla C vitamini içerirler.

Amaç, kışın soğuğuna karşı insanın ihtiyacı olan C vitamini açığını kapatmaktır. Şimdi tüm bunların üzerine düşünelim. Tüm bunlar nasıl ve neden olur? Nasıl olur da bir nevi tahta parçası olan ağaç, iyi tat ve koku üretir? Nasıl olur da insanın zevklerini, estetik kavramını, vitamin ihtiyaçlarını bilir ve buna göre bir ürün ortaya koyar? Ağacın yaptıklarını yapay bir şekilde elde etmeye çalışırsak, oldukça uzun bir çaba içine girmemiz gerekir. Öncelikle ağacın ürettiği tadı üretmek mümkün değildir; dünyada topraktan meyve çıkaran bir makina henüz icat edilememiştir. Elde edilebilen tek şey kokudur. Gelişmiş bir laboratuvarda uzun işlemler sonucunda bir meyvenin kokusuna ulaşılabilmektedir. Nitekim parfümler bu şekilde elde edilir. Ancak parfümler de aslında tümüyle yapay değildirler; tüm parfümler çeşitli güzel kokulu bitkilerin özlerinden yararlanılarak yapılır. Kısacası, insanoğlu, aklına ve elindeki tüm teknolojiye karşın, bitkilerin veya ağaçların sahip olduğu güzel koku üretme yeteneğine sahip değildir. Dolayısıyla, bir meyve ağacında ya da herhangi bir bitkide, insanoğlunun ulaşamayacağı kadar yüksek bir akıl, bilgi ve teknoloji vardır.

Bu şaşırtıcı durumun ise tek bir açıklaması vardır: Ağaç, mükemmel ve üstün bir akıl, sonsuz bilgi ve ilme sahip Yüce Rabbimiz tarafından özel olarak yaratılmıştır. Kötü bir tadı olan, kara toprağın içinden dünyanın en lezzetli ve güzel kokulu yiyeceklerini çıkarır. Allah Kuran'da bu konuda şöyle buyurur:

Ölü toprak kendileri için bir ayettir; Biz onu dirilttik, ondan taneler çıkarttık, böylelikle ondan yemektedirler. Biz, orada hurmalıklardan ve üzüm-bağlarından bahçeler kıldık ve içlerinde pınarlar fışkırttık. Onun ürünlerinden ve kendi ellerinin yaptıklarından yemeleri için. Yine de şükretmiyorlar mı? (Yasin Suresi, 33-35)

Kırmızı bir gülün rengi, yapraklarındaki kıvrımların her birinin nasıl olacağı, kaç yaprağının olacağı, yapraklarının yumuşaklığı, kadifemsi yapısı, güle kokusunu veren maddelerin oranı birer bilgidir. Kuru asma dallarından tatlı ve su dolu kesecikler halinde üzümlerin çıkmasını sağlayan da çekirdekte yerleştirilmiş olan bu bilgidir. Üzüm kabuklarını fındık kabuklarından farklı kılan, bu iki yiyeceğin renklerini, tatlarını, kokularını, içindeki vitaminleri, birinin sulu birinin kuru yapılarda olmasını sağlayan hep tohumların embriyolarındaki bilgilerdir. Bitkiler ilk ortaya çıktıklarından beri, tohumla üreyen türlerin her birinde bu bilgiler var olmuştur. Buraya kadar anlatılanlarda da açıkça görüldüğü gibi aksi bir durum yani bu bilginin olmaması demek, o bitkinin var olmaması demektir.

Bu noktada akla şu soru gelmektedir: Tohuma bu bilgi kim tarafından yerleştirilmiştir? Tüm bu muazzam bilgiyi tohumun içine yerleştiren, herşeyin Yaratıcısı olan Allah'tır. Küçücük bir tohumun içine böylesine muazzam bir bilginin yerleştirilmiş, sığdırılmış olması ve tohumların diğer özellikleri iman edenler için Allah'ın benzersiz yaratma sanatına birer örnektir. Hidayetlerini artıracak, onları Rabbimiz'e yaklaştıracak bir vesiledir. Allah herşeye güç yetiren olduğunu, binlerce sayfalık bilgileri küçücük

tohumlara yerleştirerek ve eşi benzeri olmayan çeşit çeşit bitkiyi bu küçücük cisimlerden çıkararak bir kez daha bize göstermektedir. Tohumlardan bitkilerin çıkmasını sağlayan yalnızca Allah'tır. Bu gerçek ayetlerde şöyle bildirilmektedir:

Taneyi ve çekirdeği yaran şüphesiz Allah'tır. O, diriyi ölüden çıkarır, ölüyü de diriden çıkarır. İşte Allah budur. Öyleyse nasıl oluyor da çevriliyorsunuz? (En'am Suresi, 95)

Yukarıda vurguladığımız tüm bu bilgiler, mucizevi şekilde olup bitenler, olağanüstü detaylarda gizlenen harikalıklar insanlara birer nimet kılınmıştır. İnsan tek bir üzüm tanesini var etmeye, tek bir çiçeğe dahi rengini vermeye güç yetiremez. Üstelik her açıdan Allah'ın bu nimetlerine muhtaçtır, daha doğrusu Allah'a her konuda sonsuz derecede muhtaçtır. Hiçbir şeye muhtaç olmayan ve herşeyin Kendisi'ne muhtaç olduğu Rabbimiz, esirgeyici, merhametli, cömert ve lütufkardır. Allah bu nimetleri son derece kompleks işleyen mucizevi sistemlerle, üstün bir sanatla yaratır. Bunun hikmetlerinden biri insanın Allah'ın ne kadar büyük bir ilim ve rahmet sahibi olduğunu bilip öğrenmesi, bir diğer hikmeti de onun lütfu ve rahmeti olmasa bunların hiçbirine kendisinin güç yetiremeyeceğini anlamasıdır.

Meyvelerdeki birbirinden farklı yaratılış delilleri de Allah'tan çok büyük bir nimettir. Örneğin karpuzların süngersi hücreleri çok yüksek miktarda su tutma kapasitesine sahiptirler. Bu yüzden karpuzların çok büyük bir bölümü sudan oluşur. Üstelik bu su, karpuzun herhangi bir yerinde toplanmaz, her tarafa eşit olacak şekilde dağılmıştır. Yerçekimi göz önüne alındığında, olması gereken, bu suyun karpuzun alt kısmında bir yerlerde toplanması, üstte ise kuru bir yapının kalmasıdır. Oysa karpuzların hiçbirinde böyle bir şey olmaz. Su her zaman karpuzun içine eşit dağılır, üstelik şekeri, tadı ve kokusu da eşit olacak şekilde bu dağılım gerçekleşir. Karpuzların çekirdeklerinin dizilişlerinde de bir hata görülmez. Her bir çekirdeğin içine o karpuzun sonraki nesillerine ulaşacak bilgi kodlanmıştır. Her çekirdek özel, koruyucu bir kabukla kaplıdır. Bu, içindeki bilginin bozulmasını engellemeye yönelik hazırlanmış mükemmel bir yaratılıştır. Kabuk çok sert değil, çok yumuşak da değil, ideal bir sertlikte ve esnekliktedir. Kabuktan sonra çekirdeğin içinde ikinci bir kat vardır. Kabuğun alt ve üst parçalarının yapışma yerleri bellidir. Bu yapışma yerleri çekirdeklerin tutunması için özel olarak yapılmıştır. Çekirdek, bu yapı sayesinde sadece uygun nem ve sıcaklığa kavuşunca hemen açılır. Çekirdeğin içindeki o dümdüz bembeyaz bölüm kısa bir süre sonra çimlenerek, yemyeşil bir yaprağa dönüşüverir. Karpuzun bir de kabuğunun yapısını düşünelim. Bu düzgün kabuğu ve kabuğun üstündeki özel mumlu yapıyı oluşturanlar hep hücrelerdir. Bu düzgün hafif mumlu yapının ortaya çıkması için, hücrelerin her birinin kabuğun yapısındaki mumsu maddeyi aynı seviyede salgılamaları gerekmektedir. Ayrıca kabuğu pürüzsüz ve yuvarlak yapan da karpuz hücrelerinin dizilişindeki mükemmelliktir. Bunu sağlayabilmek için hücrelerin her birinin, yer alması

gereken noktayı bilmesi gerekir. Aksi takdirde bu pürüzsüzlük, karpuzun dış yapısındaki bu kusursuz yuvarlaklık oluşmayacaktır. Görüldüğü gibi karpuzu oluşturan hücreler arasında kusursuz bir uyum vardır. Bu şekilde yeryüzündeki bitkilerin tümünü düşünebiliriz. Sonuç bitkilerin, insanlar ve tüm canlılar için özel olarak yaratılmış oldukları gerçeğine ulaşmak olacaktır. Alemlerin Rabbi olan Allah tüm besinleri canlılar için var etmiştir ve bunları, her birinin tadı, kokusu, faydası farklı olacak şekilde yaratmıştır:

Yerde sizin için üretip-türettiği çeşitli renklerdekileri de (faydanıza verdi). Şüphesiz bunda, öğüt alıp düşünen bir topluluk için ayetler vardır. (Nahl Suresi, 13)

Ve birbiri üstüne dizilmiş tomurcuk yüklü yüksek hurma ağaçları da. Kullara rızık olmak üzere. Ve onunla (o suyla) ölü bir şehri dirilttik. İşte (ölümden sonra) diriliş de böyledir. (Kaf Suresi, 10-11)

Sarmaşıkların kendilerini bir dala veya herhangi bir cisme dolamaları, insanın üzerinde dikkatle düşünmesi gereken bir olaydır. Eğer bu büyüme bir yere kaydedilip, daha sonra hızlı çekimde izlense, sarmaşığın sanki şuurlu bir varlık gibi hareket ettiği görülür. Sanki biraz ilerisinde bir dal olduğunu görüyormuş gibi o dala doğru kendini uzatır ve adeta kement atarak dala kendini bağlar. Hatta bazen birkaç kez dolanarak kendini sağlama alır. Bu şekilde hızla ilerler, yolu bittiğinde geri dönerek veya aşağı doğru inerek kendine yeni bir yol bulur. İşte bunlara şahit olan mümin Allah'ın tüm canlıları kendilerine özgü, kusursuz sistemlerle yarattığını bir kez daha görür. Ayrıca bir sarmaşığın hareketlerini izlemeye devam ettikçe onun önemli bir özelliğine daha şahit olur. Sarmaşığın yanlara kollar çıkararak, kendini bulunduğu duvarın üzerine kuvvetlice yapıştırdığını görür. Şuursuz bir bitkinin ürettiği yapıştırıcı o kadar güçlüdür ki insan bu dalı yapıştığı duvardan çıkartırken duvarın boyası dahi sökülebilir. Böyle bir bitkinin varlığı, bunları görüp üzerinde düşünen mümine bu bitkinin Yaratıcısı olan Allah'ın kudretini bir kez daha gösterir. Bitkilerdeki bu kusursuz yaratılış, Allah'ın insanlara olan bir rahmetidir.

Bitkilerin diğer canlılara verdiği hizmetler, sadece havaya oksijen ve su vermekle kısıtlı değildir. Yapraklar aynı zamanda son derece gelişmiş bir arıtma ve temizleme cihazı gibi faaliyet gösterirler. Günlük yaşamımızda sıkça kullandığımız temizlik cihazları, konunun uzmanları tarafından uzun süren çalışmalar sonucunda, yoğun emek ve para harcanarak üretilirler ve faaliyete geçirilirler. Bunların kullanımları süresince ve kullanım sonrasında pek çok teknik desteğe ve bakıma ihtiyaç vardır. Üretimlerinin sonunda ortaya çıkardıkları atık maddeler ise ayrı bir sorundur. Bunlar temizlik aletleri hakkında oldukça özet bilgilerdir. Bunlardan başka günlük olarak ortaya çıkan aksamalar ya da bozukluklar, bunlar için gerekli olan eleman ve alet takviyeleri,

ihtiyaçlara göre yapılan yenilemeler gibi pek çok işlem de gerekecektir. Görüldüğü gibi küçük bir arıtma cihazında bile pek çok detaya dikkat etmek gerekir. Oysa bu cihazlarla aynı işi yapan bitkiler sadece su ve güneş ışığı karşılığında, aynı temizleme hizmetini daha kaliteli ve garantili bir biçimde verirler. Üstelik atık madde diye bir sorunları da yoktur, çünkü onların havayı temizledikten sonra ürettikleri atık maddeler, tüm canlıların temel ihtiyacı olan oksijendir.

Rabbimiz tüm kullarına hesapsız rızık veren, insanların faydasına olmak üzere türlü nimetler var edendir. Zariyat Suresi'nde **"Hiç şüphesiz, rızık veren O, metin kuvvet sahibi olan Allah'tır."** (Zariyat Suresi, 58) şeklinde buyurulmaktadır. Kullarına karşı çok şefkatli ve merhametli olan Allah insanları içinde sayılamayacak kadar çok nimetle dolu olan topraklarda yaşatır. Öyle ki kimi zaman insan toprağı ekip biçmeden bile toprak yemyeşil ürünler ve başaklar verir. İçinden sarı, kırmızı, yeşil, turuncu meyveler ve sebzeler çıkar. Masmavi denizlerin içi ise yine binlerce çeşitte ve lezzette balıklarla doludur. Bütün bunların yanında Allah insanlara hem yerdeki hayvanların etini hem de gökteki kuşun etini yedirir, hayvanların içinden tertemiz süt çıkarır, arılara bal yaptırır. Bütün bunları insanlara Allah bağışlamaktadır. **"Eğer O, rızkını tutsa (vermese), rızkınızı verecek olan kimmiş?..."** (Mülk Suresi, 21) ayetinde bildirildiği gibi Allah dilerse toprak ürün vermez, yağmur yağmaz, her yer kupkuru ve çorak olur. Fakat Allah Rahman ve Rahimdir, insanlara Katından bağışladığı rızıkları saymakla bitirmek mümkün değildir. Kullarına sayısız nimet bahşeden Allah Kuran'da şöyle buyurmuştur:

Ey insanlar, Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın. Gökten ve yerden sizi rızıklandıran Allah'ın dışında bir başka Yaratıcı var mı? O'ndan başka İlah yoktur. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorsunuz? (Fatır Suresi, 3)

SONUÇ

Evreni, Güneş'i, Ay'ı, doğa kanunlarının her birini Allah insanın emrine, hizmetine vermiştir. Kitabın başından bu yana çok kısaca değindiğimiz ve aslında saymakla bitiremeyeceğimiz tüm bu nimetlerin hepsi Allah'tan insana büyük bir lütuftur. Mucizevi nitelikte olup biten tüm bu olaylar adeta insanın etrafında dönmektedir. Göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan tüm kompleks sistemler de yine insanlara hizmet için durmaksızın kusursuzca işlemektedir.

Oysa insan uçsuz bucaksız evren içinde nokta kadar bile yer tutmayan bir varlıktır. Ancak Allah insana lutfederek değer vermiş, tüm bu nimet ve güzellikleri onun hizmetine sunmuştur. Onu her türlü zorluktan, sıkıntı ve zahmetten koruyacak, ona kolaylık sağlayacak ve yine onun hoşuna gidecek sayısız nimet var etmiştir. Bu şekilde Allah insana rahmet kapılarını sonuna kadar açmış ve onu olabilecek en güzel şekilde inayeti altına almıştır. Buna karşılık insanın yapması gereken ise her bir nimet ve güzellik karşısında Allah'a sürekli şükretmektir.

Nitekim iman sahipleri Allah'ın üzerlerindeki rahmetini, büyüklüğünü, Yüceliğini kavrayarak her zaman O'nu yüceltirler. Çünkü kendilerine verilen her türlü nimet karşılığında kendilerinden istenen sürekli nimetleri anan ve hamd eden birer kul olmalarıdır. Bir ayette Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

Kendilerine ilim verilenler ise, Rabbinden sana indirilenin hakkın ta kendisi olduğunu ve üstün, güçlü, övülmeye layık olan (Allah)ın yoluna yöneltip- ilettiğini görüyorlar. (Sebe Suresi, 6)

EK BÖLÜM DARWINİZM YANILGISI

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu. Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti: *"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür."*[1]

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı: *"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır."*[2]

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı.[3]

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti.[4]

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı?[5]

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA

molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır.[6]

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında *"Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz"* demek zorunda kalmıştı.[7]

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları

sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti.[8]

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rastgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rastgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir.[9]

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu

gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir. Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir. Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir.[10]

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir. Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz.[11]

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz

olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir.[12]

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1) Australopithecus
2) Homo habilis
3) Homo erectus
4) Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir.[13]

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. [14]

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünyanın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını

göstermektedir.[15] Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır.[16]

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu?

Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler.[17]

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür.[18]

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir.

şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler. Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki

de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmak için çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm

teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir?

Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz. Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır.

Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz.[19]

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına

inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah başka ayetlerde de bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz.

Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı bir ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır.[20]

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden

başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen,
hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)

KAYNAKÇA

1- Sidney Fox, Klaus Dose, *Molecular Evolution and The Origin of Life*, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2
2- Alexander I. Oparin, *Origin of Life*, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196
3- *New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life*, Bulletin of the American Meteorological Society, cilt 74, Kasım 1982, s. 1328-1330.
4- Stanley Miller, *Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules*, 1986, s. 7
5- Jeffrey Bada, *Earth*, Şubat 1998, s. 40
6- Leslie E. Orgel, *"The Origin of Life on Earth"*, Scientific American, cilt 271, Ekim 1994, s. 78
7- Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189
8-Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189
9- B. G. Ranganathan, *Origins?*, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988
10- Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 179
11- Derek A. Ager, *"The Nature of the Fossil Record"*, Proceedings of the British Geological Association, cilt 87, 1976, s. 133
12- Douglas J. Futuyma, *Science on Trial*, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197
13- Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications*, 1970, ss. 75-94; Charles E. Oxnard, *"The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt"*, Nature, cilt 258, s. 389
14- J. Rennie, *"Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr"*, Scientific American, Aralık 1992
15- Alan Walker, Science, cilt 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Antropology*, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, cilt 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272
16 - *Time*, Kasım 1996
17- S. J. Gould, *Natural History*, cilt 85, 1976, s. 30
18- Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19
19- Richard Lewontin, *"The Demon-Haunted World"*, The New York Review of Books, 9 Ocak, 1997, s. 28
20-Malcolm Muggeridge, *The End of Christendom*, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43

Kuran-ı Kerim'in 113 suresi Allah'ın "Rahman ve Rahim" sıfatıyla başlar. Rabbimiz'in Rahman ve Rahim sıfatının tecellilerine müminler hayatları boyunca her an şahit olurlar. Çünkü Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatı insanın doğumundan ölümüne, hastalıktan sağlığa, tüm acizliklerden canlı ve cansız varlıklardaki eşsiz güzelliklere kadar tüm kainatı tamamen sarmış durumdadır. Allah'ın tüm insanlara olan merhameti, şefkati, sevgisi, yardımı, koruması, lütfu ve bağışlayıcılığı Rabbimiz'in "Rahman ve Rahim" sıfatının en güzel tecellilerindendir.

Yaratıcımızın bu eşsiz isimlerindeki güzelliği, ferahlığı, hayırları, nimetleri kavramak ve Rahman ve Rahim isimlerinin İslam dinine hakimiyetini fark etmek, insanın imanda derinleşmesinde, Allah'ı en güzel isimleriyle tanımasında çok önemli bir adımdır. Bizim bu kitaptaki amacımız da Allah'ın "Rahman ve Rahim" sıfatlarının bir Müslümanın hayatındaki yeri üzerinde durmaktır.

Kitapta Rabbimiz'in "Rahman ve Rahim" sıfatlarının hem Kuran ayetlerindeki hem de kainattaki tecellileri incelenecek, insanların dünya hayatını bu sıfatların ışığında değerlendirmelerinin önemi vurgulanacaktır.

YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 41 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.